

TIRA IQEDDSEN

Řexbar Aşebħan
n Yeccu Lmesih

s ufus n

Matta

Markus

Luka

Yuħanna

Řexbar Ařebħan n Yeccu Lmasiħ (Řeahd n Jdid s Trifit - s tira n tlatinit)

English Title: The Good News of Jesus Christ
(The New Testament in Tarifit - Latin script)

ISBN/EAN 978-90-807288-2-0

Amsawađ d iniyminen: www.tarifit.info

ver. 1.2

© 2009 DHIMH Multimedia

All rights reserved. Free and unlimited reproduction and distribution of this publication in whatever form is permitted if it serves the interest of the spread of the Good News of Jesus Christ, on the condition that the contents of this publication will not be changed and this same and complete copyright notice will be included and on the condition that its distribution does not serve any commercial purpose.

Marra řħuquq twađemnen. Itwasmeh ad itwagg wedlis-a eawed s eřam kuř ibriden u s marra tiřelli, mařa man aya ittiři di řtwee n uwezzee n Řexbar Ařebħan n Yeccu Lmasiħ maca nnebřa abeddeř n min dayes. Ittxeřř ad itwagg dayes řebda awař-a simant nnes marra zi řjihet n řħuquq am ittxeřř eawed belli awezzee nnes ad yiři nnebřa arbeħ d usebbeb.

Řexbar Aşebħan n Yeccu Lmasih s ufus n Matta

Řectab manis d ineařq Yeccu Lmasih

Luk. 3:23-38

1 ¹Tařiřet n Yeccu Lmasih, mmis n Dawud, mmis n Ibrahim. ²Ibrahim ijj-d Iřhaq, Iřhaq ijj-d Yaεqub, Yaεqub ijj-d Yahuda d aytmas. ³Yahuda ijj-d Fariř d Zarah ak-d Tamar, Fariř ijj-d Ĥařrun, Ĥařrun ijj-d Aram, ⁴Aram ijj-d Aminadab. Aminadab ijj-d Naħcun, Naħcun ijj-d Salmun. ⁵Salmun ijj-d Buεaz ak-d Raħab, Buεaz ijj-d Eubid ak-d Raεut, Eubid ijj-d Yessa. ⁶Yessa ijj-d Dawud ajeġid, Dawud ajeġid ijj-d Sulayman ak-d temřart n Uriyas. ⁷Sulayman ijj-d Rħubueam, Rħubueam ijj-d Abiya, Abiya ijj-d Asa. ⁸Asa ijj-d Yucafař, Yucafař ijj-d Yuram, Yuram ijj-d Euzziya, ⁹Euzziya ijj-d Yutam, Yutam ijj-d Aħaz, Aħaz ijj-d Ĥizqiya. ¹⁰Ĥizqiya ijj-d Manassa, Manassa ijj-d Amun, Amun ijj-d Yuciya. ¹¹Yuciya ijj-d Yakunya d aytmas di řweqt řami xasen uzzřen řar *tmurt n Babilun*.

¹²Awarni řami xasen uzzřen řar Babilun, Yakunya ijj-d Caεaltiyil, Caεaltiyil ijj-d Zarubbabil. ¹³Zarubbabil ijj-d Abihud, Abihud ijj-d Alyaqim, Alyaqim ijj-d Eazur, ¹⁴Eazur ijj-d řaduq, řaduq ijj-d Axim, Axim ijj-d Aliyud. ¹⁵Aliyud ijj-d Alieazar, Alieazar ijj-d Mattan, Mattan ijj-d Yaεqub. ¹⁶Yaεqub ijj-d Yusef aryaz n Maryem, tenni i d ijjin Yeccu umi qqaren Lmasih.

¹⁷Marra arrawen zi Ibrahim ař Dawud iwđen arbeetac n warrawen. Zi Dawud ařami xasen uzzřen řar Babilun iwđen arbeetac n warrawen uca zeg wami xasen uzzřen řar Babilun ař Lmasih iwđen arbestac n warrawen.

Axřaq n Yeccu Lmasih

Luk. 2:1-7

¹⁸Aqqa mammec imsar wexřaq n Yeccu Lmasih. Řami yemmas Maryem tuřa-tt d tanemřact n Yusef, iđhar-d belli nettat teksi aeeddis zi Arruř Iqeddsen qbeř mma ad meřcen. ¹⁹Aryaz nnes Yusef tuřa iggur nican, war ixš ca ad issuffeř man aya řar barra, tuřa yarezzu ad as iřef s tnuffra. ²⁰Am tuřa ittxarrař di man aya, iđhar as-d lmalak n Arebbi di tarjit, inna “A Yusef, a mmis n Dawud, war tteggwed ad řarek tiři Maryem d tamřart nnek, minzi min tuřu dayes, aqqa netta zi Arruř Iqeddsen”. ²¹Uca ad tařu ařenjir, ad t tsemmid Yeccu, minzi netta ad issenjem aydud (=cceb) nnes zi ddnub nsen.” ²²Marra aya imsar řima ad itwakemmeř min inna Arebbi s *uqemmum n umkacaf am iqqar*

²³“Xřar, taezarect ad teksi aeeddis uca ad tařu ařenjir,
ad as ggen ‘Immanuwil’ ” min ixš ad yini
‘Arebbi aqqa-t akidney’. Ica. 7:14

²⁴Řami d ifaq Yusef zeg iđeř, igga am mammec t iweřřa lmalak n Arebbi uca yiwyi-d tamřart nnes řares. ²⁵U netta war řares-d iqarreb ca ařami d tuřu mmis amenzu uca isemma t ‘Yeccu’.

Imusnawen n itran zi ccarq

2 ¹Řami d ixřeq Yeccu di Baytlařm di Yahudiyya deg wussan n ujeřid Hirudus, usin-d ca n imusnawen n itran zi manis d tneqqar tfuct řar Urcalim, ²qqaren “Mani iřa wenni d ixerřen d ajeřid n Wudayen? Aqqa neřra itri nnes di ccarq, nus-d ad as nesjed.” ³Řami iřa ujeřid Hirudus man aya, innexřee netta d qae Urcalim akides. ⁴Hirudus issmun-d zeg weydud (=cceb) marra arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen uca isseřsa ten x mani i d řa ixřeq Lmasih? ⁵Nnan as “Di Baytlařm di Yahudiyya, minzi d man aya i yuran s ufus n umkacaf (=nnabi)

⁶*I cem, Baytlařm, tamurt n Yahuda, cem war teřid ca d tamezyant
jar řřukkam n Yahuda, minzi zayem i d řa iffeř řřakem
wenni i řa yarewsen aydud inu, Israyil.’ ” Mix. 5:2*

⁷Řexdenni iřaya Hirudus x imusnawen s tnuffra uca yarzu ad yaweđ ad zzaysen issen řweqt i di tuya d iffey itri. ⁸Xenni issekk iten ġar Baytlaħm, inna “Ruħem dinni, tarzum mliħ x useymi. Mařa tufim t, xebbarem ayi, ħima uřa d necc ad d asej, ad as sejdey. ⁹Umi sřin i wawař n ujeġid, ruħen uca itri i źrin di ccarq iggur zzatsen ařami d yiweđ uca ibedd sennej i wemcan mani iġa useymi. ¹⁰Řami źrin itri, dewřen ccuren s řefraħet tameqqrant ařas. ¹¹Řami udfen ġar taddart, źrin aseymi ak-d Maryem, yemmas, wđan ġar tmurt uca sejden as. Xenni arezmen řeknuz nsen uca wcen as timewca (=iriyaluten): ureħ, řebxur d řefwaħet n mirru. ¹²Umi iweħħa asen-d di tarjit ij n uřam ħima war tteiqqiben ca ġar Hirudus, eeqben nitni ġar tmurt nsen zeg ij n webriđ nneđni.

Arwař ġar Miřra

¹³Umi ruħen, idħar-d lmalak n Arebbi ġar Yusef di tarjit, iqqar “Kkar, awi-d aseymi d yemmas, tarewřed ġar Miřra, qqim din ař cek i ġa xebbareħ, minzi Hirudus yarezzu x useymi ħima ad t issellek.” ¹⁴Uca netta ikkar-d, yiwi aseymi d yemmas s ġiřet uca iruħ ġar Miřra. ¹⁵Iqqim dinni ařami immut Hirudus, ħima ad itwakemmeř min itwannan zi Arebbi zeg umkacaf am iqqar

“Řaġiy-d x Mmi ħima ad iffey zi Miřra”. Huc. 11:1

Aneqqi n iħenjiren di Baytlaħm

¹⁶Řami iżra Hirudus belli imusnawen cemten t, ixeyyeq ařas uca issekk inya marra iħenjiren n Baytlaħm u zi qae jwayeh i d as-d yudsen, marra iħenjiren zi tnayen iseggwusa swadday elaħsab řweqt i yiweđ ad issen zeg imusnawen. ¹⁷Řexdenni itwakemmeř min itwannan zeg umkacaf Irmiya am iqqar

¹⁸“Tmijja tetwaseř di Rama, tyuyyit d imetħawen d uyejdur ařas.

*Rahil tettru x tarwa nnes, war tettexs ad tetwaezza
minzi nitni war qqimen.” Irm. 31:15*

Adwař zi Miřra yar Nnařira

¹⁹Řami immut Hirudus, xzar, iđhar as-d ij n lmalak n Arebbi di tarjit i Yusef di Miřra, ²⁰iqqar “Kkar, awi-d aseymi d yemmas uca ruħ yar tmurt n Israyil, minzi inni tuya yarezzun ad nyan aseymi, aqqa mmuten.” ²¹Řexdenni ikkar, yiwi-d aseymi d yemmas uca yusi-d yar tmurt n Israyil. ²²Maca ařami isřa belli Arxilawus d ajeđid n Yahudiyya deg wemcan n babas Hirudus, iggwed ad irah dinni. Arebbi aqqa iwehħa as-d di tarjit uca iruħ yar jwayeh n Ljalil. ²³Uca yusi-d, izdey di tendint qqaren as Nnařira, ħima ad itwakemmeř min itwannan zeg imkacafen

“Ad t semman ‘Nnařiri’.” Ica. 11:1

Yuħanna Amseyđaş ittbarreħ s tgeldit n ijenwan

Mar. 1:1-8; Luk. 3:1-9, 15-17; Yuħ. 1:19-28

3 ¹Deg wussan nni yusi-d Yuħanna Amseyđaş, tuya ittbarreħ di řexřa n Yahudiyya, ²iqqar “Tubem, minzi tageldit n ijenwan aqqa tudes-d.” ³Minzi d wa i xef itwannan zeg umkacaf Icaeya am iqqar

*“Tmijja n wenni ittřayan di řexřa
‘Sewjdem abrid n Arebbi, seggem imesraq nnes.’ ” Ica. 40:3*

⁴Yuħanna simant nnes tuya yarređ arruđ n tađuft n iřeyman, ibekkes ij n webyas n yiřem uca macca nnes tuya d iburexsen d tamment taħarrect. ⁵Řexdenni teffey-d ħares Urcalim d qaē Yahudiyya d marra jwayeh i d as-d innden i Lurdun ⁶uca twassyeđšen zzayes deg *iyzar n Lurdun*, neemen s ddnub nsen. ⁷Maca am tuya izra ařtas n Ifarisiyyen d Iřaduqiyyen ttasen-d ħar useyđaş nnes, inna asen “A tarwa n ifiyan, wi d awem imřen maħend ad tarewřem zi lyađab i d ħa yasen? ⁸Ggem řyiġet i ħa iřiġen i ttubet. ⁹War ttiyřem ca ad tinim deg yixef nwem “Ibrahim d jedditney!”, minzi necc ad awem iniy belli Arebbi izemmar ad igg zeg izra-ya tarwa i Ibrahim. ¹⁰Aqqa tacaqurt twassars ħar izewran n tcejjura. Kuř tacejjart i war itticken řyiġet tecna, ad tetwaqeřş uca ad temmenđar di tmessi. ¹¹Necc ad kenniw ssyeđşey deg waman i ttubet. Maca wenni i d ħa yasen awarni ayi, netta ijhed xafi,

necċ war sdiheġġ ad as ksiy sandaliyat nnes, aqqa netta ad kenni w isseyċeş s Arruġ Iqeddsen d tmessi. ¹²Tazzart nnes deg ufus nnes, ad izzuzzar andrar nnes qae, ad iyru irden ġar řmarsi nnes, maca řum ad t isseċmeċ s tmessi i war ixessyen.”

Yuġanna Amseyċaş issyeġtaş Lmasiġ s waman

Mar. 1:9-11; Luk. 3:21-22

¹³Řexdenni yusi-d Yeccu zi Ljalil ġar yeyzar n Lurdun ġar Yuġanna, ħima ad itwasseyċeş zzayes. ¹⁴Maca Yuġanna yugi as, inna “Necċ ħdajey ad twassyeyċey zzayek, ma d cek i ġari-d ġa yasen?” ¹⁵Maca Yeccu yarr-d, inna as “Samġ ayi řexxu, minzi ammu i d aney ittřiq ħima ad nkemmeř marra tasegda.” Uca isamġ as. ¹⁶Ařami tuġa itwasseyċeş Yeccu, yuři-d zeg waman deyya. Xzar, aqqa twarezmen as ijenwan uca iżra Arruġ n Arebbi ihwa-d amecnaw tadbirt uca tarsa xas. ¹⁷Xzar, tusi-d ict n tmijja zeg ijenwan, tenna “Wanita d Mmi iezzen, dayes ufiy marra řefraġet inu tekmeř.”

Ibřiš ittjarrab Lmasiġ di řexřa

Mar. 1:12-13; Luk. 4:1-13

4 ¹Řexdenni itwandeh Yeccu ġar řexřa zi Arruġ ħima ad itwajarreb zeg ibřiš. ²Ařami tuġa iżumm arebein n wussan d arebein n ġyaři, yusa as-d jjuē ġar uneggaru. ³Yusi-d ġares umjarrab, inna as “Mařa cek d Mmis n Arebbi, ini i iżra-ya ad dewřen d ayrum.” ⁴Yarr-d xas inna “Aqqa tura ‘Bnadem war iddar s weyrum waha, maca zi kuř awař i d ittekken zeg uqemmum n Arebbi.’ ” ⁵Řexdenni iwyi t ibřiš ġar tendint iqeddsen uca issġaeed it ġar tțarf n tzeqqa n taddart iqeddsen, ⁶inna as “Mařa cek d Mmis n Arebbi, iwa nđar ixef nnek ġar wadday, minzi aqqa tura ‘Ad iweřša lmalakat nnes xak, ad cek ksint x ifassen nsent, ħima ađar nnek war ineggeġ ca azru.’ ” ⁷Yeccu inna as “Tura eawed ‘War ttjarrab Sidi Arebbi nnek!’ ” ⁸Eawed iwyi t ibřiš ġar wedrar yueřan ațtas, isscen as marra tigeldin n ddunnit d ueuġi nsent ⁹uca inna as “Ad ac wcey marra man aya, mařa tewđid ayi ġar iđaren, ad ayi tsejded!” ¹⁰Inna as Yeccu “Ruġ, a Cciřan, minzi tura ‘Sidi Arebbi nnek d netta umi i ġa tsejded u i netta weġdes umi i ġa txedmed.’ ” ¹¹Řexdenni ijj it ibřiš uca xzar, lmalakat usint-id, tuġa sexxarent as.

Yeccu isqeb-d ɣar Ljalil

Mar. 1:14-15; Luk. 4:14-15

¹²Řami isřa Yeccu belli Yuħanna tuɣa itwasellem, iruħ ɣar Ljalil, ¹³ijja Nnařira uca yusi-d ɣar Kafarnaħum tenni ɣar tțarf n řebħar di tmurt n Zibulun d Naftali uca izdeɣ din, ¹⁴ħima ad itwakemmeř min itwannan zeg umkacaf Icaɣya am iqqar

¹⁵“*Tamurt n Zibulun d tmurt n Naftali deg webrid n řebħar,
ɣar ujemmađ n Lurdun, Ljalil n řegnus,
aydud i iħan di tağest izra tifawt tameqqrant
u x yinni iqqimen di tmurt d tiři n řmewt,
aqqa tifawt tenqar-d xasen.*” *Ica. 9:1-2*

¹⁷Zi ssin ibda Yeccu ittbarreħ, inna “Tubem minzi tageldit n ijenwan aqqa tudes-d.”

Tařayit n imeħđaren imezwura

Mar. 1:16-20; Luk. 5:1-11

¹⁸Řami tuɣa Yeccu iggur xtma n řebħar n Ljalil, izra tnayen n wawmaten, Simean umi qqaren Buțrus d Andrawus umas, tuɣa nețțaren tracca di řebħar minzi nitni d ineymaren n iseřman. ¹⁹Inna asen Yeccu “Đfarem ayi-d, ad kenniw arrey d ineymaren n iwdan.” ²⁰Ssarsen deyya tiracciwin nsen, đfaren t. ²¹Řami yeedu zi ssin tsawent, izra tnayen n wawmaten nneđni, Yaequb mmis n Zabadi d umas Yuħanna, tuɣa-ten ak-d babatsen Zabadi di tğarrabut, eedřen tiracciwin nsen uca netta iřaya xasen. ²²Deyya semħen di tğarrabut u di babatsen, đfaren t.

Yeccu isseřmad issgenfa

Luk. 6:17-19

²³Tuɣa ittenneđ di tmurt n Ljalil marra, isseřmad deg isinagugen nsen, ittbarreħ s řexbar ařebħan n tgeldit uca issgenfa kuř řehřac d kuř řeeyubat i iħan deg weydud. ²⁴Iffey řexbar xas di Suriya marra uca iwyen-d ɣares marra imeħřac inni ɣar iħan eřam kuř řehřacat d řehřiq, d imaryaħen d yinni ittbarrikkiđen d inedbařen uca issgenfa ten. ²⁵Đfaren t-id ațtas n řğaci zi Ljalil, zi Dikabulis, zi Urcalim, zi Yahudiyya u zeg ujemmađ n Lurdun.

Aħeddēt deg wedrar - Awařen n lbaraka

Luk. 6:20-23

5 ¹Řami izra řyaci, yuři ħar wedrar uca awarni řami din iqqim, usin-d ħares imeħđaren nnes. ²Uca yarzem aqemmmum nnes, isseřmed iten, iqqar ³⁴Sseed n yinni arruħ nsen izřeđ, minzi tageldit n ijenwan aqqa-tt i nitni. ⁴Sseed n yinni ittecđinen, minzi nitni ad twaezzan. ⁵Sseed n imhinen, minzi nitni ad warten tamurt. ⁶Sseed n yinni ittřazan d yinni ittfaden ħar tsegda, minzi nitni ad jjiwnen. ⁷Sseed n yinni yareħħmen, minzi ad ħarsen tiři areħmet. ⁸Sseed n yinni i ħar iġa uř izdig, minzi nitni ad ħaren Arebbi. ⁹Sseed n yinni itteġgen řehna, minzi nitni ad twasemman tarwa n Arebbi. ¹⁰Sseed n yinni itwaħřaren x ssibbet n tsegda, minzi tageldit n ijenwan ad ħarsen tiři. ¹¹Sseed i kenniw mařa eayaren u marren kenniw uca ad xawem inin kuř awař aeėffan x ssibbet inu, waxxa sxxarriqen. ¹²Farħem, sřiweřwem minzi řmunet nwem d tameqqrant deg ijenwan, minzi ammu i tuya iħřaren imkacafen inni qbeř nwem.

Aħeddēt deg wedrar - Tameġaħt d tfawt

Mar. 9:50; Luk. 14:34-35

¹³Kenniw d tameġaħt n tmurt. Maca mařa tameġaħt tewsar areddi nnes, mammec i ħa negg ad tt narr d tameġaħt? War tneffe ead i walu ħaca ad temmenđar ħar barra, ad xas eefsen iwdan. ¹⁴Kenniw d tifawt n ddunnit. Tandint i iġan x wedrar, war tzemmar ad teqqim tennuffar. ¹⁵War ssreqqin řefnar uca ssarsen t sadu řmud, maca ssarsen t x řmerfe e, xenni ad yary i marra inni iġan di taddart. ¹⁶Jjem tifawt nwem ad tary i iwdan, ħima ad ħaren řexdayem nwem icnan, ad ssueřan Babatwem i iġan deg ijenwan.

Aħeddēt deg wedrar - Yeccu ad ikemmeř ttawrat

¹⁷War ttıřem ca belli usıy-d ħima ad ssbeřřey ttawrat niy imkacafen. Necc war d usıy ca ħima ad ssbeřřey, maca ħima ad kemmřey. ¹⁸Minzi s tidett ad awem inıy, ař i ħa ifna ujenna d tmurt, war ifenni uřa d ijj n řħarf niy d taneqqıř zi ttawrat ař i ħa imsar kuřci. ¹⁹Wenni i ħa issbeřřen zi tweřřa-ya ıcten, waxxa d tamezyant uca isseřmad iwdan ammu, ad itwasemma d amezyan di tgeldit n ijenwan, maca wenni zzaysent iggin, isseřmad i tent, netta ad

itwasemma d ameqqran di tgeldit n ijenwan. ²⁰Minzi necc ad awem iniy, maŕa tasegda nwem war tmeqqar ca x tenni n imseŕmaden n idlisen d Ifarišiyen, qae war tettidfem ca Ʒar tgeldit n ijenwan.

Aħeddet deg wedrar - Axeyyeq d uneqqi

²¹Aqqa tesŕim belli itwanna i řejdud 'War neqq' u wenni ineqqen, iggur ad itwaħaseb. ²²Maca necc ad awem iniy, marra wenni ittweyyaqen x umas, iggur ad xas itwaħakem. Wenni iqqaren i umas 'A afyuř', ad xas teħkem lmeħkama tameqqrant n *Wudayen* u wenni iqqaren 'A abuhaři' ad itwaħakem, ad yadef Ʒar tmessi n jahennama. ²³Maŕa tewcid tayarřt nnek x uealřar uca dinni taeqřed belli umac aqqa-t x ca xak, ²⁴ejj tayarřt nnek din zzat i uealřar, ruħ amezwaru, třeřhed ak-d umac, xenni dweř-d, ewc amewci nnek ħima ad itwaƷarř. ²⁵Egg deƷya taddukři ak-d weyrim nnek mintra cek ead akides deg webriđ, ħima weyrim nnek war cek ittiwi Ʒar řqađi, xenni řqađi ad cek yawi Ʒar umxazni uca ad temmendared di řeħbes. ²⁶S tidett ad awem iniy, war d teffyed ssenni, ař i Ʒa txeğřed ařuldi (= 'kwadrans') aneggaru.

Aħeddet deg wedrar - Zzina

²⁷Aqqa tesŕim belli itwanna i řejdud 'War zenni ca', ²⁸maca necc ad awem iniy, marra wenni i Ʒa ixzaren Ʒar temyart s nnecwet, aqqa izna akides deg wuř nnes. ²⁹Maŕa titř nnek tafusect tegga ad tenderfed dayes, ksi tt, tendared tt xak, minzi ħsen ac maŕa tweddar ij n uyezdiz n *arrimet nnek waha* uca arrimet nnek marra war temmendari ca di jahennama. ³⁰Maŕa afus nnek afusi yejji cek ad dayes tenderfed, qeřř it, ndar it xak, minzi ħsen ac maŕa tweddar ij n uyezdiz n *arrimet nnek waha* uca arrimet nnek marra war temmendari ca di jahennama.

Aħeddet deg wedrar - Aġaf

Mat. 19:9; Mar. 10:11-12; Luk. 16:18

³¹Aqqa itwanna eawed 'Wenni i Ʒa iğfen i temyart nnes, ad as iwc tabrat n waġaf'. ³²Maca necc ad awem iniy, marra wenni i Ʒa iğfen i temyart nnes, war iği di ssibbet n tuqeħbit, ittarra tt ad tezna uca wenni i Ʒa imeřcen tenni umi iğfen, aqqa netta izna.

Aħeddēt deg wedrar - Tijaġin

³³Aqqa tesřim εawed belli itwanna i řejdud ‘War tejjagħid s zzur, maca egg min tejjugħed i Arebbi’, ³⁴maca necc ad awem iniy, war tejjagħam εemmarř, uřa řar ujenna minzi netta d řεarc n Arebbi, ³⁵uřa řar tmurt minzi nettat d tanebdat sadu idaren nnek, uřa řar Urcalim minzi nettat d tandint n ujeġid ameqqran, ³⁶uřa řar uzeġif nnek minzi war tzemmarred ad tarred uřa d ijj n uzeřtu n ucuwwaf d acemřar niy d abarcan. ³⁷Ad iqqim awar nnek ‘wah’ d ‘wah’, ‘lla’ d ‘lla’, mana ktar zi man aya, aqqa netta zeg ueeffan.

Aħeddēt deg wedrar - War ttxeġeř řyar s řyar

Luk. 6:29-30

³⁸Aqqa tesřim belli itwanna ‘Tiřt s tiřt d tiymest s teymest’, ³⁹maca necc ad awem iniy, war ttemεarřam ca ak-d ueeffan, maca wenni cek i řa isseqqřen ameggiz nnek afusi, seřqa yas uřa d wennedni, ⁴⁰uca mařa din řed ixš ad kic igg ccraε uca netta ad ac iksi tcamir nnek, aqqa cek arni as uřa d ajeġab. ⁴¹Wenni xak iggin bezzez řima ad kides tuyured ijj n kilumiter, uyur akides tnayen. ⁴²Man wen d ac i řa ittaren ca n řřajet, ewc as tt u wenni yarezzun ad xak yarđeř, war d t ttarra amenni.

Aħeddēt deg wedrar - Tayri i řεedyan

Luk. 6:27-28, 32-36

⁴³Aqqa tesřim belli itwanna ‘Ad tersed amqarreb nnek, ad tcarhed řεedu nnek’. ⁴⁴Maca necc ad awem iniy, xsem řεedyan nwem u barkem inni kenniw ineeřřen, ggem tcuni i yinni kenniw icarrhen, zřaġem i yinni xawem itteddan uřa i yinni xawem ittdarracen, ⁴⁵řima ad tiřim d tarwa n Babatwem wenni iġan deg ijenwan, minzi netta issneqqar tfuct nnes x iεeffanen d iřebřanen, yarexxu-d i wenřar ad iwwet x imseggaden u x yinni war iseggden. ⁴⁶Minzi mařa textsem inni kenniw ittexsen, man arbeř i řarwem? Ma war tteggem ayt n đđariba uřa ammu? ⁴⁷Mařa tseġmem x wawmaten nwem waha i min tetteggem ktar? Ma war tteggem ayt n đđariba uřa ammu?, ⁴⁸Iřim kenniw tkemmřem am mammec uřa d Babatwem deg ujenna ikmeř.

Aħeddēt deg wedrar - Şşdaqı

6¹Hıdam, war tteggem ca tasegda nwem ztat i iwdan ħıma ad kenniw zaren. Mařa amya, ad yiři war ęarwem bu řajar zi Babatwem i ięan deg ijenwan. ²Mařa tşeddqed, war tt ttegg di řbuq am mammec tteggem lmunafiqın deg isınagugen u di zznaqı, ħıma ad ten cenęen iwdan. S tidett ad awem iniy, nitni aqqa ufin řajar nsen zi beęda. ³Maca cek, xmi i ęa tşeddqed, ittxeşsa afus nnek azeřmađ war issin min ittegg ufusi nnek, ⁴ħıma şşedqet nnek ad tiři s tnuffra uca Babac wenni cek ittwařan di tnuffra, ad cek ixęeş s bęayęay.

Aħeddēt deg wedrar - Tazaęit

Luk. 11:2-4

⁵Mařa tezzuęed, war ttiřim ca am lmunafiqın inni iejeb asen řħař ad zzaęen am bedden deg isınagugen d tyemmura n zznaqı ħıma ad ten zaren iwdan. S tidett ad awem iniy, aqqa nitni ufin řajar nsen zi beęda. ⁶Maca cek, mařa tezzuęed, adef ęar wexxam nnek uca belleę tawwart, zzaę i Babac wenni ięan di tnuffra uca Babac i ittwařan di tnuffra d netta i cek i ęa ixęeşen s bęayęay. ⁷Mařa tezzuęem war tteawadem i wawař ixwan amecnaw inni zi řegnus, ittyiř asen s wawařen nsen aętas ad asen iseř. ⁸War ttiřim am nitni, minzi Babatwem issen min teħdajem qbeř mma d as i ęa tettarem. ⁹Ammu i ęa tezzaęem kenniw 'A Babatney i ięan deg ijenwan, isem nnek ad yiři itwaqeddes, ¹⁰ejj ad d tas tgeldit nnek uca am mammec cek tersed ad tiři deg ujenna, ad tiři eawed ammu di tmurt. ¹¹Ewc aney ass-a aęrum n kuř ass. ¹²Yfar aney imarwusa nney am mammec nsameħ i yinni i d aney ittursen. ¹³War d aney ssidif ca deg uyekkwi, maca senjem aney zeg uęeffan, minzi tageldit d jjeħd d ueuęi ad iřin i cek i řebda qae, amin!' ¹⁴Mařa kenniw tsamħem i iwdan i uxeętu nsen, uřa d Babatwem i ięan deg ijenwan ad awem iyfar. ¹⁵Mařa kenniw war tettsimiħem i iwdan i uxeętu nsen, uřa d Babatwem i ięan deg ijenwan war iyęffar ca axeętu nwem.

Aħeddēt deg wedrar - Ażummi

¹⁶Mařa tżummem, war tteggem aęembub abarcın am lmunafiqın, inni issneqřaben aęembub nsen ħıma ad ten zaren iwdan belli aqqa

zummen. S tidett ad awem iniy, aqqa nitni ufin řajar nsen zi beeda. ¹⁷Maca cek, mařa tżummed, dhen azeğif nnek uca sired aye mbub nnek, ¹⁸ħima war tbinid ca i iwdan *belli tżummed*, maca i Babac wenni iğan di tnuffra uca Babac i ittwařan di tnuffra, aqqa netta i cek i ya ixegřen.

Aħeddēt deg wedrar - Řeknuż deg ujenna

Luk. 12:33-34, 11:34-36, 16:13

¹⁹War smunam ca řeknuż da di ddunnit mani i ya ten tecc tcinda d ddra u mani i ya ssnuqqben ixewwanen, ad *ten* acaren. ²⁰Maca smunem i yixef nwem řeknuż deg ujenna mani war ten tettett ca tcinda d ddra u mani war ssnuqquben ixewwanen war *ten* ttacaren. ²¹Minzi mani i ya yiři řkenz nnek, aqqa uřa d uř nnek ad din yiři εawed. ²²Řefnar n arrimet netta d tiřř. Mařa tiřř nnek aqqa teřfa, ad tiři arrimet nnek marra d tifawt. ²³Mara tiřř nnek d taεeffant, xenni ad tiři arrimet nnek marra d tağest. Mařa tifawt tenni dayek d tağest, mečarř temyar tağest! ²⁴Uřa d ijj war izemmar ad ixdem i tnayen n isiditen, minzi netta ad icarh ijjen ad ixw wennedni niy ad iřřef deg ijjen ad isseħqar wennedni. Kenniw war tzemmarem ad txedmem i Arebbi d ‘Mamun’.

Aħeddēt deg wedrar - Imunas

Luk. 12:22-34

²⁵X uyenni ad awem iniy, war kessim amnus di tudart nwem min i ya teccem niy min i ya teswem uřa i arrimet nwem mammec tt i ya tessyarđem. Ma war teħři tudart x macca niy arrimet x warruđ? ²⁶Xzarem ħar ijadā n ujenna, aqqa nitni war zarreen, war mejjaren uca war ttexemmiřen di řemrasi, waxxa amenni Babatwem deg ujenna i ten isseccan. Ma kenniw war tessekkwim ca ktar ařřas xasen? ²⁷Man wen zwaywem izemmar s wemnus nnes ad yarni uřa d ijj n uyiř di tżuggart nnes? ²⁸U mayemmi tkessim amnus i warruđ? Xzarem mammec ħemmyen ijejjigen (=nnuwac) deg iyyar, waxxa nitni war xeddmen, war ttqaredcen. ²⁹Ad awem iniy, uřa d Sulayman di marra aεuği nnes war yarđ ca am ijjen zzaaysen. ³⁰Mařa Arebbi issyard řeħtic n iyyar i iğan ass-a uca tiwecca ad immenđar di tefqunt, ma xenni war kenniw issyirređ ařřas ħsen zzaays, a kenniw i di iğa drus n liman?

³¹X uyenni war kessim ca amnus, teqqarem ‘Min i ya necc?’ u ‘Min i ya nsu?’ niy ‘Min i ya nyarđ?’ ³²Aqqa řegnus arezzun man aya marra. Aqqa Babatwem deg ujenna issen belli teđdajem man aya marra. ³³Maca kenniw, arzum amezwaru x tgeldit n Arebbi d tsegda nnes uca Arebbi ad awem yarni x man aya marra. ³⁴War kessim amnus i *min i ya imsaren* tiwecca, minzi tiwecca ad teksi amnus i yixef nnes. Ica i kuř ass tuęeffna nnes.

Aħeddet deg wedrar - Axecciw d tħenact

Luk. 6:37-38, 41-42

7 ¹War ħekmem ħima war tetwaħakamem, ²minzi eļaħsab řħukm i zi i ya tħekmem ad tetwaħakmem u eļaħsab řeebar i zi i ya teebarem ad tetwaebareme awed. ³Mayemmi txezžared yar uxeciw di tiť n umac, maca war tħekared ca i teħnact tenni di tiť nnek? ⁴Xenni mammec i ya tegged ad tinid i umac ‘Ejj ayi ad ac-d ssuffey axeciw zi tiť nnek’ uca xzar, aqqa cek yarek taħnact di tiť nnek?” ⁵A cek lmunafiq, suffey-d amezwaru taħnact zi tiť nnek, xenni tzemmed ad texzared mliħ ħima ad tessuffuyed axeciw zi tiť n umac. ⁶War ticcem min iğan iqeddsen i yiğan, war neťžarem ca tiyaqutin nwem i iřfan, ħima war xasent eęffsen s iđaren nsen uca ad yarwem nqerben, ad kenniw mezzqen.

Aħeddet deg wedrar - Šbarem di tutra i Arebbi

Luk. 11:9-13

⁷Ttarem, ad awem immewc. Arzum, ad tafem. Sqarqbem, ad awem itwarzem. ⁸Minzi marra wenni i ya ittaren ad iťtef u wenni i ya yarzun ad yaf u wenni i ya issqarqben ad as itwarzem. ⁹Niy man bnađem jarawem, mařa mmis ittar as ayrum, ad as iwc azru? ¹⁰Niy mařa ittar as tasřemt, ad as iwc afiyar? ¹¹Mařa kenniw, waxxa kenniw d ięeffanen, aqqa tessnem mammec i ya tewcem min iřebħen i tarwa nwem, mečař ead Babatwem i iğan deg ijenwan ad iwc min iřebħen i yinni d as i ya ittaren? ¹²Qae am mammec texsem ad awem ggen iwdan, ggem amya kenniw i nitni, minzi man aya d ttawrat d imkacafen.

Aħeddet deg wedrar - Tawwart iħşaren

Luk. 13:24

¹³Adfem zi tewwart iħşaren, minzi tawwart temyar uřa d abrid miriw i ittawyen ħar uhellek uca ařtas i zzayes ittadfen. ¹⁴Mammec teħşar tewwart u mammec imži webrid i ittawyen ħar tudart uca drus n inni t ittafen.

Aħeddet deg wedrar - Tacejjart taşebħant d tcejjart taeffant

Luk. 6:43-44, 13:25-27

¹⁵Hđam ixef nwem zeg imkacafen issxarriqen i d ittasen ħarwem s thidurt n izmaren maca deg iæddisen nsen aqqa nitni d uccanen itteřfen. ¹⁶Zi řyiġet nsen ad ten tessnem. Ma ad řeqđen ađır zeg isennanen niy tazart zi tsekra? ¹⁷Ammu kuř tacejjart taşebħant tettawi-d řyiġet teşbeħ u kuř tacejjart taeffant tettawi-d řyiġet taeffant. ¹⁸Tacejjart taşebħant war tzemmar ad tewc řyiġet taeffant niy tacejjart taeffant war tzemmar ad tewc řyiġet taşebħant. ¹⁹Kuř tacejjart tenni war itticken řyiġet teşbeħ, ad tetwaqeşş uca ad temmendar di tmessi. ²⁰X uyenni zi řyiġet nsen ad ten tessnem.

Aħeddet deg wedrar - Man wen i ħa yadef ħar tgeldit n ijenwan

²¹War iġi ca kuř iijen wenni d ayi i ħa inin ‘A Sidi, a Sidi!’ ad yadef ħar tgeldit n ijenwan, maca d wenni itteġgen min ixs Baba i iġan deg ijenwan. ²²Ařtas i d ayi i ħa inin deg wass nni ‘A Sidi, a Sidi, ma war nkacef ca s yisem nnek, ma war nuzzeř x ccwařen s yisem nnek u s yisem nnek ma war neggi ařtas n řeşjayeb?’ ²³Xenni ad asen iniy ‘Eemmarş war kenniw ssiney, beædem xafi, a kenniw inni itteġgen min iġan đidd n ttawrat.’

Aħeddet deg wedrar - Taddart x sseġaħ

²⁴Marra wenni ittesřan i wawařen inu, itteġg zzaysen, ad t ssemqudđey ak-d ij n bnađem d amişis wenni ibnan taddart nnes x sseġaħ. ²⁵Xenni iwta wenřar, ħemřen iyezran, şuđen isemmiđen uca řeqfen taddart nni, waxxa amenni war d tewđi ca, minzi dsas nnes immars x sseġaħ. ²⁶Maca marra wenni ittesřan i wawařen inu, war zzaysen itteġg, ad yiři amecnaw ij n bnađem d afyuř, ibna taddart nnes x ijdi. ²⁷Xenni iwta wenřar, ħemřen iyezran,

suđen isemmiden, řeqfen taddart nni uca tewđa, tuya awettu nnes d ameqqran.”²⁸ Awarni řami ikemmeř Yeccu awařen-a, aqqa imsar belli řyaci iqqim ittebhet s useřmed nnes,²⁹ minzi tuya isseřmad iten amecnaw wenni řar ięa řřulťa, war ięi ca amecnaw imseřmaden n idlisen.

Asgenfi n ij n bu-řbars

Mar. 1:40-45; Luk. 5:12-16

8¹Řami d ihwa zeg wedrar, đfaren t-id ațtas n řyaci.²Uca yusi-d řares ijjen i di ięa řbars, iwđa as řar idaren, inna “A Sidi, mařa tessed, tzemmed ad ayi tessizdeged”.³Yeccu isswizzed afus nnes uca ihada t, inna “Nec xsey, zdegi!” Uca itwassizdegi zi řbars nnes řexdeni.⁴Inna as Yeccu “Xzar, war tt tteqqar i hed, maca ruř, scen ixef nnek i ukehhan uca ewc tařarřt i Arebbi eľařsab min zzayes iweřša Musa, aqqa-tt d chadet i nitni.”

Liman ameqqran n řqebțan arumani

Luk. 7:1-10; Yuh. 4:43-54

⁵Řami yudef Yeccu řar Kafarnařum, yusi-d řares ij n řqebțan x meyya, ittar zzayes ammu,⁶ inna “A Sidi, ařenjir inu izzeř di taddart d aneđbař, aqqa dayes řehriq ațtas.”⁷Inna as Yeccu “Nec ad d aseř, ad t ssgenfiř”⁸Uca řqebțan x meyya yarr-d, inna “A Sidi, nec war sdiheęeř ad tadfed swadday i tzeqqa inu, maca ini ij n wawař waha, xenni ad iggenfa uřenjir inu.⁹Minzi uřa d nec eawed d bnadem sadu ifassen uca řari ieeskariyyen sadu ufus inu, qqareř i wa ‘Ruř!’ xenni ad irah u i wennedni ‘As-d’ xenni ad d yas u i ismeř inu qqareř as ‘Egg man aya’ uca ad t igg.”¹⁰Řami isřa Yeccu man aya, ittebhet, inna i yinni it-id idfaren “S tidett ad awem iniř, war ufiř uřa di Israyil liman imřar amecnaw wanita.¹¹Ad awem iniř, belli ațtas i d řa yasen zi ccarq zi řřarb, ad qqimen řar řřabřa ak-d Ibrahim d Iřahq d Yaequb di tgeldit n ijenwan.¹²Maca tarwa n tgeldit ad twammenđaren barra řar řřarf aneggaru n taęest, mani i řa yiřin imețřawen d uyezzi n teřmas.”¹³Yeccu inna i řqebțan x meyya “Ruř, ad imsar am mammec tumned.” Uca iggenfa uřenjir nnes di tsaeet nni.

Yeccu issgenfa taḍekkwač n Buṭrus

Mar. 1:29-34; Luk. 4:38-41

¹⁴Řami d yusa Yeccu ɣar taddart n Buṭrus, iżra taḍekkwač nnes tezzer, dayes timessi. ¹⁵Iḥada afus nnes uca truḥ as tnessi, řexdenni tekkar, tsexxar xasen. ¹⁶Yar uεccci iwyyen-d ɣares aṭṭas n imaryaḥen. Issuffey řaryaḥat s ijj n wawař uca issgenfa marra imehřac, ¹⁷ḥima ad itwakemmeř min itwannan zeg umkacaf Icaεya “Aqqa iksi tuḍεeft nney u yarbu řehřacat nney.”

Aḍfar n Yeccu

Luk. 9:57-62

¹⁸Řami iżra Yeccu řyaci ameqqran i d as-d innḍen, iweřša ten ad zwan ɣar ujemmaḍ. ¹⁹Uca yusi-d ɣares ij n umseřmad n idlisen, inna as “A Amseřmad, ad cek ḍfarey mani mma i ɣa traḥed” ²⁰Inna as Yeccu “Iceeban ɣarsen ifran u ijdad n ujenna ɣarsen řεwacc, maca Mmis n bnađem war yufi ca mani i ɣa isenned azeğif nnes”. ²¹Inna as ijjen nneḍni zeg imehḍaren nnes “A Sidi, ejj ayi d amezwar ad uyurey ad neḍrey baba.” ²²Inna as Yeccu “Ḑfar ayi-d, ejj imettinen ad neḍren imettinen nsen.”

Yeccu d ṭharyat

Mar. 4:35-41; Luk. 8:22-25

²³Řami inya Yeccu di ṭyarrabut, ḍfaren t imehḍaren nnes. ²⁴Xzar, tekkar-d ict n ṭharyat di řebḥar ař mani dřent řemwaj taɣarrabut. Maca Yeccu tuɣa iṭtes. ²⁵Usin-d ɣares imehḍaren nnes uca ssfaqen t-id, nnan as “Senjem aney, a Sidi. Aqqa neccin neggur ad netwahellek.” ²⁶Inna asen “Mayemmi tetteggwedem, a kenniw i di iğa drus n liman?” Xenni ikkar, iwebbex isemmiḍen d řebḥar uca tusi-d řhudnet tameqqrant. ²⁷Ttbehten iwdan, nnan “Min iεna wa umi isemmiḍen d řebḥar tteggem as array?”

Asgenfi n tnayen n imaryaḥen

Mar. 5:1-20; Luk. 8:26-39

²⁸Řami d yiweḍ ɣar ujemmaḍ ɣar tmurt n Gargisanis řqan t-id tnayen n imaryaḥen, ffyyen-d zeg imeḍřan, tuɣa muzzaren aṭṭas ař mani uřa d ijj war izemmar ad ikk abrid nni. ²⁹Xzar, sɣuyen, nnan

“Min din jaraney d cek, a Yeccu, Mmis n Arebbi? Ma tusid-d danita ħima ad aney tæddbed qbeř řweqt?” ³⁰Tuya din ict n tħimart n iřfan d tameqqrant tiggwej xasen, thedda din. ³¹Uca ccwařen ttaren zzayes, nnan “Mařa tessuffyed aney, ejj aney ad naded di tħimart n iřfan”. ³²Inna asen “Ruħem!”. Řexdenni ffyen-d, udfen di tħimart n iřfan. Uca xřar, taħimart n iřfan amen tmun teħduddar zi teysart ħar řebħar, temmut deg waman. ³³Imeksawen arewřen, ruħen ħar tendint uca xebbaren x qaε min imsaren uřa x imaryaħen. ³⁴Xřar, ffyen-d aytbab n tendint marra ħima ad mmeřqan ak-d Yeccu. Umi t zrin, ttaren zzayes ad iffey zi tmurt nsen.

Asgenfi n ij n unedbař

Mar. 2:1-12; Luk. 5:17-26

9¹Inya di tħarrabut uca izwa řebħar, yiweđ ħar tendint nnes. ²Xřar, iwyen as-d ij n unedbař i tuya izzřen di qama. Řami izra Yeccu liman nsen, inna i unedbař “Egg uř, a mmi, ddnuv nnek twayřaren.” ³Xřar, ca n imseřmaden n idlisen nnan jarasen “Aryaz-a ittceqqaf di Arebbi.” ⁴Yeccu, umi issen min di tuya ttfekkaren, inna asen “Mayemmi tettxemmamem di min war iħřin deg wuřawen nwem? ⁵Min ihewnen ad iniy i wanita ‘Ddnuv nnek twayřaren’ niy ad iniy ‘Kkar, tuyured!’? ⁶Maca ħima ad tessnem belli Mmis n bnađem ħares řřulřa di tmurt ħima ad iyfar ddnuv” - řexdenni inna i unedbař - “Kkar ssenni, ksi tassut nnek, traħeđ ħar taddart nnek.” ⁷Xenni ikkar netta, iruħ ħar taddart nnes. ⁸Řami izra řřaci man aya, ttbehten, sseuģen Arebbi wenni iwcin řřulřa amecnaw tanita i iwdan.

Tařayit n Matta

Mar. 2:13-17; Luk. 5:27-32

⁹Řami Yeccu ikka ssenni, izra aryaz, wenni umi qqaren Matta, iqqim ħar taddart n đđariba. Inna as “Đřar ayi-d!” Uca ikkar, iđřar it. ¹⁰Uca imsar, řami iqqim ħar řřabřa di taddart, usin-d wařřas n ayt n đđariba d imednab, qqimen ak-d Yeccu d imeħđaren nnes. ¹¹Řami zřin Ifarisiiyyen man aya, nnan i imeħđaren nnes “Mayemmi ittett umseřmad nwem ak-d ayt n đđariba d imednab?” ¹²Umi isřa Yeccu man aya, inna asen “Inni iřeħħen, war ħđijen ca ađbib,

maca imeħřac. ¹³Ruħem, ad třemdem min ixš ad ini wawař-a ‘Xsey areħmet, maci d tayarřt’, minzi necc war d usiy ħima ad řayix x imseggaden, maca x imednab ħar ttubet.”

Aseqsi x uzummi

Mar. 2:18-22; Luk. 5:33-39

¹⁴Xenni usin-d ħares imeħđaren n Yuħanna, nnan as “Mayemmi nettzumma neccin d Ifarisiiyyen ařtas, maca imeħđaren nnek war ttzummin ca?” ¹⁵Yeccu inna asen “Ma izemmar ad ceđnen řehbab n umuřay mintra amuřay ead akidsen? Ad d asen wussan mindi xasen i ħa immeksi umuřay, xenni ad źummen. ¹⁶Uřa d ijj war ittegge taneqqiĉ zi tcuqqet n jdid x warruđ aqdim, minzi nettat ad teqřee zeg warruđ uca arruđ ad iqqarř ktar. ¹⁷Binu n jdid war itwagg ca di txuncay tibuřay, ħima war dduqquzent txuncay, ad izeġee binu uca tixuncay ad đeyyeent. Maca binu n jdid itwagg di txuncay n jdid, xenni ad twaxemmřen nitni s tnayen.”

Asgenfi n yeġis n umeqqran

Mar. 5:21-43; Luk. 8:40-56

¹⁸Am tuya issawař akidsen x tmesřayin-a, yusi-d ij n umeqqran isjed as, inna “Řexxu yeġi beħřa temmut, as-d, sars xas afus nnek uca ad teddar eawed.” ¹⁹Yeccu ikkar, idřar it ak-d imeħđaren nnes. ²⁰U xzar, ict n temyart, tuya ttazzřen zzayes idammen řmijař n tenεac n iseggwusa, tekka as-d ħar đeffar uca tħada abeħřuř n ujeġab nnes, ²¹minzi nettat tuya tenna deg ixef nnes “Icfa myir ad ħadiř ajeġab nnes, ad ggenfiř.” ²²Maca inneqřeb-d Yeccu, izra itt, inna “Egg uř, a yeġi, aqqa liman nnem i cem issnejmen”. Uca tetwaggenfa temyart nni di tsaεet nni. ²³Řami d yusa Yeccu ħar taddart n umeqqran, izra iyeyyađen d řřaci isyuyyu, ²⁴inna asen “Fřem ssa! Taħenjirt war temmut ca, aqqa tetřeř”, uca đeħcen dayes. ²⁵Ařami ssuffřen řřaci, yudef ħar daxeř uca iřřef itt zeg ufus nnes, xenni tekkar tħenjirt. ²⁶Uca iffey řexbar ħar tmurt nni marra.

Asgenfi n tnayen n idaryaren d ij n umeryaħ agnaw

²⁷Řami ikka Yeccu ssenni, đfaren t tnayen n idaryaren, třayen “Arħem aney, a mmis n Dawud!” ²⁸Ařami yudef di taddart, usin-d

ğares idaryañen nni. Yeccu inna asen “Ma tumnem belli zemmarey ad ggey man aya?” Nnan as “Wah, a Sidi” ²⁹Řexdenni iħada tiṭṭawin nsen uca inna “Ad ħarwem yiři elahsab liman nwem” ³⁰uca twarezment tiṭṭawin nsen. Yeccu maca iħarrem iten, inna “Yarwem, war sargabem ħed”. ³¹Maca nitni, aħami ruħen, ssuffyen xas řexbar di marra tamurt! ³²Řami d ffyen nitni, xzar, iwyen as-d ij n umeryaħ agnaw. ³³Řami netta issuffuy cciħan, issiweř wegnaw. Tuħa řyaci ittebhet, nnan “Emmarř war neźri amecnaw wanita di Israyil” ³⁴Maca Ifarisiyyen nnan “S umeqqrان n cwwaħen issuffuy cwwaħen.”

Yeccu isseřmad issgenfa

³⁵Yeccu tuħa ittenneđ x marra tineddam d dcurat, isseřmad iten deg isinagugen nsen, tuħa ittbarreħ s řexbar ařebħan n tgeldit uca issgenfa marra řehřacat d řeyubat n weydud. ³⁶Řami izra Yeccu řyaci, iħinn xasen, minzi nitni uħřen nnhewřen am wuđi inni war ħar iđi umeksa. ³⁷Xenni inna i imeħđaren nnes “Tameyra temyar aħas, maca aqqa din drus n ixeddamen. ³⁸X uyenni ttarem i Bab n tmeyra, ad d issekk ixeddamen i tmeyra nnes.”

Yeccu ixđar teneac n imeħđaren nnes

Mar. 3:13-19, 6:7-13; Luk. 6:12-16; 9:1-6

10 ¹Yeccu iřaya x teneac n imeħđaren nnes, iwc asen řuħta ħima ad ssuffyen řaryaħat imengas u ħima ad ssgenfan marra řehřacat d řeyubat. ²Ismawen n teneac n imazanen d yina: amezwaru nsen Simean umi qqaren Buħrus d umas Andrawus d Yaequb mmis n Zabadi d umas Yuħanna ³d Filibbus d Bartulumiyu d Tuma d Matta, ij n bu đđariba, d Yaequb mmis n Alfiyu d Libbawus umi qqaren Taddiyus, ⁴d Simean Bu-cđaret d Yahuda Isxariyuři wenni t isellmen.

Yeccu issekk teneac n imeħđaren nnes ħar marra tineddam n Israyil

⁵Yeccu issekk teneac-a, iweřřa ten, inna “War ttruħem ca x webrid n řegnus, war ttadfem ca ħar tendint n Isamariyyen. ⁶Maca ħsen ad traħem ħar wuđi iweddaren n taddart n Israyil. ⁷Xmi i ħa traħem,

barrhem am teqqarem ‘Tageldit n ijenwan aqqa tiweḍ-d.’⁸Sgenfam imehṛac, sizedgem inni i di iḡa řbars, snekkarem imettinen uca suffyem ccwaṭen. Kenniw teksim nnebṛa ca, xenni wcem tt nnebṛa ca.⁹War kessim ca wurey uṛa d nnuqart uṛa d nnḥas deg ibuyas nwem,¹⁰war kessim ca tacyart i webrid uṛa d tnayen n tcamirat uṛa d sandaliyat uṛa d tayyarct, minzi axeddam isdaheḡ macca nnes.¹¹Man tandint niy dcar i ya tadfem, arzum wi dayes isdaheḡ uca qqimem din aṛ d traḥem.¹²Maṛa tudfem taddart, seḡmem x aytbab nnes.¹³Maṛa taddart tesdaheḡ, jjem xas řehna nwem, maṛa war t tesdiheḡ ca, xenni řehna nwem ad ɣarwem iqqim.¹⁴Maṛa tufim wenni war kenniw iqebbren u war ittesři i wawařen nwem, ffyem zi taddart niy zi tendint nni, zzerzem taεejjajt zeg iḍaren nwem.¹⁵S tidett ad awem iniy, ad yiři řḥař i tmurt n Sudum d Gamurra ihwen zi tendint nni deg wass n lḥisab.

Yeccu iεrem imehḍaren nnes ad din tiři řehsart

Mar. 13:9-13; Luk. 21:12-17

¹⁶Xzarem, řexxu ad kenniw ssekkey am uḡi di řwest n wuccanen. Iřim tfetnem amecnaw ifiyran u tyefferem am idbiren.¹⁷Maca ḥdam ixef nwem zeg iwdan, minzi nitni ad kenniw sellmen i tudrin n ccraε, ad kenniw hettken s urekkuḍ deg isinagugen nsen,¹⁸ad kenniw nedhen zzat i řḥukkam d zzat i ijeḡiden di ssibbet inu, ḥima ad tiřim d chadet i nitni uṛa i řegnus.¹⁹Maṛa sellmen kenniw, war kessim ca s wemnus mammec d min i ya tessiwřem, minzi ad awem immewc di tsaeεet nni min ittxeşş ad tinim.²⁰War iḡi d kenniw inni issawařen, maca d Arruḥ n Arebbi d netta daywem issawařen.²¹Umas ad isellem umas ɣar řmewt u babas mmis uca ad kkaren tarwa d ayezdis i lwalidin nsen, ad ten nyen.²²Ad kenniw carhen marra idsen x ssibbet n isem inu, maca wenni i ya işbaren aṛ aneggaru ad itwassenjem.²³Maṛa darrcen xawem di tendint-a, arweřem ɣar tenneḍnit. S tidett ad awem iniy, war tettekkem ca x marra tinneddam n Israyil aṛ i d ɣa yas Mmis n bna-dem.”²⁴War iḡi umehḍar yueṛa x umseřmad nnes uṛa d ismey yueṛa x bab nnes.²⁵Ikfa i umehḍar ad yiři am umseřmad nnes uca ismey am bab nnes. Maṛa řayan as i bab n taddart ‘Beelzabul’, meḥař ead i ɣa řayan i aytbab n taddart nnes?

Ggwedem zi Arebbi

Luk. 12:2-7

²⁶War tteggwedem ca zzaysen. Minzi war din min idřin ad iqqim war itwacarri uřa war *din* min inuffaren ad iqqim war itwissen. ²⁷Min d awem qqarey di tağest, inim t di tfawt, min tesřim s umezzuy, barrřem zzayes x tzeywin. ²⁸War tteggwedem ca zeg inni ineqqen arrimet maca war zemmaren ad nřen řemmar. Maca ggwedem zeg wenni izemmaren ad issellek řemmar d arrimet di jahennama. ²⁹Ma war ttmenzzin tnayen n zzawec s ijj n uřuldi n nnřas *qqaren as s tutlayt tyunanit 'assariyun'*? Uřa d ijj zzaysen war d iweřři ca x tmurt nnebřa Babatwem ³⁰uca uřa d izuřřan n *ucuwwaf* n uzeğif nwem twařesben marra. ³¹War tteggwedem ca, aqqa kenniw tettueřam s wařřas x zzawec.

Ched x Yeccu i iwdan

Luk. 12:8-9

³²Kuř ijjen wenni zzayi i ya icehden ztat i iwdan, uřa d necc ad zzayes cehdey ztat i Baba i iğan deg ijenwan. ³³Maca wenni d ayi i ya inkaren ztat i iwdan, uřa d necc ad t nkarey ztat i Baba i iğan deg ijenwan.

Ađfar n Yeccu

Luk. 12:51-53, 14:26-27

³⁴War ttıřem ca belli usiy-d ĥima ad awyey řehna i ddunnit, necc war d usiy ca ĥima ad awyey řehna maca ssif. ³⁵Usiy-d ĥima ad bđiy bnađem x babas d yeğis x yemmas d tesřit x řallas. ³⁶Uca aytbab n taddart nnes ad dewřen d řeedyan n bnađem. ³⁷Wenni ittexsen babas niy d yemmas xafi, netta war d ayi isdiheğ ca uca wenni ittexsen mmis niy d yeğis xafi, war d ayi isdiheğ ca, ³⁸d wenni war ikessin řřalib nnes uca ad ayi iđfar, aqqa netta war d ayi isdiheğ. ³⁹Wenni i ya yafen tudart nnes ad tt ixsar, d wenni i ya ixsaren tudart nnes di řřwee inu ad tt yaf.

Arebbi ad igg Ibaraka deg inni i ya iqebřen imeħđaren nnes

Mar. 9:41

⁴⁰Wenni kenniw i ya iqebřen iqebbeř ayi, d wenni d ayi i ya iqebřen iqebbeř wenni d ayi-d issekken. ⁴¹Wenni i ya iqebřen amkacaf s yisem n umkacaf, ad iřřef řmunet n umkacaf, d wenni i ya iqebřen

amseggad s yisem n umseggad, ad iṭṭef řmunet n umseggad ⁴²uca wenni i ęa iwcen męyr ij n řkas n waman d asemmađ waha s yisem n umehđar i iĵen zeg ina imeęyanen, s tidett ad awem iniy, netta war ittweđdari ca řmunet nnes.”

Yeccu d Yuęanna Amseyđas

Luk. 7:18-35

11 ¹Řami ikemmeř Yeccu řmur nnes i teneac n imeędaren nnes, yuyur ssenni ģima ad isseřmed u ad ięeddet di tneddam nsen. ²Řami tuęa Yuęanna ittesřa di řehbes x řexdayem n Lmasih, issekk tnayen zeg imeędaren nnes, ³inna as “Ma d cek d wenni i d ęa yasen nię ad nraja iĵen nneđni?” ⁴Yarr-d Yeccu, inna asen “Ruęem, teawdem i Yuęanna min tesřam d min tezrim. ⁵Aqqa idaryaren ttwařan, ineđbařen gguren d inni i di ięa řbarş dewřen izdigen, idehcar dewřen ttesřan, imettinen twassnekkaran uca řexbar asebęan ittetwabarreh i imezřađ ⁶u sseed n wenni war d ayi ittnedrafen.” ⁷Řami uyuren ina, ibda Yeccu issawař ak-d řęaci x Yuęanna, inna “Min ęar d teffyem ęar řexřa maęend ad t tżarem? Ma ęar ij n uęanim issenhezza t usemmiđ? ⁸Maca min ęar d teffyem ęar řexřa maęend ad t tżarem? Ma ęar ij n bnađem s warruđ yarđeb? Xzar, inni yarrđen arruđ ięřan yarđeb, aqqa-ten di tudrin n tgeldin *n ijeęiden*. ⁹Maca min ęar d teffyem ęar řexřa maęend ad t tżarem? Amkacaf? Wah, ad awem iniy, aqqa d ameqqran x umkacaf. ¹⁰Aqqa d wa d wenni i xef itwari *awař-a* ‘Xzar, ad d ssekkey lmalak inu zzat i uęembub nnek, wenni i ęa issweĵden abrid nnek zzatek.’ ¹¹Ad awem iniy, jar inni d itwaxeřqen zi temęarin, war d iffię uřa d iĵj d ameqqran x Yuęanna Amseyđas, maca ameęyan di tgeldit n iĵenwan d ameqqran xas. ¹²Zeg wussan n Yuęanna Amseyđas ař iđa tetwařeqqef tgeldit n iĵenwan s řeunf uca imeunfen ttetřfen tt. ¹³Minzi marra imkacafen d ttawrat tuęa ttkacafen ařami d yusa Yuęanna. ¹⁴Mařa texsem ad tt tqebřem, aqqa wanita d Iliya wenni iggur ad d yas. ¹⁵Wenni ęar ięa imezzuyen i useęi ad iseř. ¹⁶Wi ak-d i ęa ssmequđdeę jjiř-a? Aqqa-t amecnaw ięenjiren iqqimen di řeswaq ttřayan x inneđni ¹⁷Aqqa nżemmar awem, kenniw war tecđięem. Aqqa newta awem ayeĵdur, kenniw war tecđinem.’

¹⁸Aqqa yusi-d Yuħanna war ittett, war isess, uca nitni qqaren ‘Dayes ij n cciħan!’ ¹⁹Aqqa Mmis n bnađem yusi-d ittett, isess uca nitni qqaren ‘Aqqa din bnađem iħhef x macca d binu, netta d ameddukeř n ayt n đđariba d imednab.’ Uca tiyit tetwasegged zi tarrawt nnes.”

Řħukm x tneddam i di igga Yeccu řeejayeđ imyaren

Luk. 10:13-15

²⁰Řexđenni ibda ittwebbex tineddam i di igga aħtas n řeejayeđ, minzi nitenti war tubent ca. ²¹“Uct xam, a Xurazin, uct xam, a Baytřayda! Mři tuya twaggent di Tirus d Sidun řeejayeđ tinni itwaggen daykent, iři aqqa tubent aħtas zeg wami s txancet n wecđan d iyyeđ x izeđifen nsent. ²²Ad awem iniy, belli war ittekk x Tirus d Sidun anect min xawem i ya ikken n uweddeb deg wass n lħisab. ²³I cem, a Kafarnaħum, ma ad tetwassgaεded yar ujenna? Yar řaxart i yar i d ya tehwid. Minzi mařa twaggent di Sudum řeejayeđ i dayem itwaggen, iři aqqa teqqim ař ass n yiđa. ²⁴Maca necc ad awem iniy, ad yiři řħař i tmurt n Sudum ihwen zi řħař nnek deg wass n lħisab.”

Tazađit n Yeccu

Luk. 10:21-22

²⁵Di řweqt nni yarr-d Yeccu, inna “Ĥemdey cek a Baba, Sidi n ujenna d tmurt, minzi tessnuffared aya x imiyisen d imusnawen, tessaregbed t i iħarmucen. ²⁶Wah, a Baba, minzi d wa d arđa i cek. ²⁷Marra min iđan immewc ayi-d zi Baba uca uřa d ijj war issin Tamemmit myir Tababat uca uřa d ijj war issin Tababat myir Tamemmit u wi umi ixs Tmemmit ad t issargeđ.

Asem-d yari marra kenniw, inni yuħřen ...

²⁸Asem-d yari marra kenniw, inni yuħřen d yinni yarbun đđqeř, ad awem wcey arraħet, ²⁹ksim-d azayřu inu xawem, řemđem zzayi minzi necc d amhin d amwađeε n wuř uca ad tafem arraħet i řeεmur nwem. ³⁰Minzi azayřu d řeħmeř inu fsusen.

Asgenfi deg wass n ssebt

Mar. 2:23-28; Luk. 6:1-5

12 ¹Di řweqt nni icuqq Yeccu deg iyyaren n imendi di ssebt. Tuća imeħđaren nnes ġużen uca bdan ad řeqđen tidrin, ccin zżaysent. ²Ařami żrin Ifarisiyyen man aya, nnan as “Xżar imeħđaren nnek tteġġen min war ieeddřen deg wass n ssebt.” ³Yarr-d xasen “Ma war teyřim ca min igga Dawud umi iġuż netta d yinni akides? ⁴Mammec yudef di taddart n Arebbi, ccin ayrum n wesscan i war iħeġřen macca nnes i netta uřa d inni akides, maca myir i ikehhanen waha. ⁵Niy war teyřim ca di ttawrat belli ikehhanen inni iġan di taddart iqeddsen di ssebt, xetřan di *tewşeyyet n ssebt*, waxxa amenni war xasen ibin řeib. ⁶Maca necc ad awem iniy, wenni iġan d ameqqran x taddart iqeddsen aqqa-t danita. ⁷Mařa tuća tessnem min ixs ad yini ‘Necc xsey areħmet, war iġi d tayarřt’, xenni ad tiři war tetthasabem ca x imħafiyyen. ⁸Minzi Mmis n bñadem d bab n ssebt.”

Asgenfi n ij n weryaz deg wass n ssebt

Mar. 3:1-6; Luk. 6:6-11

⁹Uca yuyur ssenni, yudef deg usinagug nsen. ¹⁰Xżar, tuća din ij n weryaz, afus nnes iqucceħ. Sseqsan t maħend ad xas ggen tamensixt, nnan “Ma itwasarreħ usgenfi di ssebt?” ¹¹Inna as “Man bñadem i dinni jarawem wenni řar iġa izmar i iwđan di tesraft di ssebt, war t itteřteř ħima ad t-id issuffey? ¹²Meċař iedu bñadem x izmar? S uyenni iřiq ad itwagg min işebħen di ssebt.” ¹³Řexdenni inna as i bñadem nni “Sarreħ afus nnek!” Isarreħ it, idweř iġġenfa am wennedni. ¹⁴Ifarisiyyen ffyęn-d řar barra, mcawaren xas mammec i řa ggen ad t nyęn.

Aħenjir amsexxar i ixđar Arebbi

¹⁵Maca Yeccu issen man aya uca yuyur ssenni. Dřaren t wařtas, issġenfa ten marra, ¹⁶uca yumur iten s jjeħd maħend war xas ssuffuyęn řexbar, ¹⁷ħima ad itwakemmeř wawař inna t umkacaf Icaeya am iqqar

¹⁸“D wa d aħenjir amsexxar inu wenni ixđarey, ameizz inu, wenni yarđan řeemar inu.

Ad ssarsey Arruħ inu xas, ad ibarreħ s řħeqq i řegnus.

¹⁹War ittmenyi, war isyuyyu,

uħa d ijj war ittesři tmijja nnes deg ibriden.

²⁰Ayanim yarzen war t ittarezzi uħa d taftiħ iduxxunen war tt issxessi
aħ i d ħa issuffey řħeqq aħ aħelleb.

²¹Uca deg isem nnes i ħa sstitmen řegnus.” Ica. 42:1-4

Awař n Yeccu x Arruħ Iqeddsen n Arebbi

Mar. 3:20-30; Luk. 11:14-23; 12:10

²²Řexdenni iwyen as-d ij n umeryaħ, tuħa-t d adaryař d agnaw uca issgenfa it, ařami wenni tuħa d adaryař d agnaw idweř issawař u ittwařa. ²³Ittebhet řyaci marra, nnan “Ma wanita war iħi d mmis n Dawud?” ²⁴Ařami sřin Ifarisiyyen man aya, nnan “Wa war issuffuy ca ccwařen myir s Beelzabul, wenni d ameqqran n ccwařen.” ²⁵Issen Yeccu ixarriřen nsen, inna asen “Kuř tageldit ittemsebđan x yixef nnes, ad tetwahellek d kuř tandint niy taddart ittemsebđan x yixef nnes war tettiymi ca. ²⁶Mařa aqqa-t d Cciřan issuffey Cciřan, aqqa netta ittemsebđa x yixef nnes, xenni mammec i ħa teqqim tageldit nnes? ²⁷Mařa ssuffuyey ccwařen s Beelzabul, s min zi ten i ħa ssuffyen tarwa nwem? X uyenni nitni ad iřin d řquyyad xawem. ²⁸Maca mařa necc ssuffuyey ccwařen s Arruħ n Arebbi, řexdenni aqqa tusi-d tgeldit n Arebbi xawem. ²⁹Niy mammec izemmar ħed ad yadef ħar taddart n wenni ijehden maħend ad ikeceđ řeqcue nnes, mařa war icarf wenni ijehden amezwaru, uca xenni ad ikeceđ taddart nnes. ³⁰Wenni war iħin akidi, aqqa-t đidd inu, wenni war kidi issmunan, aqqa ittzeğae. ³¹X uyenni ad awem iniy, marra ddnub d uceqqef ad itwayfar i iwdan, maca aceqqef n Arruħ war itwayfar ca i iwdan. ³²Wenni i ħa inin awař d aeëffan x Mmis n bnađem ad as itwayfar, maca wenni i ħa inin awař d aeëffan x Arruħ Iqeddsen war d as itwayfar ca, uħa di řweqt-a uħa di tenni i d ħa yasen.

Tacejjart tařebħant

Luk. 6:43-45

³³Ĥesbem tacejjart d tařebħant uħa d řyiget nnes d tařebħant, niy ħesbem tacejjart teksar uħa d řyiget nnes teksar, minzi tacejjart ad

tetwassen zi řyǵet *nnes*.³⁴ A tarwa n ifiřran, mammec i řa teggem ad tessiwřem x min iřebřen, waxxa kenniw d ieffanen, minzi zeg uemmar n wuř ad issiweř uqemmmu. ³⁵Bnadem ařebřan issuffuy-d zi řkenz d ařebřan *nnes* min iřebřen uca bnađem aeffan *issuffuy-d* zi řkenz aeffan *nnes* min ieffnen. ³⁶Maca necc ad awem iniy belli kuř awař ixwan ad zzayes ssiwřen iwdan, ad zzayes twařasben deg wass n lřisab. ³⁷Minzi cek s wawařen nnek ad tetwasegđed uca s wawařen nnek ad tetwařasbed.”

Řeřamet n Yunes

Mar. 8:11-12; Luk. 11:29-32

³⁸Ca n imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen arrin-d xas “A Amseřmad, neccin nexs ad nřar ict n řeřamet zzayek.” ³⁹Maca netta yarr-d xasen “Jjiř aeffan izennan ittettar ict n řeřamet, war d as ittmewci ca mřyr řeřamet n Yunes. ⁴⁰Minzi am mammec tuřa Yunes deg uceddis n řhaycet tameqqrant n řebřar řřata n wussan d řřata n řyaři, ammu i řa yiři uřa d Mmis n bnađem deg wuř n tmurt řřata n wussan d řřata n řyaři. ⁴¹Iryazen n Niniwa ad kkaren deg wass n lřisab ak-d řgens-a, ad t řasben, minzi nitni tuben s tbarreřt n Yunes. Xzarem, aqqa da wenni iřan d ameqqran x Yunes. ⁴²Tajeřidt n ljanub ad tekkar deg wass n lřisab ak-d jjiř-a, ad xas teřkem minzi nettat tusi-d zeg ineggura n řřarf n ddunnit řima ad tseř i tiyit n Sulayman uca xřar, aqqa danita wenni d ameqqran x Sulayman.

Awař n Yeccu x řaryař amengus

Luk. 11:24-26

⁴³Ařami iffeř řaryař amengus zi bnađem, ibda ittšara deg imucan war daysen bu waman, ad yarzu arrařet, war tt ittif ca. ⁴⁴Řexđenni ad yini, ad dewřeř řar taddart inu manis d ffyeř. Mařa yiweđ-d, ad tt yaf texwa, tfařđ, tsettef. ⁴⁵Řexđenni ad yuyur uca ad yawi akides sebea n řaryařat nneđni, qebřen xas, ad adfen, ad zedyen diha. Uca aneggaru n bnađem nni ad idweř mahu x umezwaru. Ammu i řa yiři eawed ak-d řgens-a d aeffan.”

X min iğan d yemmas d aytmas n Yeccu

Mar. 3:31-35; Luk. 8:19-21

⁴⁶Řami tuğa ead issawař ak-d řyaci, xžar, yemmas d aytmas bedden barra, arezzun ad kides ssiwřen. ⁴⁷Inna as ijjen “Xžar, yemmac d aytmac bedden di barra, arezzun ad kik ssiwřen.” ⁴⁸Yarr-d x wenni tuğa d as t innan, inna “Min teena yemma d min enan aytma? ⁴⁹Xenni iceyyar s ufus nnes ęar imeħđaren nnes, inna “Xžar, aqqa da imma d aytma! ⁵⁰Minzi man wen itteggen min ixs Baba i iğan deg ijenwan, aqqa netta d uma d ućma d yemma.”

Amettiř n ufeęaę izarreen

Mar. 4:1-9; Luk. 8:4-8

13 ¹Deg wass nni iffey Yeccu zi taddart, iruħ iqqim ęar tma n řebęar. ²Imun-d xas ij n uhimur n řyaci, ařami yenya di tęarrabut, iqqim dayes uca řyaci marra bedden ęar tma. ³Issiweř akidsen x wařtas n tmesřayin s imettiřen, inna “Xžar, afeęaę iffey ģima ad izare. ⁴Ařami tuğa izarree, tewđa ca n zzarięet x tma n webrid, usin d iđđad, ccin tt. ⁵Tewđa ca nneđni x tmurt n wezru mani tuğa war ięi ucař ařtas. Deyya teymi-d s minzi tamurt war tuęię. ⁶Maca řami tedduqgez tfuct, icmeđ uyemmuy minzi war ęares bu izewran uca tuzey. ⁷Ca nneđni tewđa x isennanen. Męaren isennanen, jiiyfen tt. ⁸Ca nneđni tewđa x tmurt taşebęant, tiwi-d řyięet, ca meyya, ca nneđni settin, ca nneđni třatin n tseqqar. ⁹Wenni ęar ięa imezzuyen i useęi ad iseř.”

Mayemmi issawař Yeccu s imettiřen

Mar. 4:10-12; Luk. 8:9-10

¹⁰Usin-d imeħđaren nnes, nnan as “Mayemmi tessawařed akidsen s imettiřen?” ¹¹Netta yarr-d, inna asen “Minzi immewc awem ad tessnem timesřayin inuffaren n tgeldit n ijenwan, nitni maca war d asen t immewc ca. ¹²Minzi wenni ęar ięa ad as immewc uca ad ęares yiři s wařtas, maca wenni war ęar ięi ca ad zzayes itwakkes uřa d min ęares. ¹³X uyenni ssawařey akidsen s imettiřen, minzi nitni ttwařan am war ttwiřin uca nitni ttesřan am war ttesřin war fehmen. ¹⁴Daysen i ęa ikemmeř wawař n Icaeya

“S useġi ad tesřem war ggur ad tfehmem,
 s tmuyři ad texzarem war ggur ad twařam,
¹⁵minzi uř n weydud-a aqqa iqbubblez,
 imezzuyen nsen đeqřen deg useġi u nitni aqqa qqnen tiřřawin nsen,
 mařhend war ggur ad wařan s tiřřawin nsen,
 ad sřen s imezzuyen nsen, ad fehmen s wuř nsen
 řima ad tuben uca necc ad ten ssgenfiř.” Ica. 6:9-10

¹⁶Maca sseed n tiřřawin nwem umi ttwařant, sseed n imezzuyen nwem umi ttesřan! ¹⁷S tidett ad awem iniř, ařtas n imkacafen d imseggaden tuřa xsen ad řaren min tezřim, maca war t řrin, xsen ad sřen min tesřim, war t sřin.

Afessar n umettiř n ufeġař izarreen

Mar. 4:13-20; Luk. 8:11-15

¹⁸Xenni kenniw, sřem i umettiř n wenni izarreen. ¹⁹Kuř ijjen wenni ittesřan i wawař n tgeldit uca war t ifhim, ad d yas xenni uęeffan, ad ixđef min itwazaręen deg wuř nnes. Aqqa d man aya min itwazaręen x tma n webriđ. ²⁰Min itwazaręen di tmurt n weřru, aqqa d wa d wenni i řa iseġen awař, ad t iqbeř deřya s řefrařet, ²¹maca war d as iwti ca uřwar deg yixef nnes, ad iqqim drus waha. Xmi i d řa tas řeřřart niř umarret di řřweę n wawař ad innedref deřya. ²²Min itwazaręen jar isennanen aqqa wa d wenni ittesřan awař uca amnus n řweqt-a d uyekkwi n wagra ad jiiyfен awař uca netta war d ittiwi ca řyiřet. ²³Min itwazaręen di tmurt tařebřant aqqa wa d wenni ittesřan awař uca ad t ifhem, ad yawi xenni eawed řyiřet, ijjen ad ittařu meřya n tseqqar, wenneđni settin uca wenneđni řřatin.”

Amettiř n řřayyar di řweř n irden

²⁴Tuřa iwca asen ij n umettiř nneđni, inna “Tageldit n ijenwan amecnaw ij n bnadem tuřa izarree zzarieet tařebřant deg iyyar nnes. ²⁵Ařami tuřa iwdan řřsen, yusi-d řeđu nnes, izare řřayyar di řweř n yirden uca yuyur. ²⁶Ařami d imřar uęemmuř uca yiwi-d řyiřet, řexdenni iđhar-d řřayyar tanya. ²⁷Xenni usin-d isemřan n bab n taddart, nnan as ‘A Sidi, ma war tzaręed ca zzarieet tařebřant deg iyyar nnek? Manis d yusa řřayyar?’ ²⁸Inna asen ‘Aqqa řeđu igga

man aya'. Nnan as isemyan 'Ma tixed ad nraḥ, ad t neyru?' ²⁹Maca netta inna 'Lla, ḥima umi tyarwem řḥayyar war kis tqeḡeem uḥa d irden. ³⁰Ejj iten ad mḡaren s tnayen aḥ tameyra. Di řweqt n tmeyra ad iniy i icuwwaren 'Yarwem amezwar řḥayyar, ceddem t di tqebbiṭin ḥima ad itwassemed, maca irden, yarwem t di řmarsu inu.' "

Amettiř n zzariet n uxerdel d umettiř n wentun

Mar. 4:30-34; Luk. 13:18-21

³¹Iwca asen ij n umettiř nneḍni, inna "Tageldit n ijenwan amecnaw ict n tḥebbuct n zzariet n uxerdel, yiwyi tt-id ij n weryaz, izare itt deg iyyar nnes. ³²Waxxa nettat d tamezyant qaε zi marra zzariet nneḍni, xmi tmeqqar, teddekkwař d tameqqrant zi marra řxuḍarat uca tdekkwař d tacejjart maḥend ad ḡares-d asen ijḍaḍ n ujenna uca ad ggen řeewacc nsen x řefruε nnes."

³³Inna asen ij n umettiř nneḍni "Tageldit n ijenwan amecnaw antun, tiwyi t-id ict n temyart uca tessnuffar it di tḥata n řemdud n waren, ařami issmemm warecti qaε." ³⁴Man aya qaε issiweř zzayes Yeccu i řḡaci s imettiřen uca nnebḥa amettiř war kisen issiweř ca, ³⁵ḥima ad itwakemmeř min inna umkacaf

*"Ad arezmey aqemmum inu s imettiřen,
ad ssuffyey min innufaren zeg wami itwagg dsas n ddunnit." Sbh. 78:2*

Afessar n umettiř n řḥayyar di řwest n irden

³⁶Řami ismeḥ Yeccu di řḡaci ad uyuren, iruḥ ḡar taddart. Usin-d ḡares imeḥḍaren nnes, qqaren "Ini aney min ixu ad yini umettiř n řḥayyar deg iyyar." ³⁷Yarr-d xasen "Wenni izarreen zzariet taṣebḥant netta d Mmis n bnaḍem. ³⁸Iyyar d ddunnit uca zzariet taṣebḥant nettat d tarwa n tgeldit uca řḥayyar netta d tarwa n ueeffan. ³⁹Řeεdu wenni t izarreen, aqqa netta d ibḥis uca ṣṣabet, aqqa nettat d qeṭṭu n ddunnit uca icewwařen nitni d lmalakat. ⁴⁰Amecnaw mammec ssmunen řḥayyar uca ssemḍen t s tmessi, ammu i ḡa yiři ḡar qeṭṭu n ddunnit-a. ⁴¹Mmis n bnaḍem ad d issekk lmalakat nnes, ad ssmument zi tgeldit nnes qaε tieenkḥifin d yinni itteḡgen min iḡan ḍidd n ttawrat. ⁴²Ad ten nḍaren di řkucet n

tmessi mani i ɣa yiřin imeřřawen d uyezzi n teymas. ⁴³Řexdenni imseggaden ad arɣen am tfuct di tgeldit n Babatsen. Wenni ɣar iġa imezzuyen i useġi ad iseř.

Imettiřen n řkenz d tyaqut d traccia

⁴⁴Tageldit n ijenwan εawed amecnaw ij n řkenz itwassnuffaren deg iyyar, yufi t *ij n weryaz*, issnuffar it uca di řefrařet nnes yuyur, izzenz qaε min iġan ɣares uca isya iyyar nni. ⁴⁵Tageldit n ijenwan εawed amecnaw ij n usebbab i yarezzun tiyaqutin tiřebřanin. ⁴⁶Řami yufa ict n tyaqut tiyřa ařřas, yuyur, izzenz marra min tuyu ɣares, xenni isya itt.

Amettiř n traccia n iseřman

⁴⁷Tageldit n ijenwan εawed amecnaw traccia immenđaren di řebřar ad teyru εřam kuř asřem. ⁴⁸Umi teccur, ssuffyen tt-id ibeřriyyen ɣar tma *n řebřar*, qqimen uca farzen min iřebřen di tsuġatin nsen, maca ad nđaren min war iħřin ⁴⁹Ammu i ɣa yiři di qeřřu n ddunnit. Ad ffyent lmalakat, ad farzent iεeffanen zi řweř n imseggaden ⁵⁰uca ad ten nđaren di řkucčet n tmessi mani i ɣa yiřin imeřřawen d uyezzi n teymas.” ⁵¹Inna asen Yeccu “Ma tfeħmem i marra man aya?” Nnan as “Wah, a Sidi!” ⁵²Inna asen “X uyenni kuř amseřmad n idlisen wenni idweř d amehđar n tgeldit n ijenwan, aqqa iġga amecnaw ij n bab n taddart issuffuy zi řkenz nnes min iġan d jdid u min iġan d aqdim.”

Amkacaf war ɣares bu ccan di tendint d taddart nnes

Mar. 6:1-6; Luk. 4:16-30

⁵³Řami ikemmeř Yeccu imettiřen-a, yuyur ssenni. ⁵⁴Řami d yusa ɣar tmurt nnes, ikkar isseřmad iten deg usinagug nsen ařami qqimen ttbehten, nnan “Manis d as-d tekka tiyit-a d řeεjayeb-a? ⁵⁵Ma war iġi d wa d mmis n unejjar? Ma war qqaren i yemmas Maryem, d aytmas ma war d asen qqaren Yaεqub d Yuis d Simean d Yahuda? ⁵⁶Ma war ġint suyetmas qaε ɣarney? Manis d as-d ikka man aya marra?” ⁵⁷Uca nderfen zzayes. Maca Yeccu inna asen “Amkacaf war iġi nnebřa ccan, mƳir di tendint nnes u di taddart nnes.” ⁵⁸Uca war iggi diha řeεjayeb ařřas minzi nitni war uminen.

Řmewt n Yuħanna Amseyðaš

Mar. 6:14-29; Luk. 9:7-9

14¹Hirudus, wenni d ajeǵid x ij n arbae n tmurt, tuya isřa řexbar n Yeccu di řweqt nni ²uca inna i iħenjiren imsexxaren nnes “Wanita d Yuħanna Amseyðaš. Aqqa itwassnekkar-d zeg imettinen, s uyenni xeddment dayes řeċjaye b nni.” ³Minzi Hirudus tuya iħtef Yuħanna, icarf it, igg it di řeħbes zi ssibbet n Hirudiyya, tenni d tamyart n Filibbus wenni d umas n *Hirudus*, ⁴minzi Yuħanna tuya iqqar as “War ħarek bu ttesriħ ad tt tawyed”, ⁵S man aya tuya ixs ad t iney, maca tuya iggwed zi řġaci minzi nitni ħesben t d amkacaf. ⁶Maca řami d yiweđ wass n wexřaq n Hirudus, tecdeħ yeǵis n Hirudiyya di řwestŋ nsen uca teeċeb as i Hirudus. ⁷X uyenni iwaed itt s ict n tjaǵit ad as iwc marra min i ħa tettar. ⁸Uca nettat, am tt tuya tetwaearren zeg yemmas, tenna “Ewc ayi da x ttebši azeǵif n Yuħanna Amseyðaš.” ⁹Iffugem ujeǵid, maca umi tuya ijuǵ uřa x ssibbet n yinni akides iqqimen, yumur ad as immewc uzeǵif. ¹⁰Aqqa issekk ħares, iqešš azeǵif n Yuħanna di řeħbes. ¹¹Iwyen-d azeǵif nnes di ttebši, immewc as i tħenjirt uca nettat tiwyi t i yemmas. ¹²Usin-d imeħđaren nnes, ksin arrimet, nđaren tt. Řexdenni ruħen, xebbaren Yeccu.

Asecci n xemsa ařaf

Mar. 6:30-44; Luk. 9:10-17; Yuħ. 6:1-14

¹³Řami isřa Yeccu man aya, iffeŋ ssenni di tyarrabut ħar ij n wemcan ixřan, *tuħa-t din* weħdes. Xenni, řami isřa řġaci man aya, đfaren t x iđaren zi tneddam. ¹⁴Umi d iffeŋ Yeccu zi tyarrabut, iźra aħtas n řġaci uca iħinn xasen, issgenfa imeħřac nsen. ¹⁵Řami d tiweđ tmeddit, usin-d ħares imeħđaren nnes, qqaren “Aqqa amcan-a ixřa u řweqt teedu, zeema sqebeđ řġaci ħima ad uyuren ħar ředcur ad syen min i ħa ccen i yixef nsen.” ¹⁶Inna asen Yeccu “Nneħřa mma ruħen, wcem asen kenniw min i ħa ccen.” ¹⁷Nnan as “War ħarney da myir xemsa n tecnifin d tñayen n iseřman.” ¹⁸Inna “Awyem ten-d da ħari.” ¹⁹Xenni yumur řġaci ad qqimen x řeħtic, iħtef xemsa n tecnifin d tñayen nni n iseřman, ixzar ħar ujenna, xenni ibarek, yarza uca iwca ticnifin i imeħđaren uca imeħđaren *wcin tent* i řġaci. ²⁰Marra ccin, jjiwnen. Řexdenni ksin

iřeqqwaz iceŧŧen, tuya din teneac n tsuġatin emmarent. ²¹Inni ccin, nitni tuya-ten di xemsa ařef n yeryazen nnebřa timyarin d iřenjiren.

Yeccu iggur x waman n řebřar

Mar. 6:45-52; Yuh. 6:16-21

²²Deyya iziyyar Yeccu imeřđaren nnes ad nyen di tyarrabut uca ad as izwaren řar ujemmađ, am issqebeđ netta řyaci. ²³Řami issqebeđ řyaci, igaeed řar wedrar weřdes řima ad izzař. Řami d tiweđ tmeddit, tuya iqqim din weřdes. ²⁴Tayarrabut maca tuya-tt di řwest n řebřar, tuya řemwaj ccaten tt minzi asemmiđ yusa asen-d deg wudem. ²⁵Uca deg řeřtu wiss arebea n ġiret, yusi-d řarsen Yeccu am iggur x waman n řebřar. ²⁶Ařami t řrin imeřđaren iggur x waman n řebřar, nnxeřen, qqaren “Wa d řexyař!” uca syuyen zi tiggwudi. ²⁷Deyya issiweř řarsen-d Yeccu, iqqar “Ggem uř, aqqa d necc. War tteggwedem ca.” ²⁸Buřrus yarr-d xas, inna “A Sidi, mařa d cek, weřša ayi ad řarek-d asej x waman.” ²⁹Inna as “As-d!” Ihwa-d Buřrus zi tyarrabut, yuyur x waman řima ad d yaweđ řar Yeccu. ³⁰Maca umi izra asemmiđ ijhed, teřqef it tiggwudi uca, am ibda iřarreq, iřaya, inna “A Sidi, senjem ayi!” ³¹Yeccu isswizzed deyya afus nnes, iřtef dayes, inna as “A cek wenni i di iřa drus n liman, mayemmi dayek yudef ccek?” ³²Ařami nyin di tyarrabut, yarsa usemmiđ. ³³Maca inni iřan di tyarrabut, usin-d řares, sejdin as, qqaren “S tidett, cek d mmis n Arebbi.”

Yeccu issgenfa ařas n imeřřac

Mar. 6:53-56

³⁴Awarni řami řwan řebřar, iwđin řar tmurt n Jinnisaret. ³⁵Ařami t eeqřen yeryazen n tmurt nni, ssuffyen řexbar di marra jwayeh nni i d as-d inndin, iwyen-d řares marra inni tuya iheřen ařas ³⁶uca ttaren zzayes ad ten ijj ad řadan myir abeřruř n ujeřab nnes u marra inni t iřadan, dewřen ggenfan.

Awař x tyuri d tweřša n iwdan

Mar. 7:1-23

15¹Řexdenni usin-d ca n imseřmaden n idlisen d ca n Ifarisiyyen zi Urcalim ęar Yeccu, qqaren ²“Mayemmi tteeddan imeęđaren nnek x tubbart n řejdud? Minzi nitni war ssiriden ca ifassen nsen qbeř mma ad ccen aęrum.” ³Maca netta yarr-d, inna asen “Mayemmi kenniw eawed tettęeddam x tewęeyyet n Arebbi zi ssibbet n tubbart nwem? ⁴Minzi Arebbi tuęa iweřša, inna ‘Weqqar babac d yemmac’ u ‘Wenni i ęa ineęřen babas nię yemmas, ittxeřš as ad immet.’ ⁵Maca kenniw teqqarem, wenni innan i babas nię i yemmas ‘Min d ayi tettursed, aqqa-t d řsedqet i Arebbi!’, ⁶xenni netta war ięđij ead ad iweqqar babas nię yemmas. Ammu tbeřřrem tawęeyyet n Arebbi di řtwee n tubbart nwem. ⁷A kenniw lmunafiqin! Icaęya tuęa ittkacaf xawem s řšaę, iqqar

⁸*Aydud-a ittqarrab-d ęari s uqemmm nnes*

uca s iyencicen nsen cenneen ayi, maca uř nsen iggwej xafi.

⁹*Aqqa nitni cenneen ayi baęeř, minzi nitni sseřmaden timesřayin tinni ięan d tiweřša n iwdan.’ ” Ica. 29:13*

¹⁰Řami d iřaya x řęaci ęares, inna asen “Sřem, fehmem! ¹¹Min ittadfen deg uqemmm war issexmij ca bnađem, maca min i d itteffęen zeg uqemmm d man aya i issexmajen bnađem.” ¹²Řexdenni usin-d ęares imeęđaren nnes, nnan as “Ma tessned belli Ifarisiyyen ęewwęen, řami sřin awař-a?” ¹³Maca netta yarr-d xasen, inna “Kuř aęeddu war t iźzu Baba wenni ięan deg ujenna ad itwaęřeę. ¹⁴Ejj iten, nitni d idaryařen neddhen idaryařen. Mařa adaryař ineddeh adaryař, ad wđan s tnayen idsen deg ij n weęfur.” ¹⁵X man aya inna as Buřrus “Fesser aney amettiř-al!” ¹⁶Maca Yeccu inna “Ma kenniw ead nnebřa řefhamet? ¹⁷Ma war tefhimem ca belli marra min i ęa yadfen deg uqemmm, ad irah ęar uęeddis uca ad iffeę deg wemcan nnes. ¹⁸Maca min i d itteffęen zeg uqemmm ittadfen zeg wuř, aqqa d man aya i issxemmajen bnađem. ¹⁹Minzi zeg wuř n iwdan i zi d tteffęen ixarriřen ięeffanen: aneqqi, aęaf, zzina, tuęeębit, tuceffra, chadat s źzur d uceqqef. ²⁰Aqqa d man

¹⁵⁻⁴ Ufę. 20:12, 21:17; Tiř. 5:16

aya min issxemmajen bnađem, maca macca s ifassen war issirden war tessxemmij ca bnađem.”

Liman n temyart zeg ayt n Kanċan

Mar. 7:24-30

²¹Řexdenni iffey-d Yeccu ssenni, iruħ Ʒar jwayeh n Tirus d Sidun. ²²Aqqa din ict n temyart zeg ayt n Kanċan zi tmurt nni, tesyuyyu “A Sidi, a mmis n Dawud, arħem ayi! Yeġi aqqa dayes řaryah yewear aħħas.” ²³Maca Yeccu war xas-d yarri s ca uřa s ijj n wawař. Xenni imeħđaren nnes usin-d Ʒares, ttaren as, qqaren “Suffey itt, minzi nettat teđfar aney-d s iyuyyan nnes.” ²⁴Maca netta yarr-d, inna asen “Necc twassekkey-d Ʒar wuġi iweddaren n taddart n Israyil waha.” ²⁵Maca nettat tusi-d, tesjed as, teqqar “A Sidi, eawen ayi!” ²⁶Maca netta yarr-d, inna “War ieddeř ad immeksi weyrum n iħenjiren, ad immenđar i yitan.” ²⁷Tenna “Wah, a Sidi, aqqa uřa d iřan ttetten iřeqqwaz i d iwetřan zi řřabřa n siditsen.” ²⁸Řexdenni yarr-d Yeccu, inna as “A tamyart, liman nnem imyār! War ittiři myir řxađar nnem.” Uca yeġis teggenfa di tsaeet nni.

Yeccu issgenfa aħħas n iwdan

²⁹Xenni Yeccu yuyur-d ssenni uca yiweđ-d Ʒar tma n řebħar n Ljalil, iġaeed Ʒar wedrar, iqqim dinni. ³⁰Usin-d Ʒares ubarru n řyaci, iwyen-d akidsen ineđbařen d idaryären d ignawen d iqeđaħen d inneđni aħħas, ssarsen ten Ʒar iđaren n Yeccu uca issgenfa ten, ³¹ařami ittebhet řyaci, aqqa řrin ignawen ssawařen, ineđbařen ggenfan, iqeđaħen gğuren, idaryären ttwařan uca sseuġen Arebbi n Israyil.

Asecci n arebea ařaf

Mar. 8:1-10

³²Yeccu iřaya-d x imeħđaren nnes, inna asen “Hinney x řyaci minzi qqimen akidi řřata n wussan, war Ʒarsen min i Ʒa ccen. War xsey ca ad ten ssqebđey *amenni* s řaz ħima war tteđsifen ca deg webriđ.” ³³Nnan as imeħđaren nnes “Manis d Ʒa nawi ařrum di řexřa-ya i zi i Ʒa nessecc ij n řyaci d ameqqran am wanita?” ³⁴Inna asen Yeccu “Mečřař Ʒarwem d ařrum?” Nnan as “Sebea *n tecnifin* d ca n iseřman d imezyanen.” ³⁵Xenni yumur řyaci ħima ad qqimen di

tmurt. ³⁶Xenni iksi sebea n tecnifin d iseřman *n*ni, iqada Arebbi, yarzi ten uca iwc iten i imeřđaren nnes uca nitni wcın ten i iwđan. ³⁷Marra ccin, jjiwnen. Xenni jarwen-d iřeqqwaz icetřen, tuęa din sebea n tsuęatin eemarent. ³⁸Inni tuęa iccın aqqa-ten di arebea ařef n yeryazen nnebřa timęarin d iřenjiren. ³⁹Řami issqebeđ řęaci, inya di tyarrabut uca yiweđ ęar weymir *n* jwayeh n Majdala.

Ifarisiyyen ttaren ict n řeřamet

Mar. 8:11-13; Luk. 12:54-56

16 ¹Usin-d ęares Ifarisiyyen d Iřaduqiyyen, sseqsan t ĥima ad t jarrben, ma ad asen isscen ca n řeřamet zeg ujenna. ²Maca netta yarr-d xasen “Yar tmeddit ad tinim ‘Aqqa řĥař iffey, minzi ajenna d azeggway’ ³u ęar řefjar *ad tinim* ‘Aqqa ass-a ad iřuđ usemmiđ, minzi ajenna d azeggway’. A kenniw lmunafiqin, tessnem ad tfarzem udem n ujenna, maca řeřamat n ikuden n řweqt, ma war tzemmarem ad tent tfarzem? ⁴Jjiř aęeffan izennan yarezzu ict n řeřamet, war d asen ittmewci uřa d ict n řeřamet myir řeřamet n Yunes, amkacaf.” Xenni ijj iten, iruĥ.

Antun n Ifarisiyyen d Iřaduqiyyen

Mar. 8:14-21

⁵Řami d iwđen imeřđaren nnes ęar ujemmađ *n* řebĥar, ttun ad kisen-d awyen aęrum. ⁶Inna asen Yeccu “Ĥđam ixef nwem zeg wentun n Ifarisiyyen d Iřaduqiyyen.” ⁷Nitni xemmen jarasen, nnan “Aqqa *inna* man aya minzi war d niwi ca aęrum!” ⁸Yeccu, am tuęa issen man aya, inna asen “A kenniw i di ięa drus n liman, mayemmi txemmamem jarawem řami war d teksim ca aęrum? ⁹Ma ead war tefhimem ca? Ma war teęqiřem ca x xemsa n iřeqqwaz n weęrum n xemsa ařaf u meĥař n tsuęatin i tyarwem? ¹⁰Nię x sebea n iřeqqwaz n weęrum i arebea ařef u meĥař n tsuęatin i tyarwem? ¹¹Ma ead war tefhimen ca belli necc war kiwem ssiwřey ca x weęrum umi d awem nnię ‘Ĥđam ixef nwem zeg wentun n Ifarisiyyen d Iřaduqiyyen!’” ¹²Ssenni fehmen aqqa netta war tt inni maĥend ad ĥđan ixef nsen zeg wentun n weęrum maca zi tęuri n Ifarisiyyen d Iřaduqiyyen.

Lmasiḥ Mmis n Arebbi iddaren

Mar. 8:27-30; Luk. 9:18-21

¹³Řami d yiweḍ Yeccu ɣar tmurt n Qayṣariya n Filibbus, isseqsa imeḥḍaren nnes “Min eniy necc, Mmis n bnaɗem, eḷaḥsab min qqaren iwdan?” ¹⁴Nnan as “Ca qqaren ‘d Yuḥanna Amseyḍaṣ’ uca wenneḍni ‘d Iliya’ uca εawed wenneḍni ‘d Irmiya’ niy ‘d iijen zeg imkacafen’.” ¹⁵Inna asen “Maca kenniw, min xafi teqqarem?” ¹⁶Yarr-d xas Simean Buṭrus, inna “Cek d Lmasiḥ, Mmis n Arebbi iddaren.” ¹⁷Yarr-d xas Yeccu, inna as “Sseed nnek, a Simean Bar-Yuna, minzi war iḡi d aysum niy d idammen i d ac imřen man aya maca d Baba i iḡan deg ijenwan. ¹⁸εawed ad ac iniy belli cek d Buṭrus (=min ix̄s ad yini ‘aḗru’) u x ‘buṭra-ya’ (=x teṣḍart-a) ad bniy tamesmunt inu uca tiwwura n řaxart war d as zemmarent. ¹⁹D necc ad ac wcey tisarutin n tgeldit n ijenwan u qaε min i ɣa tcarfem di tmurt, ad itwacarf deg ijenwan u qaε min i ɣa tfsyem di tmurt ad yiři ifsi deg ijenwan.” ²⁰Řexdenni yumur imeḥḍaren nnes, ḥima war xebbaren ḥed belli netta d Lmasiḥ.

Yeccu izwar issiweř x řmewt nnes

Mar. 8:31-9:1; Luk. 9:22-27

²¹Zi ssenni ibda Yeccu ad isscen i imeḥḍaren nnes belli ittxeṣṣ as ad irah ɣar Urcalim, ad iweddeb aṭṭas zeg imɣaren n weydud d arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen, ad itwaney uca ad d itwassnekkar deg wass wiss třata. ²²Buṭrus xenni iksi t ɣares, ibda ittmenya akis, inna “Sidi Arebbi ad cek yarḥem, a Sidi, man aya war d ac ittemsar εemmarṣ.” ²³Maca netta inneqřeb, inna i Buṭrus “Ffey xafi, a Cciṭan, cek d ict n tēenkrift i necc, minzi war cek icqi min iḡan n Arebbi, maca min iḡan n iwdan.” ²⁴Řexdenni inna Yeccu i imeḥḍaren nnes “Mařa ca n iijen ix̄s ad ayi iḍfar, ad inkar ixef nnes, ad iksi ṣṣalib nnes uca ad ayi iḍfar. ²⁵Minzi wenni ix̄sen ad issenjem tudart nnes ad tt iweddar, maca wenni i ɣa iweddaren tudart nnes di ṭṭweε inu ad tt yaf. ²⁶Man řefḍeř i ɣares ɣar bnaɗem mařa yarbeḥ ddunnit tekmeř, maca netta iḍeyyε řεemar nnes? Niy min i ɣa iwc bnaɗem di ṭṭweε n řεemar nnes? ²⁷Minzi Mmis n bnaɗem ad d yas s uεuḡi n Babas ak-d lmalakat nnes uca ad ixεḡeṣ kuř iijen eḷaḥsab min igga. ²⁸S tidett ad awem iniy, ca zeg ina i da ibedden, war ttqisin ca řmewt ař i ɣa ɰaren Mmis n bnaɗem itt̄as-d di tgeldit nnes.”

Musa d Iliya ak-d Yeccu x wedrar

Mar. 9:2-13; Luk. 9:28-36

17¹Awarni setta n wussan Yeccu yiwi-d Buṭrus d Yaεqub d umas Yuḥanna akis, issgaεeed iten weḥdsen ɣar ij n wedrar yueṛa. ²Uca ibeddeṛ waddud nnes qibač nsen, tuɣa ayembub nnes ittceεcie am tfuct, idweṛ warruḍ nnes d acemṛaṛ am tifawt. ³Xzar, Musa d Iliya ḍharen asen-d, ssawaṛen akis. ⁴Buṭrus yarr-d, inna i Yeccu “A Sidi, aqqa mliḥ umi i da neḡa! Maṛa texsed ad newwet danita tṛata n iqiḍan, ijjen i cek, ijjen i Musa u wenneḍni i Iliya.” ⁵Am tuɣa εad issawaṛ, ikk-d xasen ij n useynu ittissiqq, issduṛi iten s tiṛi nnes uca xzar, aqqa ict n tmijja zeg ujenna teqqar “D wa d Mmi iεizzen, dayes ufiɣ arḍa inu, sṛem ɣares!” ⁶Ṛami sṛin imeḥḍaren nnes man aya, wḍan x uyembub nsen uca ggweden aṭṭas. ⁷Yusi-d ɣarsen Yeccu, iḥada ten, inna “Kkarem, war tteggwedem ca!” ⁸Ṛami ssgaεeden titṭawin nsen, war ḗrin ḥed myir Yeccu waha. ⁹Am d hwan zeg wedrar, yumur iten Yeccu, inna “War t tteqqarem i ḥed min teḗrim aṛ i d ɣa ikkar Mmis n bnaɗem zeg imettinen.” ¹⁰Imeḥḍaren sseqsan t, nnan “Mayemmi qqaren imseṛmaden n idlisen aqqa Iliya ad d yas d amezwaru?” ¹¹Yarr-d Yeccu, inna “Iliya ad d yas d amezwaru, ad iεdeṛ marra. ¹²Maca necc ad awem iniɣ belli Iliya aqqa yusi-d, war zzayes steetarifen, ggin zzayes min xsen. Ammu uṛa d Mmis n bnaɗem ad iweddeb zzaysen.” ¹³Ṛexdenni fehmen imeḥḍaren, belli tuɣa issawaṛ akisen x Yuḥanna Amseɣḍas.

Yeccu issgenfa aḥenjir d amaryah

Mar. 9:14-29; Luk. 9:37-43

¹⁴Ṛami d usin ɣar ṛɣaci, yusi-d ɣares ij n bnaɗem, iwḍa as ɣar iḍaren, iqqar ¹⁵⁴⁴A Sidi, zziḡez i mmi, minzi aqqa netta ittbarikkid, ittweddeb aṭṭas, aqqa aṭṭas n twaṛawin iwetṭa di tmessi u deg waman. ¹⁶Ttareɣ asen i imeḥḍaren nnek ad t ssgenfan, war zemmaren.” ¹⁷Yeccu yarr-d, inna “A jjiṛ i war yuminen d imεewwjen, meḥaṛ i ɣa qqimeɣ εad akidwem, meḥaṛ εad i d awem i ɣa ṣbareɣ? Awyem t-id ɣari!” ¹⁸Xenni iwebbex it Yeccu uca cciṭan iffeɣ zzayes u zi tsaεεet nni idweṛ uḥenjir iggenfa. ¹⁹Ṛexdenni usin-d imeḥḍaren weḥdsen ɣar Yeccu, nnan

“Mayemmi neccin war nzemmar ad t nessuffey?” ²⁰Inna asen Yeccu “S minzi war tuminem ca. S tidett ad awem iniy, mařa daywem liman anect n ict n tħebbuct n zzariet n uxerdel, ad as tinim i wedrar-a ‘Muřti ssa ħar diha!’, xenni ad imuři uca war din uřa d ict n řħajet war d as tzemmarem. ²¹Maca jjiř-a war d itteffey myir s tzaġit d uzummi.”

Yeccu izwar issiweř x řmewt nnes

Mar. 9:30-32; Luk. 9:43b-45

²²Řami ten tuġa jmie di Ljalil, inna asen Yeccu *i imeħđaren nnes* “Mmis n bnadem ad itwasellem deg ifassen n iwdan ²³ad t nyen uca ad d itwassnekkar deg wass wiss třata.” Xenni ceđnen ařtas.

Awař x đđariba i taddart iqeddsen

²⁴Řami d usin ħar Kafarnaħum, qarrben-d ayt n đđariba ħar Buřrus, nnan “Amseřmad nwem ma war ittxeġiř dubel n ‘draxma’ (=đđariba i taddart iqeddsen)?” ²⁵Inna “Wah!”. Ařami d yudef ħar taddart, izwar as-d Yeccu, iqqar “Simean, mammec twařid cek, wi x třfen ijeġiden n ddunnit řecur d đđariba? Ma x tarwa nsen niy x ibarraniyyen?” ²⁶Inna as Buřrus “X ibarraniyyen”. Inna as Yeccu “S uyenni iġan d tarwa d iħurriyyen. ²⁷Maca ħima war ten nessendrif, ruħ ħar řebħar, nđar tařennart uca tasřemt tamezwarut i d ħa iffġen, třef itt. Xmi d as i ħa tarezmed aqemmmum, ad tafed ij n ‘stater’ (=tnayen n ddinar i issekwan marra đđariba i taddart iqeddsen i Yeccu d Buřrus), ewc asen t xafi u x yixef nnek.”

Man wen iġan d ameqqran di tgeldit n ijenwan?

Mar. 9:33-37; Luk. 9:46-48

18 Di tsaeet nni usin-d imeħđaren ħar Yeccu, nnan “S tidett man wen iġan d ameqqran di tgeldit n ijenwan?” ²Yeccu iřaġa-d x ij n uħenjir ħares, issbedd it di řwest nsen, inna ³“S tidett ad awem iniy, mařa war ttubem u tdewřem am iħenjiren, emmarř ad tadfem di tgeldit n ijenwan. ⁴Wenni i ħa isswađeen ixef nnes amecnaw aħenjir-a amezyan, aqqa d wenni d ameqqran di tgeldit n ijenwan. ⁵U wenni i ħa iqebřen ij n uħenjir am wanita s isem inu, iqebbeř ayi.

Aeřam i wenni i ęa ięarren řmumenin

Mar. 9:42-48; Luk. 17:1-2

⁶Maca wenni i ęa issyellęten ięjen zeg ięenjiren-a imeęyanen i zzayi ittammen, ģsen ad as tetwagg teęđart n tsirt ęar yiri nnes, ad itwassęareq di raęay n řebęar. ⁷Uct x ddunnit x ssibbet n teenkrifin. Ittxeęę ad d asent teenkrifin, maca amcum x bnađem nni i itteęęen taenkrift. ⁸Mařa isseęwa cek ufus nnek nię ađar nnek, xenni qeęę iten, nđar iten xak. Ięřa ac ad tadfed ęar tudart d ameęđuř nię d aqejdaę x umenđar di tmessi *i war ixessyen* i řebda s tnayen n ifassen nię s tnayen n iđaren. ⁹Mařa tesseęwa cek tięę nnek, xenni qeře itt, nđar itt xak, ięřa ac ad tadfed ęar tudart s ict n tięę x umenđar di tmessi n jahennama s tnayen n tięęawin.

Amettiř n ięj n wuęi iweddaren

¹⁰ęarwem ad tesseęqarem ięjen zeg imeęyanen-a. Minzi necc ad awem inię, aqqa lmalakat nsen deg ięjenwan aqqa řebda ttwařant tifras n Baba i ięęan deg ięjenwan. ¹¹Minzi Mmis n bnađem yusi-d ģima ad issenjem min iweddaren. ¹²Mammec i d awem ittyiř? Mařa din ca n bnađem ęares meęya n wuęi uca ięjen zzaysen iweddar, ma xenni war itteęji tesa u tesa in deg idurar, ad irah ad yarzu x wenni iweddaren! ¹³Mařa yufi t, s tidett ad awem inię, ad zzayes ifarę ktar zi min i ęa ifarę zi tesa u tesa inni war iweddaren. ¹⁴Ammu uřa d Babatwem i ięęan deg ięjenwan war ix ad iweddar uřa d ięj zeg imeęyanen-a.

Mařa ixđa akik umac ...

Luk. 17:3

¹⁵Mařa ixđa umac akik, ruę ęares, webbex it myir jarac d jaras waha. Mařa isřa ęarek, aqqa tarbeęed umac. ¹⁶Maca mařa war ęarek isři, awi akik ca n ięjen nneđni nię tnayen ģima s uqemmm n tnayen nię třata n řechud izemmar ad twađemnen wawařen marra. ¹⁷Mařa netta war ęarsen isři, xenni ini tt i tmesmunt uca mařa war isři uřa ęar tmesmunt, xenni ad ęarek yiři am ięjen zi řegnus nię am ij n bu đđariba. ¹⁸S tidett ad awem inię, marra min i ęa tceddem di tmurt, ad yiři icedd deg uęenna uca marra min i ęa tfesyem di tmurt, ad yiři ifsi deg uęenna. ¹⁹Ad awem inię eawed, mařa tnayen n iwdan ad messetfaęen x tmurt x ca n řęaęet i ęa ttaren, aqqa d man aya d asen i

ya itwagg zi Baba i iġan deg ijenwan. ²⁰Minzi mani i ya munen tnayen niy t̄rata s yisem inu, necc ad din iṛiy di ṛwest nsen.”

Amettiṛ n ismey aeffan

²¹Ṙexdenni yusi-d yares Buṫrus, inna “A Sidi, meċħar n twaṛawin i ya ixḍa akidi uma u necc ad as samħey? Ma sebea n twaṛawin?”

²²Inna as Yeccu “War d ac qqarey ca sebea, maca sebein di sebea n imuren. ²³X uyenni tageldit n ijenwan tettawi-d deg ij n ujeġid i ixsen ad igg ṛeħsab ak-d isemyan nnes. ²⁴Umi ibda ad imsseħseb, iwyen-d yares ij n *bnadem* itturs as *εcra aṛaf n ‘talentin’ (=εṛaħar 500.000 ardeṛ n wurey niy nnuqart)*. ²⁵Am war tuḡi yares min zi i ya yarr *amarwas*, yumur bab nnes ħima ad itwammenz netta d temyart nnes d tarwa nnes d marra min yares, ħima ad itwaxeġeṣ *umarwas*.

²⁶Iwḍa as ismey *nni* ħar iḍaren, ittar, inna ‘A Sidi, ṣbar xafi, ad ac arrey marra.’ ²⁷Aqqa izziġeż as bab n ismey *nni* uca isamħ as deg *umarwas*. ²⁸Ṙami d iffey ismey *nni*, yufa ijen zeg inni tuḡa d isemyan akis u wanita itturs as meyya ddinar. Am d as icebbar deg yiri, iqqar ‘Xeġeṣ min d ac ttursey.’ ²⁹Iwḍa yas ismey *ameacar nni* ħar iḍaren, ittheccem it, iqqar ‘Ṗbar xafi, ad ac arrey marra’. ³⁰Maca netta war ixs, iruħ inḍar it di ṛeħbes aṛ i d ya yarr *amarwas*. ³¹Ṙami zṛin isemyan *imeacaren* nnes min tuḡa imṣaren, ceḍnen aṫas uca ruħen, nnan tt i bab nsen. ³²Uca iṛaḡa-d xas sides, inna as ‘A ismey *aeffan*, marra min d ac ttursey, samħey ac minzi tettared ayi. ³³Ma war iġi zeema uṛa d cek xak ad ac izziġeż wenni d ismey *ameacar* nnek *amecnaw* *mammec* d ayi *tezziġed cek?*’ ³⁴Xenni ixeyyeq sides, isseedu t deg ifassen n *imeaddeben* aṛ i ya ixegheṣ marra min dayes d *amarwas*. ³⁵Ammu i ya yegg Baba wenni iġan deg ujenna i kenniw, maṛa war tsimiħem kuṛ ijen zwaywem i umas ixetṫan nnes s wuṛawen nwem.”

Ṙemṛac d tebrat n waġaf

Mar. 10:1-12

19 ¹Aṛami ikemmeṛ Yeccu awaṛen-a, iffey zi Ljalil, yiwed ħar jwayeh n *tmurt n Yahudiyya* tinni iġan ħar ujemmad n *veyzar n Lurdun*. ²Aqqa iḍfar it ṛyaci d *ameqqran*, issgenfa ten dinni. ³Usin-d yares *Ifarisiyyen*, tuḡa arezzun ad t jarrben, qqaren

as “Ma ɣares řheqq i bnađem ad iğef i temɣart nnes amenni waha?”
⁴Yarr-d xasen “Ma war teɣrim ca belli wenni iggin bnađem zeg umezwaru, iggi ten d aryaz d temɣart,⁵uca aqqa inna

*‘s uyenni ittxeşş i bnađem ad ismeħ di babas d yemmas,
 ad irşeşq di temɣart nnes uca tnayen idsen nni
 ad iřin d ijj n weysum.’* Amz. 2:24.

⁶Ammu war ttiřin ead d tnayen, maca ad iřin d ijj n weysum. Xenni min issmun Arebbi, bnađem war t ibeřti.” ⁷Nnan as “Mayemmi iweşşa Musa xenni maħend ad iwc tabrat n wağaf, ħima ad as iğef?”
⁸Inna asen “Musa iji kenniw ad teğfem i temɣarin nwem zi ssibbet n řeqsaħet n wuřawen nwem, maca war iği ammu zeg umezwaru.
⁹Maca necc ad awem iniy, aqqa wenni i ɣa iğfen i temɣart nnes, war iği zi ssibbet n tuqeħbit, uca ad imřec icten nneđni, aqqa netta izenna u wenni i ɣa imeřcen tamɣart tenni iğfen, aqqa uřa d netta izenna.” ¹⁰Imeħđaren nnes nnan as “Mařa ammu i teğa tmesřact jar bnađem d temɣart nnes, xenni nnehřa mma ad imřec.” ¹¹Maca netta inna asen “Maci marra zemmaran ad qeβřen awař-a myir inni umi temmewc. ¹²Minzi aqqa din inni itwaqeşşen zeg ueddis n yemmatsen, uca aqqa din inni itwaqeşşen zeg iwdan uca aqqa din inni iqeşşen ixef nsen di tıřwee n tgeldit n ijenwan. Wenni izemmaran ad t iqbeř, ejj it ad t iqbeř.”

Yeccu ittbarak iħenjiren imezyanen

Mar. 10:13-16; Luk. 18:15-17

¹³Řexđenni iwyen as-d iħenjiren imezyanen maħend ad xasen issars afus nnes uca ad asen iksi řmeeruf, maca imeħđaren nnes webbxen ten. ¹⁴Maca Yeccu inna “Ejjem iħenjiren ad ɣari-d asen, war ten mennnem ca minzi tageldit n ijenwan i inni amecnaw nitni.” ¹⁵Issars xasen afus nnes uca iruħ ssenni.

Ameřqi ak-d ij n bab n wagra

Mar. 10:17-31; Luk. 18:18-30

¹⁶Uca xzar, iqarreb-d ɣares ijjen uca inna as “A Amseřmad ašebħan, min i ɣa ggeɣ d ašebħan ħima ad ɣari tiři tudart n řebda?” ¹⁷Inna as

Yeccu “Mayemmi i d ayi tṛayid ‘aṣebḥan’? War iḡi ḥed d aṣebḥan mḡir ijjen, aqqa-t d Arebbi. Maca maṛa tɛxsed ad tadfed ɣar tudart, tṭfem di tweṣṣa.”¹⁸Inna as “Man tina?” Inna as Yeccu “War neqq, war zenni, war tticar, war cehhed zṣur,¹⁹weqqar babac d yemmac uca ad tɛxsed amqarreb nnek am ixef nnek.”²⁰Abṛiḡ inna as “Aqqa dḡareḡ timesṛayin-a marra zi temzi inu. Min d ayi ittxiṣṣen ead?”²¹Yeccu inna as “Maṛa tɛxsed ad tiṛid tkemmṛed, ruḡ, zenz marra min ɣarek, ewc it i imezṛaḡ uca ad ɣarek yiṛi ij n ṛkenz deg ujenna, xenni as-d, dḡar ayi-d.”²²Ṛami abṛiḡ isṛa awaṛ-a, iruḡ icḡen, minzi tuya ɣares aṭṭas n wagra.²³Yeccu inna i imeḡḡaren nnes “S tidett ad awem iniḡ, aqqa yewɛar x bab n wagra ad yadef ɣar tgeldit n ijenwan.²⁴Uca eawed ad awem iniḡ, aqqa ihwen i weṛɣem ad yekk zi tiṭṭ n tsineft x bu wagra ad yadef ɣar tgeldit n Arebbi.”²⁵Umi tt sṛin imeḡḡaren nnes, nnxeṛɛen aṭṭas, nnan “Wi i ɣa itwassnejmen ead?”²⁶Am tuya daysen ixezṣar Yeccu, inna asen “Yar iwdan war izemmar, maca ɣar Arebbi kuṛci di tzemmar nnes!”²⁷Yarr-d Buṭrus, inna as “Xṣar, aqqa neccin nejja kuṛci, neḡfar ic. Min ɣarney i ɣa yiṛin?”²⁸Yeccu inna asen “S tidett, ad awem iniḡ, kenniw inni d ayi-d idḡaren, xmi i ɣa idweṛ marra d jdid uca xmi i ɣa iqqim Mmis n bnaḡem x ṛɛarc n ueuḡi nnes, kenniw eawed ad teqqimem x tenɛac n ṛekrasi n ṛɛarc ḡima ad tḡekmem x tenɛac n tqebbaṛ n ayt n Israyil.²⁹Kuṛ ijjen wenni isemḡen di tudrin niḡ deg aytmas niḡ di suyetmas niḡ di babas niḡ deg yemmas niḡ di temɣart nnes d tarwa nnes uṛa deg iyyaren di tṭweɛ n yisem inu, ad iksi meyya n tseqqar uca ad iwart tudart n ṛebda.³⁰Maca aṭṭas n yinni iḡan d imezwura, ad iṛin d ineggura uca aṭṭas n ineggura ad iṛin d imezwura.

Amettiṛ n imezwura d ineggura

20¹Minzi tageldit n ijenwan amecnaw bab n taddart, iffey ɣar ṣṣbeḡ zic ḡima ad icra ixemmasen i weḡwic n tzayart nnes.²Ṛami ikkes awaṛ ak-d icewwaṛen s ijj n ddinar i wass, issekk iten ɣar weḡwic n tzayart nnes.³Ṛami d iffey di jwayeh n tṛata n uziṛ, izra innedni bedden di ssuq nnebṛa ṛxedmet.⁴Netta inna asen ‘Ruḡem uṛa d kenniw ɣar weḡwic n tzayart u necc ad awem wcey min d awem ikkaren.’ Xenni ruḡen nitni.⁵Iffey-d eawed di jwayeh

n setta d tesa n uziř, igga amenni eawed. ⁶Řami d iffeř di jwayeh n ĥideac n uziř, yufa din ead inneđni bedden din nnebřa řxedmet, inna asen ‘Mayemmi tbeddem da ass ikmeř?’ ⁷Nnan as nitni ‘Minzi war d aneř icri ĥed.’ Inna asen ‘Ruĥem uřa d kenniw řar weĥwic n tzayart.’ ⁸Řami d tiweđ tmeddit, inna bab n weĥwic n tzayart i uweqqaf nnes ‘Řaya-d x ixemmasen, xeęę asen řmunet, sizwar zeg *inni i d yusin d innegura uca ammu ař imezwura.*’ ⁹Řami d usin inni d icra di jwayeh n ĥideac, iřtef kuř ijjen zzaýsen ijjen ddinar. ¹⁰Řami d usin inni tuřa d imezwura, ittyiř asen ad řfen ktar. Xenni kuř ijjen zzaýsen iki eawed ijj n ddinar. ¹¹Řami t řfen, aqqa xeyyqen x bab n taddart, ¹²nnan ‘Aqqa ina d inni d innegura xedmen ict n tsaeet u cek tessemquded iten akidney, neccin inni yarebbun đđqeř n uziř d řeĥmu.’ ¹³Maca netta yarr-d x ijjen zzaýsen, inna ‘A ameddukeř, necc war cek đřimeř, ma war kidi tekkised awař x ijj n ddinar?’ ¹⁴řtef min ięan nnek uca uyur. Necc xsey ad wceř i ina d inni d innegura anect min d ac wciř. ¹⁵Ma war řari bu řĥeqq maĥend ad ggeř min xsey ak-d min ięan inu? Niř tiř nnek d taeeffant, minzi necc d ařebĥan? ¹⁶Ammu ad dewřen innegura d imezwura uca imezwura ad dewřen d innegura, minzi ařtas itwařayan maca drus itwaxđaren.’ ”

Yeccu izwar issiweř eawed x řmewt nnes

Mar. 10:32-34; Luk. 18:31-34

¹⁷Řami tuřa Yeccu igaeed řar Urcalim, yiwi teneac n imeĥđaren nnes řar uyezdis deg webrid, inna asen ¹⁸“Xzar, ad ngeaed řar Urcalim uca ad sellmen Mmis n bnađem i arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen u nitni ad xas ĥekmen s řmewt. ¹⁹Nitni ad t sellmen i řegnus maĥend ad xas stehzan, ad t hettken s urekkud uca ad t řellben, xenni deg wass wiss řřata ad d itwassnekkar.”

Tutra n yemmas n Yaęqub d Yuĥanna i Yeccu

Mar. 10:35-45

²⁰Řexdenni tusi-d řares yemmas n tarwa n Zabadi ak-d iĥenjiren nnes, tewđa as řar iđaren ĥima ad zzaýes tettar ca n řĥajet. ²¹Inna as netta “Min tersed?” Tenna as nettat “Ini maĥend ad qqimen tnayen n iĥenjiren-a inu, ijjen řar ufusi nnek d wennedni řar uzeřmađ nnek di tgeldit nnek.” ²²Yeccu yarr-d xas, inna “Kenniw war tessinem ca

min tettarem. Ma tzemmarem ad teswem řkas i ya swey necc niy ad tetwassyeđsem s useyđas i zi i ya twassyeđsey necc?" Nnan as "Nzemmar." ²³Netta inna asen "Řkas inu ad t teswem u aseýđas i zi i ya twassyeđsey, ad zzayes twassyeđsem, maca ayimi yar ufusi d yar uzeřmađ inu war iđi i necc mařend ad t wceý, maca *ad yiři* i inni umi t issewjed Baba." ²⁴Řami sřin eecra *n imeřđaren nneđni* man aya, xeyyqen ařtas x tnayen n wawmaten. ²⁵Maca Yeccu iřaya-d xasen yares, inna "Kenniw aqqa tessnem belli řřukkam n řegnus řekkmen xasen uřa d imeqqranen ttřellařen xasen. ²⁶War ittiři ammu jarawem. Maca s řmeqřub, wenni ixsen ad yiři d ameqqran jarawem, ad yiři d amsexxar nwem ²⁷u wenni ixsen ad yiři d amezwaru jarawem, ad yiři d ismey nwem, ²⁸am mammec Mmis n bnađem war d yusi řima ad xas sexxaren, maca řima ad xasen isexxar uca ad iwc tudart nnes d tayarřt i ufekki n wařtas *n iwdan*."

Yeccu issgenfa tnayen n idarřaren

Mar. 10:46-52; Luk. 18:35-43

²⁹Řami d ffęen zi Ariřa, iđfar it-id ařtas n řřaci. ³⁰Xzar, aqqa din tnayen n idarřaren qqimen x řtarf n webrid, řami sřin belli Yeccu ad iedu, řayan, nnan "A Sidi, mmis n Dawud, arřem aney!" ³¹Maca řřaci iziyyar xasen řima ad sqaren. Maca nitni syuyen s jjeđd ktar, nnan "Arřem aney, a Sidi, mmis n Dawud!" ³²Xenni ibeđd Yeccu, iřaya-d xasen, inna "Min texsem ad awem ggeý?" ³³Nnan as nitni "A Sidi, ma iedeđř ad twarezment tiřřawin nney." ³⁴Yeccu iřinn xasen, xenni iřada tiřřawin nsen, řexđenni dewřent tiřřawin nsen ttwařant.

Adaf n Yeccu yar Urcalim

Mar. 11:1-11; Luk. 19:28-38; Yuh. 12:12-19

21 ¹Řami d qarrben yar Urcalim, iwđen yar Baytfaji yar wedrar n Zzitun, xenni issekk Yeccu tnayen n imeřđaren, inna asen ²"Ruřem yar đcar nni qibač nwem. Deýya ad tafem ict n teyyuč teqqen d ij n wesnus akides. Fesyem asen, tawyem ten-d yari. ³Mařa inna awem řed ca, arrem xas ammu 'Aqqa Sidi iřđaj iten.' Xenni ad ten-d issekk deýya." ⁴Man aya qaę imsar řima ad itwakemmeř marra min itwannan zeg umkacaf am iqqar

⁵“*Inim i yeğis n Siyun, xzar,
ajeğid nnem ad yarem-d yas s temhint, yenya x teyyuč d wesnus,
aqqa d mmis n zzayřet.*” Zak. 9:9; Ica. 62:11

⁶Ruhen imehđaren nni uca ggin am mammec d asen iweřša Yeccu,
⁷iwyen-d tayyuč d wesnus, sarsen arruđ nsen xasen uca ssenyen
t xas. ⁸Ij n řyaci d ameqqran ařtas ssun arruđ nsen deg webrid
uca inneđni qeřšen řefruē zi tcejjura, ssun ten deg webrid.
⁹Uca abarru n řyaci inni d as izwaren d yinni it-id iđfaren, tuya
suyuyun, qqaren

“*Uřanna, a mmis n Dawud.
D amimun wenni i d řa yasen s yisem n Arebbi.
Uřanna, di řueřa x řueřa n ijenwan.*” Sbh. 118:26

¹⁰Řami yudef řar Urcalim, thaj tendint qae, *iwdan* nnan “Min iena
wa?” ¹¹Řyaci inna “D wa d amkacaf Yeccu zi Nnařira di Ljalil.”

Adaf n Yeccu řar taddart iqeddsen

Mar. 11:15-19; Luk. 19:45-48; Yuh. 2:13-22

¹²Yudef Yeccu řar taddart iqeddsen, issuffey marra inni iznuzan
d yinni issayen di taddart iqeddsen uca iqřeb řřwabeř n iřarrafen *n
tinεacin* d řekrasi n yinni iznuzan idbiren. ¹³Inna asen “Aqqa tura
‘Taddart inu ad tetwasemma taddart n tzağit’, maca kenniw tarrim
tt-id ifri n iceffaren.” ¹⁴Usin-d řares di taddart iqeddsen idaryāřen
d ineđbařen, issgenfa ten. ¹⁵Umi řrin arrayas n ikehhanen d
imseřmaden n idlisen řeējaye b i yegga d iřenjiren ttrāyan di taddart
iqeddsen, qqaren “Uřanna i mmis n Dawud”, xenni xeyyqen nitni
ařtas, ¹⁶nnan as “Ma tesřid min qqaren yina?” Inna asen Yeccu
“Wah, ma war teyřim εemmarř ‘Zeg iqemmumen n iřenjiren d
iseyman issewjed ttesbih?’” ¹⁷Řexdenni ismeř daysen, iffey barra i
tendint řar Bayteanya, insa din.

Artu yuzyen

Mar. 11:12-14, 20-24

¹⁸Řar řřbeř zic řami d idweř řar tendint, tuya dayes řaz. ¹⁹Izra ij n
wartu x webrid, iruř řares, war dayes yufi myř tifray waha. Inna

as “War zzayem tteffey řyiget emmarř.” Řexdenni iřar yużey wartu deyya. ²⁰Umi řrin imeřdaren man aya, ttbehten, qqaren “Mammec igga wartu yużey deyya?” ²¹Yeccu yarr-d, inna asen “S tidett ad awem iniy, mařa daywem liman u war tcekkim ca, aqqa war tetteggem min imsaren i wartu waha, maca mařa tennam tanya i wedrar ‘Meksi, menđar di řebřar’, ad yiři. ²²D qaε min i řa tettarem di tzařit s liman, ad t tafem.”

Aseqsi x man ttesriř i iřan řar Yeccu

Mar. 11:27-33; Luk. 20:1-8

²³Řami yudef taddart iqeddsen, usin-d řares arruyas n ikehhanen d imřaren n weydud. Am tuya isseřmad, nnan “S man ttesriř i teggid timesřayin-a? Wi d ac iwcin ttesriř-a?” ²⁴Yeccu yarr-d, inna asen “Uřa d necc ad kenniw sseqsiy ijj n useqsi u mařa tarrim-d xafi uřa d necc ad awem iniy s man ttesriř i tteggey timesřayin-a. ²⁵Aseřdař n Yuřanna manis netta? Zeg ujenna niy zeg iwdan?” Xemmen nitni jarasen, qqaren “Mařa nenna ‘zeg ujenna’, ad aney ini ‘Mayemmi war zzayes tuminem?’ ²⁶u mařa nenna ‘zi ddunnit’, xenni neggwed zi řyaci minzi marra řessben Yuřanna d amkacaf.” ²⁷Uca nitni arrin-d x Yeccu, nnan “War nessin”. Inna asen netta “Xenni uřa d necc war d awem qqarey s man ttesriř i tteggey man aya.”

Amettiř n tnayen n wawmaten

²⁸“Min d awem ittyiř kenniw? Ij n weryaz tuya řares tnayen n iřenjiren. Iruř řar umezwaru, inna ‘A mmi, uyur, ass-a ad txedmed deg weřwic n tzayart inu’. ²⁹Maca netta yarr-d, inna ‘Nec war xsey ca’, maca awarni man aya indem uca iruř din. ³⁰Uca yusi-d řar wenni wiss tnayen, inna as amenni beęda. Wanita yarr-d xas ‘Ad rařey, a sidi’, xenni war iruř ca. ³¹Man wen zzaysen i iggin řxađar i babas?” Nitni arrin-d xas “Wenni d amezwaru.” Yeccu inna asen “S tidett ad awem iniy, ayt n đđariba d řeqřab ad awem izwaren řar tgeldit n Arebbi. ³²Minzi Yuřanna yusi-d řarwem deg webrid n tsegda, kenniw war zzayes tuminem, maca ayt n đđariba d řeqřab aqqa nitni umnen zzayes. Maca řami teřrim man aya, war tetubem ca řar uneggaru mařend ad zzayes tamnem.

Amettiř n ifeġaħen d weħwic n tzayart

Mar. 12:1-12; Luk. 20:9-19

³³Sřem *εawed* ij n umettiř nneđni. Tuħa din ij n bab n taddart, iżzu ij n weħwic n tzayart, iquwwar as-d s ij n wefray, iyza dayes tasirt n uđiř, ibna ict n řřumeet. Xenni yarhen it i ca n ifeġaħen uca isafar. ³⁴Umi d tiweđ řweqt n řyiġet, issekk isemyan nnes ħar ifeġaħen *nmi ħima* ad d awyen řyiġet nnes. ³⁵Ifeġaħen tťfen isemyan nnes, wtin iġjen, nyin nneđni uca arejmen wenni wiss třata. ³⁶εawed issekk isemyan nneđni, ktar zeg umezwaru uca ggin daysen *εawed amenni*. ³⁷Yar uneggar issekk asen-d mmis, inna ‘Ad weqqaren *nmi*’. ³⁸Maca řami řrin ifeġaħen tamemmit, nnan jarasen ‘Aqqa d awrit, zidem, ad t noney, ad as nekkes řwart i neccin.’ ³⁹Tťfen t, ndaren t barra i weħwic n tzayart uca nyin t. ⁴⁰Mařa yusi-d bab n weħwic n tzayart min i ħa yegg deg ifeġaħen nni?” ⁴¹Nnan as “Ad igg deg iεeffanen nni ij n řmewt d taεeffant uca ad yarhen aħwic n tzayart i ifeġaħen innedni inni d as i ħa iwcen řyiġet di řweqt nnes.” ⁴²Yeccu inna asen “Ma war teyrim *εemmarř* deg idlisen

‘Ařru i iεiffen ibennayen, aqqa idweř d azeġif n teymart.

Man aya itwagg zi Arebbi

u man aya d ict n řħajet tesstebhet tiťtawin nney’. sbħ. 118:22-23

⁴³S uyenni ad awem iniy, belli tageldit n Arebbi ad awem tetwakkes uca ad temmewc i ij n řgens i ħa iwcin řyiġet nnes. ⁴⁴Wi i ħa iwđan x weřru-ya, ad itwarbez u wi xef i ħa iwđa, ad t irbez.” ⁴⁵Řami řřin arruyas n ikehhanen d Ifarisiyyen imettiřen nnes, fehmen belli issiweř xasen. ⁴⁶Am arezzun ad t tťfen, ggweden zi řħaci minzi řħaci tuħa iħesseb it d ij n umkacaf.

Amettiř x inni itwaεarđen ħar wurar

Luk. 14:15-24

22 ¹Yeccu yarr-d uca issiweř akidsen *εawed* s imettiřen, inna ²“Tageldit n ijenwan tettawi-d deg ij n ujeġid, igga urar i mmis. ³Issekk-d isemyan nnes ħima ad řaħan x inni itwaεarđen ħar wurar, maca ugin ad d asen. ⁴εawed issekk-d isemyan nneđni, inna, ‘Inim i inni itwaεarđen: Aqqa ssewjdey awem amecři,

yarşey iyenduzen u řmař itwaşehñen, aqqa marra iwjed, asem-d yar wurar!’⁵Nitni maca war wcin ca taynit i man aya, ruñen, iijen yar řeeraşı nnes u wenneđni yar ttijara nnes. ⁶Inni iqqimen tñfen isemyan nnes, ýezzan daysen uca nyin ten. ⁷Řexdenni ixeyyeq ujeđid aťtas, issekk řeskar nnes uca yareyyeb iqettařen nni u issecmeđ tandint nsen. ⁸Xenni inna i isemyan nnes ‘Aqqa urar iwjed maca inni tuya itwaearđen war t sdihiğen ca. ⁹X uyenni uyurem yar mani ttemsebđan ibriden, řayam-d x marra inni i ya tafem din yar wurar.’¹⁰Ffyen-d isemyan nni yar ibriden uca ssmunen marra inni ufin, s işebñanen d ieffanen, uca amcan n wurar idweř iccur s inewjiwen i iqqimen dinni. ¹¹Řami d yudef ujeđid mañend ad izar *inewjiwen* inni iqqimen dinni, iñekkar i ij n bnađem war yarđ ca arruđ n wurar. ¹²Inna as ‘A ameddukeř, mammec d tudfed danita nnebřa arruđ n wurar?’ Uca netta idweř ignu. ¹³Xenni inna ujeđid i imsexxaren nnes ‘Carfem t s ifassen d iđaren uca awyem t-id, nđarem t barra yar uneggar n tağest mani i ya iřint imeťtawen d uyezzi n teymas.’¹⁴Minzi aqqa din aťtas inni itwařayan maca drus inni itwaxđaren.”

Aseqsi x đđariba n qayşar

Mar. 12:13-17; Luk. 20:20-26

¹⁵Xenni ruñen Ifarisiyyen, mcawaren mañend ad d as ggen taxceft di ssibbet n min issawař ¹⁶uca ssekken yares imeñđaren nsen ak-d Ihirudusiyyen, qqaren “A Amseřmad, aqqa nessen belli cek d tidett, tesseřmaded abrid n Arebbi s tidett, nnehřa mma tesseřqid uřa x ijj, minzi cek war txezzared ca yar iyembab n iwdan. ¹⁷Iwa ini aney, mammec twařid cek, ma iñeqq *elaħsab ttawrat* ad tetwaxeğeş đđariba i qayşar niy lla?” ¹⁸Maca Yeccu issen taħraymect nsen uca inna “Mayemmi d ayi tettjarrabem, a kenniw lmunafiqin? ¹⁹Seccnem ayi aqiyya n đđariba!” Iwyen as-d ijj n ddinar. ²⁰Xenni inna asen “Wi yiřan taşwirt-a d tira-ya?” ²¹Nnan as “N qayşar!” Xenni inna asen “Wcem i qayşar min iğan i qayşar u i Arebbi min iğan i Arebbi.” ²²Řami sřin man aya, ttehten, semñen dayes uca ruñen.

Aseqsi n Işaduqiyyen x tnukra

Mar. 12:18-27; Luk. 20:27-40

²³Deg wass nni usin-d ħares ca n Işaduqiyyen inni iqqaren aqqa war din bu tnukra uca sseqsan t ²⁴“A Amseřmad, Musa aqqa inna, mařa immut ħed war d yejji bu tarwa, ittxeřř i umas ad imřec ak-d temyart nnes ad kis-d yejj tarwa i umas. ²⁵Tuħa ħarney sebĕa n wawmaten. Amezwaru imřec, immut. Umi war d yejji ca tarwa, aqqa ijja tamyart nnes i umas. ²⁶Ammu uřa d wenni wiss tnayen d wiss řrata ař wenni wiss sebĕa. ²⁷Yar uneggaru nsen marra temmut temyart. ²⁸Xenni i man wen zzaysen i ħa tiři temyart di tnukra, minzi tuħa-tt d tamyart nsen marra?” ²⁹Yeccu maca yarr-d, inna asen “Aqqa kenniw tweddarem minzi war tessinem ca idlisen uřa d jjeħd n Arebbi, ³⁰minzi di tnukra war meĝcen, war twassmeĝacen, maca ad iřin am lmalakat n Arebbi deg ijenwan. ³¹Maca zi jjiħet n tnukra zeg imettinen, ma war teyrim ca min d awem inna Arebbi i iqqaren ³²Necc d Arebbi n Ibrahim d Iřaħaq d Yaĕqub”? Netta war iĝi d Arebbi n imettinen maca n inni iddaren.” ³³Řami sřin řyaci man aya, ttbehten deg useřmed nnes.

Tawřiyyet tameqqrant

Mar. 12:28-34; Luk. 10:25-28

³⁴Řami sřin Ifarisiyyen belli netta ibelleĕ aqemmum n Işaduqiyyen, munen jarasen ³⁵uca ijjen zzaysen, ij n umseřmad n ttawrat, isseqsa t ħima ad t ijarreb, inna ³⁶“A Amseřmad, man tawřeyyet i iĝan d tameqqrant di ttawrat?” ³⁷Inna asen “Ad tersed Sidi Arebbi s marra wuř nnek d s marra řĕemar nnek d s marra řĕeqeř nnek. ³⁸D ta d tawřeyyet tameqqrant d tamezwarut. ³⁹Tenni wiss tnayen tarwes dayes, aqqa nettat ‘Ad tersed amqarreb nnek amecnaw ixef nnek’. ⁴⁰X tnayen n tweřřa-ya tetwabna marra ttawrat d imkacafen.”

Aseqsi x man wen iĝan d mmis n Dawud

Mar. 12:35-37; Luk. 20:41-44

⁴¹Am tuħa munen Ifarisiyyen, isseqsa ten Yeccu ⁴²“Min d awem idħaren di Lmasiħ? Umi igga mmis?” Nnan as “Mmis n Dawud”. ⁴³Inna asen “Mammec i ħa yegg Dawud ad as isemma zi Arruħ ‘Sidi’, am iqqar ⁴⁴Sidi inna i Sidi inu, qqim-d x ufusi inu ař i ħa ggey řĕedyan

nnek d ict n tnebdat sadu iđaren nnek.’⁴⁵Mařa Dawud iřaya as ‘Sidi’, mammec i ya yiři d mmis?’⁴⁶Uřa d ijjen war izemmar ad xas-d yarr uca uřa d ij war iqqim izeeem ittseqsa t ca ead zeg wass nni.

Awařen n Yeccu x imseřmaden n ttawrat d Ifarisiyyen

Mar. 12:38-40; Luk. 11:37-52; 20:45-47

23¹Řexdenni issiweř Yeccu ak-d řyaci d imeđdaren nnes, ²iqqar “Imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen qqimen x řkursi n Musa. ³X uyenni marra min d awem qqaren maĥend ad dayes tcebbarem, ggem t, maca war tteggem ełařsab řexdayem nsen, minzi nitni waxxa qqaren t, war t tteggem *maca*. ⁴Tceddan řeĥmeř iđeqřen, ssarsen ten x tyardin n iwdan, maca nitni s yixef nsen war xsen ad ten ssenhezzen uřa s ij n uđad. ⁵Marra řexdayem nsen i itteggem, tteggem tent ĥima ad ten zaren iwdan minzi nitni tteggem tiĥezzanin nsen n tzađit d imiriwen uca tcarcifa *i iđan yar ubeĥruř* n ijeđaben nsen ggin tent d timeqqranin. ⁶Nitni ttexsen imucan imezwura deg imensiwen uřa d řekrasi yar zzat deg isinagugen, ⁷uřa d ssařam di řeswaq, ieĥeb asen ad asen řayan iwdan ‘A rabbi (=‘amseřmad inu’), a rabbi’.

⁸Maca kenniw war tejjim ad awem řayan ‘rabbi’, minzi amseřmad nwem d ijjen, aqqa-t d Lmasiĥ u kenniw marra d awmaten. ⁹War ttřayam uřa d ij ‘babatwem’ di tmurt, minzi ijjen d wenni d Babatwem, aqqa d wenni iđan deg ijenwan. ¹⁰War tejjim ad awem řayan ‘imseřmaden’ minzi ijjen d wenni d amseřmad nwem, aqqa-t d Lmasiĥ. ¹¹Ameqqran nwem ad yiři d amsexxar nwem. ¹²Wenni i ya issgaeeden ixef nnes, ad itwasswađee u wenni i ya isswađđeen ixef nnes, ad itwassgaeed.

¹³Maca **uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, kenniw tettettem tudrin n tijař u tetteggem tzađam ařtas *n řweqt* amenni waha. S uyenni ad teksim řĥukm d ameqqran. ¹⁴Maca **uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, kenniw tettebellcem tageldit n ijenwan i iwdan minzi kenniw simant nwem war tt tetteđfem uca inni yarezzun ad d adfen, war ten tettejjim ad d adfen.

¹⁵**Uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, kenniw tekkem x řbarr u x řebĥar, ĥima ad d

tarrem iijen yar tebridt nwem u xmi i kiwem ya yiři, xenni tettarram t d mmis n jehennama d aeffan mahu kenniw tnayen n tseqqar.

¹⁶**Uct xawem**, a kenniw imgewwaden idaryāren, inni iqqaren ‘tajağit s taddart iqeddsen war tessekwi walu, maca wenni i ya ijuğen s wurey n taddart iqeddsen, d netta iqqen yar iřes nnes.’ ¹⁷A ifyař, a idaryāren, min issekkwan ktar, urey niy taddart iqeddsen tenni tqeddes urey. ¹⁸Uca *teqqarem eawed* ‘wenni ijuğen yar uealřar, aqqa tajağit nnes war tsekkwi walu, maca wenni ijuğen s tmewci i xas immarsen, aqqa netta iqqen yar iřes nnes.’ ¹⁹A ifyař, a idaryāren, min issekkwan ktar, tamewci niy aealřar wenni iqeddes tamewci. ²⁰Wi i ya ijağen yar uealřar, aqqa ijuğ yar marra min xas iğan ²¹u wi i ya ijağen yar taddart iqeddsen, ijuğ eawed yares u yar wenni dayes izeddyen ²²u wi i ya ijağen yar ujenna, aqqa ijuğ yar řearc n Arebbi d wenni xas iqqimen.

²³**Uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, minzi kenniw tetticcem taecart n nneenae d ccib d řcemmum, maca war d awem icqi min iğan d ameqqran di ttawrat, aqqa řħukm d areħmet d liman. Tina i tuya ittxeřša ad teggem nneħřa mma ad tejjem tinnednit. ²⁴A imgewwaden idaryāren inni ittfarren tizit maca tessyeğayem ařyem.

²⁵**Uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, minzi tessizadgem barra n uyarraf d řtebři maca yar daxeř kenniw tcurrem s tuceffra d min war iseggden. ²⁶A Afarisi adaryāř, sizdeg amezwar daxeř n uyarraf d řtebři maħend ad idweř izdig uřa min iğan yar barra nsen.

²⁷**Uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, minzi teggim am imeđřan inni itwajiywaren, ttbanen d iřebħanen yar barra, maca yar daxeř aqqa tcurrem s iysan n řxecbat u s marra řexmej. ²⁸Amenni kenniw eawed, aqqa tedhareme d imseggaden qibač i iwdan, maca yar daxeř aqqa tecurrem s nnifaq u s min iğan řidd n ttawrat.

²⁹**Uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, minzi tbennam imeđřan n imkacafen u tzewwqem řqubbat n imeđřan n imseggaden, ³⁰teqqarem, mři tuya neğa deg wussan n řejdud nney, ad yiři war ncarrec deg *usizzeř* n idammen n imkacafen. ³¹Aqqa tcehħdem x yixef nwem belli kenniw

d ayt n inni inyin imkacafen.³² Ammu i ɣa tkemmɛrɛm kenniw řeqyas n *min ggin* řejdud nwem.³³ A iřefsawen, tarwa n ifiɣran, mammec i ɣa teggem ad tarewɛrɛm zi řhukm n jehennama?

³⁴S uyenni xzarem, necc ad ɣarwem-d ssekkey imkacafen d imiɣisen d imseřmaden n idlisen. Ca zzaysen ad ten tenyem, ca zzaysen ad ten tşellbem u ca zzaysen ad ten thettkem s urekkud deg isinagugen nwem uca ad xasen tazżɛrɛm zi tendint ɣar tendint,³⁵ ħima ad xawem seyyħen marra idammen iseggden i issizřen x tmurt, zeg idammen n Habil amseggad ař idammen n Zakariya, mmis n Birixya i tenyim jar taddart iqeddsen d uealřar.³⁶ S tidett ad awem iniy, marra timesřayin-a ad d asent x jjiř-a.

A Urcalim, meċarř tuɣa xsey ad ssmuney tarwa nnem!

Luk. 13:34-35

³⁷A Urcalim, a Urcalim, cem i ineqqen imkacafen u ittarejmen inni d awem-d itwassekken, meċarř tuɣa xsey ad ssmuney tarwa nnem amecnaw ict n tyaziřt tegga ifiğusen nnes sadu afriwen nnes, maca kenniw tuɣa war tetteksesem.³⁸ Xzar, taddart nwem ad tetwajj i cem d řxarbet,³⁹ minzi necc ad awem iniy, war d ayi tzarrem ař i ɣa tinim ‘D amimun wenni i d ɣa yasen s yisem n Sidi.’ ”

Yeccu issawarř x tuqat n ddunnit

Mar. 13:1-31; Luk. 21:5-33

24 ¹Xenni iffey Yeccu zi taddart iqeddsen uca yuyur. Usin-d ɣares imeħđaren nnes ħima ad as ssecnen řebni n taddart iqeddsen.² Inna asen Yeccu “Ma war teźrim marra man aya? S tidett ad awem iniy, war da ittyimi uřa d ijj n weźru x weźru nneđni i war ittnehdim ca.”³ Umi tuɣa iqqim x wedrar n Zzitun, usin-d ɣares imeħđaren nnes weħdsen, qqaren “Ini aney, meřmi i ɣa imsar man aya u man řeċřamet n twasit nnek u n qeřtu n ddunnit?”

⁴Yeccu yarr-d, inna asen “Ĥđam ixef nwem, war kenniw iyekkw i ħed.⁵ Minzi ařtas i d ɣa yasen s yisem inu, qqaren ‘Necc d Lmasiħ’ uca ad ɣwan ařtas.⁶ Uca ad tesřim x řbaruđ d řexburat n garrat. Yarwem aqqa ad teggwedem, minzi labudda ad yiři man aya, maca war ittiři ead d aneggar.⁷ Minzi řgens ad immenya ak-d řgens *nneđni* uca tageldit ak-d tgeldit *nneđni*, ad yiři řaz d řehřacat yewereen d

inhezzan n tmurt da d diha. ⁸Marra man aya ead ad yiři d beddu n uezbar *am n ict n temyart i ya yařwen* waha.

⁹Xenni ad kenniw awyem ęar řeřsart uca ad kenniw nyen u marra řegnus ad kenniw carhen zi ssibbet n isem inu. ¹⁰Řexdenni ad wđan ařtas, ad sellmen ijjen wenneđni uca ad carhen ijjen wenneđni. ¹¹Ad kkaren wařtas n imkacafen issxarriqen uca ad sseywan ařtas. ¹²Uca zi ssibbet n tmarniw t n min ięan đidd n ttawrat, ad tudrus tayri n wařtas *n iwdan*. ¹³Maca wi i ęa iřbaren ęar uneggar aqqa netta ad itwassenjem. ¹⁴Uca řexbar ařebđan n tgeldit ad zzayes barđen d chadet i marra řegnus uca řexdenni yusi-d uneggar.

¹⁵Xmi i ęa tżarem nnei n wareyyeb, min xef issiweř umkacaf Danyal, deg wemcan iqeddsen - wenni t i ęa iyaren ad ifhem - ¹⁶řexdenni jjem inni ięan di Yahudiyya ad arewřen ęar idurar, ¹⁷wenni ięan x tzeqqa war d ihekkwi ca ĥima ad ikxi ca zi taddart nnes u wenni ięan deg iyyar ¹⁸war d idikkwiř ca ĥima ad yawi arruđ nnes. ¹⁹Uct x *temyarin* tinni ięan s ddeyset d tinni issuřuđen deg wussan nni. ²⁰Zzaęem ĥima war tettiři tarewřa nwem di řmecta niy d ssebt, ²¹minzi řexdenni ad tiři řeřsart temyar i war imsaren eemmarř zeg wami teęa ddunnit ař i řexxu u eemmarř war tettiři ead. ²²Mři ussan nni war twassmezyen, xenni war itwassenjem uřa d ijj n weysum, maca *ussan nni* ad twassmezyen di řtwee n inni itwaxđaren.

²³Mařa inna awem ĥed ‘Xżarem, aqqa-t da Lmasih’ niy ‘Aqqa-t diha’ war t ttinnem. ²⁴Minzi ad iřin imasiĥen issxarriqen d imkacafen issxarriqen, ad ggen řeęřamat d lmuejizat ĥima, mři zemmaren, ad ęwan eawed inni itwaxđaren. ²⁵Yarwem, aqqa nniy awem t qbeř. ²⁶Mařa nnan awem ‘Xżarem, netta aqqa-t di řexřa’, war ttriĥem ca din, niy ‘Xżarem-d, netta aqqa-t daxeř i wexxam’, war t ttinnem. ²⁷Minzi amecnaw ajjaj i d itteffyen zi ccarq uca ittegg tifawt ař řyarb, ammu i ęa tiři twasit n Mmis n bnađem. ²⁸Mani i ęa tiřin řxecbet, diha ad munen ineđđiwen.

²⁹Řexdenni, awarni řeřsart n wussan nni, ad tbarcen tfuct u taziri war tetticc ead řtya nnes uca itran ad d wđan zeg ujenna u jjeĥd n ujenna ad itwassenhezz. ³⁰Xenni ad d teđhar řeęřamet n Mmis n bnađem deg ujenna u marra tiqebbař n tmurt ad wten ayejdur uca ad żaren Mmis n bnađem yusi-d x useynu s jjeĥd d useęi imyaren. ³¹U netta ad issekk lmalakat nnes s zżamar imyar n řbuq uca nitenti

ad ssmunent inni itwaxðaren zi arebea n iyezdisen n usemmið, zi tðarf aneggaru n ujenna ař wenneðni.

³²Řremdem zeg wartu amettiř-a: xmi i ya dewřen řefruē nnes d iřeqqayen, ad d ssuffyen tıfray, ad tessnem aqqa anebdu yudes-d. ³³Ammu eawed kenniw, xmi i ya tðarem marra man aya, ad tessnem aqqa yudes-d, yar tewwart. ³⁴S tidett ad awem iniy, jjiř-a war ieeddu ař i ya imsar marra man aya. ³⁵Ajenna d tmurt ad edun maca awařen inu war eeddun emmarş.

Arebbi issen ass d tsææet

Mar. 13:32-37; Luk. 17:26-30, 34-36

³⁶Maca x wass nni niy tasææet nni war xasen issin uřa d ijj, uřa d lmalakat n ujenna uřa d Tamemmit, myř Baba weħdes. ³⁷Am mammec tuya iğa deg wussan n Nuħ ammu i ya tiři twasit n Mmis n bnaðem. ³⁸Minzi am mammec ten tuya deg wussan qbeř tðufan, ttetten, sessen, meğcen u smeğacen ař d ass i ya yadef Nuħ deg uyarrabu. ³⁹War neimen ařami d yusa tðufan uca iwyi ten marra, ammu i ya tiři twasit n Mmis n bnaðem. ⁴⁰Xenni *di řweqt nni* ad iřın tñayen deg iyyar, ijjen ad t ksin u wenneðni ad t jjen. ⁴¹Tñayen n temyarin ad ħaryent s tsirt, icten ad tt ksin u wenneðni ad tt jjen. ⁴²Xenni ħðam minzi war tessinem ca di man tsææet i d ya yas Siditwem. ⁴³Maca ssnem aya: mařa bab n taddart issen tasææet n ħeřtu n ħiřet i di i d ya yas uceffar, iři iqqim iħeřta, war t ittejji ad yadef di taddart nnes. ⁴⁴X uyenni uřa d kenniw ‘Eessem!’, minzi Mmis n bnaðem ad d yas deg ict n řweqt war t tettrijim.

Wi iğan xenni d ismey aşdiq d amiysis?

Luk. 12:41-48

⁴⁵Wi iğan xenni d ismey aşdiq d amiysis i igga bab nnes ħima ad ibða x isemyan min i ya ccen di řweqt nnes? ⁴⁶Sseed n ismey wenni i ya yaf sides iřha ixeddem xmi i d ya yas. ⁴⁷S tidett ad awem iniy, ad t igg x marra agra nnes. ⁴⁸Maca mařa ismey aeëffan nni ad ini deg wuř nnes ‘Sidi ieęęar’ ⁴⁹uca ibða iccat isemyan inni akides iğan, ad icc ad isu ak-d imeskaren, ⁵⁰xenni ad d yas sides n ismey nni deg wass i di war t ittriji u di tsææet war tt issin, ⁵¹ad t iqeşş x tñayen uca ad tiři tasyart nnes ak-d lmunafiqin. Din i ya yiřin imeęęawen d uyezzi n teymas.”

Amettiř n ěcra n teezariyyin

25¹⁴Xenni ad tiři tgeldit n ijenwan amecnaw ěcra n teezariyyin iwyent řefnarat nsent, ffyent ĥima ad mmeřqent ak-d umuřay. ²Xemsa zזaysent d tifyař u xemsa d timiyyisin. ³Minzi tinni ięan d tifyař, řami ksint řefnarat nsent, war iwyint ca zזect, ⁴maca timiyyisin iwyent-id zזect di tziyyatin nsent ak-d řefnarat nsent. ⁵Řami iędeř umuřay, bdant tnudument marra uca třęent. ⁶Di řwest n ģiřet tuya din tųuyyit ‘Xzarem, aqqa amuřay yusi-d, ffyem-d ad t teřqam!’ ⁷Xenni kkarent teezariyyin nni, ssewjdent-id řefnarat nsent. ⁸Tifyař nnant i tmiyyisin ‘Wcent aneų zi zזect nkent minzi řefnarat nney xesyent.’ ⁹Arrint-id xasent tmiyyisin, nnant ‘Ěemmarę, ĥima war d aneų ittqeddi uřa i neccin uřa i kennint, aqqa tiři ttruęent ęar isebbaben, maęend ad tesęent i yixef nkent.’ ¹⁰Řami ruęent nitenti ĥima ad syent, yusi-d umuřay u tinni tuya iwejjden, udfent akis ęar wurar uca tetwabelleę tawwart. ¹¹Awarni man aya usint teezariyyin nneđni, qqarent ‘A sidi, a sidi, arzem aneų!’ ¹²Netta maca yarr-d, inna ‘S tidett ad akent inių, war kennint ssineų.’ ¹³X uyenni ĥđam, minzi kenniw war tessinem ca ass nių tasaeet i di i d ęa yas Mmis n bnađem.

Amettiř n isemyan d ‘talentin’ nsen

Luk. 19:11-27

¹⁴Minzi tamesřact am ij n bnađem isafar barra i tmurt nnes, iřaya x isemyan nnes uca ikellef iten x wagra nnes. ¹⁵Iwca i yijjen xemsa n ‘talentin’ (=ijj n talent issekkwi eřaęař 58-80 kilu n wureų nių n nnuqart), i wenneđni tnayen, i wenni wiss třata icten, kuř ijjen ełahęsab tizemmar nnes, řexđenni ikkar, yuyur. ¹⁶Wenni ittęfen xemsa n ‘talentin’, iruę, isebbab daysen uca yarbeę xemsa. ¹⁷Amenni eawed wiss tnayen wenni ittęfen tnayen n talentin, yarbeę tnayen. ¹⁸Maca wenni ittęfen ict n ‘talent’, iruę, ięza di tmurt uca issnuffar tmenyat n bab nnes. ¹⁹Řami teędu ařęas n řweqt yusi-d bab n isemyan nni uca igga akidsen řeęsab. ²⁰Yusi-d wenni ittęfen xemsa n ‘talentin’, yiwi-d xemsa n ‘talentin’ nneđni, iqqar ‘A sidi, tewcid ayi xemsa n ‘talentin’, aqqa da, arebęę xemsa nneđni ktar.’ ²¹Yarr-d xas bab nnes, inna ‘Mlię i teggid, a ismeų aęebęan aędiq. Tuya cek d aędiq x drus, ad ac gęę x wařęas, adef-d ęar řefraęet n sidi nnek.’ ²²Xenni

yusi-d εawed wenni iṭṭfen tnayen n ‘talentin’, inna ‘A sidi, tewcid ayi tnayen n ‘talentin’, aqqa arebhēy tnayen nneḍni ktar.’ ²³Inna as sidi nnes ‘Mliḥ i teggid, a ismey aṣebḥan aṣdiq. Tuḃa cek d aṣdiq x drus, ad ac ggey x waṭṭas, adef ḃar řefraḥet n sidi nekk.’ ²⁴Maca wenni iṭṭfen ict n ‘talent’, yusi-d εawed, inna ‘A sidi, ssney aqqa cek d bnaḍem iqeṣḥen, tmejjared mani war tzarrēed, tjarrwed mani war tezzuzzared. ²⁵Ggweḍey uca ruḥey, ssuffarey ‘talent’ nnek di tmurt, ayac tenni nnek.’ ²⁶Yarr-d sidi nnes, inna as ‘A ismey aεeffan ameεguz, aqqa tessned belli aqqa mjarey mani war zareey u jarwey mani war zzuzzarey. ²⁷Xenni mři tiwyed tmenyat inu ḃar iṣarrafen, xenni necc, xmi i d ḃa yasey, ad afey min iḡan inu s řefḍeř. ²⁸Kksem as ‘talent’ nni, ewc itt i wenni ḃar iḡa εecra n ‘talentin’. ²⁹Minzi i kuř ijjen wenni i ḃar iḡa ad as immewc uca ad ḃares yiři s waṭṭas, maca wenni war ḃar iḡi uřa d min ḃares ad as itwakkes. ³⁰Nḍarem ismey ibeṭṭřen ḃar barra deg uneggar n taḡest mani i ḃa iřint imeṭṭawen d uyezzi n teymas.

Řḥukm n Lmasiḥ xmi i ḃa ifarq iḥuřiyyen x iḃayḍen

³¹Xmi i d ḃa yas Mmis n bnaḍem deg uεuḡi nnes u marra lmalakat iqeddsen akis, xenni ad iqqim x řεarc n uεuḡi nnes, ³²ad ssmunen marra řegnus qibač nnes uca netta ad ten imssebḍa amecnaw ameksa ifarreḡ iḥuřiyyen x iḃayḍen imezyanen. ³³Netta ad igg iḥuřiyyen x ufusi nnes, maca iḃayḍen imezyanen nni x uzeřmaḍ nnes. ³⁴Řexdenni ad ini ujeḡid i inni x ufusi nnes ‘Asem-d, a kenniw inni itwabarken zi Baba, wartem tageldit i d awem itwassewjdēn zeg wami tetwagg ddunnit. ³⁵Minzi tuḃa ḍayi řaz, kenniw tessecem ayi. Tuḃa fudey, tewcim ayi ad swey. Tuḃa-yi d abarrani, kenniw tesszedyem ayi. ³⁶Tuḃa-yi d aεaryan, kenniw tessyardem ayi, tuḃa heřcey, kenniw tessijem-d xafi, tuḃa-yi di řeḥbes, kenniw tusim-d yari. ³⁷Xenni ad xas-d arren imseggaden, qqaren ‘A Sidi, meřmi cek nezra teḡuḡeḍ uca nessecc i cek, niy meřmi cek nezra tefudded uca newc ac ad teswed? ³⁸Meřmi cek nezra d abarrani uca nessezdey i cek niy d aεaryan uca nessyard i cek? ³⁹U meřmi cek nezra theřced niy di řeḥbes uca nus-d ḃarek?’ ⁴⁰Ad d yarr ujeḡid, ad asen ini ‘S tidett ad awem iniy, min i teggim i ijjen zeg wawmaten imezyanen inu, i necc umi t teggim.’ ⁴¹Řexdenni ad ini i inni iḡan x uzeřmaḍ

nnes 'Beɛdem xafi, a kenniw inni itwaneɛɛren, ɣar tmessi n řebda i itwasewjden i ibřis d lmalakat nnes. ⁴²Minzi tuɣa dayi řaz war d ayi tessecem, fudeɣ war d ayi tewcim ad sweɣ. ⁴³Tuɣa-yi d abarrani, kenniw war d ayi tessedyem, tuɣa-yi d aɛaryan, war d ayi tessyardem, heřceɣ u twařebsey war xafi tessijem ca.' ⁴⁴Řexdenni uřa d nitni ad xas-d arren, ad inin 'A Sidi, meřmi cek neźra teɣuzed niɣ tfudded niɣ d abarrani niɣ d aɛaryan niɣ theřced niɣ di řeřbes, xenni neccin war cek nsexar ca?' ⁴⁵Xenni ad xasen-d yarr, ad yini 'S tidett ad awem iniɣ, min war teggim i ijjen zeg wawmaten imezyanen inu, i necc umi war t teggim ɛawed.' ⁴⁶Ad rařen nitni ɣar tmessi n řebda, maca imseggaden ɣar tudart n řebda."

Tamemuč n Wudayen maħend ad nyen Yeccu

Mar. 14:1-2; Luk. 22:1-2; Yuř. 11:45-53

26 ¹Aqqa imsar, řami ikemmeř Yeccu awařen-a, inna i imeħđaren nnes ²"Tessnem belli awarni tnayen n wussan ad yiři řeid n Basxa uca řexdenni ad itwasellem Mmis n bnadem ħima ad itwařelleb." ³Řexdenni munen arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen n ttawrat d imɣaren n weydud di řemraħ n uzeğif n ikehhanen, qqaren as Qayafa, ⁴uca mcawaren ħima ad tťfen Yeccu s teħraymect maħend ad t nyen. ⁵Maca nnan "War ittiři di řeid ħima war ittekkar uɣuwweɣ deg weydud."

Adhan n Yeccu s řefwaħet n mirru

Mar. 14:3-9; Yuř. 12:1-8

⁶Řami tuɣa Yeccu di Bayteanya di taddart n Simean wenni di iğa řbarš, ⁷tusi-d ɣares ij n temɣart s ict n tqedduħt n alabaster teccur s řefwaħet n mirru teɣřa uca tfarrey itt x uzeğif nnes amen iqqim ɣar tťabřa. ⁸Umi źrin imeħđaren man aya, iqqes asen řħař aťtas, nnan "Min umi teğa txessart-a, ⁹minzi řefwaħet-a n mirru tuɣa tzemmar ad temmenz s ttaman d ameqqran uca ad temmewc i imezřad." ¹⁰Maca Yeccu tuɣa issen man aya, inna "Mayemmi tziyyarem x temɣart-a, minzi nettat tegga ayi ict n řxedmet tešbeh. ¹¹Minzi imezřad aqqa-ten řebda akidwem, maca necc war kiwem ttiřiɣ i řebda. ¹²Minzi nettat, mařa tfarrey-d řefwaħet-a n mirru x arrimet inu, aqqa tegga man aya i usewjed n wenđer inu. ¹³S tidett ad awem

iniy, mani mma i ya itwabarreḥ řexbar-a ašebḥan di marra ddunnit, ad ssiwřen eawed x min tegga *dayi* d řiđaret i nettat.”

Yahuda ikkess awař maḥend ad isellem Yeccu

¹⁴Řexdenni aqqa ijjen zzaysen, qqaren as Yahuda Isxariyuṭi, iruḥ yar arrayas n ikehhanen, ¹⁵inna “Min d ayi i ya tewcem maḥend ad awem sellmey Yeccu?” Uca nitni ḥesben as třatin n řwuzenat n nnuqart. ¹⁶Zi ssenni tuya yarezzu ict n tewwart ḥima ad t isellem.

Amensi n Basxa

Mar. 14:21-22; Luk. 22:7-14, 21-23; Yuḥ. 13:21-30

¹⁷Deg wass amezwaru n řeid n weyrum nnebřa antun, usin-d imeḥđaren yar Yeccu, nnan “Mani tersed ad nessewjed maḥend ad tecced *amensi n Basxa*?” ¹⁸Inna “Uyurem yar tendint yar ij n fřan, inim as ‘Amseřmad iqqar, aqqa řweqt inu tiweđ-d, ad yarek ggey *amensi n Basxa* ak-d imeḥđaren inu.’ ” ¹⁹Imeḥđaren ggin am mammec ten iweřša Yeccu uca ssewjden *amensi n Basxa*. ²⁰Řami d tiweđ tmeddit, iqqim yar ttabřa ak-d teneac n imeḥđaren nnes. ²¹Am ttetten nitni, inna “S tidett ad awem iniy, ijjen zzaywem ad ayi isellem.” ²²Nitni dewřen ceđnen aṭtas uca kuř ijjen zzaysen ibda iqqar “Ma war iđi d necc, a Sidi?” ²³Yarr-d xasen, inna “Wenni issisnen afus akidi di ttebři d netta i d ayi i ya isellmen. ²⁴Mmis n bnađem ad irah am mammec xas tura, maca uct x bnađem nni i ya isellmen Mmis n bnađem. Maelik bnađem nni war d ixřiq eemmarř.” ²⁵Yahuda, wenni t isellmen, yarr-d, inna “Ma war iđi d necc, a Rabbi?” Netta inna as “Aqqa cek tennid t”.

Amensi n Sidi

Mar. 14:22-26; Luk. 22:15-20; 1 Kur. 11:23-25

²⁶Am tuya ttetten, iki Yeccu ayrum u awarni řami ibarek, yarz it, iwc it i imeḥđaren, inna “Ksim, teccem, wa d arrimet inu.” ²⁷Iksi řkas, icekkar uca iwc asen t, iqqar “Swem zzayes marra idwem, ²⁸minzi wa d idammen inu, idammen n řeahd n jdid inni i ya itwassizzřen i weyfar n ddnub. ²⁹Necc ad awem iniy, zi řexxu tsawent war sessey ead zi řyiđet n tzayart ař ass i di tt ya swey jdid akidwem di tgeldit n Baba.” ³⁰U awarni řami yennjen asebbiḥ, ffyen yar wedrar n Zzitun.

Yeccu izwar issiweř x wenkar n Buřrus

Mar. 14:27-31; Luk. 22:31-34; Yuh. 13:36-38

³¹Xenni inna asen Yeccu “Ĝiřet-a marra kenniw ad dayi tenderfem, minzi aqqa tura

‘Ad wtey ameksa uca iřuřiyen n řimart ad mmseřdan.’ Zak. 13:7

³²Maca awarni řami i d řa twassnekkarey, ad awem izwarey řar Ljalil.” ³³Maca Buřrus yarr-d, inna as “Mařa dayek i řa nderfen marra, necc war dayek ttendrifey ca emmarř.” ³⁴Inna as Yeccu “S tidett ad awem iniy, di ĝiřet-a, qbeř mma ad issquqee uyaziđ, ad ayi tenkared řrata n imuřen.” ³⁵Buřrus inna as “Waxxa tuya ittxeřř ayi ad mtey akik, necc war cek nekkarey emmarř.” Ammu i nnan marra imeřdaren eawed.

Tazađit n Yeccu deg weřwic n “Xitsimaniy”

Mar. 14:32-42; Luk. 22:39-46

³⁶Řexdenni iruř Yeccu akidsen řar ij n wemcan qqaren as ‘Xitsimaniy’, inna i imeřdaren “Qqimem danita u necc ad rařey řima ad zřađey din.” ³⁷Am kis yiwi Buřrus d tnayen iřenjiren n Zabadi, ibda issřissif uca tudef dayes tiggwudi. ³⁸Xenni inna asen “Řeemar inu issřissif ařtas ař řmewt. Qqimem da, teřdam akidi.” ³⁹Am yuyur cwayt řar zzat, iwđa x uyembub nnes, ittzađa, iqqar “A Baba, mařa ieseddeř, ejj ad xafi iedu řkas-a, maca mařa war iđi am mammec xsey necc, maca am mammec tersed cek.” ⁴⁰Idweř řar imeřdaren uca yufi ten řřšen. Inna i Buřrus “Ma war tzemmarem ad kidi teřdam uřa d ict n tsaeet? ⁴¹Hđam, zřađem řima war d tidfem deg uyekkwı. Arruř aqqa ixs, maca aysum iđeef.” ⁴²Yuyur eawed i umur wiss tnayen uca izzuđ, iqqar “A Baba, mařa řkas-a war izemmar ad xafi yekk myır mařa necc swiy t, aqqa ad yiři min tersed cek!” ⁴³Řami d idweř, yufi ten eawed řřšen minzi tiřawın nsen tuya đeqqřent. ⁴⁴Yejj iten, yuyur eawed uca izzuđ i umur wiss řrata, iqqar awařen-a eawed. ⁴⁵Řexdenni idweř-d řar imeřdaren nnes, inna asen “Kemřrem x yiđeř nwem řexxu, areyyřem. Xřarem, aqqa tsaeet tiweđ-d uca Mmis n bnadem ad itwasellem deg ifassen n imednab. ⁴⁶Kkarem, ad nrař. Xřarem, wenni d ayi i řa isellmen, yudes-d.”

Uđuf n Yeccu

Mar. 14:43-50; Luk. 22:47-53; Yuh. 18:3-12

⁴⁷Am tuya issawař ead, yusi-d Yahuda, ijjen zi teneac, ak-d ij n řyaci d ameqqran s řesyuf d iումad, ssekken ten-d arrayas n ikehhanen d imyaren n weydud. ⁴⁸Wenni t isellmen aqqa iwc asen ict n řeřamet, iqqar “Wenni i řa ssudmey d wenni netta, tťfem t.” ⁴⁹Řexdenni iqarreb řar Yeccu, inna “Sřam xak, a Rabbi!” uca issudem it. ⁵⁰Maca Yeccu inna as “A ameddukeř, min xef-d tusi-d da?” Řexdenni qarrben-d yares, řarten x Yeccu uca tťfen t. ⁵¹U xřar, ijjen zeg inni iřan ak-d Yeccu, am issizwed afus, ijbed ssif uca iwta ismey n uzeřif n ikehhanen uca iqeřř as amezzuř. ⁵²Xenni inna as Yeccu “Arr ssif řar wemcan nnes, minzi marra inni ikessin ssif ad mmten s ssif. ⁵³Niy ittyiř ac belli necc war zemmarey ad zřařey i Baba u netta ad ayi-d issekk ktar zi teneac n ilixiyunen (=eřařař 5000-6000) n lmalakat? ⁵⁴Mammec xenni i řa twakemmřen idlisen i iqqaren, belli ittxeřřa ad imsar ammu?” ⁵⁵Di tsææet nni eawed issiweř Yeccu ak-d řyaci “Axmi x uceffar i d teffym s řesyuf d iումad mařend ad ayi tettfem. Kuř ass tuya sseřmadey di taddart iqeddsen, kenniw war dayi tettfem. ⁵⁶Maca man aya marra imsar řima ad twakemmřen idlisen n imkacafen.” Řexdenni semřen dayes marra imeřdaren uca arewřen.

Yeccu qibač i lmeřkama tameqqrant n Wudayen

Mar. 14:53-65; Luk. 22:54-55, 63-71; Yuh. 18:13-14, 19-24

⁵⁷Inni itťfen Yeccu, iwyen t řar Qayafa, azeřif n ikehhanen, wenni řar tuya munen imseřmaden n idlisen d imyaren n weydud. ⁵⁸Buřrus idfar it-id zi řaggwaj ařami d yiweđ řar řemrař n uzeřif n ikehhanen u řami yudef, iqqim jar imxazniyyen řima ad izar mammec i řa teffey. ⁵⁹Arrayas n ikehhanen d imyaren n weydud u marra lmeřkama tameqqrant n Wudayen tuya arezzun ict n chadet n zřur x Yeccu mařend ad t nyen. ⁶⁰Maca, waxxa usin-d din ařtas n řechud issxarriqen, war tt ufin. ⁶¹Yar uneggar usin-d tnayen n řechud issxarriqen, nnan “Wa aqqa inna ‘Nec zemmarey ad hedmey taddart iqeddsen n Arebbi u di třata n wussan ad tt bniy’”. ⁶²Azeřif n ikehhanen ikkar-d, inna as “Ma war d tarrid s walu? Min xak cehhden ina?” ⁶³Maca Yeccu isřar. Inna as uzeřif n ikehhanen “Nec jjuřey s Arebbi iddaren belli cek ad aney tinid, ma

xenni cek d Lmasih, Mmis n Arebbi?” ⁶⁴Inna as Yeccu “Cek tennid t. Maca necc ad awem iniy, zi ssa tsawent ad tżarem Mmis n bnamem iqqim x ufusi n jjehd n Arebbi xmi i d ęa yas x iseynuten n ujenna.” ⁶⁵Řexdenni icarreg uzeęif n ikehhanen arruđ nnes, inna “Netta aqqa iceqqef di Arebbi, mayemmi nehdaj ead řechud? Xżarem, řexxu aqqa tesřim i uceqqef nnes. ⁶⁶Min d awem ittyiř kenniw?” Nitni arrin-d xas, nnan “Netta isdaheę řmewt.” ⁶⁷Xenni ssusfen as x uyembub, wtin t s řbuniyyat u innedni s weemud, ⁶⁸nnan “Kacef aney, a cek Lmasih, wi cek iwtin?”

Ankar n Buřrus

Mar. 14:66-72; Luk. 22:56-62; Yuę. 18:15-18, 25-27

⁶⁹Buřrus iqqim barra di řemrah. Tqarreb-d ęares ict n tayya, teqqar “Uřa d cek tuya cek ak-d Yeccu Ajalili.” ⁷⁰Maca netta inkar zzat i marra, inna “War ssiney min xef tessawařed.” ⁷¹Am iggur ęar usqif n tewwart, tezra it ict n tayya nneđni, tenna asen i inni din iqqimen “Wa tuya-t ak-d Yeccu Nnařiri.” ⁷²Netta inkar eawed s ict n tjaęit “War ssiney bnamem nni.” ⁷³Cwayt ęar zzat usin-d inni din ibedden ęar Buřrus, nnan “S tidett, uřa d cek aqqa cek zżaysen, minzi řharđ nnek issbeyyen i cek.” ⁷⁴Xenni ibda ineeęeř ixef nnes uca ittjaęa “Necce war ssiney bnamem nni.” ⁷⁵Řexdenni issquqe uyaziđ, xenni ięqeř Buřrus awař i d as inna Yeccu “Qbeř mma ad issquqe uyaziđ, ad ayi tenkared třata n imuřen.” Uca iffey, iru s imeřawen imarżagen.

Andam d řmewt n Yahuda

Mar. 15:1; Luk. 23:1-2; Yuę. 18:28-32

27 ¹Yar sřbeę zic, mcawaren marra arruyas n ikehhanen d imęaren n weydud jarasen x Yeccu maęend ad t nyen. ²Nitni carfen t, iwyen t uca sellmen t i Bilařus, wenni d lęemil ³Umi izra Yahuda wenni t sellmen belli netta itwahkem, indem uca yarr-d třatin n řwuzenat n nnuqart i arruyas n ikehhanen d imęaren n weydud, ⁴inna ‘Necce xđiy, aqqa sellmey idammen icemřařen.’ Maca nitni nnan “Min d aney iruřen? Xżar-d cek.” ⁵Awarni řami inđar nnuqart di taddart iqeddsen, iffey uca iruę, yuyer ixef nnes. ⁶Arruyas n ikehhanen ksin řwuzenat n nnuqart uca nnan “War icuwwar ad

tt nessars di ššenduč n ššedqet i taddart iqeddsen minzi nettat d ttaman n usizzeř n idammen. ⁷Mcawaren jarasen, xenni syin zzayes iyyar n bu-třaxt maħend ad yiři i imedřan n ibarraniyyen. ⁸S uyenni itwasemma iyyar nni ‘iyyar n idammen’ ař ass n řexxu. ⁹Řexdenni itwakemmeř min itwannan zeg umkacaf Irmija am iqqar

*“Ksin třatin n řwuzenat n nnuqart, řqedd n wenni itwaqeddar,
aqqa qeddaren t netta zi tarwa n Israyil,
¹⁰uca wcin tent i iyyar n bu-třaxt,
am mammec d ayi yumur Arebbi.”*

Irm. 32:6-9; Zak. 11:12,13

Yeccu qibač ľemil Bilařus

Mar. 15:2-5; Luk. 23:3-5; Yuh. 18:33-38

¹¹Yeccu tuya ibedd qibač i lwali. Ľemil isseqsa as, inna “Ma cek d ajeřid n Wudayen?” Yeccu inna as “Cek tennid t.” ¹²Uca řami t tehmen arruyas n ikehhanen d imyaren n weydud, yarr-d s walu. ¹³Xenni inna as Bilařus “Ma war tesřid mečřař xak cehden?” ¹⁴Netta war d xas yarri uřa x ijj n wawař, ařami iqqim ľemil ittebhet.

Bilařus yarezzu ad iđřeq Yeccu

Mar. 15:6-15; Luk. 23:13-25; Yuh. 18:39-19:16

¹⁵Tuya ľemil innum yarexxu di kuř řeid ij n umehbus i řyaci, wenni ixsen nitni. ¹⁶Tuya řarsen deg wussan nni ij n umehbus itwassen, qqaren as Barabbas. ¹⁷Xenni řami munen, inna asen Bilařus “Wi texsem ad awem arxuř, Barabbas niř Yeccu wenni umi qqaren Lmasih?” ¹⁸Minzi netta issen aqqa nitni sellmen t zi řehsed. ¹⁹Am tuya iqqim x řkursi n řřukm, tessekk-d řares temyart nnes, tenna “Bara ixef nnek zeg umseggad nni, minzi aqqa ass-a twaeddbeř ařas di tarjit di ssibbet nnes.” ²⁰Maca arruyas n ikehhanen d imyaren n weydud ssgenēen řyaci ĥima ad ttaren Barabbas uca ad nyen Yeccu. ²¹Ľemil yarr-d, inna asen “Man wen zi tnayen-a i texsem ad arxuř?” Nnan “Barabbas”. ²²Bilařus inna asen “Min i řa ggeř xenni ak-d Yeccu umi qqaren Lmasih?” Nnan as marra “Ejj it ad itwařelleb!” ²³Maca ľemil inna “Man tuēffna i igga?” Syuyen s jjeħd ktar, nnan “Ejj it ad itwařelleb.” ²⁴Řami izra Bilařus belli netta war yiweđ řar walu, mahu

ad ikkar uyuwwey, iksi aman, issird ifassen nnes qibač i řyaci, inna “Necc war ttursej ca deg idammen n umseggad-a, xzarem kenniw!”²⁵ Aydud yarr-d, inna “Idammen nnes ad xaney iřin u x tarwa nney.”²⁶ Xenni yarxu asen-d i Barabbas, maca awarni řami ihettek Yeccu s urekkuđ, isellem it ħima ad itwařelleb.

Aseħqar n Yeccu zi řeeskar

Mar. 15:16-20; Yuħ. 19:2-3

²⁷Řexdenni iwyen ieeskariyyen n læmil Yeccu ħar taddart n ccras uca ssmunen xas marra řeeskar. ²⁸Awarni řami d as kksen arruđ, arđen as ij n ujeğab d azeggway ²⁹u řami d as muden ict n temrist n isennanen, ssarsen tt x uzeğif nnes uca ggin as ij n uyanim deg ufus nnes afusi, xenni wđan ħar iđaren nnes zzates, değen t, qqaren “Azul xak, a cek, a ajeğid n Wudayen!” ³⁰Ssusfen xas, xenni ksin ayanim uca wtin t zzayes ħar uzeğif. ³¹Awarni řami değen t, ksin xas aserħam, arđen as arruđ nnes uca nedhen t maħend ad t řellben.

Yar řřalib

Mar. 15:21-32; Luk. 23:26-39; Yuħ. 19:17-19

³²Am ffyen ħar barra n *tendint*, ufin iijen zi Qayrawan qqaren as Simean uca ziywaren xas ħima ad yarbu řřalib nnes. ³³Ařami iwđen ħar ij n wemcan qqaren as Gulguta, min ixs ad yini ‘amcan n tceqquft n uzeğif’, ³⁴wcin as binu yarzeg i ixegđen s ‘xull’ (=aħrir amarzag ařtas). Ařami t iqqas, yugi ad isu. ³⁵Awarni řami t řellben, bđan arruđ nnes jarasen uca ggin xas akeccuđ ħima ad itwakemmeř min inna umkacaf

“Farqen arruđ inu jarasen uca ggin akeccuđ x warruđ inu.” *Sbħ. 22:19*

³⁶Uca, am qqimen nitni, eessen xas. ³⁷Ggin as sennej i uzeğif nnes ict n tira, *urin* xas ttuhmet nnes “Wa d Yeccu, Ajeğid n Wudayen.”³⁸ Xenni řellben akis tñayen n ixewwanen, iijen ħar ufusi nnes u iijen ħar uzeřmađ nnes. ³⁹U inni tuħa ittekkan, ttceqqafen dayes, tthezzan azeğif nsen, ⁴⁰qqaren “A cek wenni ihedmen taddart iqeddsen u di třata n wussan ad tt tebnid *ewwed*, senjem ixef nnek mařa cek d Mmis n Arebbi, hwa-d xenni zi řřalib.” ⁴¹Uřa d arrayas n ikehhanen ak-d imseřmaden n idlisen d imyaren n *weydud*

sthezzan zzayes amenni, nnan ⁴²Issenjem innedni maca war izemmar ad issenjem ixef nnes. Maña netta d ajeġid n Israyil, ejj it ad d ihwa zi sşalib, neccin ad zzayes namen. ⁴³Itceř x Arebbi, ejj it netta ad t issenjem maña yarda xas Arebbi, minzi inna ‘Necc d Mmis n Arebbi’.” ⁴⁴Uřa d ixewwanen, inni tuya itwaşellben akis, tuya ssfeđahen zzayes amenni.

Řmewt n Yeccu

Mar. 15:33-41; Luk. 23:44-49; Yuř. 19:28-30

⁴⁵Zi tsaæet wiss setta tewđa-d taġest x marra tamurt ař tsaæet wiss tesa. ⁴⁶Jwayeh n tsaæet wiss tesa isyuy Yeccu s tmijja ijehden, iqqar s iřes n taramit “Ili, ili, lima cabaqtani?” min ix s ad yini

“A Arebbi, a Arebbi, mayemmi dayi tsemħed?” Sbh. 22:1

⁴⁷Sřin as inni din ibedden, nnan “Ittřaya x Iliya.” ⁴⁸Deyya yuzzeř-d yares ijjen zzaysen, iksi sbunxa, issuff itt s řxeġ (=binu asemmam), igga itt x ij n uyanim uca iwc as ad isu. ⁴⁹Innedni nnan “Jjem ad nřar, ma ad d yas Iliya ħima ad t issenjem.” ⁵⁰Awarni řami isyuy eawed s tmijja ijehden, issarxu Yeccu arruħ. ⁵¹Xřar, arwaq n taddart iqeddsen icarreg x tnayen zi sennej ař swadday, tamurt tenhezz, tişuđar feġqent, ⁵²imedřan twarezmen uca ařtas n řxecbat n imqeddasen inni tuya itřšen, twassnekkarent ⁵³uca ffyen zeg imedřan awarni tnukra nnes, udfen yar tendint iqeddsen uca banen i wařtas. ⁵⁴Řami řqebtan x meyya d inni tuya akides iħeřtan Yeccu, řrin anhezzi n tmurt d min imsaren, ggweden ařtas, qqaren “S tidett, wa d Mmis n Arebbi.” ⁵⁵Tuya din ařtas n temyarin tinni tuya ixezzaren zi řaggwaj, nitenti đfarent Yeccu zi Ljalil ħima ad zzayes xedment. ⁵⁶Jarasent Maryem n Majdala d Maryem, yemmas n Yaęqub d Yuis, uřa d ayt n Zabadi.

Andeř n Yeccu

Mar. 15:42-47; Luk. 23:50-56; Yuř. 19:38-42

⁵⁷Řami d tiweđ tmeddit, yusi-d yares ij n weryaz zi Arimatiya, qqaren as Yusef, wenni tuya idewřen eawed d amehđar n Yeccu. ⁵⁸Iruħ yar Bilařus, ittar as arrimet n Yeccu. Řexdenni iweşsa Bilařus maħend ad as temmewc. ⁵⁹Yusef iksi arrimet, inned itt di řecfen n

qaṭifa iṣfan, ⁶⁰issars itt deg ij n wenḍeř n jdid i tuya iyza uca awarni řami isseqnunni ict n teřđart řima ad iqfeř tawwart n wenḍeř, iruħ. ⁶¹Tuya din Maryem n Majdala d Maryem nneḍnit qqiment qibač i wenḍeř.

Imxazniyyen ittēssan x wenḍeř n Yeccu

⁶²Tiwecca nnes awarni ass n usewjed, munen arruyas n ikehhanen d Ifarisiyyen yar Bilaṭus, ⁶³nnan “A Sidi, neeqeř belli ayeccac-a, am tuya ead iddar, inna ‘Awarni třata n wussan ad kkarey.’ ⁶⁴Xenni umur řima ad ḍemnen aḍeř ař ass wiss třata řima attay imeħḍaren nnes war d ttisen s ġiret ad tt acaren, xenni ad xebbaren aydud, aqqa ikkar-d zeg imettinen. Ammu ad yiři uxeṭtu aneggaru ktar x umezwar. ⁶⁵Inna asen Bilaṭus “Aqqa yarwem tarbiet n iēssasen, ruħem, ḍemnen t am tessnem.” ⁶⁶Ruħen nitni uca ḍemnen aḍeř s ict n terbiet n iēssasen awarni řami xetmen tařđart i iġan x tewwart n wenḍeř.

Tanukra n Yeccu

Mar. 16:1-8; Luk. 24:1-12; Yuh. 20:1-10

28 ¹Řami teedu ssebt, yar řefjar n wass amezwaru n ssimana, tusi-d Maryem n Majdala d Maryem nneḍnit řima ad ssijjent x wenḍeř. ²Xzar, imsar ij n wenhezzi n tmurt imyar minzi ij n lmalak n Arebbi ihwa-d zeg ujenna, iqarreb-d uca isseqnunni tařđart zi tewwart uca iqqim xas. ³Tuya řřifet nnes am wajjaj u arruḍ nnes am wedfeř. ⁴Iēssasen ggweden zzayes, dewřen am imettinen. ⁵Maca lmalak yarr-d, inna i temyarin “War tteggwedent ca, minzi ssney aqqa kennint tarezzunt x Yeccu wenni tuya itwařellben. ⁶War da iġi, minzi netta ikkar-d am mammec inna. Asent-id da, xzarent amcan mani tuya immars Sidi. ⁷Ruħent deyya, inint i imeħḍaren nnes, aqqa itwassnekkar-d zeg imettinen, uca xzar, netta d awem i ya izwaren yar Ljalil. Din ad t tzarem. Xzar, aqqa nniy awem tt.” ⁸Ffyent nitenti deyya zeg wenḍeř s tiggwudi d řefraħet imyaren, ttazzřent řima ad tt xebbarent imeħḍaren. ⁹Uca am ruħent řima ad t xebbarent imeħḍaren, xzar, Yeccu iřqa tent, iqqar “Sřam xakent!” Nitenti usint-id yares, ttfent deg iḍaren nnes uca ssejdent as. ¹⁰Řexdenni inna asent Yeccu “War tteggwedent ca, ssiwḍent řexbar-a i aytma, řima ad raħen yar Ljalil, diha ad ayi zaren.”

Chadet n zzur n imxazniyyen d arruyas n ikehhanen

¹¹Am ruħent, xzar, aqqa ca zeg iessasen usin-d yar tendint ħima ad xebbaren arruyas n ikehhanen marra min imsaren. ¹²Uca řami tuya munen ak-d imyaren n weydud uca mcawaren akidsen, wcin asen i iesskariyyen ařtas n teneacin, ¹³nnan “Inim ‘Imeħđaren nnes usin-d s ġiřet uca ucaren t am tuya netteř’, ¹⁴u mařa læemil ad t iseř, neccin ad t nesseqneē uca war kenniw netteġġi ca ad tiřim deg imunas.” ¹⁵Třfen tmenyat uca ggin am mammec d asen eřmen. Řexbar-a aqqa iffey yar Wudayen ař ass n yiđa.

Řexbar ařebħan i marra ddunnit

Mar. 16:14-18; Luk. 24:36-49; Yuħ. 20:19-23; Řex. 1:6-8

¹⁶Ĥideac n imeħđaren nni ruħen yar Ljalil, yar wedrar mani ten yumur Sidi. ¹⁷Ařami t zrin, ssejden as, maca ca cekken. ¹⁸Yeccu iqarreb-d yarsen issiweř akisen, iqqar “Temmewc ayi marra řřulťa deg ujenna d x tmurt. ¹⁹Ruħem, arrem marra řegnus d imeħđaren inu, ssyeđsem ten s yisem n Tbatat d Tmemmit d Arruħ Iqeddsen ²⁰u sřemdem ten ad třfen di marra min xef kenniw umurey zzayes, u xzar, necc aqqa-yi akidwem marra ussan ař qeřtu n ddunnit.”

Řexbar Aşebħan n Yeccu Lmasiħ s ufus n Marku

Tawasit n Lmasiħ

Mat. 3:1-12; Luk. 3:1-9, 15-17; Yuh. 1:19-28

1 ¹Beddu n řexbar aşebħan n Yeccu Lmasiħ, Mmis n Arebbi. ²Am mammec tura deg *idlisen n imkacafen*

*“Aqqa necc ssekkey-d qibač i uyembub nnek lmalak inu
wenni i d ak i ya isswejden abrid nnek qibač nnek.”* Mal. 3:1

³*“Tmijja tesyuyyu di řexřa*

‘Sewjdem abrid n Sidi, seggmem imesraq nnes.’” Ica. 40:3

⁴Tuġa Yuħanna isseyđas di řexřa, ittbarreħ s useyđas n ttubet i weyfar n ddnub. ⁵Ffġen-d ġares marra jwayeh n Yahudiyja d ayt n Urcalim, twassyedşen zzayes marra deg yeyzar n Lurdun, neemen s ddnub nsen. ⁶Tuġa Yuħanna yarređ tađuft n iřeyman, ibekkes s ij n webyas n yiřem uca tuġa ittett iburexsen d tamment taħarrect. ⁷Tuġa ittbarreħ ammu: “Ad d yas awarni ayi wenni iġan ktar zzayi, wenni umi war sdihiġey ad ađarey maħend ad fesyeġ ifiřan n sandaliyat nnes. ⁸Necc ssyedşey kenniw s waman, maca netta ad kenniw isseyđes s Arruħ Iqeddsen.”

Aseyđas n Yeccu

Mat. 3:13-17; Luk. 3:21-22

⁹Deg wussan nni yusi-d Yeccu zi Nnaşira n Ljalil, ittwasseyđes zi Yuħanna deg yeyzar n Lurdun. ¹⁰Ssenni, am d igaeed zeg waman, iżra ajenna yarzem d Arruħ amecnaw tadbirt tehwa-d xas. ¹¹Tusi-d ict n tmijja zeg ujenna “Cek d mmi icizzen, dayek ufiy arđa inu.”

Ajarreb n Yeccu di řexřa

Mat. 4:1-11; Luk. 4:1-13

¹²Ssenni igewwed it Arruř ħar řexřa. ¹³Iqqim din di řexřa arebein n wussan, ittjarrab it Cciřan. Tuřa-t ak-d řewħuc uca rehħgent-id lmalakat ad xas sexxarent.

Tařayit n imeħđaren imezwura

Mat. 4:12-22; Luk. 4:14-15; 5:1-11

¹⁴Awarni řami řřfen Yuřanna, yudef-d Yeccu di Ljalil, ittbarreħ s tgeldit n Arebbi, ¹⁵inna “Aqqa řweqt tiweđ-d uca tqarreb-d tgeldit n Arebbi. Tubem, amnem di řexbar ařebħan.” ¹⁶Am tuřa iggur ħar řebħar n Ljalil, ixřar Simean d Andrawus umas, nettaren traccia di řebħar, minzi tuřa-ten d ineymaren n iseřman. ¹⁷Inna asen Yeccu “Asem-d awarni ayi uca ad kenniw arrey d ineymaren n iwdan.” ¹⁸Řexdenni jjin tiracciwin nsen uca đfaren t. ¹⁹Xenni awarni řami iedu cwayt ssenni, izra Yaequb mmis n Zabadi d umas Yuřanna di tyarrabut, eedřen tiracciwin nsen. ²⁰Iřaya xasen řexdenni uca jjin babatsen Zabadi ak-d ixeddamen di tyarrabut uca đfaren t.

Asgenfi n ij n umeryaħ di Kafarnaħum

Luk. 4:31-37

²¹Xeccen ħar Kafarnaħum. Yudef řexdenni ħar usinagug di ssebt uca ibda isseřmad. ²²Ttbehten zeg useřmed nnes, minzi isseřmed iten am wenni i ħar teđa řřulřa, war iři amecnaw imseřmaden n idlisen. ²³Tuřa deg usinagug nsen ij n bnađem dayes ij n řaryaħ amengus, isřuyyu, ²⁴iqqar “Ayyawa, min din jaraneř neccin d cek a Yeccu Nnařiri. Ma tusid-d ħima ad aneř tesshellked? Aqqa necc ssneř min teenid, cek d Amqeddas n Arebbi.” ²⁵Uca ieřem as Yeccu, inna as “Sřar! Ffeř zzayes!” ²⁶Ijbed it řaryaħ amengus ammu d wammu, xenni iffey-d zzayes s ict n tyuyyit tejhed. ²⁷Ttbehten marra, ařami mmseqsan ak-d wayawya, nnan “Manawya? Mana tařuri-ya n jdid? Minzi s řřulřa yumur uřa d řaryaħat imengas uca ad t řtaen.” ²⁸Řexdenni iffey řexbar nnes ħar marra jwayeh i d as-d innden i Ljalil.

Asgenfi n tdekkwač n Buṭrus d inneḍni aṭṭas

Mat. 8:14-17; Luk. 4:38-41

²⁹Umi d ffyen zeg usinagug, ruḥen ɣar taddart n Simean d Andrawus ak-d Yaequb d Yuḥanna. ³⁰Tuɣa taḍekkwač n Simean tezzeř s tmessi. Uca řexdenni ssiwřen as xas. ³¹Iqarreb-d ɣares, icebbar deg ufus nnes, issgaæeed itt uca deɣya tejja xas tmessi u nettat *tebda* tettsexxar xasen. ³²Řami d tiweḍ tmeddit, tafuct truḥ ad teyři, usin-d ɣares marra imehřac d imaryaḥen. ³³Tuɣa tandint marra tmun ɣar tewwart. ³⁴Issgenfa aṭṭas n inni iheřcen s eřam kuř ccwařen uca issuffey ccwařen aṭṭas, war ten ijji ca ad ssiwřen, minzi ssnen t.

Yeccu ittzağa ɣar řřbeḥ zic

Luk. 4:42-44

³⁵Tiwecca zic, tuɣa ead d ġiřet, ikkar uca iffey ɣar ij n wemcan ixřan, tuɣa ittzağa din. ³⁶Simean d yinni tuɣa akis, arzun xas. ³⁷Ařami t ufin, nnan as “Marra arezzun xak”. ³⁸Inna asen “Ittxeřř ad nraḥ ɣar dcurat yudsen, ĥima ad din sseřmedey eawed minzi aqqa i uya umi d usiř.” ³⁹Tuɣa isseřmad deg isinagugen nsen di marra Ljalil uca issuffuy ccwařen.

Asgenfi n ijjen dayes řbars

Mat. 8:1-4; Luk. 5:12-16

⁴⁰Yusi-d ɣares ijjen dayes řbars, ittettar as, iwḍa ɣar iḍaren nnes, inna as “Mařa tersed, tzemmed ad ayi tessizdeged.” ⁴¹Izziğez i Yeccu, isswizzed afus nnes iḥada t, inna as “Xsey! Iwa řfa!” ⁴²Am t inna, řexdenni iruḥ xas řbars uca iggenfa. ⁴³Ieřem as uca issekk it řexdenni. ⁴⁴Inna as “Xzar, war t tteiwid uřa i yijjen, maca ruḥ, scen ixef nnek i ukehhan uca ewc x usizdeg nnek min yumur Musa maḥend ad tiři d chadet i nitni.” ⁴⁵Maca řami iruḥ, ibda ittbarreḥ aṭṭas, issuffey řexbar ařami war izemmar Yeccu ad yadef tandint s bṭayṭay, maca tuɣa-t barra deg imucan ixřan, tuɣa ttasen-d ɣares zi kuř jwayeh.

Asgenfi n ij n uned̄bař

Mat. 9:1-8; Luk. 5:17-26

2 ¹Řami yudef εawed ƣar Kafarnaħum, sřin awarni ca n wussan, belli aqqa-t di taddart. ²Řexdenni munen xas ařtas n *iwdan*, ařami war zemmarenen uřa ad d awđen uřa ƣar tewwart. Aqqa tuƣa issawař akidsen s wawař. ³Usin-d ca ƣares, iwyen-d ij n uned̄bař, arbun t-id arebea n yeryazen. ⁴Minzi war zemmarenen ad ƣares-d qarrben zi ssibbet n řƣaci, ksin cwayt zi tzeqqa mani t tuƣa. Awarni řami εdun zi *tzeqqa*, ssehwan-d qama mindi izzeř aned̄bař. ⁵Umi izra Yeccu liman nsen, inna i uned̄bař “A aħenjir, aqqa ddnub nnek twayfaren”. ⁶Tuƣa qqimen din ca zeg imseřmaden n idlisen, ttxarrařen deg wuř nsen ⁷“Mayemmi issiweř wa ammu? Aqqa ittceqqaf di Arebbi. Wi izemmarenen ad iyfar ddnub mƣir Arebbi weħdes?” ⁸Řexdenni yuca Yeccu s Arruħ nnes belli aqqa ttxarrařen ammu deg yixef nsen. Inna asen “Mayemmi tettxemmamem di man aya deg wuřawen nwem? ⁹Min ihewnen ad iniy i uned̄bař ‘Twayfaren ddnub nnek!’ niƣ ad iniy ‘Kkar, teksid qama nnek, tuyured!’? ¹⁰Maca ģima ad tessnem belli Mmis n bnadem ƣares řřuřta x tmurt maħend ad iyfar *uřa i ddnub*”... inna i uned̄bař ¹¹“I cek ad ac iniy, kkar, teksid qama nnek, truħed ƣar taddart nnek!” ¹²Ikkar, řexdenni iksi qama nnes uca iffeƣ qibač i marra *iwdan*, ařami ttbehten marra, ssemyaren di Arebbi, nnan “Emmarř war neƣri man aya!”

Tařayit n Lawi

Mat. 9:9-13; Luk. 5:27-32

¹³Xenni iffeƣ εawed ƣar řebħar, yusi-d ƣares řƣaci marra uca isseřmed iten. ¹⁴Am tuƣa yeedu, ibarq Lawi mmis n Alfiyu, iqqim ƣar taddart n đđariba. Inna as “Đfar ayi-d!” Ikkar uca idfar it. ¹⁵Am iqqim netta ƣar řtabřa di taddart nnes, tuƣa ařtas n ayt n đđariba d imednab qqimen ak-d Yeccu d imeħđaren nnes, minzi tuƣa-ten deg wařtas uca đfaren t. ¹⁶Maca imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen umi ƣrin belli tuƣa ittett ak-d ayt n đđariba d imednab, nnan i imeħđaren nnes “Mayemmi ittett, isess ak-d ayt n đđariba d imednab?” ¹⁷Řami isřa Yeccu man aya, inna asen “Inni iřeħħen war ģdijen ca ađbib, maca imeħřac wah. Aqqa war d usiƣ ģima ad řayiy i yinni isegğden maca i imednab.”

Aseqsi x uzummi

Mat. 9:14-17; Luk. 5:33-39

¹⁸Tuɣa imeħɗaren n Yuħanna Amseyɗas d Ifarisiyyen ttzumman. Usin-d ɣares, nnan as “Mayemmi ttzumman imeħɗaren n Yuħanna d Ifarisiyyen, maca imeħɗaren nnek war ttzummin ca?” ¹⁹Inna asen Yeccu “Ma zemmaren tarwa n umuɣay ad ɗummen d umuɣay *ɛad* akisen. Min ɣa yekk umuɣay *ɛad* akisen, war zemmaren ad ɗummen. ²⁰Maca ad asen wussan xmi i d ɣa immeksi umuɣay xasen uca xenni ad ɗummen deg wussan nni. ²¹War iği ħed ittkeyyeɗ taneqqiĉ zi tɕuqet n jdid x warruɗ aqdim, niɣ xenni taneqqiĉ n jdid ad teqree zeg warruɗ abuɣay uca ad idweɗ ucarreg imɣar. ²²Uɣa d ijj war ittfarrey binu n jdid di txuncay tiqdimin, ħima binu n jdid war ittcarrig tixuncay uca binu ad izeɣee u tixuncay ad ɗeyyent. Maca ittxeşş ad itwafarrey binu n jdid di txuncay n jdid.”

Lmasih d bab n ssebt

Mat. 12:1-8; Luk. 6:1-5

²³Xenni imsar aqqa icuqq di ssebt deg iyyaren n imendi uca imeħɗaren nnes bɗan ttekksen tidrin am gguren. ²⁴Nnan Ifarisiyyen “Xzar! Mayemmi tteggan nitni di ssebt min war iħeğren?” ²⁵Inna asen “Ma war teyrim qae min igga Dawud, řami t iṭṭef řaz netta d yinni akides? ²⁶Mammec yudef netta ɣar taddart n Arebbi deg wussan n Abyatar azeğif n ikehhanen uca icca ayrum n wesscan i war iħeğren ad t ccen myir ikehhanen waha uca iwca *ɛawed* i yinni tuɣa akides.” ²⁷Xenni inna asen “Aqqa ssebt tettwagg i bɗadem, maci bɗadem i ssebt. ²⁸Ammu aqqa Mmis n bɗadem netta *ɛawed* d Bab n ssebt.”

Asgenfi deg wass n ssebt

Mat. 12:9-14; Luk. 6:6-11

3 ¹Xenni yudef *ɛawed* deg usinagug. Tuɣa din ij n bɗadem, afus nnes icucceħ. ²Bɗan ħeṭṭan t, ma attay ad t issgenfa di ssebt, ħima ad zzayes cetcan. ³Inna as i bɗadem wenni ɣar iğa afus icucceħ “Kkar di řwest.” ⁴Xenni inna asen “Ma iħeğeɗ di ssebt ad itwagg min icnan niɣ min ieffnen, asenjem n bɗadem niɣ aneqqi nnes?” Nitni sqaren. ⁵Ixzar ɣar inni i d as-d innden s tefqaħt zi ssibbet n řeqsaħet n wuɣawen nsen uca inna i weryaz “Sarreħ afus nnek!” Isarreħ it,

idweř ufus nnes iřeħħ am wenneđni. ⁶Řexdenni ffyen Ifarisiyyen, mcawaren xas ak-d Ihirudusiyyen mammec i ęa ggen ad t nyen.

Yeccu d řyaci d řřulęa nnes x řaryaęat imengas

⁷Iffey Yeccu ak-d imeħđaren nnes ęar řebęar, idfar it řyaci aęęas zi Ljalil, zi Yahudiyya, ⁸zi Urcalim, zi Idumiya u zeg ujemmad n Lurdun. Uca inni ięan zi jwayeh n Tirus d Sidun tuęa-ten d ij n řyaci d ameqqran, minzi řřin meęař igga, s uyenni ęares-d usin. ⁹Inna i imeħđaren nnes ad ggen ict n tęarrabut ęar ufus s ssibbet n řyaci, ģima war t ddeĥęsen. ¹⁰Minzi tuęa issgenfa aęęas, ařami marra inni min di ięa řehřac, wđan xas ģima ad t ģadan. ¹¹Uca řaryaęat imengas, xmi t ęaren, bendęen as, sęuyen, qqaren “Aqqa cek d Mmis n Arebbi.” ¹²Tuęa ittweřša ten aęęas ģima war xas ssuffęyen řexbar.

Řixđaret n teneac n imazanen n Yeccu

Mat. 10:1-4; Luk. 6:12-16

¹³Xenni yuři ęar wedrar, iřaya-d ęares inni ixs uca usin-d ęares. ¹⁴Uca igga teneac ģima ad kides iřin uca isemma asen imazanen ģima ad ten issekk maĥend ad barrĥen řexbar aęebęan ¹⁵uca ad ęarsen tiři řřulęa x usgenfi n řehřac u x usuffey n ccwaęen. ¹⁶Igga teneac: Simean wenni umi ittkennan s yisem n Buęrus, ¹⁷d Yaęqub mmis n Zabadi d Yuĥanna umas n Yaęqub - isemma ten ‘Buwanirjis’ min ixs ad yini ‘ayt n wajjaj’ -, ¹⁸d Andrawus d Filibbus d Bartulumiyu d Matta d Tuma d Yaęqub mmis n Alfiyu d Taddawus d Simean Bu-čđaret, ¹⁹d Yahuda Isxariyuęi wenni t i ęa isellmen.

Yeccu d Beelzabul

Mat. 12:22-32; Luk. 11:14-23; 12:10

²⁰Usin-d ęar taddart uca inneyru din eawed řyaci, ařami war ufin tawwart x macca n weyrum. ²¹Umi řřin lwalidin nnes man aya, ffyen, ģima ad t tęfen, minzi nnan “Aqqa ibbuħři”. ²²Maca imseřmaden n idlisen inni d ihwan zi Urcalim nnan “Aqqa akides ‘Beelzabul’ ” uca nnan eawed “S umeqqran n ccwaęen issuffey ccwaęen”. ²³Iřaya asen-d uca issiweř akidsen s imettiřen “Mammec izemmar Ccięan ad issuffey Ccięan? ²⁴Mařa temsebđa ict n tęeldit x yixef nnes, war tzemmar tęeldit nni ad tbedd. ²⁵Mařa temsebđa ict

n taddart x yixef nnes, war tzemmar taddart nni ad tbedd. ²⁶Mařa ikkar Cciřan x yixef nnes uca dayes amsebđi, war izemmar ad ibedd, maca yusi-d uneggar nnes. ²⁷War izemmar řed ad yadef taddart n wenni ijehden mařend ad as yacar řeqcœ nnes, mařa war icarf wenni ijehden amezwar, xenni ad ikecced taddart nnes. ²⁸S tidett ad awem iniř belli marra ddnub ad twayfaren i tarwa n bnađem uřa d aceqqef meřař mma i řa ceqqfen, ²⁹maca wenni i řa iceqqfen di Arruř Iqeddsen war řares bu weřfar qaœ, maca aqqa xas řřukm i řebda.” ³⁰Minzi nitni nnan “Aqqa řares řaryah amengus.”

Man wen iřan d yemmas d aytmas n Yeccu?

Mat. 12:46-50; Luk. 8:19-21

³¹Řexdenni usin-d aytmas d yemmas uca, am tuřa bedden barra, ssekken-d řares, řayan as-d. ³²Tuřa řřaci iqqim inned as-d, nnan as “Xřar, yemmac d aytmac d suyetmac aqqa-ten barra, arezzun xak.” ³³Yarr-d xasen, inna “Man ten i iřan d yemma u man yen i iřan d aytma?” ³⁴Awarni řami ixřar řar inni i d as-d innđen iqqimen *dinni*, inna “Xřar, aqqa yemma d aytma, ³⁵minzi wenni ittegggen min ixs Arebbi d netta d uma d uřma d yemma.”

Amettiř n umzarraœ

Mat. 13:1-9; Luk. 8:4-8

4 ¹Ibda eawed isseřmad řar řebřar. Imun xas řřaci ařas ařami yenya di tyarrabut uca iqqim *dayes* x řebřar uca řřaci marra tuřa-t řar tma n řebřar x řbarr. ²Tuřa isseřmad iten s imettiřen, inna asen di tyuri nnes ³“Sřem! Xřar, ij n umzarraœ iffeř řima ad izare. ⁴Am tuřa izarreœ, tewđa ca *n zzariœet* x webrid, xeccen-d iřđad n uřenna, neqben tt. ⁵Tewđa ca *n zzariœet* di tmurt n weřru, mani war dayes tuři bu ucař ařas, teymi deřya minzi war din tuři bu rařař di tmurt. ⁶Umi d tenqar tfuct, tecmed, minzi war řares tuři bu uřwar, xenni tisřaw. ⁷Tewđa ca *n zzariœet* deg isennanen, isennanen myaren xas uca jeyfen tt, war tewci ca řřiřet. ⁸Tewđa ca *n zzariœet* x tmurt teřbeř uca teymi, tegma, tewca řřiřet, ca *n zzariœet* tusi-d s řřatin, tennedni s settin u tennedni s meyya n tseqqar.” ⁹Xenni inna asen “Wenni řar iřa imezzuřen i useři ad iseř.”

Mayemmi issiweř Yeccu s imettiřen?

Mat. 13:10-17; Luk. 8:9-10

¹⁰Umi tuya-t weħdes, sseqsan t inni i d as-d innden ak-d teneac x imettiřen nni. ¹¹Uca inna asen “Aqqa immewc awem maħend ad tessnem ssirr n tgeldit n Arebbi, maca inni di barra ad asen yiři kuřci s imettiřen, ¹²ħima ‘am ttwařan ad ttwařan uca war ttwiřin, am ttesřan ad sřen uca war fehħmen, ħima war ttetuben uca ad asen itwayfar ddnub nsen’.”

Yeccu ittfessar lmatal n zzarisat

Mat. 13:18-23; Luk. 8:11-15

¹³Inna asen “Ma war tefħimem ca amettiř-a? Mammec i ya tessnem marra imettiřen-a? ¹⁴Amzarrae izarree awař. ¹⁵Uca yina d inni x webrid mani i ya izarē awař, aqqa yina d inni xmi i ya sřen aqqa ad d yas Cciřan deyya uca ad iqřeē awař i itwazareen deg wuřawen nsen. ¹⁶Uca yina d inni itwazareen x tmurt aħejri, aqqa yina d inni xmi i ya sřen awař, ad t qebřen deyya s řefraħet. ¹⁷Aqqa war ħarsen bu jjadira deg yixef nsen, maca nitni ħar ij n řmijař. Awarni man aya, mařa temsar řeħřart niř umarret x ssibbet n wawař, ad nderfen deyya. ¹⁸Uca yina d inni itwazareen jar isennanen, aqqa yina d inni xmi i ya sřen awař, ¹⁹ad adfent tħissaf n ddunnit-a d uyekkwı n wagra d nnecwat ħar tmesřayin inneđni, ad jeyyfent awař, xenni idekkwař awař nnebřa řyiřet. ²⁰Uca yina d inni itwazareen x tmurt teřbaħ, aqqa yina d inni, xmi i ya sřen awař, ad t qebřen, ad wcen řyiřet, ca zzaysen třatin, inneđni settin u inneđni meyya n tseqqar.”

Amettiř n řqendiř

Luk. 8:16-18

²¹Inna asen “Ma ad d tasem s řqendiř ħima ad immars sadu řmizan niř sadu qama? Ma war ittmarsi ca x řmerfee? ²²Minzi war din min inuffaren war d ittetwassedħar uřa war *din* min itwassnuffaren myir ħima ad d iđhar. ²³Mařa *din* ħed i ħar iĝa imezzuřen i useři ad iseř.” ²⁴Inna asen “Ĥđam min i ya tesřim. S řeqyas i zi i ya teebarem, zzayes i d awem i ya ebaren uca ad immarni i yinni ittesřan. ²⁵Minzi wenni ħar iĝa ad as immarni u wenni war ħar iĝi, min ħares ad as itwakkes.”

Amettiř n uyemmuy n ict n zzariet

²⁶Inna “X uyenni tageldit n Arebbi amecnaw ij n bnadem ineřtar zzariet di tmurt, ²⁷xenni ad iřteř ad ikkar, řiřet d wass, uca zzariet tettgaæed, tgemma, maca netta s yixef nnes war issin mammec. ²⁸Minzi tamurt tettawi-d řyiřet zeg yixef nnes, amezwar ayemmuy, xenni tidart, awarni as irden ikemmřen di tidart. ²⁹Řami d tiwed řyiřet, řexdenni issekk amjar, minzi tameyra tiwed.”

Amettiř n tħebbuct n zzariet n uxerdel

Mat. 13:31-32, 34-35; Luk. 13:18-19

³⁰Inna “Min di i ęa narwes tageldit n Arebbi nię s man amettiř i zi tt ęa narcem. ³¹Aqqa-tt amecnaw taħebbuct n zzariet n uxerdel, tenni, řami tetwazare di tmurt, aqqa-tt d tamezyant zi marra tiħebba n zzariet i ięan x tmurt. ³²Awarni řami tetwazare, teymi, temyar x marra řxudarat n tebhirt, ad tegg řefrue imyaren uca ijadad n ujenna zemmaren ad ggen řeewacc nsen sadu tiři nnes.” ³³Tuęa issawař akisen s imettiřen ařtas amecnaw yina, anect zemmaren ad řen, ³⁴maca nnebřa amettiř war kisen issiweř ca, maca tuęa issefham kuřci i imeħdaren nnes weħdsen.

Yeccu d tħaryat

Mat. 8:23-27; Luk. 8:22-25

³⁵Deg wass nni, řami d tewda tmeddit, inna asen “Ejj aney ad neźwa yar ujemmađin”. ³⁶Uca nitni, awarni řami semħen di řęaci, ksin t, am mammec t tuęa, di tęarrabut. Tuęa din akis eawed tięarruba nneđni. ³⁷Temsar ict n tħaryat n usemmiđ temyar, řemwaj ccaten di tęarrabut ařami ibda ittccura. ³⁸Tuęa-t yar đeffar n tęarrabut x tsunta, iřteř. Nitni ssfaęen t, nnan as “A Amseřmad, ma war d ac necqi neccin ad netwahellek!” ³⁹Umi d ifaq, iwebbex asemmiđ, inna i řebħar “Ars! Sqar!” Yarsa usemmiđ uca idweř kuřci yarsa. ⁴⁰Inna asen “Mayemmi kenniw teggwedem ammu? Min kenniw yuęin war daywem bu liman?” ⁴¹Tudef iten tiggwudi temyar, nnan i wayawya “Min iena wa?” Aqqa uřa d asemmiđ d řebħar tteęgen as array.

Asgenfi n ij n umeryaħ

Mat. 8:28-34; Luk. 8:26-39

5 ¹Usin-d Ƨar ujemmađin n řebħar di jjihet n Gadarinus. ²Umi d iffeƧ zi tƧarrabut, řexdenni iřqa t ij n bnađem zeg imeđřan dayes ij n řaryaħ amengus. ³TuƧa izeddeƧ deg imeđřan uca war izemmar ħed ad t icarf uřa s snaseř, ⁴minzi carfen t ařtas n twařawin s iceddiyyen Ƨar iđaren uřa s snaseř uca netta iqđu snaseř nni, yarza iceddiyyen u war izemmar ħed ad t iqemmeε. ⁵TuƧa-t řebda, ass d ħiřet, deg idurar u deg imeđřan, isƧuyyu, iccat ixef nnes s izra. ⁶Umi izra Yeccu zi řaggwaj, yuyur-d Ƨares uca iwđa as Ƨar iđaren. ⁷IsƧuy s jjeħd uca inna as “Min din jarayi akik, a Yeccu, mmis n Arebbi i iεuĝen x marra min iĝan. TtzawgeƧ cek s Arebbi, war d ayi ttmarrat.” ⁸Minzi aqqa inna as “FfeƧ zi bnađem-a, a řaryaħat amengus.” ⁹Isseqsa t “Mammec d ac qqaren?” Yarr-d, inna “Isem inu ‘Lixyun’ minzi neccin deg wařtas.” ¹⁰Izawg it ařtas ħima war t isstewwij barra i udewwar. ¹¹TuƧa din Ƨar idurar ict n thimart temƧar n iřfan thedda. ¹²Zawgen t marra ccwařen, nnan “Sekk aney deg iřfan ħima ad daysen nadef.” ¹³Isamħ asen Yeccu řexdenni. Ffyen řaryaħ imengas uca udfen deg iřfan, teqnunni thimart x waddur Ƨar řebħar, tuƧa-ten εřaħar deg wařfayen uca Ƨarqen di řebħar. ¹⁴Maca imeksawen n iřfan arewřen, xebbaren man aya di tendint u x iyyaren. *Iwdan* ffyen-d ħima ad Ƨaren min imsaren. ¹⁵Usin-d Ƨar Yeccu, ttwařan amaryaħ, wenni di tuƧa ‘Lixyun’, iqqim, yarđ, s řbař nnes uca ggweden. ¹⁶Inni izřin man aya xebbaren ten s min imsaren i umaryaħ u i yiřfan εawed. ¹⁷Uca bđan ttzawgen t maħend ad iggwej x tmurt nsen. ¹⁸Řami yudef di tƧarrabut, izawg it umaryaħ ħima ad yiři akis. ¹⁹War t ijji Yeccu, maca inna as “Ruħ Ƨar taddart nnek d řaĝ nnek, xebbar iten marra min zzayek igga Arebbi, mammec xak yarħem.” ²⁰Uca iruħ, ibda ittbarreħ di Dikabulis min d as igga Yeccu qaε uca marra ttbehten.

Yeĝis n Yayrus d ict n temƧart tehřec

Mat. 9:18-26; Luk. 8:40-56

²¹Řami izwa Yeccu εawed s tƧarrabut Ƨar ujemmađ, imun-d xas ařtas n řƧaci. TuƧa-t x tma n řebħar. ²²U xƧar, yusi-d ijjen zeg imeqqrannen n usinagug, isem nnes Yayrus. Umi t izra, iwđa as

ɣar idaren. ²³Izawg it aṭṭas, iqqar “Iḡi tmaẓuẓt aqqa eṛayen ad temmet. Ttzawgey cek ad d tased, ad xas tessarsed ifassen ḥima ad teggenfa, ad teddar.” ²⁴Iruḥ akis uca idfar it-id řyaci aṭṭas, deḥḥsen t. ²⁵Ict n temyart tuya ttazzřen zzayes idammen tenεac n iseggwusa ²⁶uca tekka xas tamara aṭṭas zeg idbiben umi tessuffey marra min ɣares, *maca* war testenfiε s walu, *maca* yarni εad xas řḥař, ²⁷aqqa tesřa x Yeccu uca tusi-d jar řyaci, tḥada arruḍ nnes zi đeffar, ²⁸minzi tenna “Mařa ḥadiy myir arruḍ nnes, ad twassnejmey.” ²⁹Řexdenni yuẓey usizzeř n idammen, tuca ak-d arrimet nnes belli teggenfa zi řehřac nni. ³⁰Řexdenni yuca Yeccu ak-d yixef nnes belli iffeẓ zzayes jjehd uca inneqřeb jar řyaci, inna “Wi iḥadan arruḍ inu?” ³¹Nnan as imeḥḍaren nnes “Cek twařid řyaci ideḥḥes i cek u cek tsseqsid ‘Wi d ayi iḥadan?’ ” ³²Inneḍ ḥima ad iẓar wi yeggin man aya. ³³Am tessan tametṭut min d as imsaren, tusi-d s tiggwudi u s uqefqef, tewḍa as ɣar idaren uca tεawed as tidett marra. ³⁴Inna as “A iḡi, liman nnem aqqa issenjem i cem, ruḥ s řehna ad tiřid teggenfid zi řehřac nnem!” ³⁵Am tuya εad issawař, usin-d ca zi taddart n umeqqran n usinagug, nnan as “Iḡic temmut, mayemmi tşedaced Amseřmad εad?” ³⁶Maca Yeccu umi isřa deyya awař itwannan, inna i umeqqran n usinagug “War teggwed ca! Amen waha!” ³⁷War ismiḥ uřa i ijjen ad t idfar, myir Buřrus d Yaεqub d Yuḥanna umas n Yaεqub. ³⁸Yusi-d ɣar taddart n umeqqran n usinagug, iẓra şşdeε d iwdan ttrun, ccaten ayejdur aṭṭas. ³⁹Umi d yudef, inna asen “Mayemmi tessnixsisem, tettrum? Taḥarmuct war temmut ca, *maca* aqqa tetteş.” ⁴⁰Deḥcen xas, *maca* netta issuffey iten kuřci barra uca yiwi akides babas d yemmas n tḥarmuct d yinni tuya akis, xenni yudef mani tuya tezzeř tḥarmuct. ⁴¹Iṭtef afus n tḥarmuct, inna as *s iřes n taramit* “Talita, qumi!” min ixs ad yini “A taḥarmuct, i cem umi i ɣa iniy ‘kkar!’” ⁴²Řexdenni tekkar tḥarmuct uca tuyur, minzi tuya taḥarmuct ɣares tenεac n iseggwusa. Ttbehten nitni s ij n utebhet imyax. ⁴³Yumur iten s jjehd, ḥima uřa d ijjen mma ad issen man aya, xenni iweşşa ad as wcen ḥima ad tecc.

Amkacaf war yares bu ccan di tmurt nnes

Mat. 13:53-58; Luk. 4:16-30

6¹Iffey ssenni, yusi-d yar tmurt nnes uca d̄faren t-id imeh̄daren nnes. ²Řami d tiweđ ssebt, ibda isseřmad deg usinagug. Ařtas n yinni i d as isřin, ttbehten, qqaren “Zi manis d usint tmesřayin-a yar wanita? Mana tiyit-a i d as immewcen ařami msarent x ifassen nnes řeejaye b am tina? ³Ma war iđi wa d anejjar, mmis n Maryem d umas n Yaęqub d Yusis d Yahuda d Simean, ma war řin aytmas da akidney?” U marra nderfen dayes. ⁴Inna asen Yeccu “War iđi umkacaf nnebřa ccan nnes m̄yir di tmurt nnes, jar řağ nnes u di taddart nnes.” ⁵Netta war izemmar ad din igg uřa d ijj n řeejeb. Issars afus nnes x drus n imehřac uca issgenfa ten. ⁶Tuřa ittebhet umi war uminen ca. Xenni iruř ittsara dcurat yudsen, isseřmad.

Yeccu issekka tenεac

Mat. 10:1, 5-15; Luk. 9:1-6

⁷Iřaya i teneac yares uca ibda issekk iten tyuya tyuya, iwc asen řsulřa x řaryahat imengas. ⁸Iweřřa ten řima war kessin walu deg webrid m̄yir tayyarct waha, nnebřa ařrum uřa d tacyart uřa d tmenyat n nnhas deg webyas, ⁹maca ad qqnen sandaliyat, war yarrđem tyuya n tcamirat. ¹⁰Inna asen “Meřmi mma tudfem ca n taddart, qqimem dayes, ař ssenni i řa teffyem. ¹¹Marra wi war kenniw qbiřen uřa war řarwem sřin, ffyem ssenni, zzerzem taejjajt i iđan sadu idaren nwem d chadet i nitni. S tidett ad awem iniř, ad yiři řřař ihwen i tmurt n Sudum d Gamurra deg wass n lřisab zi tendint nni.” ¹²Uca ruřen, barrřen řima ad tuben. ¹³Ssuffyem ařtas n ccwařen, dehnen imehřac ařtas s zject uca ssgenfan ten.

Řmewt n Yuřanna Amseyđas

Mat. 14:1-12; Luk. 9:7-9

¹⁴Isřa xas ujeđid Hirudus, minzi isem nnes idweř icneε, inna “Aqqa Yuřanna Amseyđas itwassnekkar-d zeg imettinen, s uyenni xeddment dayes řeejaye b nni.” ¹⁵Inneđni nnan “Aqqa-t d Iliya” u εawed inneđni nnan “Aqqa-t d nnabi amecnaw ijjen zeg imkacafen”. ¹⁶Maca umi Hirudus isřa man aya, inna “Wa d Yuřanna wenni umi

qeşşey azeğif, aqqa netta itwassnekkar-d zeg imettinen”. ¹⁷Minzi Hirudus simant nnes, tuya issekk-d yares uca iħebbes Yuħanna, icarf it di řehbes x ssibbet n Hirudiyya tamıart n umas Filibbus tenni ik-d imřec *Hirudus*. ¹⁸Minzi Yuħanna tuya iqqar i Hirudus “War d ac iħeğeř ad yarek tiři temıart n umac.” ¹⁹Tuıa Hirudiyya tendar dayes tiřtawin uca tarezzu ad t tney, maca war tzemmar, ²⁰minzi Hirudus tuıa itteggwed zi Yuħanna, issen belli netta d arıaz d amseggad d amqeddas uca tuıa iħeřta xas. řami d as isřa, iweddard as min i ya yegg, *waxxa amenni* ifarħ ad as iseř. ²¹Am tuıa d ass, igga Hirudus ij n umensi n řeid n wexřaq nnes i imeqqranen n tmurt, i arrıyas x wařef n řeeskar u i imcennæn n Ljalil. ²²Umi d tudef yeğis n *Hirudiyya* simant nnes, tecdeħ, teejeb i Hirudus d yinni iqqimen akides. Xenni inna as ujeğid i tħenjirt “Min d ayi i ya tettared, ad am t wcey!” ²³Ijjuğ as “Meħař mma zzayi i ya tettared, ad am t wcey, waxxa azyen n tgeldit inu.” ²⁴Teffey-d nettat, tenna i yemmas “Min d as i ya ttarey?” Tenna as tanita “Azeğif n Yuħanna Amseydař.” ²⁵Tudef deıya s tazzřa yar ujeğid, tenna as “Xsey ad ayi-d tessarsed řexxu azeğif n Yuħanna x ij n ttebři.” ²⁶Icden ujeğid ařtas, maca x ssibbet n tjağit u x ssibbet n yinni iqqimen yar ttabřa, war ixs ad as yugi. ²⁷Řexdenni issekk ujeğid ijjen yar řehbes s ssif, yumur ħima ad d yawi azeğif nnes. Wanita iruħ, iqeşş as azeğif nnes di řehbes, ²⁸ıwi-d azeğif nnes x ttebři, iwc as t i tħenjirt u taħenjirt tewc as t i yemmas. ²⁹Umi sřin imeħdaren nnes man aya, usin-d, ksin arrimet nnes, ssarsen tt deg wendeř.

Asecci n xemsa ařaf

Mat. 14:13-21; Luk. 9:10-17; Yuħ. 6:1-14

³⁰Munen imazanen eawed yar Yeccu, xebbaren t x kuřci, x min ggin d x min tuıa sseřmaden. ³¹Inna asen “Araħem-d kenniw weħdwem yar wemcan ixřa, areyyħem cwayt.” Minzi tuıa din ařtas n yinni i d yusin u n yinni iruħen, war iwden ad ccen. ³²Ruħen di tyarrabut yar ij n wemcan ixřan weħdsen. ³³Řıaci iřza iten ffıyen s tyarrabut uca ařtas it eeqřen, uzzřen x idaren ař din zi marra tineddam, izwaren asen uca munen xas jmie.

³⁴Umi idar Yeccu, izra aṭṭas n řyaci, zziǵzen as, minzi tuya-ten nitni amecnaw iħuřiyen nnebřa aniči. Xenni ibda ad ten isseřmed aṭṭas. ³⁵Umi d tewđa tmeddit, qarrben-d řares imeħđaren nnes, nnan “Amcan-a ixřa u řweqt teedu. ³⁶Sekk iten ħima ad raħen řar řeerařiyat d dcurat yudsen, ħima ad syen ařrum i yixef nsen, minzi war řarsen min i řa ccen.” ³⁷Maca netta yarr-d, inna asen “Wcem asen kenniw min i řa ccen!” Nnan as “Ma ad nraħ maħend ad asen nsey ařrum s mitayn ddinar uca ad asen newc min i řa ccen?” ³⁸Inna asen “Mečřař n tecnifin i řarwem? Ruħem, xzarem!” Umi argben, nnan “Xemsa d tnayen n iseřman”. ³⁹Yumur iten ad ten ssyimen marra di teurricin x řeħtic aziza. ⁴⁰Uca qqimen nitni di teurricin n meyya u di teurricin n xemsin. ⁴¹Umi iksi Yeccu xemsa n tecnifin d tnayen n iseřman nni, issgaeed tmuyři nnes řar ujenna, ibarek uca yarza ticnifin, iwc itent i imeħđaren nnes ħima ad tent ssarsen zzatsen uca ifarq eawed tnayen n iseřman i marra. ⁴²Ccin marra, jjiwnen. ⁴³Xenni řeqđen iřeqqwaz icetřten n weyrum d iseřman, ccuren teneac n tsuřatin. ⁴⁴Inni iccin zi tecnifin tuya-ten eřařař di xemsa ařaf n yeryazen.

Yeccu iggur x waman n řebřar

Mat. 14:22-33; Yuħ. 6:16-21

⁴⁵Řexdenni iziyyar x imeħđaren nnes maħend ad adfen di tyarrabut, ad izwaren řar ujemmađ n Baytřayda, ařami netta isqad řyaci. ⁴⁶Umi ten issqebed, iruħ řar wedrar ħima ad izzař. ⁴⁷Řami d tewđa tmeddit tuya tayarrabut di řbuřaz uca netta tuya weħdes x řbarr. ⁴⁸Umi izra belli nitni ttemqetmaren s uqeddef n tyarrabut, minzi asemmiđ yusa asen-d deg uyembub, yusi-d řarsen netta řar ħetřtu wiss arebea n řiřet, iggur x řebřar uca tuya ixš ad ten iedu. ⁴⁹Umi t řrin iggur x řebřar, ittyiř asen d řexyař uca syuyen. ⁵⁰Minzi marra řrin t uca nxeřsen. Řexdenni issiweř akisen, inna asen “Ggem uř! Aqqa d necc, war teggwedem ca.” ⁵¹Inya-d řarsen di tyarrabut uca yarsa usemmiđ. Tuya nitni areween deg yixef nsen sennej i řeqyas uca ttbehten, ⁵²minzi war fhimen i tecnifin, minzi uř nsen tuya iqseħ.

Asgenfi di Jinisaret

Mat. 14:34-36

⁵³Umi zwan, usin-d yar tmurt n Jinnisaret uca arsin. ⁵⁴Umi d ffyen zi tyarrabut, eeqřen t deyya. ⁵⁵Xenni uyuren yar marra jwayeh i d as-d innden, bdan ad d awyen inni tuya iheřcen ařtas x qamat yar wemcan mani sřin mani iřa. ⁵⁶Mani mma d yusa, di řeerasi niy di tendint niy di ředcur, ssrusan as-d imehřac di řeswaq uca ttzawagen t ad asen ismeř ad řadan abeřřuř n ujeřab nnes waha u marra inni t iřadan, ggenfan.

Amřarweđ ak-d Ifarisiyyen x tqalid n iwdan

Mat. 15:1-20

7 ¹Munen řares Ifarisiyyen d ca n imseřmaden n idlisen i d yusin zi Urcalim. ²Umi zřin belli ca n imehřdaren nnes ccin ařrum s ifassen ixemjen, min ix ad yini war ssirden ca *ifassen*, eeyyben ten. ³Minzi Ifarisiyyen d marra Wudayen war ttetten myir awarni řami ssirden ifassen s ij n řuđu mliř, ařami ttetřfen di tubbart n řejdud, ⁴uca řami d usin zi ssuq, war ttetten mařa war ssirden d amezwaru u aqqa din ařtas n tmesřayin nneđnit qebřen tent mařend ad daysent třfen *elařsab tubbart nsen* am usird n řkisan d iřarrafen d tebriqin n nnřas d *dduři* n řectu. ⁵Sseqsan t Ifarisiyyen d imseřmaden n idlisen “Mayemmi war đfaren imehřdaren nnek tubbart n řejdud, maca ttetten ařrum am war ssiriden ifassen?” ⁶Yarr-d, inna asen “Nican ikacef Icaeya xawem, a lmunafiqin, am mammec tura

‘Aydud-a (=cceb-a) icennee ayi s iyencicen nnes, maca uř nnes iggwej xafi.

‘Maca nitni ceneen ayi bařeř minzi nitni sseřmaden timesřayin tinni d tiweřša n iwdan.’ Ica. 29:13

⁸Am tejjim tawřeyyet n Arebbi tetteřřfem di tubbart n iwdan amecnaw asird n iřarrafen d řkisan u ařtas n tmesřayin nneđni amecnaw tina i tetteggem.” ⁹Inna asen “Nican aqqa tbeřřřem tawřeyyet n Arebbi řima ad tetteřřfem di tubbart nwem. ¹⁰Minzi Musa inna ‘Weqqar babac d yemmac’ u ‘wenni i řa ineřřen babas niy yemmas, ittxeřř as ad immet’.” ¹¹Maca kenniw teqqarem ‘Mařa ij n bnađem inna i babas niy i yemmas: Min mma tzemmarem ad

^{7:10} Ufy. 20:12, 21:17; Tiř. 5:16

zzayi testenfeem, aqqa-t d 'kurban'!', man aya ixs ad yini aqqa-t d šsedqet ¹²ammu war t tettejjim qaε ad igg ca i babas d yemmas. ¹³Tbetṭrem awař n Arebbi s tubbart nwem i tsellmem. Uca tetteggem timesřayin aṭṭas am tina." ¹⁴Umi řares-d iřaya marra řyaci εawed, inna asen "Sřem-d řari marra uca ad tfehmem! ¹⁵War din uřa d ict n řřajet i d ittadfen řar bnađem zi barra tzemmar ad t tessexmej. Maca min i d itteffyen zi bnađem, aqqa man aya issexmaj bnađem. ¹⁶Mařa *đin* řed i řar ięa imezzuyen i useęi ad iseř." ¹⁷Umi d yudef řar taddart zi řyaci, sseqsan t imeřđaren nnes x umettiř *nni*. ¹⁸Inna asen "Ma kenniw εad nnebřa řefhamet? Ma war tefhimem ca belli marra min i řa yadfen bnađem zi barra, war izemmar ad t issexmej, ¹⁹minzi man aya war d ittidef ca řar wuř nnes maca řar uεeddis, xenni ad iffeř řar wemcan nnes, am issizdeg marra macca." ²⁰Xenni inna "Min i d itteffyen zi bnađem d man aya issexmajen bnađem. ²¹Minzi zi daxeř zeg wuřawen n iwdan i d itteffyen ixarriřen iεeffanen, zzina, tuqeřbit, aneqqi, ²²tukkarda, ṭṭmeε, řřar, tařraymect, afucceř, tiṭṭ taεeffant, aceqqef, tuffet, tubbuheřya. ²³Marra timesřayin-a tiεeffanint tteffyent-id zi daxeř uca ssexmajent bnađem."

Liman n temyart di tmurt n Tirus d Sidun

Mat. 15:21-28

²⁴Ikkar ssenni uca iruř řar tmurt n Tirus d Sidun. Aqqa yudef řar ict n taddart, war tuyi ixs ad issen řed, waxxa amenni war izemmar ad innufar. ²⁵Minzi ict n tmeṭṭut, řares yeęis dayes ij n řaryah amengus, tesřa xas uca nettat tusi-d řares, tewđa yas řar idaren nnes. ²⁶Tuřa tamyart-a d Tayunanit, aqqa texřeq di tmurt n Suriya d Finiqiya, tzawg it mařend ad issuffey cciřan zeg yeęis. ²⁷Maca Yeccu inna as "Ejj iřenjiren amezwar ad jjiwnen, minzi war ittřiq ad itwakkes weyrum n iřenjiren ad immenđar i yiřan." ²⁸Maca nettat tarr-d, tenna as "Wah, a Sidi, uřa d iřan ttetten iřeqqwaz n iřenjiren sadu ṭṭabřa." ²⁹Inna as "X ssibbet n wawař-a *i tennid*, uyur! Aqqa cciřan iffeř zeg yeęim." ³⁰Truř řar taddart nnes uca tufa cciřan iffeř u yeęis tezeř di qama.

Asgenfi n ij n bna dem adehcur d azinun

³¹Xenni iffey εawed zi tmurt n Tirus d Sidun, icuqq di řwest n tmurt n Dikabulis uca yiweđ ɣar řebħar n Ljalil. ³²Iwyen-d ɣares ij n udehcur d azinun uca ttaren zzayes ad xas issars afus nnes. ³³Issiggwej it zi řyaci ɣar ij n uyezdis uca igga as iđewđan nnes deg imezzuyen nnes, issusef uca iħada iřes nnes. ³⁴Ixzar ɣar ujenna, isqinfed, xenni inna as “Iffatal!” min ixs ad yini “Arzem!” ³⁵Řexdenni nnurzmen imezzuyen nnes uca fesyent tisyunin n yiřes nnes, *ibda* issawař nican. ³⁶Iεřem asen war t qqaren i ħed, maca meħař mma yumur iten *ammu*, waxxa amenni tuɣa nitni ssuffuyen xas řexbar mahu. ³⁷Ttbehten s unexřie ařami nnan “Marra igg it mliħ, yarra idehcar ttesřan d ignawen ssawařen.”

Asecci n arebea ařaf

Mat. 15:32-39

8 ¹Deg wussan nni, am tuɣa din εawed ařas n řyaci uca war tuɣi ɣarsen min i ɣa ccen, iřaya Yeccu x imeħđaren nnes, inna asen ²“Aqqa zziğzen ayi řyaci, minzi qqimen akidi třata n wussan, war ɣarsen min i ɣa ccen. ³Mařa ssekkey ten ɣar tudrin nsen am ġužen *εad*, ad heyyfen deg webrid, minzi ca zzaysen usin-d zi řaggwaj.” ⁴Arrin-d xas imeħđaren nnes “Zi manis izemmar ħed ad issjjiwen ina s weyrum da di řexřa-ya?” ⁵Isseqsa ten “Meħař n tecnifin i ɣarwem?” Nnan “Sebea”. ⁶Yumur řyaci ad iqqim di tmurt, iksi sebea nni n tecnifin *nni* u awarni řami iqada, yarzi tent, iwc itent i imeħđaren nnes ħima ad tent qedmen. Xenni qedmen tent i řyaci. ⁷Tuɣa ɣarsen cwayt n iseřman d imezyanen. Awarni řami ibarek, inna ad qedmen ina εawed. ⁸Ccin, jjiwnen uca jarwen min icetřen, aqqa sebea n tsuğatin. ⁹Inni iccin tuɣa-ten eraħař di arebea ařaf uca issekk iten. ¹⁰Řexdenni inya di tyarrabut ak-d imeħđaren nnes uca yiweđ-d ɣar jwayeh n Dalmanuta.

Ifarisiyyen ttettarren ict n řeεřamet

Mat. 16:1-4

¹¹Ffyen Ifarisiyyen, bdan ttqacaħen dayes, ttaren zzayes ict n řeεřamet zeg ujenna ħima ad t jarrben. ¹²Isqinfed di Arruħ nnes uca inna “Mayemmi ittettar jjiř-a řeεřamet? S tidett ad awem iniy,

εemmarş war d as temmewc ca i jjiř-a ict n řeeřamet.” ¹³Xenni ismeř daysen uca yenya εawed di tyarrabut, iruř ęar ujemmađ.

Antun n Ifarisiyyen

Mat. 16:5-12

¹⁴Imeřđaren nnes aqqa ttun ad kisen ksin aęrum, war tui ęarsen di tyarrabut męir ict n tecnift n weęrum waha. ¹⁵Iweřsa ten, inna “Xzarem, řđam zeg wentun n Ifarisiyyen d wentun n Hirudus.” ¹⁶Mcawaren jarasen, nnan “D man aya minzi war ęarney bu tecnifin n weęrum.” ¹⁷Yargeb Yeccu, inna asen “Mayemmi temcawarem belli war ęarwem bu tecnifin n weęrum? Ma war tucim εad, ma war tefhimem, ma εad uřawen nwem qeřšen? ¹⁸Ma ęarwem tiřřawin war ttwiřint d imezzuyen war ttesřim! ¹⁹Ma war teeęiřem ca umi arzię xemsa n tecnifin n weęrum i xemsa ařaf n iwdan, meęař n tsuęatin i iccuren s iřeqqwaz i tyarwem?” Nnan as “Tenεac”. ²⁰“U umi arzię sebea n tecnifin n weęrum i arebea ařaf meęař n tsuęatin iccuren s iřeqqwaz i tyarwem?” Nnan “Sebea!” ²¹Uca inna asen “Mammec εad kenniw war tefhimem?”

Asgenfi n udaryař di Bayřsayđa

²²Usin-d ęar Bayřsayđa uca iwyen as-d ij n udaryař, zawgen t ad t iřada. ²³Netta imnee adaryař zeg uřus, indeh it barra i dcar uca issusef di tiřřawin nnes, issars xas ifassen, isseqsa t ma ittwařa ca. ²⁴Issgaεeed tmuyři nnes, inna “Ttwařię iwdan gguren am ticejjura.” ²⁵Xenni issars xas εawed ifassen x tiřřawin nnes uca issgaεeed as tmuyři nnes. Uca iggenfa, ibda ittwařa ten marra mliř. ²⁶Issekk it ęar taddart nnes, inna “War d ttidef dcar, war t qqar i řed di dcar!”

Chadet n Buřrus x Lmasiř

Mat. 16:13-20; Luk. 9:18-21

²⁷Xenni yuyur Yeccu ak-d imeřđaren nnes ęar ředcur n Qayřariya n Filibbus. Deg webrid isseqsa imeřđaren nnes, inna asen “Min qqaren iwdan min enię?” ²⁸Arrin-d “Yuřanna Amseęđas, ca nneđni qqaren Iliya, innedni qqaren ijjen zeg imkacafen.” ²⁹Inna asen “I kenniw min teqqarem xafi?” Yarr-d Buřrus inna as “Cek d Lmasiř!” ³⁰Uca yumur iten nican řima war tt qqaren i řed xas.

Yeccu izwar issiweř x řmewt nnes*Mat. 16:21-28; Luk. 9:22-27*

³¹Ibda isseřmad aqqa Mmis n bnadem ittxeřša ad iweddeb ařtas uca ad itwasseřqar zeg imyaren *n weydud* d arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen, ad t nyen uca awarni třata n wussan ad d ikkar eawed. ³²Inna awař-a s břayřay. Xenni iksi t Buřrus řares řar uyezdīs uca ibda ittwebbex it. ³³Maca inneqřeb, ixřar deg imeřđaren nnes uca iwebbex i Buřrus, iqqar “Aggweř xafi awarni ayi, a Cciřan, minzi cek war d ac icqi min iřan n Arebbi, maca min iřan n iwdan.” ³⁴Iřaya-d i řyaci ak-d imeřđaren nnes řares, inna asen “Wenni ixsen ad ayi idřar, ad inkar ixef nnes, ad iksi řřalib nnes uca ad ayi idřar. ³⁵Minzi wenni ixsen ad issenjem tudart nnes, ad tt ixsar, maca wenni i řa ixsaren tudart nnes di řřwee inu u di řřwee n linjil, ad tt issenjem. ³⁶Minzi man ięa řefđeř i bnadem, mařa yarbeř ddunnit marra uca ixsar řeemar nnes? ³⁷Niř min i řa iwc bnadem deg wemcan n řeemar nnes? ³⁸Minzi wenni i řa iřeđřan zzayi u zeg wawařen inu zi jjiř-a izennan ixđan, aqqa uřa d Mmis n bnadem ad zzayes iřeđřa xmi i d řa řas s ueęi n Babas ak-d lmalakat iqeddsen.”

Aseuęi n Lmasiř x wedrar*Mat. 17:1-13; Luk. 9:28-36*

9 ¹Inna asen “S tidett ad awem iniř, aqqa ca zeg yinni da ibedden war ttqasin ca řmewt ař i řa řaren tageldit n Arebbi tusi-d s jjehd.” ²Awarni setta n wussan Yeccu yiwi-d *akis* Buřrus d Yaequb d Yuřanna, issgaeeed iten weřdsen řar wedrar yueřan uca ibeddeř addud nnes qibač nsen. ³Arruđ nnes idweř d acemřař yareqq ařtas amecnaw adfeř, war izemmar uřa d ij n ujjiřar x tmurt ad issemřeř amenni. ⁴Iđhar asen-d Iliya ak-d Musa, tuřa ssawařen ak-d Yeccu. ⁵Yarr-d Buřrus, inna i Yeccu “A Sidi, aqqa mliř umi i da neęa, ejj aney ad newwet třata n iqidān, ijjen i cek, ijjen i Musa d ijjen i Iliya.” ⁶Tuřa iweddar as min i řa yini, minzi nitni ggweden ařtas. ⁷Ikk-d useynu, issduři iten s tiři nnes uca třaya-d ict n tmijja zeg useynu teqqar “Wa d Mmi iezzen, sřem řares!” ⁸Nđaren tiřřawin nsen deg ict n ticti, dewřen war ttwiřin řed akidsen myir Yeccu weřdes. ⁹Ařami d hwan zeg wedrar, yumur iten řima war tteiwiden i řed min řrin ař i d řa ikkar Mmis n bnadem zeg imettinen.

¹⁰Xemmřen awař-a i yixef nsen am tuya ttseqsan ixef nsen min ixš ad yini awař-a ‘tanukra zi řmewt’. ¹¹Sseqsan t, nnan as “Mayemmi qqaren imseřmaden n idlisen belli ittxeřř ad d yas Iliya d amezwaru?” ¹²Yarr-d, inna asen “Aqqa Iliya ad d yas d amezwaru uca ad yarr kuřci. U mammec umi tura x Mmis n bnadem belli ittxeřř ad iweddeb ařtas uca ad t sseřqaren?” ¹³Maca necc ad awem iniy, aqqa Iliya yusi-d eawed uca ggin zzayes min tuya xsen am mammec xas tura.”

Asgenfi n ij n webřiy dayes řaryah amengus

Mat. 17:14-20; Luk. 9:37-43

¹⁴Umi d yusa řar imeřdaren, řrin ij n řřaci d ameqqran, itenned asen-d u imseřmaden n idlisen ttqacařen ten. ¹⁵Řami t izra marra řřaci, ttbehten uca uzzřen řares, seğmen xas. ¹⁶Xenni isseqsa imseřmaden n idlisen “Mixef kisen tettqacařen?” ¹⁷Yarr-d ijjen zi řřaci, inna “A Amseřmad, iwyey-d mmi řarek, aqqa dayes řaryah agnaw. ¹⁸Xmi t ittetřef, ineřtar it řar tmurt, itteffey as-d ukuffu zeg uqemmum, ittyezza tiymas nnes uca ittezeř. Nniy i imeřdaren nnek ad t suffyen, maca war d as zemmaren.” ¹⁹Yarr-d, inna asen “A jjiř war yuminen, meřar kiwem i řa qqimey, meřar i kenniwi řa arbuř ead? Awyem t-id řari!” ²⁰Uca iwyen t-id řares. Umi t izra, řexdenni ijbed it ammu d wammu, ařami d iwđa x tmurt, ibda ittbarikkid, ittekk as-d kuffu zeg uqemmum. ²¹Netta isseqsa babas “Meřar zeg wami t-id iřkem uya?” Inna as “Zi temži nnes. ²²Ařtas n imuren ineřtar it di tmessi u deg waman, řima ad t isshellek. Maca mařa tzemmar d ca, řinn xaney, eawen aney!” ²³Inna as Yeccu “Mařa tzemmar d! Kuřci izemmar i wenni yumnen.” ²⁴Řexdenni isřuy babas n uřenjir s imeřtawen, inna “Umney, a Sidi, eawen liman ideefen inu.” ²⁵Umi izra Yeccu aqqa řřaci idduqez-d řares, iwebbex řaryah amengus, inna as “A řaryah agnaw adehcur, necc ttumurey cek ‘Ffey zzayes! War ttekkwiř dayes emmarř!” ²⁶Iffey zzayes s tyuyit am t ijebed ařtas ammu d wammu. Xenni idweř uřenjir am ij n umettin ařami tuya nnan ařtas “Aqqa immut”. ²⁷Iřef it Yeccu zeg ufus nnes, issbedd it uca ikkar. ²⁸Umi yudef taddart, sseqsan t imeřdaren nnes weřdsen “Mayemmi war nzemmar neccin ad t nessuffey?” ²⁹Inna asen “Jjiř-a war izemmar ad itwassuffey uřa s ic t n řřajet myř s tzağit d uzummi waha.”

Yeccu izwar issiweř x řmewt nnes tawařa nneđnit

Mat. 17:22-23; Luk. 9:43b-45

³⁰Ffyen-d ssenni uca cuqqen di Ljalil u netta tuya war ixš ad issen man aya uřa d ijj. ³¹Minzi tuya isseřmad imeħđaren nnes, iqqar asen “Aqqa Mmis n bnađem ad itwasellem deg ifassen n iwdan, ad t nyen uca awarni řami t řa nyen, ad d ikkar awarni třata n wussan.” ³²Maca nitni war fhimen i wawař-a uca ggweden ad t sseqsan x uya.

Man wen iđan d ameqqran?

Mat. 18:1-5; Luk. 9:46-48

³³Xenni yusi-d řar Kafarnaħum u řami yudef di taddart isseqsa ten “Di min di tuya tħarřdem ak-d wayawya deg webrid?” ³⁴Sqaren, minzi tuya ttemqacaħen deg webrid di win iđan d ameqqran zzaysen. ³⁵Iqqim, iřaya-d i tenēac, inna asen “Mařa ħed ixš ad yiři d amezwar, ad yiři d aneggar kuřci u d amsexxar qaē i marra.” ³⁶Iksi aħenjir amezyan, issbedd it di řwestř nsen, idare as, inna asen ³⁷“Wi i řa iqebrēn ij n uħenjir am wanita s yisem inu, aqqa iqebrē ayi u wi dayi i řa iqebrēn, war d ayi iqebeř, maca iqebeř wi d ayi-d issekken.”

Wi war iđin đidd nney, aqqa-t akidney

Luk. 9:49-50

³⁸Yarr-d xas Yuħanna, inna as “A Amseřmad, neźra ijjen issuffuy ccwařen s yisem nnek u neccin nemneē it s minzi netta war d aney iđeffar.” ³⁹Inna Yeccu “War t tmenēem, minzi uřa d ijj i itteggēn ij n řēejeb s yisem inu war izemmar ad xafi issiweř s řřar deřya. ⁴⁰Minzi wi war iđin đidd nney, aqqa-t akidney. ⁴¹Wi d awem i řa isseswen s ij n řkas n waman s yisem inu minzi aqqa kenniw n Lmasiħ, aqqa s tidett ad awem iniř, netta war ixessar ca řmunet nnes.

Ayekkwi n ddnub

Mat. 18:6-9; Luk. 17:1-2

⁴²Wi i řa issnedrefen ijjēn zeg yina imezyanen i dayi yumnen, ħsen ad as tetwagg ict n teřđart n tsirt řar yiri nnes, ad immēđar di řēbħar. ⁴³Mařa issnedref i cek ufus nnek, qeřř it. Iħřa yac ad tadfed řar tudart d amēđuř uřa mma ad tadfed s tnayen n ifassen di jehennama di tmessi i war ixessyan ēemmarř, ⁴⁴mani tikecca

nšen war tettmetti u timessi war txessi. ⁴⁵Mařa issnedref i cek uđar nnek, qeřř it. Iħřa yac ad tadfed ġar tudart d ameeđuř uřa mma ad tadfed s tnayen n iđaren di jehennama di tmessi i war ixessyen i řebda, ⁴⁶mani tikecca nšen war tettmetti u timessi war txessi. ⁴⁷Mařa tessnedref i cek tiřř nnek, nđar itt xak. Iħřa yac ad tadfed ġar tgeldit n Arebbi s ict n tiřř uřa mma ad temmenđared s tnayen n tiřřawin di tmessi n jehennama, ⁴⁸mani tikecca nsent war tettmetti u timessi war txessi. ⁴⁹Minzi kuř ijjen ad itwameġeġ s tmessi u kuř tayarřt ad tetwameġeġ s tmeġaħt. ⁵⁰Tameġaħt teřbeħ, maca mařa tameġaħt teksar areddi nnes, s min zi tt i ġa tædřem. Ad tiři tmeġaħt daywem, ħđam řehna jarawem.”

Iseqsiten n Ifarisiyyen x řemřac

Mat. 19:1-12

10 ¹Ikkar, yuyur ssenni uca yiweđ ġar tmurt n Yahudiyya u ġar tmurt n ujemmađ n Lurdun. Munen xas řyaci ařřas eawed u netta tuġa isseřmad iten am mammec tuġa innum. ²Usin-d ġares Ifarisiyyen, sseqsan t ħima ad t jarrben “Ma iħeġeř i weryaz ad iġef i temġart nnes?” ³Yarr-d, inna asen “Min xef tuġa kenniw iweřřa Musa?” ⁴Nnan “Musa iwca ttesriħ ad tetwari tabrat n waġaf maħend aryaz ad as iġef.” ⁵Yarr-d Yeccu, inna asen “X ssibbet n řeqsaħet n wuřawen nwem aqqa yura awem tawřeyyet-a, ⁶maca zi beddu zi mani tetwagg ddunnit, *Arebbi* ixřeq iten-d aryaz d temġart. ⁷S uyenni aryaz ad yejj babas d yemmas, ad iřseq di temġart nnes, ⁸ad iřin s tnayen d ijj n weysum.’ Ammu nitni war qqimen ead d tnayen maca ad iřin d ijj n weysum. ⁹Min issmun Arebbi, war t ibeřři bnađem.” ¹⁰Di taddart sseqsan t imeħđaren nnes eawed x man aya. ¹¹Inna asen “Wi i ġa iġfen i temġart nnes uca ad imřec tenneđnit, aqqa netta izna xas ¹²u mařa tamġart teġef i weryaz nnes, xenni ad temřec wenneđni, aqqa nettat tezna.”

Yeccu d iħenjiren

Mat. 19:13-15; Luk. 18:15-17

¹³Iwyen as-d iħenjiren ħima ad ten iħada, maca imeħđaren webbxeñ inni ten-d yiwyen. ¹⁴Umi izra Yeccu man aya, ixeyyeq, inna asen “Jjem iħenjiren ad ġari-d asen, war ten menneem, minzi tageldit

n Arebbi i yina amecnaw nitni. ¹⁵S tidett ad awem iniy, wi war iqebbřen tageldit n Arebbi amecnaw ahenjir, aqqa netta emmarş war ęares ittidef ca.” ¹⁶Idare asen uca issars xasen ifassen nnes, ibark iten.

Yeccu d aryaz bu-wagra

Mat. 19:16-30; Luk. 18:18-30

¹⁷Umi iffey maħend ad yuyur deg webrid, yuzzeř-d ęares ijen, iwđa as ęar idaren uca isseqsa t “A Amseřmad ašebħan, min i ęa ggey ħima ad wartey tudart n řebda?” ¹⁸Inna as Yeccu “Mayemmi i d ayi tetřayid ‘ašebħan’? Uřa d ijj war ięi d ašebħan myir ijen, Arebbi. ¹⁹Cek tessned tiweřša ‘War zenni, war neqq, war tticar, war cehhed zzur, war ttecca, weqqar babac d yemmac.’ ” ²⁰Yarr-d, inna as “A Amseřmad, aqqa marra tina tuya đeffarey tent zi temzi inu.” ²¹Ixzar dayes Yeccu uca isseizz it, inna as “Teqqim icten ead, uyur, zenz marra min ęarek uca ewc it i imezřađ, ad ęarek yiři ij n řkenz deg ujenna, xenni as-d, ksi řšalib nnek, đfar ayi-d. ²²Maca netta tuya iħzen s wawař nni uca iruħ ičden minzi tuya ęares ařtas n wagra. ²³Ixzar Yeccu ęar inni i d as-d innden, inna i imeħđaren nnes “Mečar iwear x yinni i ęar ięa ařtas n wagra ħima ad adfen ęar tgeldit n Arebbi.” ²⁴Ttbehten imeħđaren zeg wawařen nnes. Maca Yeccu yarr-d eawed, inna asen “A tarwa inu, mečar yewear x inni ittcařan x wagra nsen, ad adfen ęar tgeldit n Arebbi. ²⁵Ihwen ad yadef weřyem zi tiřt n tsineft uřa mma yudef bu wagra ęar tgeldit n Arebbi.” ²⁶Immarni daysen ead unexřie, nnan i wayawya “Wi izemmaren xenni ead ad itwassenjem?” ²⁷Ixzar ęarsen Yeccu, inna “Yar iwdan war izemmar, maca maci ęar Arebbi, minzi aqqa ęar Arebbi kuřci di tzemmar nnes.”

Řmunet n yinni i ęa idfaren Lmasih

²⁸Ibda Buřrus ad as yini “Xzar, neccin nejja kuřci, neđfar i cek-d.” ²⁹Yarr-d xas Yeccu uca inna “S tidett ad awem iniy, wenni ijjin taddart niy tawmat niy suyetmas niy babas niy yemmas niy tamęart niy tarrawt uřa d iyyaren di řtwee inu u di řtwee n řexbar ašebħan, ³⁰ad iksi meyya n tseqqar, řexxu di zman-a ad iksi tudrin d tawmat d suyetmas d tyemmatin d tarrawt d iyyaren s umarret

uca di zman i d ya yasen *ad iksi tudart n řebda*. ³¹Maca aţtas n inni iġan d imezwura ad iřin d ineggura u aţtas n inni iġan d ineggura ad iřin d imezwura.”

Yeccu izwar issiweř x řmewt nnes tawařa wiss třata

Mat. 20:17-19; Luk. 18:31-34

³²Tuřa-ten deg webriđ ęar Urcalim. Yeccu tuřa izzar asen uca tuřa nitni ttbehten u inni t-id iđeffaren, ggweden. Iksi eawed teneac ęar uyezdis uca ibda iqqar asen x min d as i ęa imsaren ³³“Aqqa neccin ad nęaeęed ęar Urcalim u Mmis n bnađem ad itwasellem i arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen u nitni ad xas ģekmen s řmewt, ad t sellmen i řegnus, ³⁴ad t ssģeqaren, ad t hettken s urekkuđ, ad xas ssusfen, ad t nęen uca deg wass wiss třata ad ikkar.”

Tutra n Yaequb d Yuřanna

Mat. 20:20-28

³⁵Yusi-d ęares Yaequb d Yuřanna, tarwa n Zabadi, nnan as “A Amseřmad, nexs ad aneę tegged marra min zzayek i ęa nettar.” ³⁶Inna asen “Min texsem ad awem gęeę?” ³⁷Nnan as “Ewc aneę ad neqqim ijjen x yeřfus nnek u wennedni x uzeřmađ nnek deg uęuęi nnek.” ³⁸Inna asen Yeccu “Aqqa war tessinem ca min tettarem. Ma tzemmarem ad teswem zi řkas i zi i ęa sweę necc nię ad tetwassęeđsem s useędař i zi i ęa twassęeđseę necc?” ³⁹Nnan as “Nzemmar.” Inna asen Yeccu “Řkas i zi i ęa sweę necc ad t teswem u aseędař i zi i ęa twassęeđseę, ad zzayes twassęeđsem, ⁴⁰maca aęimi x yeřfus inu nię x uzeřmađ inu, war ęari ięi deg ufus ad t wceę, maca ad immewc i inni umi itwasewjed.” ⁴¹Umi sřin eecra man aya, bđan xeyyęen x Yaequb d Yuřanna. ⁴²Xenni Yeccu iřaya ten ęares, inna asen “Kenniw tessnem belli inni ittetwaģesben d řģukkam n řegnus, aqqa ģekkmn xasen u imeqqranen nsen aqqa ttseęađen ten. ⁴³War ittiři ammu jarawem, maca wenni ixsen ad idweř d ameqqran jarawem, aqqa netta ad yiři d amsexxar nwem ⁴⁴u wenni ixsen ad yiři d amezwaru jarawem, aqqa netta ad yiři d ismeę i marra. ⁴⁵Minzi eawed Mmis n bnađem war d yusi ca maģend ad xas sexxaren, maca maģend ad ixdem, ad iwc tudart nnes d tayarřt i ufekki n wařtas n *iwdan*.”

Asgenfi n Bartimawus adaryar

Mat. 20:29-34; Luk. 18:35-43

⁴⁶Awđen-d yar Ariha. Ařami d iffeŷ zi Ariha ak-d imeħđaren nnes d ij n řyaci imyar, tuđa mmis n Timawus, qqaren as Bar-Timawus wenni tuđa d adaryar, iqqim deg webrid, ittettar. ⁴⁷Umi isřa belli Yeccu Nnařiri aqqa-t din, ibda isyuyyu, iqqar “A Yeccu, mmis n Dawud, arħem ayi.” ⁴⁸Webbxen t wařtas ħima ad isqar, maca netta iqqim isyuyyu ktar “A mmis n Dawud, arħem ayi!” ⁴⁹Ibedd Yeccu uca inna asen ad as-d řayan. Řayan-d i udaryar, nnan as “Egg uř! Kkar! Aqqa ittřaya-d xak!” ⁵⁰Řexdenni inđar ajeđab nnes, ikkar uca yusi-d yar Yeccu. ⁵¹Yarr-d Yeccu, inna as “Min tessed ad ac t ggeŷ?” Inna as udaryar “‘Rabbuni’ *min ixs ad yini ‘a Amseřmad inu’ ħima ad ttwařiy.*” ⁵²Inna as Yeccu “Uyur! Liman nnek issgenfa cek!” Řexdenni idweř ittwařa uca idfar Yeccu deg webrid.

Adaf yar Urcalim

Mat. 21:1-11; Luk. 19:28-40; Yuh. 12:12-19

11 ¹Umi qarrben yar Urcalim yar Baytfaji d Bayteanya ztat i wedrar n Zzitun, issekk tnayen zeg imeħđaren nnes, ²inna asen “Ruħem yar dcar *nni* qibač nwem. Xmi řares i řa tadfem, řexdenni ad tafem ij n wesnus iqqen, war xas inyi uřa d ijj n bnamem. Fesyem as, tawyem t-id řari. ³Mařa inna awem ħed ‘Mayemmi tetteggem aya?’, xenni inim ‘Aqqa Sidi iħdaj it’, uca řexdenni ad t-id issekk da.” ⁴Nitni ruħen, ufin asnus nni iqqen yar tewwart barra x webrid uca arxun as. ⁵Ca n inni tuđa din ibedden, nnan asen “Min tetteggem, tfessyem i wesnus?” ⁶Nnan asen am mammec ten iweřša Yeccu uca jjin ten. ⁷Iwyen-d asnus yar Yeccu, ssarsen xas arruđ nsen uca inya xas netta. ⁸Ařtas ssun arruđ nsen x webrid, ca nneđni qeřšen-d řefrue s wafriwen zi tcejjura uca ssun ten x webrid. ⁹Inni izzaren d yinni t-id idfaren, tuđa syuyyun s jjeħd, qqaren “Uřanna! D amimun wenni i d yusin s yišem n Arebbi. ¹⁰Ad tetwabarek tgeldit n jedditney Dawud tenni i d řa yasen s yišem n Arebbi. Uřanna di řueřa x řueřa qae.” ¹¹Yusi-d Yeccu yar Urcalim uca yudef di taddart iqeddsen. Awarni řami izra marra min d as-d innden, iffeŷ yar Bayteanya ak-d teneac minzi řħar tuđa issutum.

Yeccu ineeëř artu*Mat. 21:18-19*

¹²Tiwecca nnes řami d ffyen zi Bayteanya, iřtef it-id řaz. ¹³Umi izřa zi řaggwaj ij n wartu n tazart řares tifray, yuyur din řima ad yartzu ma attay ad dayes yaf ca. Umi d yusa din, war yufi walu mřir tifray minzi war tuři bu řweqt n tazart. ¹⁴Yarr-d Yeccu, inna as “I řebda uřa d ijj war iqqim ad zzayek yecc ead řřiřet.” Tuřa imeřđaren nnes ttesřan *min iqqar*.

Yeccu ittazzeř x isebbaben zi taddart iqeddsen*Mat. 21:12-17; Luk. 19:45-48; Yuř. 2:13-22*

¹⁵Usin-d řar Urcalim. Umi yudef Yeccu řar taddart iqeddsen, ibda issuffuy isebbaben d imsuwwaqen di taddart iqeddsen uca ibda iqeřeb řřwabeř n iřarrafen n *tmenyat* d řekrasi n yinni tuřa iznuzan idbiren. ¹⁶Netta war iiji řed ad yeedu taddart iqeddsen uřa s ict n řqecet. ¹⁷Tuřa isseřmad, iqqar asen “Ma war turi

*‘Taddart inu ad as řayan taddart n tzařit i marra řegnus’,
uca kenniw tarrim tt d ifri n iceffaren.’* Isa. 56:7; Irm. 7:11

¹⁸Arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen sřin man aya, kkaren uca arezzun mammec i řa ggen ad t nyen, minzi ggweden zzayes, minzi řřaci marra tuřa ittebhet s useřmed nnes. ¹⁹Řami yeedu řřař iffeř řar barra n tendint.

Artu isřaw

²⁰Di řřbeř zic, am tuřa eeddun, řrin belli wartu *nmi isřaw* zeg izewran. ²¹Buřrus iften, xenni inna as “A Sidi, xzar, artu i texzid, aqqa isřaw.” ²²Yarr-d Yeccu, inna asen “Amnem di Arebbi. ²³S tidett ad awem iniř belli wenni i řa inin i wedrar-a ‘Meksi, menđar di řebřar’, war ittcekki deg wuř nnes maca ad yamen belli min inna ad iffeř, iwa aqqa ad iffeř. ²⁴X uyenni ad awem iniř, marra min i řa tettarem, amnen belli ad t tkesbem uca ad řarwem yiři. ²⁵Meřmi mma tbeddem ad tezzařem, řfarem mařa řarwem x řed ca, řima Babatwem i iřan deg ijenwan ad awem iřfar ddnub nwem. ²⁶Mařa war tyeffarem kenniw, war iřeffar uřa d Babatwem i iřan deg ijenwan x ddnub nwem.”

Aseqsi x man ttesriħ i zi ittegg Yeccu řeġjayeb

Mat. 21:23-27; Luk. 20:1-8

²⁷Usin-d ɛawed ġar Urcalim. Am tuġa iggur di taddart iqeddsen, qarrben-d ġares arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen d imyaren n weydud, ²⁸nnan as “S man ttesriħ i zi tettegged aya, wi d ac iwcin sşulġa-ya ħima ad tegged aya.” ²⁹Yarr-d Yeccu, inna asen “Uřa d necc ad kenniw sseqsiy ij n useqsi, arrem-d xafi uca ad awem iniy s man ttesriħ i zi tteggey aya. ³⁰Aseyđas n Yuħanna ma ikk-d zeg ujenna niy zeg iwdan? Arrem-d xafi!” ³¹Mcawaren jarasen, nnan “Mařa nenna ‘Zeg ujenna’, ad yini ‘Mayemmi war zzayes tuminem?’ ³²Maca mařa nenna ‘Zeg iwdan’ ”... nitni maca ggweden zeg weydud minzi Yuħanna tuġa-t ġar marra d amkacaf s tidett. ³³Arrin-d, nnan i Yeccu “War nessin!” Yarr-d xasen Yeccu, inna “Xenni uřa d necc war d awem qqarey zi man ttesriħ i tteggey aya.”

Amettiř n weħwic n tzayart d ifeġaħen iefffanen

Mat. 21:33-46; Luk. 20:9-19

12 ¹Ibda issawař akisen s imettiřen “Ij n bna dem iżżu ij n weħwic n tzayart uca issenned as-d s ij n wefray uca iġza tasirt n uđiř, ibna dayes sşummet uca yarhen it i ca n ifeġaħen uca isafar. ²Řami d yiwed řħař, issekk ij n ismey ġar ifeġaħen ħima ad iksi tasyart nnes zi řyiġet n weħwic n tzayart zeg ifeġaħen nni. ³Maca nitni ttfen t, wtin t uca ssekken t ixwa. ⁴ɛawed issekk ġarsen ij n ismey nneđni, arejmen t, maržen as u awarni řami t sbehtřen, uzzřen xas. ⁵ɛawed issekk-d ġarsen wenneđni uca nġin t. Ammu xenni issekk aţtas n inneđni, hettken ca zzaysen s urekkud u ca nneđni zzaysen nġin ten. ⁶Tuġa iqqim ġares ɛad ijj n mmis i xas ieizzen. Issekk it ġarsen d aneggar, iqqar ‘Nitni ad weqqaren mmi’. ⁷Maca ifeġaħen nni nnan jarasen ‘Aqqa d wa d awrit. Zidem, ad t neney uca ad ġarney yiři řwart.’ ⁸Ksin t, nġin t uca nđaren t barra i weħwic n tzayart. ⁹Min i ġa yegg bab n weħwic n tzayart? Ad d yas ad iney ifeġaħen uca ad iwc weħwic n tzayart i inneđni. ¹⁰Ma war teyřim tira-ya

‘Ażru i tuġa ieiffen ibennayen, aqqa idweř d azeġif n teymart.

¹¹*Man aya itwagg zi Arebbi u man aya d ict n řħajet*

tesstebhet titřawin nney’ ” Sbh. 118:22-23

¹²Arzun ad t tfffen maca nitni ggweden zi řyaci, minzi fehmen belli tuya issawař xasen s umettiř nni. Aqqa jjin t uca uyuren.

Axeğeş n đđariba i qayşar

Mat. 22:15-22; Luk. 20:20-26

¹³Xenni ssekken ęares ca n Ifarisiyyen d Ihirudusiyyen, ĥima ad as ggen taxceft s ij n wawař. ¹⁴Umi d usin, nnan as “A Amseřmad, neccin nessen aqqa cek d tidett, war teggid bu s tıfras n *bnadem* minzi war txezżared ca ęar wudem n iwdan, maca tesseřmaded abrid n Arebbi s tidett. Ma iĥeğeř ad newc đđariba i qayşar niy lla? Ma ittxeşş aney ad nxeğeş niy lla?” ¹⁵Am tuya yargeb x nnıfaq nsen, inna asen “Mayemmi i d ayi tettjarrabem? Awyem ayi-d ij n ddinar ĥima ad t zarey!” ¹⁶Iwyen as-d ij n *ddinar*. Xenni inna asen “Wi yiřan taşwırt-a d tira-ya?” Nnan as “N qayşar.” ¹⁷Yarr-d Yeccu, inna asen “Wcem i qayşar min iğan i qayşar u i Arebbi min iğan i Arebbi.” Uca ttęejben zzayes.

Aseqsi x řemřac d tnukra

Mat. 22:23-33; Luk. 20:27-40

¹⁸Usin-d ęares ca n Işaduqiyyen inni iqqaren belli war din bu tnukra, sseqsan t, nnan ¹⁹“A Amseřmad, aqqa yura aney Musa, mařa immut i ĥed umas uca ijja tamyart, war d ijji bu tarrawt, ad yawi umas tamyart uca ad as issgæeed dduriyet i wumas. ²⁰Tuya din sebea n wawmaten. Amezwaru yiwi ict n temyart uca awarni řami immut, war d ijji bu dduriyet. ²¹Xenni yiwyi itt wenni wiss tnayen uca immut war d ijji bu dduriyet uřa d netta. Uřa ammu wiss třata. ²²Marra sebea *nni* iwyen tt, war d jjin bu dduriyet. Aneggar nsen marra temmut temyart *nni* eawed. ²³Iwa di tnukra, xmi i d ęa kkaren umi i ęa tiři temyart? Minzi nettat tuya d tamyart i sebea nni.” ²⁴Yarr-d Yeccu, inna asen “Ma war txeřřim ca minzi war tessinem ca idlisen d jjeħd n Arebbi? ²⁵Minzi xmi i d ęa kkaren zeg imettinen, war ggur ad meřcen, war ggur ad tent ssmeğcen, maca ad iřin amecnaw lmalakat deg ijenwan. ²⁶Zi jjiħet n imettinen aqqa twassnekkaren, ma war teyrim deg wedlis n Musa řami tuya ęar tabya mammec issiweř akis Arebbi, inna ‘Necc d Arebbi n Ibrahim d Arebbi n Işĥaq, d Arebbi n Yaęqub.’ ²⁷Netta maci d Arebbi n imettinen maca d Arebbi n inni iddaren. X uyenni aqqa kenniw txeřřam ařtas.”

Tawšiyet tameqqrant

Mat. 22:34-40; Luk. 10:25-28

²⁸Umi isra iijen zeg imseřmaden n idlisen belli nitni tuya ttemharwađen jarasen uca netta issen belli netta aqqa yarr-d xasen mlih, xenni yusi-d ęares isseqsa t “Man ten ięan d tawšeyyet d tamezwarut x kuřci?” ²⁹Yarr-d xas Yeccu “Aqqa tamezwarut x marra tiweřsa ‘Seř a Israyil! Sidi, Arebbi nney, aqqa-t d iijen n Sidi. ³⁰Ad tixed Sidi, Arebbi nnek s marra wuř nnek s marra řemar nnek s marra řeqeř nnek s marra jjehd nnek.’ Ta d tawšeyyet tamezwarut. ³¹Uca tawšeyyet wiss tnayen, amecnaw tanita, aqqa d ta ‘Ad tixed amqarreb nnek amecnaw ixef nnek.’ War din bu tawšeyyet nneđnit tameqqrant x tina s tnayen.” ³²Inna as umseřmad n idlisen “Nican, a Amseřmad, s tidett tennid belli netta d iijen, war din uřa d iij nneđni myir netta. ³³Uca sennej i marra tięaršin n wecmađ d marra tięaršin nneđnit, aqqa ad t tixed s wuř marra, s řeqeř marra, s řemar marra u s jjehd marra uca ad tixed amqarreb nnek amecnaw ixef nnek.” ³⁴Umi izra Yeccu belli yarr-d s řeqeř, inna as “Aqqa cek war tiggwixed ca x tgeldit n Arebbi.” Xenni war iewweř hed ad t isseqsa uřa deg ict n tmesřact.

Man wen ięan d mmis n Dawud?

Mat. 22:41-46; Luk. 20:41-44

³⁵Řami tuya isseřmad di taddart iqeddsen yarr-d Yeccu, inna “Mammec qqaren imseřmaden n idlisen belli Lmasih d mmis n Dawud? ³⁶Minzi Dawud s yixef nnes inna s Arruh Iqeddsen

‘Inna Sidi i Sidi inu: Qqim-d x ufusi inu, ař i d ya arrey marra ředyan nnek d tanebdat sadu idaren nnek.’ Sbh. 110:1

³⁷Dawud simant nnes ittřaya as-d ‘Arebbi’. Manis d ikka d mmis?” Tuya iejeb as i ij n wezyen ameqqran n řęaci ad as sřen.

Aeřam n Yeccu i imseřmaden n idlisen

Mat. 23:1-36; Luk. 20:45-47

³⁸Inna asen di tyuri nnes “Hđam ixef nwem zeg imseřmaden n idlisen inni umi itteejib asen řhař xmi i ęa uyuren s řesbayat

tizirarin u xmi xasen i ɣa seǵmen *iwdan* di řeswaq,³⁹uca *ittejib asen* řekrasi n zzat deg isinagugen d imucan imezwura ɣar imensiwen n wuraren,⁴⁰aqqa nitni ttetten tudrin n tijjař uca ttzaǵan ațtas n řweqt amenni waha. Aqqa ina ad ksin řħukm d ameqqran.”

Şsedqet n tajjač

Luk. 21:1-4

⁴¹Am iqqim Yeccu qibač i şşenduq n şşedqet, izra mammec inețtar řyaci tineacin n *nnħas* di şşenduq. Ațtas n aytbab n wagra tuya nețtaren dayes ațtas. ⁴²Tusi-d ict n tajjač d řmeskina tenđar dayes tnayen n ‘lebtat’ (=‘*lehta*’ *nettat d tamezyant x marra uqiyyat n nnħas*) i isekkwani ‘kwadrans’ (=‘*kwadrans*’ *netta d amezyan x marra uqiyyat n nnħas n Irumaniyyen*). ⁴³Iřaya Yeccu i imeħđaren nnes, inna asen “S tidett ad awem iniɣ, tajjač-a řmeskina aqqa tenđar dayes ktar x marra inni i tuya inđaren di şşenduq n şşedqet, ⁴⁴minzi marra nđaren dayes zi min ɣarsen ațtas, maca ta zi drus nnes tenđar dayes kuřci min ɣares, marra řeeweč nnes.”

Min i ɣa insaren ař i d ɣa ieqeb Lmasih

Mat. 24:1-44; Luk. 21:5-33

13¹Ařami d iffey zi taddart iqeddsen, inna as ijjen zeg imeħđaren nnes “A Amsesřmad, xzar, mammec iǵan izra-ya d řebni-ya!”²Yarr-d Yeccu, inna as “Ma teźrid řebni-ya imɣaren? War ittyimi uřa d ij n weźru x weźru nneđni, war ittneħdim.”³Řami tuya iqqim netta x wedrar n Zziton qibač i taddart iqeddsen, sseqsan t weħdes Buťrus d Yuħanna d Andrawus ⁴“Ini aney meřmi i ɣa yiři man aya d man řečamet xmi i ɣa ikeimmeř marra man aya?”

⁵Yarr-d xasen Yeccu uca ibda iqqar “Xzarem, ĥima war kenniw iyekkwu ĥed. ⁶Aqqa ațtas ad d asen s yisem inu qqaren ‘Aqqa d necc!’, ad ɣwan ațtas. ⁷Mařa tesřim x řbaruđ d řexburat n řbaruđ, war ttneħřieem ca, minzi s uyiř ad yiři man aya, maca war ittiři ead d aneggar. ⁸Minzi řgens ad ikkar đidd n řgens nneđni u tageldit đidd n tgeldit nneđni. Ad iřin inhezziyyen n tmurt zi wemcan ɣar wemcan uca ad yiři řaz d uɣewwuɣ. Timesřayin-a d beddu n řewjae.

⁹Xzarem ɣar yixef nwem, minzi ad kenniw sellmen i tudrin n ccrae, ad kenniw hettken s urekkuđ deg isinagugen uca ad kenniw

ssiwċden ƣar řħukkam d ijeġiden x ssibbet inu d chadet i nitni. ¹⁰Ƴar umezwar ittxeřř ad itwabarreh řexbar ařebħan di marra řegnus. ¹¹Xmi kenniw i ƣa ggewden ħima ad kenniw sellmen, war kessim amnus qbeř zi min i ƣa tinim, war řħissifem ca, maca min mma d awem i ƣa immewcen di tsaæet nni, siwřem zzayes, minzi war teġim d kenniw i issawařen maca d Arruħ Iqeddsen. ¹²Umas ad isellem umas i řmewt d babas ad isellem mmis uca ad tekkar tarrawt x lwalidin nnes uca ad ten nyen. ¹³Ad kenniw carhen marra x ssibbet n yisem inu. Maca wenni i ƣa iřbaren ař aneggar, wanita ad itwassenjem.

¹⁴Xmi i ƣa tżarem nnei n wareyyeb, min xef tuƣa issawař umkacaf Danyal, ittbedda mani war ittxeřř ad ibedd - wenni iyryn ad ifhem - řexdenni ittxeřř i inni iġan di Yahudiyya ad arewřen ƣar idurar, ¹⁵u wenni iġan x tzeqqa war d ihekkwi ca ƣar taddart u war ittidef ca ħima ad iksi ca zi taddart nnes, ¹⁶u wenni iġan deg iyyar war d itteiqib ca ħima ad iksi arruċ nnes. ¹⁷Uct x tinni iġan s ddeyset d tinni issuřuċent deg wussan nni. ¹⁸Zzaġem ħima war tettiři tarewřa nwem di řmecta, ¹⁹minzi deg wussan nni ad din tiři ict n řeħřart i war tuƣi amecnaw nettat zeg wami ixřeq Arebbi ddunnit ař řexxu uca war tettiři eemmarř eawed. ²⁰Mařa Arebbi war issemzi ussan nni, war tnejjem uřa d ict n arrimet, maca di řřwee n yinni itwaxċaren inni i ixċar netta, aqqa issemzi ussan nni.

²¹Xenni mařa inna awem ijjen ‘Aqqa Lmasiħ da niƣ aqqa-t diha’, war t ttamnem. ²²Minzi ad d kkaren imasiħen issxarriqen d imkacafen issxarriqen, ad ggen řeēřamat d lmuejizat ħima, mařa izemmar, ad sseywan inni itwaxċaren zi Arebbi. ²³Kenniw maca ħċdam! Aqqa marra nniƣ awem t qbeř.

²⁴Maca deg wussan nni awarni řeħřart nni ad tebbarcen tfuct uca taziri war tetticc ead řřya nnes, ²⁵itrans ad d wċan zeg ujenna uca řřulařat i iġan deg ujenna ad twassenhezzen. ²⁶Xenni ad zaren Mmis n bnadem ittass-d deg iseynuten s jjeħd d ueuġi ameqqran. ²⁷Řexdenni ad issekk lmalakat nnes uca ad iyru inni itwaxċaren zzayes zi arebea isemmiċen zi řřarf aneggaru n tmurt ƣar řřarf aneggaru n ujenna.

²⁸Řemdem zeg wartu n tazart amettiř-a: xmi i ƣa dewřen řefrue nnes ad areċben uca tifrays ad ffyent, xenni ad tessnem aqqa anebdu yiweċ-d. ²⁹Ammu eawed uřa d kenniw, xmi i ƣa tżarem timesřayin-a

ttemsarant, xenni ssnem aqqa man aya yudes-d x tewwart.³⁰S tidett ad awem iniḡ, jjiř-a war ieeddu ca ař i d ȳa yiři man aya marra.³¹Ajenna d tmurt ad uqqan, maca awařen inu war ttekksen eemmarř.³²Maca ass nni d tsææet nni uřa d ijj war t issin uřa d lmalakat tinni iġan deg ijenwan uřa d Tamemmit, mȳir Tababat.³³Ĥdam, eessem, zȳaġem, minzi war tessinem ca meřmi i d ȳa tawed řweqt.

³⁴Aqqa-t amecnaw ij n bnađem, wenni igguren ad isafar, iija taddart nnes, iwekkeř isemyan nnes s řřulřa, iwca i kuř ijjen zȳaysen řxedmet nnes uca ierem as i ueessas n tewwart mařend ad iqqim ad iĥda.³⁵Iwa ĥdam xenni, minzi war tessinem ca meřmi i d ȳa yas bab n taddart, ȳar ueecci niȳ ȳar wezyen n ġiřet niȳ x usquqee n uyaziđ niȳ ȳar řřbeĥ zic,³⁶ĥima war d ittis deȳya, ad kenniw yaf tetteřsem.³⁷Min d awem qqareȳ řexxu, qqareȳ t i marra ‘Qqimem tfaqem!’ ”

Udayen arezzun ad nyen Yeccu

Mat. 26:1-5; Luk. 22:1-2; Yuh. 11:45-53

14¹Iggur ad yiři řeid n Basxa d řeid n weȳrum nnebřa antun awarni tnayen n wussan uca tuȳa arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen arezzun mammec t i ȳa řřfen s teřraymect u mammec t i ȳa nyen.²Maca nitni nnan “War ittiři di řeid ĥima war ittiři uyewwuȳ deg weȳdud.”

Adhan n Yeccu s řeřtur iȳřan

Mat. 26:6-13; Yuh. 12:1-8

³Ařami tuȳa iqqim ȳar řřabřa di Bayteanya di taddart n Simean wenni i di iġa řbarř, tusi-d ict n temȳart, aqqa-tt ȳares ict n taziyyat n alabaster dayes řefwaĥet n řřenbel teřfa, teȳřa. Tarza taziyyat n alabaster uca tfarrey itt x uzeġif nnes.⁴Tuȳa din ca inni ixeyyqen ařřas deg yixef nsen x man aya, nnan “Mayemmi tetwassexsar řefwaĥet-a n mirru? ⁵Minzi řeřtur-a ad yiři immenz ktar zi teřt meȳya ddinar uca xenni ad immewc i imezřađ.” Uca xeyyqen xas ařřas.⁶Maca Yeccu inna “Jjem tt! Mayemmi xas tetteđdam? Aqqa tegga dayi ij n cȳeř icna.⁷Minzi imezřađ nitni řebda aqqa-ten akidwem, tzemmarem ad kisen teggem řxar meřmi mma texsem, maca necc war kidwem ġiȳ řebda.⁸Nettat tegga min umi tzemmar. Aqqa tizzar temseĥ arrimet inu s řeřtur i wenđer. ⁹S tidett ad awem

iniy, mani mma i ya itwabarreh řexbar-a ařebħan di marra ddunnit, ad xebbaren eawed x min tegga *dayi* d řiřaret i nettat.”

Yahuda ikkes awař maħend ad isellem Lmasih

Mat. 26:14-16; Luk. 22:3-6

¹⁰Xenni iruħ Yahuda Isxariyuři, ijjen zi teneac, ġar arruyas n ikehhanen ħima ad asen t isellem. ¹¹Umi sřin man aya nitni, farħen uca waeden ad as wcen tmenyat. U netta tuġa yarezzu ict n tewwart ħima ad asen t isellem.

Asewjed n umensi aneggaru

Mat. 26:17-25; Luk. 22:7-14, 21-23; Yuħ. 13:21-30

¹²Deg wass amezwar n řeid n Basxa, ařami řami ġarřen *tayarřt* n Basxa, nnan as imeħđaren nnes “Mani tersed ad nraħ ħima ad nessewjed maħend ad tecced Basxa?” ¹³Issekk tnayen zeg imeħđaren nnes, inna asen “Ruħem ġar tendint, ad temsagarem ak-d ij n weryaz, yarbu ict n teqbuct n waman. Đfarem t!” ¹⁴U mani i ġa yadef, inim i bab n taddart, “Amseřmad iqqar ‘Mani teġa tġurfet ħima ad cceġ *tayarřt* n Basxa ak-d imeħđaren inu?’” ¹⁵Xenni netta ad awem immeř ij n arwa imġar sennej, issu, iedeř. Dinni d aney i ġa tessewjdem.” ¹⁶Ffġen imeħđaren, usin-d ġar tendint uca ufin min tuġa d asen inna, xenni ssewjden *tayarřt* n Basxa.

Yeccu izwar issiweř x man wen i t ya isellem

¹⁷Yar ueccu yusi-d ak-d teneac. ¹⁸Řami tuġa qqimen ġar ttabřa, ttetten, inna Yeccu “S tidett ad awem iniy, aqqa ijjen zzaywem ad ayi isellem, ijjen wenni kidi iccin.” ¹⁹Bdan ttecđinen, nnan as ijjen awarni wenneđni “Ma d nnecc?” u wenneđni “Ma d necc?” ²⁰Yarr-d, inna asen “Aqqa-t d ijjen zi teneac i issisnen akidi zi ttebři. ²¹Aqqa Mmis n bnađem ad irah mammecc xas tura. Maca uct x bnađem nni wenni zi i ġa itwasellem Mmis n bnađem. Ĥsen as i bnađem nni mři war d ixřiř.”

Amensi Iqeddsen

Mat. 26:26-30; Luk. 22:15-20; 1 Kur. 11:23-25

²²Řami tuġa ttetten, iksi Yeccu aġrum, ibarek it, yarz it uca iwca asen t, inna “Ksim, ccem, aqqa ta d arrimet inu.” ²³Xenni iksi

ayarraḥ, iqada, iwca asen t u marra idsen swin zzayes. ²⁴Inna asen “Aqqa ina d idammen inu n řeahd n jdid i ya itwassizzřen i waṭṭas n iwdan. ²⁵S tidett ad awem iniy, necc war qqimey ad swey zi řyığēt n tzayart ař ass i di tt ya swey jdid di tgeldit n Arebbi.” ²⁶Xenni awarni řami yennjen asebbih, ffyen yar wedrar n Zzitun.

Yeccu izwar issiweř x wenkar n Buṭrus

Mat. 26:31-35; Luk. 22:31-34; Yuř. 13:36-38

²⁷Inna asen Yeccu “Aqqa marra kenniw ad dayi tcekkem di ġiřet-a, minzi tura deg wedlis n umkacař Zakariya

‘Aqqa ad wtey aniči uca ad twazeġeen wuři.’ Zak. 13:7

²⁸Maca awarni řami i d ya kkarey, ad awem izwarey yar Ljalil.” ²⁹Inna Buṭrus “Waxxa ad dayek nderfen marra, necc war dayek ttnedrifey ca.” ³⁰Inna as Yeccu “S tidett ad ac iniy, aqqa ass-a di ġiřet-a qbeř i ya isquqeē uyaziđ tnayen n imuren, ad ayi tenkared třata n imuren.” ³¹Maca netta, am tuya yarenni deg wawař nnes ead aṭṭas, inna “Mařa ittxeřř ad mtey akik, war cek nekkarey.” Ammu i nnan marra innedni eawed.

Xitsimaniy

Mat. 26:36-46; Luk. 22:39-46

³²Usin-d yar wemcan umi qqaren ‘Xitsimaniy’. Inna i imeřđaren nnes “Qqimem da ař i ya kemmřey tazaġit.” ³³Xenni iksi Buṭrus d Yaēqub d Yuřanna uca ibda ittenexřae, idweř itteggwed aṭṭas. ³⁴Inna asen “Aqqa řeemar inu icđen ař řmewt. Qqimem da akidi, teřđam!” ³⁵Yuyur cwayt yar zzat uca iwđa yar tmurt, izzuġ ħima - mařa ieddeř - ad teeddu tsaeet nni. ³⁶Inna “ ‘Aba’, Baba, kuřci tzemmed xas! Ksi xafi řkas-a, maca war ittiři min xsey necc, maca min tersed cek.” ³⁷Uca yusi-d, yufi ten řřšen, inna i Buṭrus “A Simean, ma aqqa cek tetteřřsed, ma war tzemmed ad teřđid uřa d ict n tsaeet?” ³⁸Ĥđam, zřaġem, ħima war tettid fem deg uyekkwi. Arruř aqqa iwjed maca arrimet aqqa teđeef.” ³⁹Uca yuyur eawed izzuġ, ieawed i wawařen nni. ⁴⁰Ieqeb uca yufi ten eawed řřšen, tuya tiřřawin nsen đeqqřent uca nitni war ssinen mammec i xas i ya

yarren. ⁴¹Uca netta yusi-d ġarsen twařa wiss třata, inna asen “Třsem řexxu, tareyyhem! Icfal! Aqqa tiweđ-d tsææet. Xżarem, aqqa Mmis n bnadem ad itwasellem ġar ifassen n imednab. ⁴²Kkarem, ad nraħ, xżarem, aqqa da wenni d ayi i ġa isellmen, aqqa yudes-d.”

Uđuf n Yeccu

Mat. 26:47-56; Luk. 22:47-53; Yuh. 18:3-12

⁴³Řami tuġa *ead* issawař, yusi-d Yahuda, iġjen zi tenæac, ak-d ij n řġaci s řesyuf d iëumad, sekken ten-d arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen d imġaren n *weyduđ*. ⁴⁴Uca wenni t i ġa isellmen, tuġa ittegg asen ict n řeřamet, iqqar “Wenni i ġa ssudmey d wenni netta, třfem t uca awyem t-id.” ⁴⁵Umi d yusa, yuyur ġares deġya, inna as “A Rabbi, a Rabbi” uca issudem it. ⁴⁶Ssarsen xas ifassen uca třfen t. ⁴⁷Iġjen zeg yinni i din ibedden iġbed ssif *nnes* uca iwta ismey n uzeġif n ikehhanen, iqeřř as amezzuġ. ⁴⁸Yarr-d Yeccu, inna asen “Aqqa axmi x ij n uceffar i teffyem s řesyuf d iëumad ħima ad ayi tetřfem. ⁴⁹Kuř ass tuġa-yi akidwem di taddart iqeddsen sseřmadeġ, war dayi tetřifem. Maca ittxeřř ad twakemmřen idlisen.” ⁵⁰Jjin t marra uca arewřen. ⁵¹Iđfar it ij n uęezri, tuġa yarđ ict n tecđadř n qařifa x tqeddit nnes uca třfen t-id ibřiyen. ⁵²Maca netta iġja tacđadř uca yarweř zżaysen d aęaryan.

Lmasiħ zzat i lmeħkama tameqqrant n Wudayen

Mat. 26:57-68; Luk. 22:54-55, 63-71; Yuh. 18:13-14, 19-24

⁵³Iwyen Yeccu ġar uzeġif n ikehhanen. Munen marra arruyas n ikehhanen d imġaren n *weyduđ* d imseřmaden n idlisen. ⁵⁴Tuġa Buřrus iđfar it-id zi řaggwaj ġar daxeř n řemraħ n uzeġif n ikehhanen uca tuġa iqqim jar imxazniyyen, ittweqqah ixef nnes ġar tmessi. ⁵⁵Tuġa arruyas n ikehhanen d marra lmeħkama tameqqrant n Wudayen arezzun chadet đidd n Yeccu ħima ad t nyen, maca war tt ufin, ⁵⁶minzi ařřas i tuġa xas icehhdn zżur u chadat nsen war ttmeřqint. ⁵⁷Xenni kkaren-d ca n inni xas icehden zżur, qqaren ⁵⁸“Neccin nesřa as umi inna ‘Ad hedmey taddart-a iqeddsen i itwaggen s ifassen uca di třata n wussan ad bniġ icten nneđnit i war itwaggen s ifassen.’ ” ⁵⁹maca uřa ammu chadat nsen war ttmeřqint ca. ⁶⁰Xenni ikkar uzeġif n ikehhanen di řwest uca

isseqsa Yeccu, inna as “Ma war tarrid s ca? Min cehhden yina xak?”⁶¹ Maca netta isqar, war d yarri s walu. Isseqsa t uzeġif n ikehhanen εawed, inna as “Ma cek d Lmasiħ, Mmis n Lmubarek?”⁶² Inna Yeccu “D necc u kenniw ad tżarem Mmis n bnađem iqqim x ufusi n jjeħd, ad d yas s iseynuten n ujenna.”⁶³ Icarreg uzeġif n ikehhanen arruđ nnes uca inna “Mayemmi neħđaj εad řechud! ⁶⁴Aqqa tesřim aceqqef nni! Min d awem iđharen?” Marra ħekmen xas belli isdaheġ řmewt.⁶⁵ Ca zzaysen bđan ssusufen xas, ttřehħhafen i uyembub nnes, ccaten t s řbuniyyat, qqaren as “Kacef!” Uca ccaten t imxazniyyen ġar uyembub s imeddarđan.

Ankar n Buřrus

Mat. 26:69-75; Luk. 22:56-62; Yuh. 18:15-18, 25-27

⁶⁶Ařami tuġa Buřrus di řemraħ swadday, tusi-d ict n tayya n uzeġif n ikehhanen.⁶⁷ Umi tezra Buřrus ittweqqah, texzar dayes, tenna “Aqqa tuġa cek ak-d Yeccu Nnařiri.”⁶⁸ Inkar, inna “War ssineġ, war fhimeġ min teqqared.” Uca iffeġ barra ġar tesqift n tewwart, řexdenni isquqee uyaziđ.⁶⁹ Umi t tezra tayya ij n umur nneđni, tebda teqqar i yinni din ibedden “Aqqa d wa!”⁷⁰ Inkar i umur nneđni. Cwayt xenni nnan inni tuġa din ibedden i Buřrus “S tidett, cek zzaysen nican minzi cek εawed d Ajalili, awař nnek amecnaw wenni nsen.”⁷¹ Ibda ineeēēř ixef nnes, ittjaġa “War ssineġ bnađem nni i xef tessawařem.”⁷² Řexdenni isquqee uyaziđ wiss martayen. Ifekkar Buřrus deg wawař i inna Yeccu “Qbeř mma ad isquqee uyaziđ wiss martayen, ad ayi tenkared třata n imuren.” Xenni ibda ittru ařtas.

Yeccu zzat i Bilařus

Mat. 27:1-2, 11-14; Luk. 23:1-5; Yuh. 18:28-38

15¹Xenni ġar řřbeħ zic mcawaren arruyas n ikehhanen d imġaren n weyduđ d imseřmaden n idlisen d marra lmeħkama tameqqrant n Wudayen, carfen Yeccu iwyen t uca sellmen t i Bilařus.² Isseqsa t Bilařus “Ma cek d ajeġid n Wudayen?” Yarr-d xas, inna as “Cek tennid t.”³ Tuġa arruyas n ikehhanen ttcetcan zzayes deg wařtas n tmesřayin.⁴ Isseqsa t Bilařus εawed, inna as “Ma war d tettarid s ca? Xzar meġař i cek iđeřmen.”⁵ War d yarri Yeccu s walu, ařami ittebhet Bilařus.

Yeccu d Barrabas

Mat. 27:15-31; Luk. 23:13-25; Yuh. 18:39-19.16

⁶Tuḡa iḡeḡeq di kuř řeid ij n umehbus i Wudayen wenni ixsen nitni. ⁷Tuḡa din ijjen umi qqaren Barabbas, hebbesen t ak-d imeacaren nnes inni iyewwyyen akis deg uyewwuy i di nyin ijjen. ⁸Isyuy řyaci uca bđan ttettarren zzayes ħima ad igg am mammec tuḡa d asen ittegg řebda. ⁹Yarr-d xasen Bilaṭus, inna “Ma texsem ad awem-d arxuy i ujeḡid n Wudayen?” ¹⁰Minzi tuḡa issen belli arruyas n ikehhanen aqqa sellmen t zi řehsed. ¹¹Arruyas n ikehhanen earnen řyaci maĥend ad asen iḡřeq Barabbas. ¹²Yarr-d Bilaṭus, inna asen eawed “Min texsem ad ggey s wenni umi tettřayam ajeḡid n Wudayen?” ¹³Syuyyen eawed “Şelleb it!” ¹⁴Inna asen Bilaṭus “Man tuεeffna i igga?” Xenni arnin di tyuyyit ead ktar “Şelleb it!” ¹⁵Am tuḡa ixs Bilaṭus ad issarđa řyaci, iḡřeq i Barabbas uca isellem Yeccu, awarni řami iija ad t hettken s urekkud, ħima ad t řellben.

Ieskariyyen sseĥqaran Yeccu

¹⁶Gewwden t ieskariyyen řar daxeř n řemraĥ n taddart n ccræ uca ssmunen marra řeskar. ¹⁷Ssyarġen as ij n werruḡ d azeggway, muden as ict n temrist s isennanen uca qqnen as-tt, ¹⁸bđan ttseġamen xas, qqaren as “Azul xak, a ajeḡid n Wudayen!” ¹⁹Tuḡa ccaten t řar uzeḡif s ij n weemud n uyanim, ssusufen xas uca, umi ađaren x ifadden nsen, eebden t. ²⁰Awarni řami t sseĥqaran, seřxen xas aseřham azeggway uca ssyarġen as arruḡ nnes, xenni ggewden t barra ħima ad t řellben.

Yar řşalib

Mat. 27:32-44; Luk. 23:26-39; Yuh. 19:17-19

²¹Ĥşaren ijjen ħima ad as yarbu řşalib, aqqa-t d Simean zi Qayrawan wenni d ikkin ssenni am d yusa zeg iyyar d wenni d babas n Aliksandir d Rufus. ²²Iwyen Yeccu řar wemcan n Gulguta min ixs ad yini ‘amcan n tceqquft n uzeḡif’. ²³Wcin as binu i ixegġden s řefwaĥet n mirru ħima ad t isu, maca netta war t iswi. ²⁴Umi t řellben, bđan arruḡ nnes, ggin xas akeccuḡ x min i řa iksi kuř ij zזaysen. ²⁵Tuḡa tasaεeet d třata (=tasaεeet tuḡa-tt d tesa n řşbeĥ) umi t řellben. ²⁶Ggin ict n teřwiĥt sennej nnes, uran xas tanfuč nnes “Ajeḡid n

Wudayen.” ²⁷Şellben akis tnayen n ixewwanen, iijen x ufusi nnes, wenneđni x uzeřmađ nnes. ²⁸X uyenni itwakemmeř wedlis i iqqaren “Itwařseb ak-d iqtatęiyyen.” ²⁹Inni d ssenni ikkin, tuęa ttceqqafen dayes, tthezzan izeęifen nsen, qqaren “A cek wenni i ęa ihedmen taddart iqeddsen uca ad tt tebnid *ęawed* di třata n wussan, ³⁰senjem ixef nnek, tehwid-d zi řřalib.” ³¹Ammu t sseřqaren *ęawed* arruyas n ikehhanen ak-d imseřmaden n idlisen, qqaren jarasen “Tuęa issenjem innedni, maca war izemmar ad issenjem ixef nnes. ³²Ejj Lmasiř, ajeęid n Israyil, ad d ihwa řexxu zi řřalib, řima ad nęar uca ad namen.” Uřa d yinni itwařsellben akis, kkwaren t.

Řmewt n Yeccu

Mat. 27:45-56; Luk. 23:44-49; Yuř. 19:28-30

³³Umi d tiweđ tsaęęet setta (=đđuhr), tewđa-d taęest x tmurt marra ař tesa (=*třata n uęęeci*). ³⁴Di tsaęęet n tesa isyuy Yeccu s ict n tmijja tejhed, iqqar s iřes n taramit “Iluy, Iluy, lima cabaqtani?” min ixs ad yini

“Arebbi inu, Arebbi inu, mayemmi i d ayi tejjid?” Sbh. 22:1

³⁵Ca zeg yinni din ibedden, umi sřin aya, nnan “Aqqa netta ittřaya i Iliya!” ³⁶Yuzzeř-d ęares iijen, issuff ict n sbunxa s řxeę, igga itt x uęanim, iwca as řima ad isu, iqqar “Raja! Ejj aneę ad nęar ma ad d yas Iliya řima ad t-id issehwa.” ³⁷Isyuy Yeccu s ict n tmijja tejhed ařtas uca iffeę as arruř. ³⁸Arwaę n taddart iqeddsen icarreg x tnayen zi sennej ęar swadday. ³⁹Umi izra řqebtan n meyya i din ibedden zzates belli iffeę zzayes arruř am tuęa isyuyyu ammu, inna “S tidett tuęa bnađem-a d Mmis n Arebbi.” ⁴⁰Tuęa din tanya timęarin xezzarent zi řaggwaj, jarasent *ęawed* Maryem n Majdala d Maryem yemmas n Yaęqub amaęuę d Yusis d Salumi, ⁴¹tinni it-id iđfaren, sexxarent xas umi t tuęa di Ljalil uřa d ařtas n temęarin nneđnit tinni tuęa akis i d igaeęden ęar Urcalim.

Anđeř n Yeccu

Mat. 27:57-61; Luk. 23:50-56; Yuř. 19:38-42

⁴²Řami d tiweđ tmeddit u řami tuęa d ass n usewjed wenni ięan qbeř i wass n ssebt, ⁴³yusi-d Yusef zi Arimatiya, ij n umcawar d

ašđiq n řmehkamet tameqqrant n Wudayen, wenni tuya ittrajan tageldit n Arebbi, uca netta izem yudef řar Bilařus mařend ad as ittar arrimet n Yeccu. ⁴⁴Ittebhet Bilařus umi immut ammu deřya uca iřaya-d i řqebřan n meyya, isseqsa t ma tuya immut ařřas zeg wami. ⁴⁵Umi ifhem man aya zi řqebřan n meyya, iwca arrimet i Yusef. ⁴⁶Isya řecfen n qařifa, iksi t zi řřalib uca icfen it di qařifa, issars it deg wenđer ř tuya itwaxebcen di sseřař uca isseqnunni ict n teřđart x tewwart n wenđer. ⁴⁷Tuya Maryem n Majdala d Maryem yemmas n Yuisis řrint mani t ssarsen.

Tanukra

Mat. 28:1-8; Luk. 24:1-12; Yuh. 20:1-10

16 ¹Umi iedu ssebt, tesya Maryem n Majdala d Maryem yemmas n Yaequb d Salumi řecřur řima ad t dehntent. ²řar řřbeř zic deg wass amezwar n simana iwđent-id řar wenđer ařami d tenqar tfuct. ³Nnant jarasent “Wi d aney i ya isseqnunyen tařđart nni mařend ad twarzem tewwart n wenđer?” ⁴Řami dinni xřarent, řrint aqqa tařđart itwasseqnunni ssenni, waxxa tuya temřar ařřas. ⁵Řami udfent řar wenđer, řrint ij n ubřiy iqqim řar uyezdis afusi, yarđ arruđ d acemřař d azirar uca nitenti nxeřent. ⁶Inna asent “War ttnexřient ca! Kennint tarezzunt x Yeccu Nnařiri wenni itwařellben. Aqqa netta ikkar, war da iři, xřarent, aqqa amcan mani tuya t ssarsen. ⁷Maca ruřent, inint i imeřđaren nnes uřa i Buřrus ‘Aqqa ad awem izzar řar Ljalil. Dinni ad t třarem am mammec tuya i d awem inna.” ⁸Fřyent deřya uca arewřent zeg wenđer, minzi tarřjijt d ddehcan tqebs itent uca war t nnint i řed, minzi tuya ggwedent.

Ađřar n Yeccu i imeřđaren nnes awarni tnukra nnes

Mat. 28:9-10; Yuh. 20:11-18; Luk. 24:13-35

⁹Řami d ikkar Yeccu zic deg wass amezwar n simana, iđřar-d d amezwaru i Maryem n Majdala tenni i zi tuya issuffey sebea n ccwařen. ¹⁰Tanita truř uca txeřbar aya i inni tuya iřan akis, inni tuya iceđnen u ttrun. ¹¹Řami ina řřin, belli netta aqqa iddar uca belli nettat teřra it, war uminen. ¹²Awarni aya idweř iban-d s ij n waddud nneđni i tnayen zžaysen umi tuya gguren nitni řar

řkambu. ¹³Uřa d ina ruřen εawed uca xebbaren inneđni, maca nitni war uminen uřa d ina.

Abarreħ s linjil

Mat. 28:16-20; Luk. 24:36-49; Yuh. 20:19-23; Řex. 1:6-8

¹⁴Řexdenni idweř iban-d i ĥideεac ařami tuęa qqimen ęar ttabřa uca icayar iten minzi war uminen u minzi ssqeřen uřawen nsen, minzi nitni war uminen zeg inni t ižrin awarni řami d itwassnekkar netta. ¹⁵Inna asen “Ruħem ęar ddunnit marra, tbarrħem s řexbar ařebħan i marra min itwaxeřqen. ¹⁶Wenni i ęa yamnen uca ad itwasseydeř, aqqa netta ad itwassenjem, maca wenni war yuminen ad itwaħaseb. ¹⁷Tina d řeεřamat i ęa idřaren inni i ęa yamnen: aqqa nitni ad ssuffęen ccwařen s yisem inu uca ad ssiwřen s iřsawen n jdid, ¹⁸ad ksin ifięran s ifassen nsen u mařa swin min ineqqen, war ten idđarri ca man aya uca ad ssarsen ifassen nsen x imeħřac, xenni ad ggenfan.”

Yeccu ittetwammeksi ęar ujenna

Luk. 24:50-53; Řex. 1:9-11

¹⁹Awarni řami issiweř akisen, immeksi Sidi Yeccu deg ujenna uca issyim ixef nnes x ufusi n Arebbi. ²⁰Maca nitni ffęen uca barrħen di kuř amcan uca Sidi tuęa ixeddem akisen uca issars řxeř nnes x wawař s řeεřamat it-id ideffaren. Amin.

Řexbar Ašebħan n Yeccu Lmasih s ufus n Luka

Tamezwarut

1¹Umi aṭṭas zemmen amezruy x tmesřayin i imsaren jaraney, ²am mammec d aney xebbaren inni iżrin awař zeg umezwaru u tuya-ten d imsexxaren nnes, ³tban ayi-d εawed mliħ, aqqa awarni řami beqqcey mliħ di kuřci zeg umezwaru, ad ac ariy s usettef, a Tiyufilis iεizzen, ⁴ħima ad tessned tidett n wawařen inni i zi twassřemded.

Akehhan Zakariya d lmalak n Arebbi

⁵Tuya din deg wussan n Hirudus, ajeĝid n Yahudiyya, ij n utarras d akehhan, qqaren as Zakariya, netta zi terbiet n *ikehhanen* n Abiya uca tamyart nnes tuya-tt zi tarrawt n Harun, qqaren as Iliřabit. ⁶Tuya s tnayen idsen d imseggaden yar Arebbi, tteṭṭaean marra tiweřša d řumur iseggden n Arebbi nnebřa řeib. ⁷War tuiy yarsen bu uħenjir minzi Iliřabit tuya war tiřu ca uca tuya s tnayen idsen myaren deg wussan. ⁸Aqqa imsar řami tuya Zakariya ittegg řxedmet n ukehhan qibač i Arebbi x nnubet n terbiet nnes, ⁹aqqa yusi-d dayes ukeccud εlaħsab lqaeida n ikehhanen ħima ad yadef yar taddart iqeddsen n Arebbi maħend ad issary řebxur. ¹⁰Tuya qaε aydud (=cceεb) ittzaĝa barra di tsaeεet n řebxur. ¹¹Uca iđħar as-d ij n lmalak, ibedd-d x ufusi n tmejmart n řebxur *daxeř di taddart iqeddsen*. ¹²Umi t iżra Zakariya, innexřee uca iggwed. ¹³Inna as lmalak “War tteggwed ca, a Zakariya, minzi Arebbi aqqa isřa tazaĝit nnek, aqqa Iliřabit, tameṭṭut nnek, ad ac tejj aħenjir, ad t tsemmid Yuħanna. ¹⁴Ad ac tiři řefraħet d třiwiřwt uca aṭṭas n iwdan ad farħen s wexřaq nnes. ¹⁵Minzi ad yiři d ameqqran yar Arebbi, war isess lla binu uřa d ccrab. Ad itwaccur s Arruħ iqeddsen zeg ueeddis n yemmas. ¹⁶Ad d yarr aṭṭas n ayt n Israyil yar Sidi Arebbi nsen. ¹⁷Uca ad yuyur zzates s arruħ n Iliya d jjeħd nnes, ħima ad d yarr uřawen n lwalidin yar tarrawt nsen u leuřřay yar uxarrař n imseggaden ħima ad issewjed ij n weydud imħed i Arebbi.” ¹⁸Yarr-d Zakariya x lmalak “Mammec i ya ggey ad

ssney aya? Minzi necc d awessar uřa d tamyart inu temyart ařas!”¹⁹Yarr-d lmalak, inna as “Necc d Jibril wenni ibedden zzat i Arebbi, twassekkej-d ĥima ad kic ssiwřey, ad cek xebbarej řexbar-a wanita ařebĥan.”²⁰Xenni ad tegnud uca war tzemmed x wawař ař ass min di i řa imsar uya, minzi war tumined ca s wawařen inu inni i řa itwakemmřen di řweqt nsen.”²¹Tuřa ayduđ *di barra* ittraja Zakariya uca *iwdan* ttbehten umi ietřař daxeř di taddart iqeddsen.²²Umi d iffey, tuřa war izemmar ad kisen issiweř. Xenni fehmen belli iban as-d ca n řewřiy di taddart iqeddsen. Tuřa ittceyyar asen uca iqqim ignu.²³Umi kemmřen wussan n tkehphant nnes (=řxedmet nnes am ukehhan), ieqeb-d řar taddart nnes.²⁴Awarni ussan nni tamyart nnes Iliřabit teksi ddeyset. Teffar ixef nnes xemsa n iyuren uca tebda teqqar²⁵“Ammu zzayi igga Arebbi deg wussan nni umi řari-d ixzar, ĥima ad xafi ikkes aseĥqar n iwdan.”

Ađhar n lmalak i Maryem

²⁶Deg uyur wiss setta Arebbi issekk-d lmalak Jibril řar ict n tendint di ljalil, qqaren as Nnařira,²⁷řar ict n teezarect d tanexđabt řar weryaz zi taddart n *ujeđid* Dawud, qqaren as Yusef. Tuřa isem n teezarect nni Maryem.²⁸Yudef xas lmalak, inna as “Sřam xam, a tamimunt! Arebbi akidem, cem aqqa tetwabarked jar temyarin.”²⁹Umi t teřra, tennexřee zeg wawař nnes uca txarreř min ixš ad yini řam-a.³⁰Inna as lmalak “War tteggwed ca, a Maryem, minzi tufid arđa n Arebbi.³¹Ad teysid ddeyset uca ad tařwed aĥenjir, ad t tsemmid ‘Yeccu’.³²Wanita ad yiři d ameqqran, ad xas ttřayan Mmis n wenni ieuřen x marra min iğan, ad as iwc Sidi Arebbi řearc n babas, *ajeđid* Dawud,³³ad iĥkem x taddart n Yaequb i řebda, war ittiři uneggar i tgeldit nnes.”³⁴Tenna Maryem i lmalak “Mammec i řa yiři uya am necc war mřicej ca?”³⁵Yarr-d lmalak uca inna as “Arruĥ Iqeddsen ad am ireĥĥef uca jjeĥd n wenni ieuřen x marra min iğan ad xam igg tiři, s uyenni amexřuq iqeddsen ad itwasemma Mmis n Arebbi.³⁶Aqqa da, Iliřabit, řağ nmem, nettat eawed aqqa-tt s ddeyset s uĥenjir di tewsar nnes, aqqa d ayur n setta i nettat umi qqaren ‘war tettiřu’,³⁷minzi war dinni uřa d ict n řĥajet war d as izemmar Arebbi.”³⁸Tenna Maryem “Necc d tayya n Arebbi, ad ayi imsar eľařsab awař nnek.” Uca yuyur xas lmalak.

Maryem truḥ ad tarzef Iliṣabit

³⁹Deg wussan nni tekkar Maryem, truḥ s tazzaḥa ḡar idurar ḡar ict n tendint n Yahudiiya. ⁴⁰Tudef ḡar taddart n Zakariya, tseḡem x Iliṣabit. ⁴¹Umi tesḥa Iliṣabit i sṣam n Maryem, inhezz useymi deg ueddis nnes. Uca Iliṣabit tedweḥ teccur s Arruḥ Iqeddsen. ⁴²Tesḡuy s jjeḥd, tenna “Sseed nnem jar temḡarin, sseed n ṙḡiḡet n ueddis nnem! ⁴³Zi manis ḡari aya, ḥima ad ḡari-d tas yemmas n Sidi inu? ⁴⁴Ṙami d yiweḍ wawaḥ n sṣam nnem ḡar umezzuy inu, inhezz useymi deg ueddis inu s řefraḡet. ⁴⁵Sseed n tenni yumnen aqqa ad itwakemmeḥ min d as itwana zi Arebbi.”

Izři n Maryem i usemḡar n Arebbi

⁴⁶Xenni tenna Maryem “Řeemar inu issemḡara di Arebbi, ⁴⁷ifarḥ arruḥ inu s Arebbi, amsenjem inu, ⁴⁸s minzi ixzar ḡar řeyben n tayya nnes. Aqqa zi řexxu marra arrawen ad ayi semman ‘tamimunt’. ⁴⁹Minzi wenni ḡar iḡa tizemmar igga dayi timesṙayin mḡarent, aqqa isem nnes iqeddes, ⁵⁰areḡmet nnes zi jjiṙ ḡar jjiṙ i yinni t iweqqaren. ⁵¹Igga jjeḥd s uyiṙ nnes. Ifartek imēffaren s ixarriṣen n wuṙawen nsen. ⁵²Inni i ḡar iḡa tizemmar issehwa ten-d zi řekrasi nsen uca imwaḍeen issḡaeēed iten. ⁵³Issjiwen s řxar inni iḡužen, isqad aytbab n wagra xwan. ⁵⁴Ieawen aḡenjir amsexxar nnes Israyil maḡend ad ieqeṙ x areḡmet nnes, ⁵⁵am mammec issiweḥ ak-d řejdud, ak-d Ibrahim d zzariēet nnes, i řebda.” ⁵⁶Tekka ḡares Maryem eṙaḡaṙ tṙata n iyuren, xenni teeqeb ḡar taddart nnes.

Axṙaq n Yuḡanna Amseḡdaṣ

⁵⁷Ṙami d tiweḍ řweqt n Iliṣabit ḥima ad taṙu, tejj-d aḡenjir. ⁵⁸Sṙin jjiran d řaḡ nnes belli Arebbi isscen as areḡmet nnes aṭṭas, farḡen nitni akides. ⁵⁹Wiss tmenya n wussan usin-d ḥima ad xetnen i useymi uca semman t s yisem n babas Zakariya. ⁶⁰Tarr-d yemmas, tenna “Lla, ad itwasemma Yuḡanna.” ⁶¹Nnan as “War iḡi ḡed zi řaḡ nnem, ttṙayan as-d s yisem-a.” ⁶²Uca ciyyaren ḡar babas mammec ixs ad t isemma. ⁶³Ittar taṙwiḡt uca yura xas ammu “Isem nnes Yuḡanna”. Uca iwdan ttbehten marra. ⁶⁴Řexdenni yarzem aqemmum nnes d yiṙes nnes uca issiweḥ eawed, ibarek Arebbi. ⁶⁵Uca tehwa-d tiggwudi x marra jjiran nsen, ssiwṙen x marra man aya

di kuř idurar n Yahudiyya. ⁶⁶Inni isřin man aya, xemmřen t marra deg wuřawen nsen, nnan “Aqqa min i ęa yiři uřenjir-a? Tuęa afus n Arebbi akides.”

Izři n Zakariya i usemyar n Arebbi

⁶⁷Itwaccur Babas Zakariya s Arruħ İqeddsen uca ittnabba, inna ⁶⁸“Ad itwabarek Sidi Arebbi n Israyil minzi ifekkar deg weyduď nnes uca yiwi asen-d asellak. ⁶⁹İssbedd aney-d ij n icc n usenjem di taddart n Dawud, ařenjir amsexxar nnes, ⁷⁰am mammec tuęa d aney inna s uqemmum n imkacafen iqeddsen nnes inni tuęa dinni zi zman n qbeř, ⁷¹aqqa-t d asenjem zi řeďdyan nney zeg ifassen n yinni i d aney icarrhen, ⁷²ħima ad igg areħmet nnes i řejduď nney uca ad ieqeř řeahd iqeddsen nnes, ⁷³tajaęit tenni ijuę ĩ Ibrahim, jedditney, ⁷⁴ad aney iwc asenjem zeg ifassen n řeďdyan nney ĩma ad t nebed nnebřa tiggwudi ⁷⁵s tqeddast d tsegda zzates marra ussan n tudart nney. ⁷⁶I cek, a ařenjir, ad ac ttřayan amkacaf n wenni ieuęen x marra min ięan, minzi ad trahed zzat i uęembub n Arebbi ĩma ad tessewjded ibriden nnes, ⁷⁷ħima ad iwc i weyduď nnes tamusna n usenjem i ięan deg weyřar n ddnub nsen ⁷⁸s řaęay n areħmet n Arebbi nney i zi xaney iħinn wenęar n tfuct zi řueřa, ⁷⁹ħima ad issiry tfawt i inni iqqimen di taęest d tiři n řmewt, ĩma ad igewwed iđaren nney deg webriď n řehna.” ⁸⁰Am iggam uřenjir, yarenni dayes arruħ, tuęa-t di řexřa ař ass i di d iđhar i Israyil.

Axřaq n Yeccu Lmasiħ

Mat. 1:18-25

2 ¹Deg wussan nni teffey-d ict n tewřeyyet zi qayřar Uęustus ĩma ad twazemmen marra imezday n ddnunit. ²Azemmema amezwaru imsar umi tuęa Qiriniyus d lwali n Suriya. ³Ruřen marra ĩma ad twazemmen, kuř ijjen řar tendint nnes. ⁴Ięaęeď eawed Yusef zi Ljalil zi tendint n Nnařira řar Yahudiyya řar tendint n Dawud tenni umi qqaren Baytlaħm umi netta tuęa-t zi taddart u zeg warraw n Dawud, ⁵ħima ad itwazemm ak-d Maryem, tanexďabt nnes, tenni tuęa s ddeyset. ⁶Uca imsar, ařami ten tuęa dinni, qeřřen wussan nnes ĩma ad tařu. ⁷Tuřu mmis amenzu, tessenneď it di teħřucin uca tessenzeř it di řmedwed, minzi war řarsen bu wemcan deg wenwař.

Imeksawen d lmalakat

⁸Di jwayeh nni tuya din imeksawen heṭṭan di ġiřet tħimart nsen. ⁹Xenni lmalak n Sidi Arebbi ibedd-d ħarsen uca aeuġi n Sidi Arebbi issary xasen, inned asen uca třeħħef asen ict n tiggwudi temyar. ¹⁰Inna asen lmalak nni “War tteggwedem ca, ad awem-d ssiwdey ict n řefrahet temyar i ya yiřin i iwdan marra. ¹¹Aqqa itwaxřeq awem-d ass-a umsenjem di tendint n Dawud, netta d Lmasiħ, Sidi. ¹²D wa d awem i ya yiřin d řeeřamet: ad tafem aseymi itwanned di teħřucin, izzeř di tezrift. ¹³Řexdenni iban-d ak-d lmalak ij n řyaci n řeeskar n ijenwan ttsebbħen Arebbi, qqaren ¹⁴“Aeuġi i Arebbi di řueřa x řueřa qaε, řehna x tmurt, aqqa ittegg arđa nnes deg iwdan.”

Imeksawen di Baytlaħm

¹⁵Umi xasen uyurent lmalakat ħar ujenna, nnan imeksawen i wayawya “Ejj aney ad nraħ řexxu ħar Baytlaħm ħima ad nřar min imsaren min xef i d aney issargeb Sidi.” ¹⁶Usin-d s tazzřa, ufin Maryem d Yusef d useymi izzeř di tezrift. ¹⁷Umi t řrin, eawden awař i d asen itwannan x useymi-ya. ¹⁸Marra inni t isřin, ttbehten s min d asen nnan imeksawen. ¹⁹Maca Maryem tuya txemmeř marra awařen-a, tettxarrař daysen deg wuř nnes. ²⁰Xenni eεqben-d imeksawen, ttsebbħen u ssemyaran di Arebbi x marra min sřin d x marra min řrin, am mammec d asen tuya itwana.

Axtan n Yeccu Lmasiħ

²¹Umi kemmřen tmenya n wussan ħima ad itwaxten useymi, semman t ‘Yeccu’, am mammec tuya t isemma lmalak qbeř mma ad itwaksi deg ueeddis. ²²Umi kemmřen wussan n usizdeg nnes eħařsab ttawrat n Musa, iwyen t ħar Urcalim ħima ad t qeddmn i Arebbi ²³am mammec tura di ttawrat n Arebbi belli kuř mmis amenzu i d ixexqen zeg ueeddis n yemmas ad itwasemma ‘amqeddas i Arebbi’, ²⁴ħima ad ħđaren tařarřt am mammec itwana di ttawrat n Arebbi “Tnayen n idbiren niy tyuya n iwarruđen n idbiren”.

Simean d Anna farrħen umi ttwařan Lmasiħ

²⁵Tuya di Urcalim ij n weryaz qqaren as Simean, tuya bnađem-a d amseggad, ittweqqar Arebbi, ittraja afewwej n Israyil uca tuya

Arruḥ Iqeddsen xas. ²⁶Tuḡa Arruḥ Iqeddsen iweḥḥa as-d maḥend war ittmetti ca aṣ d iḡar Lmasiḥ n Sidi. ²⁷Yudef ḡar taddart iqeddsen am itwaearra zi Arruḥ. Umi d udfen lwalidin s uḥenjir Yeccu ḥima ad as ggen eļaḥsab lqaeida n ttawrat, ²⁸iksi t deg iḡaḡen nnes uca ibarek Arebbi, inna ²⁹“Ejj ismey nnek ad irah d řehna řexxu, a Sidi, eļaḥsab awař nnek, ³⁰minzi titṭawin inu ḡrint asenjem nnek ³¹i tessewjded zzat i wudem n marra iyduden, ³²aqqa-t d tifawt yareqqen i řegnus d ueḡi i weydud nnek Israyil.” ³³Tuḡa Yusef d yemmas ttbehten s min xas inna *Simean*. ³⁴Ibark iten Simean, inna i Maryem yemmas “Aqqa wa immars i uweṭṭu d tnukra n waṭṭas di Israyil, aqqa-t eawed d řeēřamet i ḡa itwaeekksen. ³⁵Ad icuqq eawed ssif di řeemar nnem, ḥima ad d ḡharen ixarriřen zeg waṭṭas n wuřawen.”

³⁶Tuḡa din eawed Anna ict n temkaceft, yeḡis n Fanwil zeg ayt n Acir. Nettat tuḡa tewsar aṭṭas. Teddar ak-d weryaz nnes sebca n iseggwusa zeg wami tt tuḡa d taezarect. ³⁷Tuḡa-tt d tajač řqedd n arebca u tmanyin n iseggwusa, war tbeēeid ca x taddart iqeddsen, tuḡa tēebbed Arebbi s uzummi d tḡaḡit ḡiřet d wass. ³⁸Yar tsaeet nni tusi-d eawed, tettsebbaḥ as i Sidi *Arebbi*, tessawař xas ak-d marra inni ittrajan asellak di Urcalim. ³⁹Umi kemmřen nitni kuřci eļaḥsab ttawrat n Arebbi, eeqben ḡar Ljalil ḡar tendint nsen Nnařira. ⁴⁰Tuḡa aḥenjir iggam, yarenni dayes Arruḥ, idweř iccur s tiḡit uca nniemet n Arebbi aqqa-tt xas.

Aḥenjir Yeccu di taddart iqeddsen

⁴¹Tuḡa lwalidin nnes ttraḥen kuř aseggwas ḡar Urcalim di řeid n Basxa. ⁴²Umi yiweḡ-d tenεac n iseggwusa, gaεeden ḡar Urcalim eļaḥsab lqaeida n řeid. ⁴³Awarni řami εdun wussan n řeid, řami d eeqben, iqqim uḥenjir Yeccu awarni asen di Urcalim uca Yusef d yemmas war argiben ca. ⁴⁴Ittiř asen aqqa-t jar imsebriden uca uyuren ict n ticři n wass, arezzun xas jar řaḡ d imeddukař nsen. ⁴⁵Umi war t ufin, eeqben ḡar Urcalim, arezzun xas. ⁴⁶Awarni třata n wussan ufin t di taddart iqeddsen, tuḡa iqqim di řwest n imseřmaden n ttawrat, ittesřa ḡarsen, ittseqsa ten. ⁴⁷Marra inni d as isřin, ttbehten di řefhamet d wawař i d ittarra. ⁴⁸Řami t ḡrin, ttbehten, tenna as yemmas “A mmi mayemmi d aney teggid ammu? Aqqa necc d babac nedεeq s tarezzut xak.” ⁴⁹Inna asen “Mayemmi

xafi tarezzum? Ma war targibem ca belli ittxeşş ayi ad iřiy di min iğan n Baba?”⁵⁰War fhimen awař i d asen inna.⁵¹Uca ihwa-d akisen ħar Nnařira, tuya ittegg asen array. Maca yemmas txemmeř marra timesřayin-a deg wuř nnes.⁵²Tuġa Yeccu yarenni di tiğit d tididi d arđa ħar Arebbi d iwdan.

Yuhanna Amsejđas

Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Yuħ 1:19-28

3¹Deg useggwas xemmestac zi řehkamet n qayřar Tibaryus, řami Bilařus Buntıyus tuġa d řħakem x Yahudiyya u Hirudus d ajeğid x ředřuf n Ljalil u Filibbus, umas, d řħakem x ředřuf n Ituriya d jjihet n Traxunitis u Lisanyus d řħakem x jwayeh n Abilini,²*deg wussan n Hannan azeğif n ikehhanen d Qayafa, aqqa yusi-d wawař n Arebbi ħar Yuhanna mmis n Zakariya di řexřa.*³Yiweđ-d ħar marra jwayeh i d as-d innden i Lurdun, ittarreħ s usejđas n ttubet i weyřar n ddnub ‘amecnaw mammeç tura deg wedlis n wawařen n umkacaf Icaeya am iqqar

*“Tmijja tesyuyyu di řexřa, sewjdem abrid n Arebbi,
seggmem imesraq nnes.*

*⁵Kuř taddeyt ad tetwaccur u kuř adrar d tawrirt ad d tetwassehwa,
min ifaryen ad itwaseggem uca izubaq d ibriden ad hewnen.*

⁶Kuř aysum ad iżar asenjem n Arebbi.” Ica. 40:3-5

⁷Tuġa iqqar i řyaci i d itteffyen ħima ad zzayes twassyeđřen “A tarwa n iřefsawen, wi d awem imřen maħend ad tarewřem zi lyađab i d ħa yasen?”⁸Ggem řyiğet i d ittřiqen ak-d ttubet. War beddem ad tinim deg yixef nwem, ‘Aqqa ħarney Ibrahim d tababat’. Minzi ad awem iniy, aqqa Arebbi iqedd ad igg zeg iżra-ya tarrawt i Ibrahim.⁹Řexxu aqqa immars tcaqurt x iżewran n tcejjura, kuř tacejjart i war itteggem řyiğet teşbeħ ad tetwaqeşş uca ad temmendar di tmessi.”¹⁰Isseqsa t řyaci, inna “Min i ħa negg?”¹¹Yarr-d, inna asen “Wenni ħar iğa tyuya n tcamirat, ad iwc i wenni war ħar iği ca, wenni ħar iğa macca ad igg amenni.”¹²Usin-d eawed ayt n đđariba ħima ad twassyeđřen, nnan as “A Amseřmad, min i ħa negg?”¹³Inna asen “War ttetřfem ktar zi min d awem-d yuřyen.”¹⁴Sseqsan t eawed ieeskariyyen, nnan as “Min i ħa negg neccin?” Inna asen

“War ttkeccdem u war deġmem heđ, ttqenem s řmunet nwem.”
¹⁵Am tuya ttrajan iwdan, tuya marra ttxarrašen deg wuřawen nsen x Yuřanna aqqa-t attay d Lmasih, ¹⁶xenni yarr-d Yuřanna x řřaci, inna “Necc sseyđasey kenniw deg waman, maca ad d yas wi ijeħden xafi, necc war sdihiġey uřa ad as fesyey ifiřan n sandaliyat nnes. Netta ad kenniw isseyđeř s Arruħ Iqeddsen d tmessi. ¹⁷Tazzart nnes deg ufus nnes, ħima ad issekk x wendrar nnes, ad issmun irden ęar řmarsı nnes. Maca icarfa ad itwassecmeđ s tmessi war ixessyen.”
¹⁸S tmesřayin nneđni ead ařas tuya ittħeddat iwdan, ittbarreħ s řexbar ařebħan i iwdan. ¹⁹Umi ieayar netta Hirudus, ajeġid x ij n arbee n tmurt, zi ssibbet n Hirudıyya tamęart n Filibbus umas u zi ssibbet n marra tuřeefna i igga Hirudus, ²⁰aqqa yarni *Hirudus* eawed di man aya marra, řami tuya iħebbes Yuřanna *Amseyđas*.

Aseyđas n Yeccu di Lurdun s ufus n Yuřanna Amseyđas

Mat. 3:13-17; Mar. 1:9-11

²¹Uca imsar, řami tuya twassyedřen marra iwdan d Yeccu eawed, aqqa izzuġ, xenni innurzem ujenna, ²²uca ihwa-d xas Arruħ Iqeddsen s řřifet n ict n ddat amecnaw ict n tedbirt uca ict n tmıjja zeg ujenna tuya teqqar “Cek d mmi ieızzen, zzayek i arđiy.”

Tařiret n Yeccu

Mat. 1:1-17

²³Řami tuya ibda Yeccu di řxedmet nnes, tuya ęares eřaħař řřatin n iseggwusa uca ittyiř asen aqqa netta d mmis n Yusef, mmis n Hayli, ²⁴mmis n Mattat, mmis n Lawi, mmis n Malki, mmis n Yanna, mmis n Yusef, ²⁵mmis n Mattatiyya, mmis n Amus, mmis n Naħum, mmis n Hasli, mmis n Najjay, ²⁶mmis n Maęat, mmis n Mattatiyya, mmis n Cimei, mmis n Yusef, mmis n Yahuda, ²⁷mmis n Yuřanna, mmis n Risa, mmis n Zarubbabil, mmis n Caęaltiyil, mmis n Niri, ²⁸mmis n Malki, mmis n Addi, mmis n Quřam, mmis n Almudam, mmis n Eir, ²⁹mmis n Yusi, mmis n Alieazar, mmis n Yurim, mmis n Matta, mmis n Lawi, ³⁰mmis n Simean, mmis n Yahuda, mmis n Yusef, mmis n Yunan, mmis n Alyaqim, ³¹mmis n Maliya, mmis n Miynan, mmis n Mattata, mmis n Natan, mmis n Dawud, ³²mmis n Yassa, mmis n Eubid, mmis n Bueaz, mmis n Salmun, mmis n Naħcun, ³³mmis n

Aminadab, mmis n Aram, mmis n Admin, mmis n Arni, mmis n Haşrun, mmis n Fariş, mmis n Yahuda, ³⁴mmis n Yaεqub, mmis n Işhaq, mmis n Ibrahim, mmis n Tarah, mmis n Naxur, ³⁵mmis n Saruj, mmis n Ragaw, mmis n Falig, mmis n Eiber, mmis n Calah, ³⁶mmis n Qinan, mmis n Arfaxcad, mmis n Cam, mmis n Nuḥ, mmis n Lamik, ³⁷mmis n Matucaliḥ, mmis n Inux, mmis n Yarid, mmis n Mahalaliyil, mmis n Qinan, ³⁸mmis n Inus, mmis n Cit, mmis n Adam, mmis n Arebbi.

Ajarreb n Lmasiḥ di řexřa

Mat. 4:1-11; Mar. 1:12-13

4 ¹Yeccu iεqeb-d zi Lurdun am tuya iccur s Arruḥ Iqeddsen uca itwandeh zi Arruḥ di řexřa. ²Tuya itwajarreb zeg ibři arebein n wussan. War icci walu deg wussan nni uca awarni řami εdun wussan nni, εad iğuz. ³Inna as ibři “Mařa cek d mmis n Arebbi, ini i wezruya ad idweř d ayrum.” ⁴Yarr-d Yeccu, inna “Aqqa tura ‘Bnadem war itteddar s weyrum waha, maca s kuř awař n Arebbi.’” ⁵Xenni issgaεeed it ibři řar wedrar yueřan, isscen as tigeldin n marra ddunnit deg ijjen warmac. ⁶Inna as ibři “Ad ac wcey řşulta-ya marra d ueuři nnes, minzi i necc umi temmewc u tticcey tt i wenni xsey. ⁷Mařa teebded ayi, ad řarek yiři marra.” ⁸Yarr-d xas Yeccu, inna as “Tewwej xafi, a Cciřan, aqqa tura ‘Ebed Sidi Arebbi nnek, txedmed as i netta weřdes’.” ⁹Yiwy t řar Urcalim uca issbedd it x řřarf n tzeqqa n taddart iqeddsen, inna as “Mařa cek d Mmis n Arebbi, nřar ixef nnek ssa řar wadday, ¹⁰minzi tura ‘Ad yumur lmalakat nnes xak maḥend ad cek ḥřant, ¹¹aqqa x ifassen nsent ad cek ksint ḥima ařar nnek war ineggeḥ ca ařru.’” ¹²Yarr-d xas Yeccu inna as “Aqqa itwana ‘War tjarřab Sidi Arebbi nnek.’” ¹³Umi ikemmeř ibři marra ayekkwi nnes, yuyur xas ca n řweqt.

Yeccu isseřmad iwdan

Mat. 4:12-17; Mar. 1:14-15

¹⁴Iεqeb-d Yeccu s jjeħd n Arruḥ řar Ljalil uca iffey řexbar xas di marra jwayeh i d as-d innden. ¹⁵Tuya isseřmad deg isinagugen nsen, sseuğan t iwdan.

^{3:33} min yuran s tira imeyyřen war t nufa di ca n řmaxtuřat tiqdimin

^{4:4} Tiř. 8:3 ^{4:8} Tiř. 6:13 ^{4:11} Sbḥ. 91:11,12 ^{4:12} Tiř. 6:16

Amkacaf war iği d ameqbuř di tendint nnes*Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6*

¹⁶Yusi-d ęar Nnařira mani tuęa itwarebba uca yudef ęar usinagug deg wass n ssebt elahsab tanamit nnes uca ikkar ĥima ad isseřmed.

¹⁷Immewc as adlis n Icaęya amkacaf. Ařami yarzem adlis, yufa amcan mani tuęa tura

*¹⁸“Arruĥ n Arebbi xafi, minzi netta idhen ayi
ĥima ad barrĥey s řexbar ařebĥan i imezřad,
issekk ayi-d ĥima ad sgenfięy inni umi yarz wuř,
ad barrĥey i imeĥbas s usarreĥ, i idaryaren s řxezrat
uca ad d ssekkey inni itwarzen di tiřelli,*

¹⁹ĥima ad barrĥey s useggwas ařebĥan n Arebbi.” Ica. 6:1-2

²⁰Xenni iđfeř adlis, iwci t i uxeddami, iqqim. Uca marra inni tuęa deg usinagug nđaren tiřtawin nsen dayes. ²¹Ibda iqqar asen “Aqqa deg wass-a twakemmřent tira-ya ęar imezzuęen nwem.” ²²Tuęa marra cehhden xas, ttbehten s wawařen n tcuni i d itteffęen zeg uqemmum nnes uca qqaren “Ma war iği wa d mmis n Yusef?” ²³Inna asen “Nican ad ayi tinim lmatal-a ‘A ađbib, sgenfa yixef nnek! Meĥař nesřa belli ijra di Kafarnaĥum, egg man aya eawed di tendint nnek’.” ²⁴Inna “S tidett ad awem inięy, war iği umkacaf d ameqbuř di tmurt nnes. ²⁵S tidett ad awem inięy, aqqa tijjař ařtas tuęa-tent di Israyil deg wussan n Iliya umi itwabelleę ujenna třata n iseggwusa d setta n iyuren, ařami tuęa řař imęar di tmurt marra. ²⁶War d itwassekk Iliya uřa ęar icten zzaýsen, męir ęar Zarafat i ięan di jwayeh n Sidun, ęar temęart tajjaĥ. ²⁷Tuęa di Israyil di řweqt n umkacaf Ilicaę ařtas n iwdan i di ięa řbarř uca uřa d ijj zzaýsen war itwassizdig męir Naęman Asuri waha.” ²⁸Umi sřin aya, twaccuren marra inni ięan deg usinagug s tefqaĥt. ²⁹Kkaren, ssuffęen t barra i tendint, iwyen t ęar tma n wedrar i xef tuęa tebna tendint nsen, ĥima ad t nđaren ęar wadday. ³⁰Maca netta icuqđ di řwestę nsen uca iruĥ.

Yeccu issuffuy řaryah amengus

Mar. 1:21-28

³¹Ihwa-d ɣar Kafarnaħum, ict n tendint di Ljalil, tuɣa isseřmad iten deg wussan n ssebt. ³²Ttbehten nitni s useřmed nnes, minzi awař nnes tuɣa s řřulřa. ³³Tuɣa deg usinagug ij n weryaz dayes buħbeř n ij n cciřan d amengus uca isyuyyu s jjeħd ařřas, ³⁴inna “Tewweĵ xafi! Min din jaraney akik, a Yeccu Nnařiri? Ma tusid-d *da ħima* ad aney tetteħhid? Necc ssney min teenid, aqqa cek d Amqeddas n Arebbi.” ³⁵Iwebbex it Yeccu, inna as “Sqar, teffyed zzayes!” Ařami t inđar cciřan di řwest, iffeĵ zzayes, nnebřa mma ad as issexsar ca. ³⁶Yarsa utebhet x marra uca bdan ssawařen jarasen, nnan “Mana awař-a? Aqqa s řřulřa d jjeħd ittamar řaryahat imengas ad ffyen uca ffyen.” ³⁷Iffey-d řexbar nnes ɣar kuř amcan di jwayeh i d as-d innđen.

Asgenfi n tdekkwač n Buřrus d ařřas n imeħřac

Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-34

³⁸Ikkar Yeccu, iffeĵ zeg usinagug uca yudef ɣar taddart n Simean. Tuɣa tađekkwac n Simean dayes timessi ařřas uca ttaren zzayes di řřwee nnes. ³⁹Ibedd as ɣar uzeĵif uca yuźzeř x tnessi uca teĵji tt *tmessi*. Řexdenni tekkar, tedweř tsexsar xasen. ⁴⁰Řami teyři tfuct, aqqa iwyen-d ɣares marra inni i tuɣa ɣar iĵa imeħřac i di iĵa eřam kuř řehřacat uca netta issars afus nnes x kuř ijjen zzaysen, issgenfa ten. ⁴¹Tuɣa ccwařen tteffyen-d eawed zeg wařřas idsen, tuɣa syuyyun, qqaren “Cek d Lmasiħ Mmis n Arebbi!” Iwebbex iten, war ten iĵi ad ssiwřen, minzi ssnen belli netta d Lmasiħ.

Yeccu ad irah ɣar tneddam nneđni

Mar. 1:35-39

⁴²Řami tuɣa d aziř, iffeĵ-d, iruħ ɣar ij n wemcan ixřan. Tuɣa řyaci yarezzu xas, usin-d ɣares uca řřfen t ħima war xasen ittbeeid. ⁴³Inna asen “Aqqa itxeřř ayi ad barħey eawed i tneddam nneđni s tgeldit n Arebbi, minzi i man aya umi d twassekkeĵ.” ⁴⁴Uca tuɣa ittbarreħ deg isinagugen n Ljalil.

Tařayit n imeħdaren imezwura

Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20

5 ¹Ařami xas ideħhes řyaci ĥima ad sřen i wawař n Arebbi, tuya netta ibedd řar tma n řebħar n Jinnisaret. ²Iřra tnayen n tyarruba beddent x tma u ineymaren n iseřman ffyen-d zzayes, tuya ssizdigen tiracciwin. ³Yenya deg ijjen zi tyarruba i tuya n Simean, ittar as ad yaggwej cwayt x tma. Xenni iqqim uca tuya isseřmad řyaci zi tyarrabut. ⁴Umi ikemmeř awař, inna i Simean “Ruħem řar řağay, tendarem tiracciwin nwem i tneymart n iseřman.” ⁵Yarr-d Simean, inna as “A Amseřmad, aqqa nuħeř ģiřet tekmeř, war neymar walu, maca x wawař nnek ad ndarey tracca.” ⁶Umi ggin man aya, tťfen aťtas n iseřman ařami dewřent tracciwin nsen ttcarragent. ⁷Aqqa ciyyaren řar icricen nsen inni tuya di tyarrabut nneđni, ĥima ad d asen ad ten eawnen. Nitni usin-d uca twaccurent tnayen n tyarruba ařami tuya gguren ad řarqen. ⁸Ařami iřra Simean Buřrus man aya, iwđa řar iđaren n Yeccu, inna as “Aggwej xafi, a Sidi, aqqa necc d bnadem d amednub.” ⁹Ittebhet netta d marra inni iğan akides x tneymart n iseřman i tťfen. ¹⁰Amenni eawed Yaequb d Yuħanna, tarwa n Zabadi, inni tuya d icricen n Simean. Inna Yeccu i Simean “War tteggwed ca, zi řexxu ad tiřid tyemmaređ iwđan.” ¹¹Umi d usin s tyarruba řar řbarr, jjin kuřci uca đfaren t-id.

Asgenfi n ij n weryaz i di iğa řbarş

Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45

¹²Tuya deg ict n zi tneddam *nni* ij n weryaz iřqef it marra řbarş. Umi netta iřra Yeccu, iwđa x uyembub nnes uca izawg it, inna “A Sidi, mařa teksed, tzemmaređ ad ayi tessizdeged.” ¹³Isswizzed s ufus yares, iħada t, inna “Necc xsey, tetwassizdeged!” Řexdenni iruħ xas řbarş. ¹⁴Iweřša t ĥima war tt iqqar i ĥed, maca “Ruħ dinni” ammu i d as inna, “tessecned ixef nnek i ukehhan, ewc tařaršt i *Arebbi* x usizdeg nnek am mammec yumur Musa, ĥima ad tiři d chadet i nitni.” ¹⁵Iffey-d xas řexbar ktar uca inneyru řyaci aťtas ĥima ad as sřen uca ad twassgenfan zzayes zi řehřacat nsen. ¹⁶Maca netta tuya ieqeb řar řexřa, ittzağa din.

Asgenfi n ij n bnađem d aneđbař

Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12

¹⁷Deg ij n wass zeg wussan nni, am tuđa isseřmad uca Ifarisiyyen d imseřmaden n ttawrat qqimen *din*, usin-d *iwdan* zi marra dcurat n Ljalil d Yahudiyya d Urcalim. Tuđa din jjeđd zi Arebbi mađend ad twassgenfan. ¹⁸Xžar, ca n yeryazen ksin ij n bnađem d aneđbař x qama, tuđa arezzun ad t ssidfen ęar daxeř mađend ad t ssarsen zzates. ¹⁹Umi war ufin manis t i ęa ssidfen zi ssibbet n řęaci, gaęeden x tzeqqa uca seyyben t ęar wadday ak-d qama zeg uqarmud ęar řwestę ztat i Yeccu. ²⁰Umi ižra liman nsen, inna as “A bnađem, ddnuđ nnek twayfaren ac.” ²¹Bđan imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen ttxarřsen, qqaren “Min ięna wa, aqqa netta ittceqqaf di Arebbi. Wi izemmaren ad ięfar ddnuđ myir Arebbi weđdes?” ²²Yuca Yeccu ak-d uxarrař nsen uca yarr-d, inna asen “Min tettxarrařem deg wuřawen nwem?” ²³Min ihewnen ad inię ‘Aqqa twayfaren ddnuđ nnek?’ nię ad inię ‘Kkar, tuyured!’ ²⁴Maca ģima ad tessnem belli Mmis n bnađem ęares řřulęa x tmurt ģima ad ięfar ddnuđ”, inna i uneđbař “I cek umi i ęa inię, kkar, teksid qama nnek, truđed ęar taddart nnek.” ²⁵Řexdenni ikkar zzatsen, iksi min tuđa x ittezeř uca iruđ ęar taddart nnes, issemyara di Arebbi. ²⁶Atebhet ihwa-d x marra iwdan, ssemyaran di Arebbi uca tudef iten tiggwudi, nnan “Aqqa ass-a nežra timesřayin sseęabent.”

Tařayit n Lawi (Matta)

Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17

²⁷Awarni man aya iffeę, ižra ij n bu đđariba, qqaren as Lawi, iqqim deg wemcan n đđariba, inna as “Đfar ayi-d!” ²⁸Ijja kuřci, ikkar uca iđfar it-id. ²⁹Igga as Lawi ict n ficta temęar di taddart nnes. Inni akis iqqimen ęar ttabřa tuđa-ten d řęaci aęęas zeg ayt n đđariba d inneđni. ³⁰Cetcan Ifarisiyyen d imseřmaden n idlisen nsen x imeđđaren nnes, nnan asen “Mayemmi tettettem, tessessem ak-d ayt n đđariba d imednab?” ³¹Yarr-d Yeccu, inna asen “Inni iřeģęen war ģđijen ca ađbib, maca imehřac wah. ³²War d usię ad řayię x imseggaden, maca x imednab ęar ttubet.”

Aseqsi x uzummi*Mat. 9:14-17; Mar. 2:18-22*

³³Nnan as “Mayemmi tżumman imeħḍaren n Yuħanna aṭṭas uca ttegggen tzaġit uṛa d yinni n Ifarisiyyen, maca inni nnek, ttetten, sessen?” ³⁴Inna asen “Ma tzemmarem ad tejjem ayt n umuṛay ad żummen maṛa amuṛay aqqa-t *ead* akidsen? ³⁵Maca ad awḍen wussan xmi xasen i ya itwammeksi umuṛay, řexdenni ad żummen deg wussan nni.” ³⁶Inna asen *ewed* ij n umettiř “War din ħed ittegg taneqqiċ n warruḍ n jdid x warruḍ abuṛay, maṛa lla, ad iyař jdid uṛa taneqqiċ n jdid war tettřiқи abuṛay. ³⁷War iġi ħed ittegg binu n jdid di txuncay tiqdimin, ħima binu n jdid war isscarrig ca tixuncay uca binu ad izeġee u txuncay ad *deyyesent*. ³⁸Maca ttegggen binu n jdid di txuncay n jdid uca ad xemmřen s tyuya. ³⁹Uṛa d ijj, maṛa iswa aqdim, war ittexs *ead* řexdenni jdid, minzi netta ad yini ‘aqdim ittful’.”

Lmasiħ d bab n ssebt*Mat. 12:1-8; Mar. 2:23-28*

6 ¹Imsar di ssebt amezwar n uyur wiss tnayen aqqa netta icuqq deg iyyaren n imendi. Tuya imeħḍaren nnes ttekksen tidrin, ttetten tent am tent ttheġkan s ifassen nsen. ²Ca n Ifarisiyyen nnan asen “Mayemmi tetteggem min war iħeġřen di ssebt?” ³Yarr-d Yeccu, inna asen “Ma war teyrim uṛa d min igga Dawud umi iġuż netta d yinni tuya iġan akis? ⁴Mammec yudef yař taddart n Arebbi, iksi ayrum n wesscan i war iħeġřen macca nnes myir i ikehhanen waha, uca icca zzayes u iwca *ewed* i yinni tuya iġan akis?” ⁵Inna asen “Aqqa Mmis n bnađem netta *ewed* d bab n ssebt.”

Asgenfi n ij n weryaz deg wass n ssebt*Mat. 12:9-14; Mar. 3:1-6*

⁶Imsar *ewed* di ssebt nneđni, aqqa yudef yař usinagug, ibda issyara. Tuya din ij n bnađem wenni umi afus nnes icucceħ. ⁷Ħḍan t imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, ma ad issgenfa di ssebt, ħima ad xas afen ca n ttuhmet. ⁸Maca netta yargeb x ixarriřen nsen uca inna i bnađem wenni umi icucceħ ufus nnes “Kkar, tbedded di řwest.” Ikkar uca ibedd. ⁹Xenni Yeccu inna asen “Ad kenniw

sseqsiy x ca, ma iħeġeř i *bnadem* deg wass n ssebt maħend ad igg řxar niy řyar, ad issenjem tudart niy ad iney?”¹⁰ Awarni řami tuya ixezzar di marra inni i d as-d innden, inna i *bnadem nni* “Sarreh afus nnek!” Igga amya uca idweř ufuś nnes iřehħ am wenneđni.¹¹ Nitni dewřen ccuren s zzeaf uca ssiwřen jarasen x min d as i řa ggen i Yeccu.

Řixđaret n tenεac n imazanen n Yeccu

Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19

¹²Imsar deg wussan nni, aqqa iffeř řar wedrar ħima ad izzağ uca isseđdu din ġiřet ittzağa i Arebbi.¹³ Umi tuya d aziř, iřaya-d i imeħđaren nnes uca ixđar zzaysen tenεac, isemma ten εawed imazanen.¹⁴ Simean, wenni ittkennan εawed Buřrus, d Andrawus umas d Yaεqub d Yuħanna, d Filibbus d Bartulumiyu¹⁵ d Matta d Tuma d Yaεqub mmis n Alfiyu d Simean wenni umi ttkennan ‘Bu-cđaret’,¹⁶ Yahuda umas n Yaεqub, d Yahuda Isxariyuři wenni idewřen d axeddae.

Asgenfi n marra imeħřac di řyaci

Mat. 4:23-25, 5:1-12

¹⁷Ihwa-d akisen uca ibedd deg wemcan n řewđa, tuya akides abarru n imeħđaren nnes d ij n ubarru n iwdan zi marra Yahudiyya d Urcalim u zi tma n řebħar n Tirus d Sidun,¹⁸ inni d yusin ħima ad as sřen u ad twassgenfan zi řehřacat nsen, uřa d inni itwayezzan zi řaryahat imengas. Aqqa nitni twassgenfan.¹⁹ Marra řyaci tuya ittexs ad t iħada minzi tuya itteffey-d zzayes jjeħd uca issgenfa kuři.

Awařen n řxar d wawařen n řyar

²⁰Issgaεeed tiřtawin nnes řar imeħđaren nnes, inna “Sseed nwem, a kenniw imezřađ minzi tageldit n Arebbi ad tiři i kenniw.²¹ Sseed nwem, a yinni ittřazan řexxu, minzi kenniw ad tetwassjiwnem. Sseed nwem, a inni ittrun řexxu, minzi kenniw ad tdehcem.²² Sseed nwem umi kenniw carrhen iwdan, ttazźřen xawem, ttekkwaren kenniw, uca ssfeđahen zeg yisem nwem x ssibbet n Mmis n *bnadem*.²³ Farħem deg wass nni, tnegzem s řefraħet. Aqqa řajar nwem imyar deg ujenna, minzi ammu tuya tteggen řejdud nsen deg imkacafen.

²⁴Maca uct xawem, a kenniw aytbab n wagra, minzi aqqa tetţfem afewwej nwem. ²⁵Uct xawem, a inni ijjiwne, minzi kenniw ad teġġem. Uct xawem, a inni ideġcen řexxu, minzi kenniw ad tceđnem, ad tettrum. ²⁶Uct xawem umi marra iwdan ad xawem ssiwřen mliġ. Minzi ammu tuġa tteġgen babatsen ak-d imkacafen issxarriqen.

Tayri i řeedyan

Mat. 5:38-48, 7:12

²⁷Maca ad awem iniġ i yinni ittesřan aya ‘Xsem řeedyan nwem, thillam deg yinni kenniw icarrhen, ²⁸t barkem i yinni kenniw ineeřen, tezzuġem x yinni xawem ittceddan. ²⁹I wenni i cek iwtin ġar umeggiz arr as-d s wenneđni u wenni i d ac i ġa ikksen ajeġab, war t tteţteff ad iksi uřa d tcamir nnek. ³⁰Marra wenni d ac i ġa ittaren ewc as t u wenni i ġa iksin min iġan nnek war d as t ttettar. ³¹Am mammec tersed ad awem ggen iwdan, ggem uřa d kenniw daysen amenni. ³²Mařa kenniw texsem ġar inni kenniw ittexsen *waha*, man řajar i ġarwem. Aqqa uřa d imednab ttexsen inni i ten ittexsen. ³³Mařa teggem řxar i yinni d awem itteġgen řxar, man řajar i ġarwem. Aqqa uřa d imednab tteġgen amenni. ³⁴Mařa tardřem i iwdan i zi tettrajam ad awem-d arren, man řajar ġarwem? Aqqa uřa d imednab arđřen i imednab, ġima ad asen-d idweř amenni eawed. ³⁵Maca xsem řeedyan nwem, ggem tcuni, arđřem nnebřa mma ad tettrajam ca. Ad yiři řajar nwem imġar uca ad tiřim d tarwa n wenni ieuġen x marra min iġan, minzi aqqa itthilla deg inni war t icekkaren uřa deg ieffanen. ³⁶Iřim d iġninen am mammec iġa Babatwem d aġnin.

Axecciw d thenact

Mat. 7:1-5

³⁷War ġekkem, ġima war tetwahakamem. War tthasabem, ġima war kenniw tthsisiben. Yfarem, ad awem itwayřar. ³⁸Wcem, ad awem immewc. Ad awem immewc ġar weġsin nwem ij n řmud icna, ideqqes, itwassenhezz, ifeyyed, minzi s řmud i zi i ġa tweznm kenniw, ad zzayes tetwaweznem uřa d kenniw.” ³⁹Netta inna asen ij n umettiř. “Ma izemmar udaryar ad indeh adaryar? Ma

war weṭṭin s tnayen idsen deg weḥfur? ⁴⁰Ameḥḍar war iḡi ca ḥsen zeg umseḥmad nnes, maca kuḥ ameḥḍar nican ad yiḥi amecnaw amseḥmad nnes. ⁴¹Mayemmi txezzared ɣar uxecciw tenni di tiṭṭ n umac, maca taḥnact tenni di tiṭṭ nnek war kis teḥhid. ⁴²Mammec tettegged teqqared i umac ‘Uma, ejj ayi ad ac-d s suffyey axecciw i dayek di tiṭṭ nnek’ u cek simant nnek war tettwiḥid ca taḥnact i yarek di tiṭṭ nnek. A cek lmunafiq, suffey-d amezwaru taḥnact tenni yarek di tiṭṭ nnek, xenni ad tettwaḥid mliḥ maḥend ad tessuffyed axecciw di tiṭṭ n umac.

Tacejjart d řyḡet nnes

Mat. 7:17-20, 12:34-35

⁴³War din bu tacejjart taṣebḥant i d issyemmayen řyḡet tewsar niḡ tacejjart ixwaren i d issyemmayen řyḡet taṣebḥant. ⁴⁴Minzi kuḥ tacejjart tetwassen s řyḡet nnes, minzi war třeḡded zeg isennanen řbacur uḥa zi tabya aḍiḥ. ⁴⁵Bnadem aṣebḥan zi řkenz n wuḥ nnes d aṣebḥan ad issuffey min iṣebḥen uca bnadem aeffan zi řkenz n wuḥ nnes d aeffan ad d issuffey tuæffna. S min zi iccur wuḥ, zzayes issawaḥ uqemmum nnes.

Taddart x sseḡaḥ

Mat. 7:24-27

⁴⁶Mayemmi d ayi tettḥayam ‘A Sidi, a Sidi’ uca war tetteggem ca min qqarey? ⁴⁷Marra wenni ɣari i d ɣa yasen ad iseḥ i wawaḥen inu uca ad zzaysen igg, necc ad awem ssecney min di yarwes netta. ⁴⁸Netta yarwes deg ij n bnadem i ibnan ict n taddart, iyza, iḥfar uca issars dsas x sseḡaḥ. Umi d tusa sseḥḥet, tqebbed řḥemḥet taddart nni uca war tzemmar ad tt tessenhezz, minzi tuya tebna x sseḡaḥ. ⁴⁹Maca wenni i ten ittesḥan uca war zzaysen ittegg, yarwes di bnadem i ibnan taddart nnes x tmurt nnebḥa dsas, xenni tqebbed xas řḥemḥet, řexdenni tewḍa. Tuya afartek n taddart nni d ameqqran.”

Liman n řqebţan x meyya

Mat. 8:5-13; Yuh. 4:43-54

7 ¹Awarni řami ikemmeř marra awařen nnes am d as sřen iwdan, yudef ęar Kafarnaĥum. ²Aqqa ismey n ij n řqebţan x meyya, wenni tuęa isseizz aţtas, tuęa ihřec, tuęa iggur ad immet. ³Umi isřa x Yeccu, issekk ęares ca n imęaren n Wudayen, ittar as maĥend ad d yas uca ad issgenfa ismey nnes. ⁴Xenni usin-d ęar Yeccu, ĥecmen t aţtas, nnan “Aqqa isdaheęĥ ad as tegged aya, ⁵minzi netta ittexs řgens nney uřa d netta i d aney ibnan asinagug.” ⁶Iruĥ Yeccu akisen. Ařami tuęa war iggwij ead x taddart, issekk řqebţan x meyya ca n imeddukař, nnan as “A Sidi, war ssiĥiř ixef nnek, minzi necc war sdiheęey ad tadfed sadu tazeqqa inu. ⁷S uyenni necc war ĥesbey ixef inu sdaheęey ĥima ad ęarek-d aseę, maca ini awař waha uca ad iggenfa uĥenjir inu. ⁸Minzi uřa d necc eawed d ij n bna dem sadu ifassen i ĥiy, ęari ieessasen swadday i ufus inu. Qqareę i wa ‘Ruĥ!’, xenni ittraĥ, i wenneđni ‘As-d!’, xenni ittas-d uca i yismey inu ‘Egg aya!’, xenni ittegg it.” ⁹Umi isřa Yeccu aya, ittebhet dayes. Inneqřeb uca inna i řęaci wenni tuęa it-id iđeffaren “Nec ad awem iniy, war ufię uřa di marra Israyil liman ameqqran amecnaw řqedd n wa.” ¹⁰Ařami eęqben inni itwassekken ęar taddart, ufin ismey amehřuc iggenfa.

Asnekkar n mmis n tajjač zi řmewt

¹¹Deg wass i d yusin iruĥ ęar tendint qqaren as Nayin, ruĥen akis aţtas zeg imeĥdaren nnes d ij n řęaci d ameqqran. ¹²Ařami iqarreb ęar tewwart n tendint, xęar, ksin-d ij n umettin x řeĥmeř ęar barra, netta d ayenni n wenni i tuęa ęar yemmas, tanita d tajjač, uca tuęa akis ij n řęaci aţtas zi tendint. ¹³Umi tt ięra Sidi tezzięez as uca inna as “War ttru!” ¹⁴Xenni iqarreb-d, iĥada řeĥmeř uca bedden yinni t yarbun, inna “A abřiy, i cek umi i ęa iniy, kkar-d!” ¹⁵Iqqim umettin, ibda issawař, xenni yarra as t-id i yemmas. ¹⁶Tudef tiggwudi di marra uca ĥemden Arebbi, nnan “Aqqa ikkar-d dayney umkacaf imęar” uca “Aqqa issijj Arebbi x weydud nnes.” ¹⁷Iffey řexbar-a xas ęar marra Yahudiyya d ředcur i d as-d innđen.

Yeccu d Yuḥanna Amseyḍaṣ

Mat. 11:2-19

¹⁸Imeḥḍaren n Yuḥanna εawden as man aya marra. ¹⁹Iřaya Yuḥanna i tnayen zeg imeḥḍaren nnes uca issekk iten yar Yeccu, iqqar *s uqemmum nsen* “Ma d cek d wenni i d ya yasen niy ad nraja wennedni?” ²⁰Umi yares ruḥen yeryazen, nnan as “Yuḥanna Amseyḍaṣ aqqa issekk aney-d yarek, iqqar ‘Ma d cek d wenni i d ya yasen niy ad nraja wennedni?’ ” ²¹Di tsaeet nni tuya issgenfa aṭṭas *n iwdan* zi řehřacat d uweddeb *nsen* u zi řaryah imengas uca iija aṭṭas n idaryāřen ttwařan. ²²Yarr-d Yeccu, inna asen “Ruḥem, tawdem i Yuḥanna min tezrim d min tesřim. Aqqa idaryāřen ttwařan d ineḍbařen gguren d yinni i di iġa řbarš twassizedgen d idehcar ttesřan d imettinen ttekkaren uca ittetwabarreḥ s řexbar asebḥan i imezřaḍ. ²³Sseed n wenni war dayi inderfen.”

⁴Umi ffyen imeḥḍaren n Yuḥanna, ibda iqqar i řyaci x Yuḥanna “Min yar i ya teffyem yar řexřa ad tżarem? Ma ij n uyanim issenhezza t usemmid? ²⁵Xenni min yar tuya teffyem ad tżarem? Ma ij n bna dem yard arruḍ yardeb? Xżar, inni yarden arruḍ iřan uca ddaren deg ufuhart, aqqa-ten di řeqşur n ijeġiden. ²⁶Xenni min yar tuya teffyem ad tżarem? Ma ij n umkacaf? Wah, ad awem iniy d ameqqran ktar zeg umkacaf. ²⁷Aqqa d wa i xef itwari

‘Aqqa necc ad ssekkey lmalak inu ztat i uyembub nnek, wenni i ya isswejden abrid nnek yar ztat nnek’. Mal. 3:1

²⁸Ad awem iniy, jar inni itwaxeřqen zi temyarin uřa d ijj war iġi d amkacaf ameqqran x Yuḥanna Amseyḍaṣ. Maca d amezyan di tgeldit n Arebbi imyar xas.”

²⁹Umi isřa marra iwdan aya uřa d ayt n dđariba inni itwassyeḍşen s useyḍaş n Yuḥanna, ceḥden i tsegda n Arebbi. ³⁰Maca Ifarisiyyen d imseřmaden n ttawrat ugin x cwar n Arebbi zi jjihet nsen, minzi nitni war zzayes twassyeḍşen. ³¹Xenni inna Sidi “Min zi i ya cebbhey iwdan n jjiř-a? Wi di yarwesen? ³²Nitni amecnaw iḥenjiren iqqimen di ssuq, třayān ijjen wennedni, qqaren ‘Neccin newta awem di temja, kenniw war tecđiḥem uca neccin newta awem ayejdur, kenniw war ttrum ca.’ ³³Minzi yusi-d Yuḥanna Amseyḍaṣ,

war ittett ayrum, war isess binu uca tennam 'Dayes cciṭan'. ³⁴Yusi-d Mmis n bnadem ittett, isess, tennam 'Aqqa bnadem-a iṛhef x macca d binu, aqqa-t d ameddukeṛ n ayt n dḍariba d imednab.' ³⁵Aqqa tiyit tetwasegged zi marra tarwa nnes."

Adhan n iḍaren n Yeccu

³⁶Iearḍ it ij n Ufarisi ḥima ad kis icc. Yudef yar taddart n Ufarisi uca iqqim yar ṭṭabṛa. ³⁷Xzar, ict n temyart zi tendint tuḡa-tt d tamednubt, umi tessen aqqa iqqim yar ṭṭabṛa di taddart n Ufarisi, tusi-d s ict n tziyyat n alabaster dayes řefwaḥet n mirru. ³⁸Umi tbedd yar iḍaren nnes dḍeffar nnes, tru uca tebda tessuffa iḍaren nnes s imeṭṭawen uca tebda tessazey iten s ucuwwaf n uzeḡif nnes, tessudem as iḍaren uca tdehn iten s řefwaḥet n mirru. ³⁹Umi iḡra Ufarisi, wenni it-id iearḍen, man aya, inna deg uzeḡif nnes "Mři wa d amkacaf *nican*, iři aqqa issen min teena tmeṭṭut-a tenni t iḥadan, aqqa nettat d tamednubt." ⁴⁰Yarr-d Yeccu, inna as "A Simean, yari ict n řḥajet ad ac tt iniḡ." Inna as "Ini tt, a Amseřmad!"

⁴¹"Ij n bab n umarwas tuḡa ḡares tnayen ttursen as. Ijjen tuḡa itturs as xemsa meyya ddinar u wenneḍni xemsin. ⁴²Am tuḡa war ḡarsen min zi i ḡa arren amarwas, isamḥ asen marra s tnayen idsen. Ini ayi, wi t i ḡa ixsen zzaysen ktar?" ⁴³Yarr-d Simean, inna as "Ittyiř ayi wenni umi isamḥ ktar". Inna as "Cek tḥekmed s sřaḥ". ⁴⁴Uca inneḡřeb Yeccu yar tmeṭṭut nni, inna i Simean "Ma twařid tamḡart-a? Aqqa udfey taddart nnek. Aman i yiḍaren inu war d ayi ten tewcid. Maca nettat tessired iḍaren inu s imeṭṭawen *nnes* uca tessizey iten s ucuwwaf n uzeḡif nnes. ⁴⁵Cek war d ayi tessudmed, maca nettat zeg wami d udfey war tbedd zeg usudem n iḍaren inu. ⁴⁶S zzect war tdehned ca azeḡif inu. Maca nettat tedhen iḍaren inu s řefwaḥet n mirru. ⁴⁷X uyenni ad ac iniḡ 'Aqqa itwayfar as ubarru n ddnub nnes, minzi teks aṭṭas. Wenni umi itwayfar drus, ad ḡares tiři drus n tayri'."

⁴⁸Xenni inna as "Aqqa twayfaren ddnub nnem." ⁴⁹Inni akis iqqimen yar ṭṭabṛa bdan qqaren deg yixef nsen "Min iena wa maḥend ad iḡfar uřa i ddnub." ⁵⁰Inna as i tmeṭṭut nni "Liman nnem aqqa issenjem i cem. Ruḥ di řehna".

Amettiř n umzarree

Mat. 13:1-17; Mar. 4:1-12

8¹Awarni uya tuya iggur zi tendint d dcar ęar tennedni, ittbarreh s řexbar ařebħan n tgeldit n Arebbi. Tuya akis tenec² d ca n temyarın, tuya issgenfa tent zi řaryah imengas u zi řehřacat. Tuya-tent Maryem, qqaren as ‘tenni n Majdala’ i zi twassuffęen sebaa n ccwařen, ³d Yuwanna tamęart n Xuzi, awkiř n Hirudus, d Susanna d tinnedni ařas i tuya xas ttsexxarent s wagra nsent.

⁴Umi din issmun ij n řyaci d ameqqran, usin-d ęares zi marra tinnedam, inna asen s ij n umettiř *ammu* ⁵“Iffey ij n umzarrae ħima ad izarę zzarięet nnes. Am izarree, tewđa cwayt n *zzarięet* x webrid, efsen xas uca neqben tt ijđađ n ujenna. ⁶Tewđa cwayt n *zzarięet* x weřru, umi d iymi, yuřey, minzi war ęares tuęi tuffet. ⁷Tewđa cwayt n *zzarięet* di řwestę n isennanen uca isennanen ęemmyen-d akis uca jeyfen tt. ⁸Tewđa cwayt n *zzarięet* di tmurt yaredben uca umi d iymi, igga řyięet n meyya imuren.” Am tuya iqpar man aya, iřaya “Wenni ęar ięa imezzuyen i useęi ad iseř.” ⁹Sseqsan t imeħđaren nnes, nnan as “Min ixš ad yini umettiř-a?”

¹⁰Inna “I kenniw umi immewc ad tessnem timesřayin innufaren n tgeldit n Arebbi, maca i innedni s imettiřen, ařami nitni ttwařan maca war ttwiřin uca ttesřan war fehminen.

Yeccu ittfessar lmatal n zzarięet

Mat. 13:18-23; Mar. 4:13-20

¹¹D wa d amettiř: *zzarięet* nettat d awař n Arebbi. ¹²Ina d inni itwazaręen x webrid, nitni d inni ittesřan, xenni ittas-d ibřis uca ittekkes awař zeg wuř nsen ħima war ttimnen maħend ad nejmen. ¹³Ina d inni x weřru, nitni d inni xmi i ęa sřen i wawař, ad t qebřen s řefrahet. Ina *maca* war ęarsen bu uřwar, ttamnen ęar xennit, di řweqt n ujarreb ttneqřaben. ¹⁴Ina d inni iwđan deg isennanen, nitni d inni ittesřan, xenni ttraħen uca ttbuxsuyen deg imnusen n tudart d wagra nnes d řtamue nnes uca war ssendayen ca řyięet. ¹⁵Ina d inni di tmurt yaredben, nitni d inni ittesřan i wawař, xemmřen t deg wuř nican, iřbeħ uca ssendayen řyięet s řřbar.

Amettiř n řefnar d řmerfee

Mar. 4:21-25

¹⁶Uřa d ijj war issruyi řefnar xenni iqebbar xas s ij n uqedduř niy issrusa t sadu qama, maca s řemqřub issrusa t x řmerfee ħima inni ittadfen ad řaren tifawt. ¹⁷Minzi war din min inuffaren war ittetwassedřar uřa war *din* min itwassnuffaren war ittetwissen uca ad ittressedřar. ¹⁸Xřarem mammec tettesřam, minzi wenni řar ięa ad as immarni u wenni war řar ięi, min d as ittyř řares ad zzayes itwakkes.”

Man wen ięan d yemmas d aytmas n Yeccu

Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35

¹⁹Tusi-d řares yemmas d aytmas, war zemmaren ad řares iwęen s ssibbet n řęaci. ²⁰Xebbaren t, nnan as “Yemmac d aytmac bedden barra, xsen ad cek řaren.” ²¹Yarr-d uca inna asen “Yemma d aytma, aqqa d inni ittesřan awař n Arebbi u tteggen t.”

Yeccu d řaryat

Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41

²²Deg ijjen zeg wussan nni inya deg ict n tyarrabut, netta d imeřđaren nnes. Inna asen “Ad neźwa řar ujammađin n řebřar.” Xenni qeřeen. ²³Am tuęa nitni ruřen di řebřar, ikka xas yięeř. Xenni tehwa-d ict n řaryat n usemmiđ di řebřar, tebda tyarrabut tettccura s waman uca yewear xasen řřař. ²⁴Qarben řares uca ssfağen t, nnan as “A Amseřmad, a Amseřmad, aqqa nyarreq”. Netta ikkar-d, iwebbex asemmiđ d řemwaj n waman uca ssqaren, yarsa řřař. ²⁵Xenni inna asen “Mani ięa liman nwem?” Ggwenen, ttehten, nnan jarasen “Min iena wa, aqqa ittamar uřa d asemmiđ d waman uca tteřęaean t.”

Asgenfi n ij n umeryař

Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20

²⁶Uyuren řar jjihet n Gadarinus tenni qibač i Ljalil. ²⁷Umi d iffey řar tmurt, iřqa t-id ij n weryaz zi tendint, ařęas zeg wami tuęa dayes ccwařen u tuęa war ittird arruđ, war izeddey di taddart maca deg imeđřan. ²⁸Umi iřra Yeccu, isyuy, iwđa řar iđaren nnes, inna s jjeħd “Min jaraney necc d cek a Yeccu Mmis n Arebbi i ieuęen x marra

min iġan? Ttzawagej cek, war d ayi ttessedab?”²⁹ Minzi netta tuya ittamar i řaryah amengus ħima ad d iffej zi bna dem nni. Minzi aţtas n twařawin tuya ixetţef it řaryah. Uca carfen t s snaseř d iceddiyyen řar iđaren ħima ad xas ħđan. Maca netta tuya ittarezza iceddiyyen uca ccıtan ičaren it řar řexřa.³⁰ Isseqsa t Yeccu, inna as “Mammec d ac qqaren?” Inna as “Lixyun”, minzi ccwaţen aţtas tuya udfen t.³¹ Uca nitni ttaren zzayes ħima war ten ittamar ad rařen řar weĥfur.³² Tuya din ict n tĥimart d tameqqrant n iřfan, tuya thedda deg wedrar. Ttaren zzayes ħima ad ten ijj ad dayes adfen. Uca netta isamĥ asen.³³ Ffıyen ccwaţen zi bna dem nni, udfen deg iřfan, xenni teqnunni tĥimart zi jjarf řar řebĥar uca tıarq.³⁴ Umi řrin imeksawen min imsaren, arewřen uca εawden tt di tendint d iyyaren.³⁵ Ffıyen-d ħima ad řaren min imsaren, usin-d řar Yeccu, ufin bna dem nni i zi tuya ffıyen ccwaţen, yard, s řeeqeř, iqqim řar iđaren n Yeccu uca ggweden.³⁶ Inni iřrin man aya, εawden asen εawed mammec itwassgenfa umaryah.³⁷ Marra řıaci n jwayeh i d as-d innđen i Gadarinus izawg it ħima ad xasen iggwej, minzi tudef iten tiggwudi temıar. Uca netta yenya di tıarrabut, iεqeb.³⁸ Maca aryaz i zi ffıyen ccwaţen, ittar zzayes, ma attay izemmar ad řares iqqim. Maca Yeccu issekk it, inna³⁹ “εqeb řar taddart nnek, tessecned meĥař mıarent timesřayin i dayek igga Arebbi.” Uca iruĥ, ibarreĥ di qaε tendint s marra min dayes igga Yeccu.

Yeġis n Yayrus d ict n temıart teĥřec

Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43

⁴⁰ Ařami d iεqeb, yareĥĥeb zzayes řıaci, minzi tuya marra ttrajan t.⁴¹ U xzar, yusi-d ij n weryaz qqaren as Yayrus, tuya-t d ameqqran n usinagug. Iwđa řar iđaren n Yeccu uca izawg it ad yadef řar taddart nnes,⁴² minzi ayenni n yeġis i řares tenni řar iġa tenεac n iseggwusa, tuya εřayen ad temmet. Am řares iggur, issdeĥĥes it řıaci.⁴³ Uca ict n temıart tuya ttazzřen zzayes idammen řqedd n tenεac n iseggwusa, tseyyar marra řeeweč nnes x iđbiben uca teqqim war iġi wi izemmaren ad tt issgenfa.⁴⁴ Nettat tusi-d řares zi đeffar uca tĥada abeĥřuř n warruđ n Yeccu. Řexdenni ibedd usizzeř n idammen nnes.⁴⁵ Inna Yeccu “Wi d ayi iĥadan?” Umi nkaren marra, inna Buřrus d yinni akis “A Amseřmad, řıaci issdeĥĥes ic u cek teqqared ‘Wi d ayi iĥadan?’”⁴⁶ Inna

Yeccu “Aqqa iijen tuya iħada ayi, minzi necc uciy jjehd iffey zzayi.”⁴⁷Umi tessen temyart belli war teqqim war temzar, tusi-d s uqefqef uca tewda ƣar iħaren n Yeccu, xenni txebbar it qibač i marra iwdan x man ssibbet i zi t tħada d mammec twassgenfa deyya.⁴⁸Inna as netta “Egg uř, a yeđi, aqqa liman nnem issgenfa cem. Ruħ di řehna.”

⁴⁹Am netta issawař yusi-d iijen zi taddart n umeqqran n usinagug, inna as “Aqqa yeđic temmut, war ssaħař ead Amseřmad.”⁵⁰Maca Yeccu, umi isřa man aya, yarr-d xas, inna “War teggwed ca! Amen waha, nettat ad teggenfa.”⁵¹Umi d yusa ƣar taddart, war iiji uřa d iijen ad yadef myir Buřrus d Yaequb d Yuħanna d babas n thenjirt d yemmas.⁵²Tuya marra ttrun, wtin xas ayejdur. Netta inna “War ttrum, nettat war temmut ca, maca nettat tetteř waha.”⁵³Uca deħcen dayes, ssnen belli nettat tuya temmut.⁵⁴Maca awarni řami issuffey marra, iřtef zeg ufus nnes, iřaya, inna as “A taħenjirt, kkar!”⁵⁵Idweř-d dayes buħbeř uca tekkar řexdenni. Xenni yumur ad as wcen min i ƣa tecc.⁵⁶Ttbehten lwalidin nnes. Netta iweřša ten, war qqaren i ħed min insaren.

Tayarit n tenεac imazanen

Mat. 10:5-15; Mar. 6:7-13

9¹Awarni řami d iřaya ƣares tenεac imeħdaren, iwc asen jjehd d řsulřa x marra ccwařen u x usgenfi n řehřacat.²Issekk iten ħima ad barrħen s tgeldit n Arebbi u ħima ad ssgenfan imehřac.³Inna asen “War kessim walu deg webrid niy tayyarct niy tacyart niy ayrum uřa d nnuqart, war ittiři ƣar ħed tnayen n tcamirat.⁴U man taddart i ƣa tadfem, qqimem dinni uca ffyem ssenni.⁵Mařa din wi war kenniw iqebbřen, ffyem zi tendint nni uca tezzerzem taejjajt zeg iħaren nwem d chadet xasen.”⁶Nitni ffyen, tuya ttcuqqan di dcurat, ttbarrħen s řexbar ařebħan dinni, ssgenfan imehřac di kuř amcan.

Hirudus itteggwed belli Yuħanna Amseyđař isnekkar-d zeg imettinen

Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-29

⁷Hirudus, ajeđid x ij n arbee n tmurt isřa x marra min itwaggen zzayes uca yarjef. Minzi ca zzaysen tuya qqaren aqqa Yuħanna

ikkar-d zeg imettinen ⁸u ca nneđni aqqa Iliya iđhar-d u ca nneđni *εawed* belli ijjen zeg imkacafen n wečhař uya ikkar-d. ⁹Inna Hirudus “Aqqa d necc i iqeřšen azeđif n Yuđanna, maca manis wa i xef sřiy man aya?” Uca tuya yarezzu ad t ižar.

Asecci n xemsa ařaf

Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Yuđ. 6:1-14

¹⁰Umi d *εeqben* imazanen, *εawden* as *i Yeccu* marra min ggin. Xenni yiwi ten akis, indeh iten ęar uyezdiz *ħima ad iřin* weđsen ęar ij n wemcan ixřa zi tendint tenni umi qqaren Baytřayda. ¹¹Umi yargeb řęaci x man aya, iđfar it. U netta tuya yareħħeb zzaysen, issiweř akisen x tgeldit n Arebbi u inni iħdajen ad twassgenfan, issgenfa ten. ¹²Ibda řħař issutum, qarrben ęares ten*εac*, nnan as “Sekk řęaci ħima ad rařen ęar ředcur d iyyaren i d asen-d innden, ad dinni afen mani i ęa ssensen d min i ęa ccen, minzi aqqa-neę da deg ij n wemcan ixřan.” ¹³Maca netta inna asen “Wcem asen kenniw ħima ad ccen.” Nnan as “War ęarney myir xemsa n tecnifin d tnayen n iseřman myir mařa nraħ uca ad nsey macca i marra iwdan-a!” ¹⁴Minzi tuya-ten di ca n xemsa ařaf n yeryazen. Inna i imeħđaren nnes “Sęimem ten di t*ε*urricin n xemsin.” ¹⁵Ggin amenni uca sseyimen ten marra. ¹⁶Iksi ticnifin s xemsa d tnayen n iseřman uca, am issęa*ε*eed tmuyři nnes ęar ujenna, ibark iten, xenni yarza iten uca iwca iten i imeħđaren ħima ad *ten* wcen i řęaci. ¹⁷Ccin, jjiwnen marra. Ařami d jarwen min iqqimen zeg iřeqqwaz, tuya dinni ten*εac* n tsuđatin.

Chadet n Buřrus x Lmasiħ

Mat. 16:13-19; Mar. 8:27-29

¹⁸Am tuya ittzaęa weđdes, tuya imeħđaren din akides, xenni ikkar isseqsa ten, inna “Min iqqar řęaci min eniy?” ¹⁹Arrin-d, nnan ‘Yuđanna Amseyđas’ u innedni ‘Iliya’ u ca innedni ‘aqqa ikkar-d ijjen zeg imkacafen n wečhař uya’.” ²⁰Inna asen “I kenniw, min teqqarem min eniy?” Yarra Buřrus, inna “Lmasiħ n Arebbi.” ²¹I*ε*řem asen s jjeħd uca iweřsa ten, war t qqaren i ħed.

Yeccu izwar issiweř x řmewt nnes*Mat. 16:21-28; Mar. 8:30-9:1*

²²Inna “Ittxeřř i Mmis n bnađem ad iweddeb ađtas uca ad immenđar zeg imyaren *n weydud* d arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen, ad itwaney uca deg wass wiss třata ad d ikkar.” ²³Inna i řyaci “Mařa ixs řed ad d yas awarni ayi, ittxeřř as ad inkar ixef nnes, ad iksi řřalib nnes kuř ass uca ad ayi-d iđfar. ²⁴Minzi wi ixsen ad issenjem tudart nnes, ad tt iweddar. Maca wi ixsen ad iweddar tudart nnes di řtwee inu, wa ad tt issenjem. ²⁵Minzi man řefđeř yar ij n bnađem mařa yarbeř dđunnit marra uca ad iweddar ixef nnes niy ad t teřqef txessart. ²⁶Minzi wenni i řa iřeđřan zzayi u zeg wawařen inu, ad zzayes iřeđřa Mmis n bnađem xmi i d řa yas deg ueuđi nnes u deg ueuđi n babas d lmalakat iqeddsen. ²⁷S tidett ad awem iniy, aqqa ca zeg yinni da iđđaren, war ttqasan ca řmewt ař i řa řaren tageldit n Arebbi.”

Aseuđi x wedrar*Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8*

²⁸Eřařař tmenya n wussan awarni řami *inna* awařen-a, iwyi-d akis Buřrus d Yuřanna d Yaequb uca igaeed řar wedrar řima ad izzađ. ²⁹Am tuya ittzađa, ibeddeř uđem n uęymbub nnes uca arruđ nnes idweř d acemřař ittissiqqen. ³⁰Xzar, tnayen n yeryazen ssiwřen akis, tuya-ten d Musa d Iliya. ³¹Nitni đharen s ueuđi, tuya ssawařen x wufuy nnes i tuya i řa ikemmeř di Urcalim. ³²Maca Buřrus d yinni akis, tuya ikka xasen yiđeř. Ařami d faqen, řrin aeuđi nnes d tnayen n yeryazen bedden akis. ³³Ařami xas farqen ina, inna Buřrus i Yeccu “A Amseřmad, aqqa mliř umi i da neđa. Ejj aney ad newwet třata n iqıđan, ijjen i cek, ijjen i Musa u ijjen i Iliya.” Netta war issin min inna. ³⁴Am tuya iqqar man aya, ikk-d xasen ij n useynu, issduři iten s tiři nnes. Dewřen ggweden umi udfen nitni deg useynu. ³⁵Tusi-d ict n tmijja zeg ujena, teqqar “D wa d Mmi iezzen, sřem řares!” ³⁶Ařami d tusa tmijja, ufin Yeccu weđdes. Nitni ssqaren uca war xebbaren řed deg wussan nni s ca min řrin.

Asgenfi n ij n uhenjir dayes řaryah d amengus

Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27

³⁷Tiwecca nnes ařami tuřa d hekkwan zeg wedrar, iřqa t-id ij n řyaci d ameqqran. ³⁸U xřar, ij n weryaz zi řyaci isřuy, iqqar “A Amseřmad, ttettareř zzayek, xřar mmi. Aqqa-t d ayenni n wenni řari. ³⁹U xřar, ittettef it ij n řaryah, xenni isřuyyu deřya uca ijobbed it ammu d wammu ař d as-d ittekk kuffu zeg uqemmum u s tamara i d as yarxu am t isseyzem. ⁴⁰Ttareř zeg imeřđaren nnek ad t ssuffyen, war zemwaren.” ⁴¹Yarr-d Yeccu, inna “A jjiř i war yuminen imeewwjen, mečar řarwem i řa kkey ad kenniw ksiř? Awi-d mmic da!” ⁴²Ařami řares-d yusa, inđar it ccitan *di tmurt*, imezreq it. Maca Yeccu iwebbex řaryah amengus, issgenfa ahenjir uca yarr it i babas.

Yeccu izwar issiweř x řmewt nnes tawařa nneđnit

Mat. 17:22-23; Mar. 9:30-32

⁴³Marra ttcejben di řemyaret n Arebbi. Umi tbehten marra di marra min igga, inna i imeřđaren nnes ⁴⁴“Ggem uřa d kenniw awařen-a deg imezzuyen nwem, minzi Mmis n bnađem ad itwasellem řar ifassen n iwdan.” ⁴⁵Maca nitni war fhimen i wawař-a, tuřa itwassnuffar xasen mařend war t fehmen. Uca nitni ggweden ad t sseqsan x wawař-a.

Man wen iřan d ameqqran

Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37

⁴⁶Yudef iten ij n umcubbec x man wen zzařsen i řa yiřin d ameqqran qaε. ⁴⁷Issen Yeccu axarreř n wuřawen nsen uca iksi ij n uhenjir issbedd it řares. ⁴⁸Inna asen “Wi i řa iqebřen ahenjir-a s isem inu, iqbeř ayi necc u wi d ayi i řa iqebřen, iqbeř wenni d ayi-d issekken. Minzi wenni d ameřyan qaε jarawem, netta ad yiři d ameqqran.”

Wi war iřin đidd nney, netta aqqa-t akidney

Mar. 9:38-40

⁴⁹Yarr-d Yuřanna, inna “A Amseřmad, neřra ijjen issuffuy ccwařen s isem nnek uca nessbedd it, minzi netta war cek iđeffar akidney.” ⁵⁰Inna as Yeccu “War t ssbeddam, minzi wi war iřin đidd nney, netta aqqa-t akidney.”

Yeccu d Isamariyyen

⁵¹Umi d iwɗen wussan n tkessit nnes yar ujenna, yarra ayembub nnes ħima ad irah yar Urcalim. ⁵²Issekk zzates ireqqasen. Ruħen nitni uca iwɗen yar ij n dcar n Isamariyyen ħima ad as ssewjden *din*. ⁵³Nitni maca war t qbiřen, minzi ayembub nnes tuya iggur yar Urcalim. ⁵⁴Umi zrin Yaëqub d Yuhanna, imeħɗaren nnes, man aya, nnan “A Sidi, ma tersed ad numur ħima timessi ad d tehwa zeg ujenna uca ad ten tecc amecnaw mammec igga əawed Iliya?” ⁵⁵Maca am d inneqřeb, iwebbex iten, inna “War tessinem ca man arruħ i zi teġam kenniw?” ⁵⁶Minzi Mmis n bnaɗem war d yusi ca ħima ad issellek řeemur n iwɗan maca ħima ad *ten* issenjem.” Xenni ruħen yar dcar nneɗni.

Adfar n Yeccu

Mat. 8:19-22

⁵⁷Am gguren nitni deg webrid, inna as ijjen “A Sidi, ad cek ɗfarey mani mma i ya traħed.” ⁵⁸Inna as Yeccu “Iceɓbawen yarsen ifran d ijɗaɗ n ujenna yarsen řeewacc, maca Mmis n bnaɗem war yares uħa mani i ya isenned azeġif nnes.” ⁵⁹Inna i wenneɗni “ɗfar ayi-d!” Inna wanita “A Sidi, ejj ayi amezwar ad areggweħeħ ad neɗřey baba.” ⁶⁰Inna as Yeccu “Ejj imettinen ad neɗřen imettinen nsen, maca cek ruħ, tbarrħed s tgeldit n Arebbi.” ⁶¹Inna wenneɗni “Ad cek ɗfarey, a Sidi, maca ejj ayi amezwar ad ggeħ allah ihennik x inni yari di taddart inu.” ⁶²Inna as Yeccu “Uħa d ijj, maħa issrusa afus nnes x usyar xenni ad ixzar yar ɗeffar, ad iřřeħ i tgeldit n Arebbi.”

Yeccu issekka tnayen u sebein n imeħɗaren nnes

10 ¹Awarni man aya issgaëed Sidi əawed sebein nneɗni uca issekk iten tyuya tyuya qibač i uymbub nnes yar kuř tandint d wemcan mani tuya netta iezem ad d yas. ²Inna asen “Tameyra aħtas, maca ixeddamen drus, s uyenni ttarem i Bab n tmeyra ħima ad issekk ixeddamen yar tmeyra nnes. ³Ruħem! Aqqa ad kenniw ssekkey amecnaw izmaren jar wuccanen. ⁴War kiwem kessim tteřtim n tmenyat niħ tacyart uħa d sandaliyat, war ttseġamem x ijjen deg webrid. ⁵Man mma axxam i ya tadfem, inim d amezwaru ‘Řehna x taddart-a.’ ⁶Maħa din mmis n řehna, řehna nwem ad xas yarsa, maħa war iġi amenni, řehna nwem ad

ɣarwem-d isqeb. ⁷Qqimem di taddart nni, teccem, teswem zi min ɣarsen, minzi axeddam isdaheḡ ṛmunet nnes. War ggurem ca zi taddart ɣar taddart nneḍni. ⁸Man mma tandint i ɣa tadfem uca ad kenniw qebṛen, ccem min d awem i ɣa wcen. ⁹Sgenfam imehṛac i din iḡan, inim asen ‘Aqqa tqarreb-d ɣarwem tgeldit n Arebbi.’ ¹⁰Man mma tandint i ɣa tadfem, war kenniw qebbṛen, ffyem ɣar zznaqi nnes, inim ¹¹‘Uṛa d tasejjajt i dayney iṛeşqen x idaren nney n tendint nwem, ad tt nezzerz xawem, maca ssnem aya, aqqa tqarreb-d ɣarwem tgeldit n Arebbi!’ ¹²Ad awem iniḡ belli deg wass n *lḥisab* nni ad yiṛi ṛḥaṛ n Sudum ihwen zi tendint nni.

Awebbex n ca n tneddam

Mat. 11:20-24

¹³Uct xam, a Xurazin, uct xam, a Baytşayda! Mṛi weqęent di Tirus d Sidun řeejayeb i itwaggen daykent, ad tiṛi tubent zi zman am qqiment di txancet n wecḍan d iyyeḍ x *izeḡifen nsent*. ¹⁴Maca ad yiṛi ṛḥaṛ n Tirus d Sidun ihwen zi ṛḥaṛ nkent di *lḥisab*. ¹⁵Ucem, a Kafarnaḡum, ma ad tetwassgaęeded ɣar ujenna? Aqqa ad tetwassehwid ɣar řaxart! ¹⁶Wi daywem i ɣa isṛan, ad zzayi iseṛ, wi kenniw i ɣa yagin, ad ayi yagi u wi d ayi i ɣa yagin, ad yagi wenni d ayi-d issekken.” ¹⁷Ēeqben sebsin s řefraḡet, nnan “A Sidi, uṛa d ccwaṛen ṫṫaęen aneḡ s yisem nnek.” ¹⁸Uca inna asen “Zriḡ Cciṫan iwḍa-d amecnaw assam zeg ujenna. ¹⁹Xzar, ad awem wceḡ řşulṫa ḡima ad teefsem x ifiḡran d iḡarḍmawen u x marra jjehd n řeedu. uṛa d ict n řḡajet war kenniw teḍarri ca. ²⁰Maca war farrḡhem ca s uya belli aqqa řaryahat ad awem ṫṫaęen, maca farḡhem belli aqqa ismawen nwem twazemmen deg ijenwan.”

Tazaḡit n Yeccu i Babas

Mat. 11:25-27; 13:16-17

²¹Di tsaeęet nni eawed ifarḡ Yeccu di arruḡ, inna “Necç ttqadiḡ cek, a Baba, Bab n ujenna d tmurt, minzi tessnuffared timesṛayin-a x imiḡisen u x aytbab n řeeqeṛ uca tessareḡbed tent i iḡenjiren imezyanen. Wah, a Baba, ammu i tuḡa ixs řxaḍar nnek!” ²²Xenni, umi inneḡṛeb ɣar imeḡḍaren nnes, inna “Kuṛci immewc ayi zi Baba uca uṛa d ijj war issin man wen d Tamemmit myir Tababat u man wen d

Tababat myir Tamemmit, d wenni umi ixs Tmemmit ad t issargeb.”
²³Inneqreb-d Ƨar imeħdaren weħdsen, inna “Sseed n tiṭṭawin i ittwařan min tettwařam kenniw. ²⁴Minzi necc ad awem iniƧ, aqqa aṭṭas n imkacafen d ijeğiden xsen ad Ƨaren min tettwařam kenniw uca war tt tettwiřin uřa ad sřen min tettesřam uca war tt ttesřin.”

Amettiř n Usamiri arħim

²⁵Xřar, ij n umseřmad n ttawrat ikkar-d ħima ad t iqeğeb, inna “A Amseřmad, min i Ƨa ggeƧ ħima ad warteƧ tudart n řebda?” ²⁶Inna as “Min din yurin di ttawrat? Mammec teqpared?” ²⁷Yarr-d, uca inna

*“Ad tersed Sidi Arebbi nnek zi marra wuř nnek,
 s marra řeemar nnek, s marra jjeħd nnek, s marra řeeqeř nnek
 uca ad tersed amqarreb nnek amecnaw ixef nnek.”* Tiř. 6:5; Law. 19:18

²⁸Inna as “Aqqa tarrid nican. Egg man aya uca ad teddared.” ²⁹Maca netta ixs ad issegged ixef nnes, inna i Yeccu “Man wen iğan d amqarreb inu?” ³⁰Yarr-d xas Yeccu eawed, inna as “Ij n weryaz ihwa-d zi Urcalim Ƨar Ariħa uca iwđa deg ifassen n iceffaren, arrin t d aearyan, wtin t s weemud, xenni ruħen, jjin t jar řmewt d tudart. ³¹Imсар aqqa ij n ukehhan ihwa-d Ƨar webriđ nni, izra it uca ikka Ƨar ujemmađ n webriđ. ³²Ammu eawed uřa d ij n Ulawi iedud-d x wemcan nni, izra it uca ikka Ƨar ujemmađ n webriđ. ³³Maca ij n Usamari (=ij n *bnadem zi tendint n Samariya*), tuƧa-t deg usafar, yiweđ-d Ƨares. Umi t izra, iħinn xas aṭṭas, ³⁴iqarreb Ƨares, icedd as iyezzimen nnes, iseyyeħ xasen zzect d waman n uđiř, issenya it x zƧayřet nnes, yiwi it Ƨar wenwař, itthilla dayes. ³⁵Tiwecca nnes řami iruħ, iksi tnayen n ddinar, iwc iten i bab n wenwař, inna as ‘Thilla dayes u mařa txeğřed ktar zi man aya, ad cek t xeğřey xmi i d Ƨa eeqbey’. ³⁶Man wen zi třata nni tettwařid d amqarreb n wenni iwđan deg *ifassen n iceffaren*?” ³⁷Inna “Wenni xas iħinnen.” Inna as Yeccu “Iwa uyur, uřa d cek tegged amenni!”

Di taddart n Maryem d Marta

³⁸Am tuƧa gguren nitni, yudef Ƨar ij n dcar. Uca ict n temƧart, qqaren as Marta, tareħħeb zƧayes di taddart nnes. ³⁹TuƧa Ƨar ta

ict n wečmas, qqaren as Maryem, tenni tuɣa teqqim ɣar iɖaren n Yeccu uca tuɣa tessɕessa i wawař nnes. ⁴⁰Maca Marta tuɣa tecyeyř ařtas s tsexxart. Nettat tusi-d ɣares, tenna “A Sidi, ma war d ac icqı belli ućma tejja ayi ttsexxarey weħdi? Ini as ĥima ad ayi tɛawen.” ⁴¹Yarr-d Yeccu, inna as “Marta, Marta, cem tceyřed u tqeġiqed x wařtas n tmesřayin, ⁴²maca ittxeřř icten *waha* uca Maryem tixɖar tasyart tařebħant tenni war itwakksen zzayes.”

Yeccu isseřmad mammec icuwwar ad zzaġen

Mat. 6:9-15

11 ¹Am tuɣa ittzaġa deg ij n wemcan, imsar, umi netta ikemmeř tazaġit nnes, aqqa ijjen zeg imeħɖaren nnes inna “A Sidi, seřmed aney ad nezzaġ amecnaw mammec tuɣa Yuħanna isseřmad ɛawed imeħɖaren nnes.” ²Inna asen “Meřmi mma tezzuġem, inim ‘Babatney i iġan deg ijenwan, isem nnek ad yiři itwaqeddes, ejj ad d tas tgeldit nnek, uca am mammec cek tersed ad tiři deg ujenna, ad tiři ɛawed ammu di tmurt. ³Ewc aney kuř ass ayrum nney i kuř ass. ⁴Yfar aney ddnub nney, minzi neccin ɛawed nsameħ i marra inni dayney ittursen. War d aney ssidif ca deg uyekkwı, maca senjem aney zeg ueffan.’”

Ttarem, xenni ad awem immewc

Mat. 7:7-11

⁵Xenni inna asen “Man wen zzaywem i ɣar iġa ij n umeddukeř, wenni ɣares-d i ɣa yasen deg wezyen n ġiřet uca ad as ini ‘A ameddukeř, ardeř ayi třata n tecnifin, ⁶minzi ij n umeddukeř inu, ixecc-d ɣari zeg usafar, war ɣari min d as i ɣa qeddmey.’ ⁷Xenni ma ad xas-d yarr netta zi daxeř uca ad as ini ‘War d ayi ttšeddae, tawwart tbellee řexxu d tarwa aqqa-tt akidi di tassut, war zemmarey ad d kkaray maħend ad ac wcey ca’. ⁸Ad awem iniy, mařa war d ikkar ĥima ad as iwc umi netta d ameddukeř nnes, iwa ad d ikkar ad as iwc meħař ma iħdaj x ssibbet n řewɛaret nnes. ⁹Ad awem iniy, ttarem, xenni ad awem immewc, arzum, xenni ad tafem, ssqarqben, xenni ad awem arezmen. ¹⁰Minzi marra wi i ɣa ittaren ad iksi u wi i ɣa yarzun ad yaf u wi i ɣa issqarqben ad as itwarzem. ¹¹Ma niy din jarawem ij n tbatat, wenni, umi d as i ɣa ittar mmis ayrum, ad as iwc azru? Niy asřem, xenni ad as iwc afiyar deg

wemcan n wesřem? ¹²Ma niy mařa ittar zzayes tameřač, ad as iwc tařardent? ¹³Mařa kenniw, am teřam xenni d ieffanen, tessnem ad tewcem timewca tiřebħanin i tarwa nwem, mečar s wařtas ad iwc Tbatat wenni iřan deg ujenna Arruħ Iqeddsen i yinni d as-d ittaren?"

Yeccu d Beelzabul

Mat. 12:22-30; Mar. 3:20-27

¹⁴Issuffey Yeccu ij n cciřan, tuya wa d agnaw. Awarni řami issuffey cciřan, xenni agnaw ibda issawař. Ittebhet *marra* řyaci. ¹⁵Maca ca zzaysen nnan "S Beelzabul ameqqran n ccwařen issuffuy ccwařen." ¹⁶Inneđni ttaren zzayes řeřamet zeg ujenna ĥima ad t jarrben. ¹⁷Maca netta yargeb x ixarriřen nsen, inna asen "Kuř tageldit i ibđan x yixef nnes ad tetwareddeř uca taddart i ibđan x yixef nnes, ad tewđa. ¹⁸Mařa ibđa Cciřan x yixef nnes, mammec i ya teqqim tgeldit nnes? Minzi kenniw teqqarem belli necc s suffuyey ccwařen s Beelzabul. ¹⁹Mařa necc s suffuyey ccwařen s Beelzabul, s min zi ten s suffuyen iħenjiren nwem? X uyenni ad iřin nitni d řquđat xawem. ²⁰Mařa tuya s uđađ n Arebbi i zi s suffuyey ccwařen, xenni aqqa tusi-d řarwem tgeldit n Arebbi. ²¹Min ya yekk weryaz ijehden iħezzen s řesnaħ ittæessa x tzeddiyt nnes, ad yiři wagra nnes di řaman. ²²Maca meřmi i d ya yas wenni iřan d jjiheř xas uca ad t iřreb, aqqa netta ad as ikkes řesnaħ i xef tuya ittcař uca ad ibđa min tuya zzayes iksi. ²³Wenni war iřin akidi, aqqa-t đidd inu u wenni war kidi issmunin, aqqa netta issbeřta.

Řaryah yarezzu ad d iřeqb

Mat. 12:43-45

²⁴Xmi i ya iffey řaryah amengus zi bnađem, ad icuqq deg imucan war daysen bu waman, ad yazu arrařet uca xmi war tt ittif, ad yini 'Ad eeqbey řar taddart inu tenni i zi ffey.' ²⁵Ad d yas uca ad tt yaf, tfařđ, tzewweq. ²⁶Xenni ad irah, ad iksi sebea n řaryah inneđni d ieffanen xas, ad adfen uca ad zedyen dinni. Xenni ad idweř uneggar n bnađem nni war iħři ktar x mammec tuya-t řar umezwar." ²⁷Am issawař s uya, tesgaæeed ict n temyart zi řyaci tmijja nnes, tenna as "Sseđ n uæeddis i cek iksin u tebbuct i zi teřđed!" ²⁸Maca netta inna "Æad d amezwaru sseđ n yinni ittesřan awař n Arebbi uca ĥeffden t."

Řeřamet n Yunes

Mat. 12:38-42; Mar. 8:12

²⁹Am tuřa řřaci ittdeřhas ead ktar, ibda iqqar “Jjiř-a d aeffan, ittettar řeřamet, war d as tettmewci řeřamet myř řeřamet n Yunes amkacaf. ³⁰Minzi amecnaw mammec tuřa Yunes d řeřamet i ayt n Niniwa, ammu i řa yiři Mmis n bnađem eawed d řeřamet i jjiř-a. ³¹Tajeđidt n ljanub ad tekkar deg wass n lřisab ak-d yeryazen n jjiř-a, ad ten řřaseb. Minzi tusi-d zeg ineggura n tmurt řima ad tseř i tiyit n Sulayman. Xřar, aqqa da wenni imřaren x Sulayman. ³²Iryazen n Niniwa ad d kkaren di lřisab ak-d jjiř-a uca ad ten řasben, minzi nitni tuben awarni i ubarreř n Yunes. Xřar, aqqa da wenni imřaren x Yunes.

Ťtit d tifawt n arrimet

Mat. 5:15; 6:22-23

³³War din uřa d ijj issreqqa řřendiř uca issrusa t deg wemcan inuffaren niř sadu ij n řmud, maca issrusa t x řmerfe e řima inni i d řa yadfen ad řaren tfawt. ³⁴Řřendiř n arrimet nnek d tiřř. Mařa tiřř nnek teřfa, xenni ad tiři tfawt uřa di marra arrimet nnek. Mařa ad tiři tiřř nnek d taeffant uřa d arrimet nnek ad tiři d tağest. ³⁵Xřar xenni, řima min dayek iğan d tifawt war tettiři d tağest. ³⁶Mařa marra arrimet nnek teccur s tfawt, war dayes uřa d ijj n uyezdiz ibarcen, xenni ad dayes tiři tfawt kuřci, amecnaw mammec xmi yareqq řřendiř s řřya nnes.”

Uct x Ifarisiyyen d imseřmaden n idlisen

Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40; Luk. 20:45-47

³⁷Am tuřa issawař s man aya, iearđ it ij n Ufarisi řar umecři akides uca yudef, iqqim řar řřabřa. ³⁸Maca Afarisi, umi izra man aya, ittebhet minzi netta war issird ca d amezwar i umecři. ³⁹Inna as Sidi “A kenniw a Ifarisiyyen, tessizdagem barra n řkas d řřeři, maca daxeř nwem iccur s řřmee d řřar. ⁴⁰**A kenniw a ifyař**, ma war iři wenni iggin min iğan řar barra, igga uřa d min iğan daxeř? ⁴¹Maca wcem min iğan daxeř d řředqet, u xřar, marra ad awem yiři d amezdag.

⁴²**Uct xawem**, a Ifarisiyyen minzi tæccaram nneenaε d wazar d marra tibbi, xenni tejjim řheqq d tayri n Arebbi řar uyezdis. Iwa ittxeřš i *bnadem* ad igg ta, nnehřa mma ad ittu tennednit.

⁴³**Uct xawem** a Ifarisiyyen, minzi ieřeb awem ad teqqimem x řekrasi n zzat deg isinagugen u ieřeb awem ad xawem seřmen *iwdan* di řeswaq.

⁴⁴**Uct xawem**, a imseřmaden n ttawrat d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, minzi kenniw tetteggem am imeđřan iduřyen uca inni xasen igguren war ssinen.”

⁴⁵Yarr-d ijjen zeg imseřmaden n ttawrat, inna “A Amseřmad, aqqa xmi d aney teqqared aya, tessfedħed aney uřa d neccin.”

⁴⁶Inna “**Uct xawem**, a imseřmaden n ttawrat, minzi tessarebbum řehmuř iđeqřen x tkessit x *iwdan*, xenni kenniw s yixef nwem war tħadam řehmuř nni uřa s ijjen zeg iđewđan nwem!

⁴⁷**Uct xawem**, minzi tbennam imeđřan n imkacafen u řejdud nwem nyin ten. ⁴⁸S man aya tneemem, aqqa kenniw tareřtam s min ggin řejdud nwem, minzi nitni nyin ten uca kenniw tbennam imeđřan nsen. ⁴⁹X uyenni tiyit n Arebbi tenna ‘aqqa ad asen-d ssekkey imkacafen d imazanen, ad nyen ca zzaysen uca ad xasen azzřen, ⁵⁰ħima ad itwattar zi jjiř-a idammen n marra imkacafen i itwassizzřen zeg wami tetwagg ddunnit, ⁵¹zeg idammen n Habil ař idammen n Zakariya wenni nyin jar uealřar d taddart *iqeddsen!* Wah, ad awem iniy belli iggur ad twattaren *idammen nsen* zi jjiř-a.

⁵²**Uct xawem**, a imseřmaden n ttawrat, minzi tkessim tasarut n tmusna, xenni war tettidfem kenniw u inni tuya ittadfen, teřřfem ten.”

⁵³Am tuya akidsen issawař s uya, bdan imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen ttadadan t ařřas uca ĥřaren t s iseqsiten x wařřas n tmesřayin, ⁵⁴uca ggin as taxceft, arezzun ad t řřfen s ca zeg uqemmum nnes, ĥima ad t đermen.

Yeccu isseřmad imeħđaren nnes

12 ¹Řexdenni, am d idweř řřaci imun s řuřuf n *iwdan*, ařami bdan eeffsen ijj x wennedni, ibda iqqar i imeħđaren nnes amezwar “Ĥđam ixef nwem zeg wentun n Ifarisiyyen, aqqa-t d nnifaq! ²War din min idřin war ittetwasseđhar, uřa *war din* min inuffaren war ittetwissin. ³S uyenni marra min tennam di tařest ad

itwaseř di tfawt u min xef tessiwřem deg umezzuŷ deg wexxam ad itwabarreħ zzayes x tzeywin.

Ggwedem Arebbi

Mat. 10:28-31

⁴Necc ad awem iniy, a imeddukař inu, war tteggwidem ca zeg yinni ineqqen arrimet u awarni man aya war zemmarem ad ggen ktar *ead*.
⁵Maca necc ad awem ssecney wenni zi i Ʒa teggwedem. Ggwedem zeg wenni Ʒar iġa řřulřa ħima ad kenniw inřar di jehennama awarni řami inƷa. Wah, ad awem iniy, zeg wanita i Ʒa teggwedem! ⁶Ma war ttmenzzin xemsa n zřawec s tnayen n iřuldiyyen n nnħas (=‘*tnayen n assariyat*’)? Uca uřa d ijj zzaaysen war ittettwattu zzat i Arebbi. ⁷Uřa d iřuřřan n *ucuwƷaf n* uzeġif nwem *Ʒawed marra twaħesben*. War tteggwidem ca, kenniw ħsen zi zřawec ařřas!

Acejje i chadet x Yeccu qibač i iwdan

Mat. 10:32-33, 12:32, 10:19-20

⁸Ad awem iniy, marra wi zzayi i Ʒa icehden qibač i iwdan, ad xached *Ʒawed Mmis n bnađem zzat i lmalakat n Arebbi*. ⁹Wi d ayi i Ʒa inkaren qibač i iwdan, uřa d netta ad itwankar qibač i lmalakat n Arebbi. ¹⁰Kuř ijj wenni i Ʒa inin awař řidd n Mmis n bnađem, ad as tt tƷaƷfar. Maca wenni i Ʒa iceqqfen di Arruħ Iqeddsen war d as tt tetƷaƷfar ca! ¹¹Xmi kenniw i Ʒa nedhen Ʒar isinagugen u zzat i řħukkam d řřulařat, war kessim ca amnus min zi i d Ʒa tarrem niƷ min i Ʒa tinim! ¹²Minzi Arruħ Iqeddsen ad awem isseřmed di tsaeet nni min ittxeřř ad tinim.”

Amettiř n bab n wagra

¹³Inna as ijjen zi řƷaci “A Amseřmad, ini as i uma ħima ad kidi ibđa řwart.” ¹⁴Inna as “A bnađem, wi d ayi yarrin xawem d řqađi niƷ d řeaderř?” ¹⁵Inna asen “Ʒarwem, ħđam ixef nwem zi řřmee, aqqa maca *Ʒawed mařa Ʒares afeyyeđ n wagra* Ʒar yijjen, xenni tudart nnes war tettiři zeg wagra nnes.” ¹⁶Iwca asen ij n umettiř, inna “Iyyar n ij n bnađem, wenni d bab n wagra, iwyi-d řřabet ařřas. ¹⁷Ixarreř deg ixef nnes, inna ‘Min i Ʒa ggeƷ? Minzi war Ʒari bu řmars i di i Ʒa yarweƷ řƷiġet inu.’ ¹⁸Inna ‘Ammu i Ʒa ggeƷ, ad hedmeƷ řemrasi inu, xenni

ad bniy řemrasi d imeqqrannen xasen uca ad daysen xezney marra řyřget d wagra inu, ¹⁹ad iniy i yixef inu: A řeemar inu, řarek ařtas n wagra itwaxzen din i wařtas n iseggwusa, areyyeh, tecced, teswed u tfarřhed!" ²⁰Inna as Arebbi 'A afyuř, aqqa řiřet-a ad zzayek itwattar řeemar nnek. Xenni i umi i řa yiři min tessewjded?' ²¹Ammu i řa imsar i wenni iyarwen řeknuz i yixef nnes u war iři d bab n wagra di Arebbi."

War tteksim s wemnus

Mat. 6:25-34; 19-21

²²Inna i imeřđaren nnes "X uyenni ad awem iniy, war kessim s wemnus i tudart nwem min i řa teccem, u war kessim s wemnus uřa i arrimet nwem min i řa tyarđem. ²³Tudart ktar zi macca u arrimet ktar zeg werruđ. ²⁴Xzarem řar ibayřiwen! Aqqa war zarrreen, war mejjaren, war řarsen tasraft niř d řmarsu u Arebbi issecca iten. Meřař tueřam kenniw x ijđarđ. ²⁵Man wen zzaywem izemmar ad yarni d tzuggart nnes uřa d ijj n uyiř s wemnus nnes? ²⁶Mařa tuřa kenniw war tzemmarem uřa x min iřan d amezyan qaε, mayemmi i řa teksim s wemnus x min iqqimen. ²⁷Xzarem mammeç řemmyen nnuwwac (=ijejjigen)! War xeddmn, war ttqaređcen, waxxa amenni ad awem iniy, aqqa uřa d Sulayman di qaε aεuři nnes war yarđ ca amecnaw uřa d ijj zzaysen. ²⁸Mařa Arebbi issyarđ ammu řeřtic i iřan ass-a deg iyyar uca tiwecca ad immenđar di tefqunt, meřař xenni d awem i řa issyarđ, kenniw i di iřa drus n liman? ²⁹U kenniw, war arezzum ca x min i řa teccem uřa x min i řa teswem, war ttiřim tmeyyřem ca. ³⁰Minzi marra timesřayin-a arezzun daysent řegnus n ddunnit. Maca Babatwem issen belli teřwajem tent. ³¹Maca arzum tageldit n Arebbi uca timesřayin-a marra ad awem twamarnint. ³²War tteggwid, a cem a řimart tamezyant, minzi yarđa Babatwem ad awem iwc tageldit. ³³Zenzem min řarwem, wcem řředqet, ggem i yixef nwem ticyarin n tmenyat i war yareccin, ij n řkenz i war iqeřřin deg ijenwan, mani war ittidef uceffar uřa d tcinda war tettegg řews. ³⁴Minzi mani i řa yiři řkenz nwem, dinni i řa yiři εawed wuř nwem.

Iřim tfaqem

Mat. 24:45-51

³⁵Iřim tħezmem s ibuyas u s řefnarat nwem areqqent. ³⁶Xenni iřim kenniw amecnaw iwdan i ittrajan sidi nsen xmi i d ya yeeqeb zeg wurar, ħima, xmi i d ya yas, ad issqarqeb, xenni tzemmarem ad as tarzmem deġya. ³⁷Sseed n isemyan inni, xmi i d ya yas sidi nsen, ad ten yaf faqen. S tidett ad awem iniy, aqqa ad iħezzem ixef nnes uca ad ten issyim *yar ttabřa*, xenni ad d yas ad xasen isexxar. ³⁸Mařa yusi-d ħar ħeřtu wiss tnayen n ġiřet niġ ħar ħeřtu wiss třata uca yufi ten ammu, sseed i isemyan nni. ³⁹Maca ssnem aya: mařa bab n taddart issen di man tsaeet i di i ħa ixecc uceffar, xenni ad yiři ifaq uca war itteġji taddart nnes ad t acaren. ⁴⁰Iřim kenniw eawed twejdem, minzi Mmis n bnađem ad d yas deg ict n tsaeet i war tetrijim. ”

Awkiř amtiqqi

⁴¹Inna as Buřrus “A Sidi, ma i neccin i teqqared amettiř-a niġ eawed i marra?” ⁴²Inna as Sidi Yeccu “Man wen iġan xenni d awkiř amtiqqi d amiġis wenni i ħa yegg sidi nnes x ixeddamen nnes ħima ad asen iwc řeeweċ nsen di řweqt nnes? ⁴³Sseed n ismey wenni i ħa yaf sidi nnes, xmi i d ya yas, ittegg ammu. ⁴⁴S tidett ad awem iniy, belli ad t yegg x marra agra nnes. ⁴⁵Maca mařa ismey nni inna deg wuř nnes, aqqa sidi inu išeřtař x weeqab uca ibda iccat isemyan d tiyya, ittett, isess, iseccar, ⁴⁶xenni ad d yas sidi n ismey nni deg ij n wass war tt ittriji uca ad t iqeřř x tnayen, ad igg tasyart nnes ak-d yinni war iġin d iřdiqen. ⁴⁷Ismey nni wenni issnen řxađar n sidi nnes uca war issewjed ixef nnes uřa war iggi elařsab řxađar nnes, ad itwawwet s tiyyita ařas, ⁴⁸maca wenni war issinen řxađar nnes uca igga min isdaheġen tiyyita, ad itwawwet drus. Zi kuř ijjen umi immewc ařas, ad zzayes itwattar ařas u wi umi itwakellef ařas, ad zzayes itwattar ktar.

Tawasit n Yeccu ibeřta

Mat. 10:34-36

⁴⁹Usiy-d ħima ad ndareġ timessi x tmurt u min i ħa xsey mařa aqqa-tt tetwassareġ? ⁵⁰Ittxeřř ayi ad twassyedřey s ij n useġđas u mammec twařsareġ ař i d ħa itwakemmerř. ⁵¹Ma ittyiř awem belli usiy-d ħima ad wceġ řehna x tmurt? Lla lla, ad awem iniy, maca

ad din yiři ubeṭṭu. ⁵²Minzi zi řexxu d tsawent ad mmsebđan xemsa deg ict n taddart, třata đidd tnayen d tnayen đidd třata. ⁵³Babas ad imsebđa x mmis, d mmis x babas, d yemmas x yeğis, d yeğis x yemmas, d třallat x tesřit, d tesřit x třallat nnes.”

Ittxeşş ad nmeyyez řweqt

Mat. 16:2-3

⁵⁴Inna εawed i řyaci “Xmi i ya tżarem ij n useynu igææed zi řyarb, deyya ad tinim ‘Ad yiři wenżar’ uca ammu ad imsar. ⁵⁵Xmi i ya tżarem asemmiđ n ljanub ittşuđ, xenni ad tinim ‘Ad yiři řehmu’ uca *ammu* ad imsar. ⁵⁶A kenniw a lmunafiqin, aqqa tessnem ad tmeyyzem udem n tmurt d ujenna, ma zman-a mammeç war t tmeyyzem?

Ggem weşřah ak-d weyrim nnek

Mat. 5:25-26

⁵⁷Mayemmi war tħekkmem s yixef nwem min iğan d şşah? ⁵⁸Minzi, xmi i ya traħed yar řħakem ak-d weyrim nnek, egg tizemmar aṭtas am teğid εad *akis* deg webrid maħend ad zzayes tetwafekked, ħima war cek ittjarri yar řqađi uca řqađi ad cek isellem i řemxazni, xenni ad cek inđar řemxazni di řehbes. ⁵⁹Ad ac iniř, cek war d ssenni tetteffyed ař i ya txeğşed aşuldi (=‘*lebta*’) aneggaru!”

Yeccu issawař x řyiğet n ttubet

13 ¹Di řweqt nni usin-d ħares ca n iwdan, xebbaren t x Ijaliliyyen inni ixegęđ Bilaṭus idammen nsen ak-d tħarşin nsen. ²Yarr-d Yeccu, inna asen “Ma ittřiř awem belli Ijaliliyyen-a d imednab ktar zeg Ijaliliyyen inneđni umi d asen imsar uweddeb-a? ³Necc ad awem iniř ‘lla’, maca mařa war tetubem, uřa d kenniw ad tetwahellkem marra ammu. ⁴Niř ittřiř awem belli tmentεac *n iwdan* i xef-d tewđa şşumεet di Siluwam uca mmuten zzayes, ma aqqa-ten d ayt n umarwas ktar zeg iwdan nneđni i izeddyen di Urcalim? ⁵Ad awem iniř ‘lla!’, maca mařa war tetubem uřa d kenniw ad tetwahellkem ammu!”

⁶Inna amettiř-a. “Tuřa ħar ijjen ij n wartu i itwazzun deg weħwic n tżayart nnes. Xenni yusi-d, yarezzu dayes řyiğet uca war tt yufi.

⁷Inna i bab n weḥwic n tzayart ‘Aqqa tṛata n iseggwusa ttasey-d arezzuy tazart deg wartu-ya, war tt ufiḥ, qeṣṣ it, mayemmi issahaṛ ead tamurt?’ ⁸Yarr-d xas, inna as ‘A sidi, ejj it aseggwas-a ead eawed, aṛ t i ya yziy uca ad as ggey řeybar, ⁹uca maṛa tegga tazart... *ejj it ad ibedd, maca maṛa walu, xenni qeṣṣ it.*’ ”

Asgenfi n temyart dayes řaryah n tuḍeef

¹⁰Tuḥa isseřmad deg ijjen zeg isinagugen di ssebt. ¹¹U xzar, tuḥa din ict n temyart dayes řaryah n tuḍeef řmijaṛ n tmentεac n iseggwusa, uca tuḥa teynes, war tzemmar ad *tuyur* tseggem qae. ¹²Umi tt izra Yeccu, iṛaya-d xas ḡares, inna as “A tamyart, aqqa cem tenfekked zi řehřac nnem!” ¹³Uca issars xas afus nnes uca nettat tedweř tseggem řexdenni, tebda tessemḡara di Arebbi! ¹⁴Maca ameqqran n usinagug, umi ixeyyeq minzi Yeccu issgenfa di ssebt, inna i řyaci “Aqqa di setta n wussan ittxeṣṣ řxedmet, asem-d deg wussan nni maḥend ad tetwassgenfam, maci deg wass n ssebt.” ¹⁵Yarr-d xas Sidi, inna “A kenniw, a lmunafiqin! Ma war ifessi kuř ijjen zzaywem deg wass n ssebt i ufunas nnes niḡ i weyyuř nnes zi řmedwed, xenni ad t indeh maḥend ad t iward? ¹⁶U tanita, tenni iḡan d yeḡis n Ibrahim icedd itt Cciřan řmijaṛ n tmentεac n iseggwusa, ma war ittxeṣṣ ad tetwafekk nettat zeg uceddi-ya deg wass n ssebt?” ¹⁷Am inna man aya, řeḡḡan marra inni tuḥa akis ittemeāran uca marra řyaci ifarḡ s tmesřayin ieuḡen tinni tuḥa itwaggen zzayes.

Amettiř n zzariεet n uxerdel d wentun

Mat. 13:31-33; Mar. 4:30-32

¹⁸Inna asen “Min di tarwes tgeldit n Arebbi uca min zi tt ḡa ssmequddey? ¹⁹Aqqa-tt amecnaw ict n tḡebbuct n zzariεet n uxerdel iki tt ij n bna dem inḡar itt di teḡwict nnes, uca teymi, tedweř d tacejjart temyār uca iḡḡad n ujenna ggin řeewacc nsen di řefruε nnes.” ²⁰Inna eawed “S min zi i ḡa ssmequddey tageldit n Arebbi? ²¹Aqqa-tt amecnaw antun, teysi t temyart, teffar it di tṛata n řemdud n waren, ařami issmemm marra!”

Tawwart iħšaren

Mat. 7:13-14, 21-23

²²Iżwa tinneddam d dcurat, tuya isseřmad am iggur ħar Urcalim. ²³Ijjen inna as “A Sidi, ma aqqa din drus n inni i ħa itwassnejmen?” ²⁴Netta inna asen “Ggem jjeħd nwem ħima ad tadfem zi tewwart iħšaren, aqqa necc ad awem iniy, aħtas arezzun ad adfen uca war zemmaren. ²⁵Awarni řami d ikkar bab n taddart maħend ad ibellew tawwart, xenni tebdam ad tbeddem di barra, ad tessqareqbem, ad tinim ‘A Sidi, a Sidi, arzem aney!’ u netta ad d yarr, ad awem ini ‘Nec war kenniw ssiney, manis kenniw?’ ²⁶Řexdenni ad tinim ‘Necchin aħeqqa tuya necca neswa qibač nnek uca cek tuya tesseřmaded deg imesraq nney!’ ²⁷Ad ini netta ‘Nec ad awem iniy, war kenniw ssiney, manis kenniw? Aggwejem xafi marra kenniw inni itteggem min war isseggden!’ ²⁸Dinni ad tiři tħuyyit d uyezzi n teymas, xmi i ħa tżarem Ibrahim d Ishaq d Yaęub d marra imkacafen di tgeldit n Arebbi maca kenniw s yixef nwem temmenđarem barra. ²⁹Ad d asen zi manis d tneqqar tfuct u zi mani tyeęi tfuct uřa zi ccamal uřa zi ljanub, ad qqimen ħar ttabra di tgeldit n Arebbi. ³⁰Xżar, aqqa din ineggura inni i ħa yiřin d imezwura u d imezwura inni i ħa yiřin d ineggura.”

Awař n Yeccu x tendint n Urcalim

Mat. 23:37-39

³¹Deg wass nni qarrben-d ca n Ifarisiyyen, nnan as “Ffey, truħed ssa, minzi Hirudus ixs ad cek iney.” ³²Inna asen “Ruħem, inim as i weceeb-a ‘Xżar, aqqa necc ssuffuyey ccwařen, ad ssgenfiy ass-a d tiwecca uca deg wass wiss třata ad twakemmřey (=ad qđiy řxedmet inu).’ ³³Maca ittxeřş ayi ad uyurey ass-a d tiwecca d unedřar nnes, minzi war izemmar ad itwaney ij n umkacaf barra i Urcalim. ³⁴A Urcalim, a Urcalim, tenni ineqqen imkacafen d tenni yarejmen inni i ħarem-d itwassekken, mečar n twařawin tuya xseę ad ssmuney tarwa nnem amecnaw mammec tessmuna tyaziđt ifiğusen nnes sadu wafriwen nnes uca war texsem. ³⁵Aqqa axxam nwem iqeddsen ad awem iqqim d axarbiř. S tidett ad awem iniy, aqqa war d ayi tżarrem ař i d ħa tas řweqt i di i ħa tinim ‘Sseed n wenni i d ħa yasen s yisem n Arebbi.’”

Asgenfi n ij n weryaz ihřec s tuffet n waman

14 ¹Am d yusa ƣar taddart n ij n umeqqran n Ifarisiiyyen deg wass n ssebt ĥima ad icc aƣrum, tuƣa ĥeřtan t. ²U xƣar, ibedd din qibač nnes ij n bnađem ihřec s tuffet n waman. ³Yarr-d Yeccu, inna i imseřmaden n ttawrat d Ifarisiiyyen, inna “Ma iĥeġeř usgenfi di ssebt?” ⁴Nitni sqaren waha. Iřtef it uca issgenfa it, xenni ijja it ad irah. ⁵Xenni yarr-d xasen inna “Man wen zƣaywem mmis niƣ ayenduz nnes iwđa as deg wanu, war t-id issuffeƣ deƣƣa deg wass n ssebt?” ⁶War ufin s min zi xas i ƣa arren.

Amettiř x řekrasi n zƣat

⁷Inna asen i inewjiwen ij n umettiř am d asen iĥekkar ixđaren řekrasi n zƣat, inna asen ⁸“Mařa ĥed iearđi cek ƣar ij n wurar, war tƣimi di řekrasi n zƣat, minzi aqqa attay itwaeard x ijjen yueřa xak ⁹uca ad d yas wenni xawem iearđen, xak d xas, ad ac yini ‘Egg amcan i weryaz-al’, xenni cek ad tšedĥid uca ad traĥed ad teksid amcan aneggaru. ¹⁰Maca mařa cek twaearded, ruĥ, teqqimed deg wemcan aneggaru, ĥima, xmi i d ƣa yadef wenni xak iearđen, attay ad ac ini, ‘A ameddukeř, gaeeed sennej!’ Xenni ad ac yiři ccan zƣat i yinni akik iqqimen. ¹¹Minzi marra wi i ƣa issueřan ixef nnes ad itwasswađe u wi i ƣa isswađeen ixef nnes ad itwassueřa.”

Man wen i ƣa tearded ƣar umensi niƣ ƣar ficta

¹²Inna eawed i wenni t iearđen “Mařa cek teggid ij n umečři niƣ amensi, war earređ imeddukař nnek niƣ aytmac niƣ řaġ nnek uřa d jjiwan nnek i ƣar iġa wagra, niƣ aqqa ad cek earđen uřa d nitni uca ad ƣarek yiři řexřař. ¹³Mařa teggid ict n ficta, xenni earđ x imezřađ d iqiydaren d ineđbařen d idaryařen ¹⁴uca ad tiřid d ameseud umi war ƣarsen s minzi cek i ƣa xeġšen. Minzi ad ac itwaxeġeř di tnukra n imseggaden.”

Amettiř n umensi imƣar

Mat. 22:1-10

¹⁵Umi isřa man aya ijjen zeg yinni din iqqimen ƣar ttabřa, inna as “Sseed n wenni i ƣa iccen aƣrum di tgeldit n Arebbi!” ¹⁶Inna as “Ij n weryaz igga ij n umensi imƣar uca iearđ ařtas. ¹⁷Issekk ismeƣ nnes d tsaeet n umensi ĥima ad ini i inewjiwen ‘Araĥem-d, minzi kuřci

aqqa iwjed!' ¹⁸Bdan marra ad ggen ssibbet s ijj n dmam. Inna as umezwar 'Sɣiy iyyar, aqqa ittxešš ayi ad raḥeɣ ad t zəreɣ. Ttareɣ ac ad ayi tsamḥed!' ¹⁹Wenneḍni inna 'Sɣiy xemsa n tyuya n iyenduzen, aqqa ad raḥeɣ ad ten jarrbey, ttareɣ ac ad ayi tsamḥed!' ²⁰U wenneḍni inna 'Aqqa meɣceɣ tamɣart, x uyenni war zemmareɣ ad d aseɣ!' ²¹Yusi-d ismey nni uca ixebbar sidi nnes s man aya. Xenni ixeyyeq bab n taddart uca inna i ismey nnes 'Ruḥ deɣya ɣar imesraq d zznaqi n tendint uca ndeh-d imezraḍ d iqiydaren d ineḍbařen d idaryařen!' ²²Inna ismey 'A sidi, aqqa imsar min zi tumured uca aqqa din əad amcan.' ²³Inna bab i yismey 'Ffeɣ ɣar ibriden d zznaqi uca ḥšar iten ad adfen aɣ i ɣa teccur taddart inu, ²⁴minzi qqareɣ awem: uɣa d ijj zeg yeryazen inni tuɣa itwæarḍen war ittqisi amensi inu!' "

Aḍfar n Yeccu

Mat. 10:37-38

²⁵Tuɣa řyaci aṭtas iggur akis uca inneqřeb-d netta, xenni inna asen ²⁶"Maɣa ḥed yusi-d ɣari uca war icarḥ babas d yemmas d temɣart nnes d tarwa nnes d aytmas d suyetmas uɣa d ixef nnes, war izemmar ad yiři d amehḍar inu. ²⁷Wenni war iksin ššalib nnes, ad ayi iḍfar, war izemmar ad yiři d amehḍar inu. ²⁸U man wen zɣaywem i ixsen ad ibna ict n ššuməet, war ittyimi amezwar ḥima ad igg řeḥsab, ma ɣares min ixexšen i ukemmeř, ²⁹ḥima maɣa imsar issars dsas u war izemmar ad as ikemmeř, marra inni dayes ixezzaren, war iggur ad xas deḥcen, ³⁰ad inin 'Bnadem-a ibda řebni uca war izemmar ad t ikemmeř'. ³¹Niy man ajeğid, maɣa iffeɣ ɣar umenɣi didd n ij n ujeğid nneḍni, war ittyimi amezwar, ad imcawar ma izemmar ad imqudda s əecra aɣaf ak-d wenni i d ɣa yasen s əicrin ařef? ³²Maɣa war iği amenni, xenni ad d issekk ca n ireqqasen am iğa wenneḍni əad ɣar řaggwaj, ḥima ad zɣayes ittar ašraḥ. ³³X uyenni uɣa d ijj zɣaywem wenni war ittejji marra agra nnes, war izemmar ad yiři d amehḍar inu.

Amettiř n tmeğəḥt

Mat. 5:13; Mar. 9:50

³⁴Tameğəḥt teḥɣa, maca maɣa teksar areddi nnes, s min zi tt i ɣa tədřem? ³⁵War tettšeğeḥ ca i tmurt uɣa i tzubač, xenni ad tt nḍaren. Wenni i ɣar iğa imezzuyen i useği ad iseř."

Amettiř n uħuři iweddaren*Mat. 18:12-14*

15 ¹Tuġa marra ayt n dđariba d imednab ttqarraben ġares ħima ad as sřen. ²Ttmeemiēen Ifarisiyyen d imseřmaden n idlisen, nnan “Aqqa wa yareħħeb s imednab uca ittett akisen.” ³Xenni issiweř akisen sumettiř-a, inna asen ⁴“Man bna dem zzaywem i ġar iġa meyya n iħuřiyyen uca iweddar as iġjen zżaysen, ma war itteġġi tesēa u tesēin di řexřa uca ad yarzu x wenni iweddaren ař t i ġa yaf? ⁵Xmi t i ġa yaf, ad t issars x tyardin nnes, ad ifarħ. ⁶Xmi i d ġa yaweđ ġar taddart, ad iřaġa x imeddukař d ġjiran, ad asen ini ‘Farħem akidi, minzi ufiġ aħuři inu iweddaren!’

Amettiř n uşuldi iweddaren

⁷Ad awem iniġ, ammu i ġa tiři řefraħet deg ujenna x iġ n umednub i ġa ituben ktar x tesēa u tesēin n imseggaden i war ixsen ad tuben! ⁸Niġ man tamġart i ġar iġa ēecra n ‘draxmat’ (=aşuldi n nnuqart), mařa iweddar iġ n ‘draxma’, ma war tessruġi řqendiř uca ad tfařđ taddart, ad tarzu mliħ ař t i ġa taf? ⁹Mařa tufi t, ad třaġa x tmeddukař d tġjarin, ad asent tini ‘Farħent akidi, minzi ufiġ ‘draxma’ tenni tuġa d ayi iweddaren.’ ¹⁰Ammu ad awem iniġ, ad tiři řefraħet qibač i lmalakat n Arebbi s iġ n umednub i ġa ittuben.”

Amettiř n mmis iweddaren

¹¹Inna “Iġ n bna dem tuġa ġares tnayen n iħenjiren. ¹²Inna umazuz nsen i babas ‘A baba, ewc ayi tasġart tenni i d ayi-d yusin zeg wagra!’ Uca netta ibđa asen agra nnes. ¹³Awarni ca n wussan issmun mmis amazuz kuřci, xenni isafar ġar ict n tmurt tiggweġ. Iqarđ marra agra nnes am isseđdu dinni ict n tudart n ufeccuħ. ¹⁴Ařami iqarđ kuřci, iwđa-d iġ n řaž iwēar di tmurt nni uca ibda ad iħwaj. ¹⁵Iruħ uca iřseq deg iġjen zeg imezday n tmurt nni uca netta issekk it ġar iyyaren nnes ħima ad yarwes iřfan. ¹⁶Tuġa immezri ad iccur aēeddis nnes s tesriġwa tenni ittetten iřfan maca uřa d iġ war d as iwci ca. ¹⁷Idweř ġar řēēqeř nnes, inna ‘Mečař n ixemmasen n baba i ġar iġa aġrum ařtas u necc da ttmettiġ s řaž! ¹⁸Ad kkařē, ad raħēġ ġar baba uca ad as iniġ, a baba aqqa xđiġ ak-d ujenna u akik. ¹⁹War sdiheġēġ ead ad ayi třaġid d mmic. Egg ayi amecnaw iġjen zeg icuwwaren nnek.’

²⁰Ikkar uca ieqeb ħar babas. Am t tuġa ead ħar řaggwaj, ibarq it babas, iħinn xas uca yuzzeř ħares, ingez as x yiri, issudem it. ²¹Inna as mmis ‘A baba, xdiġ ak-d ujenna u akik. War sdiheġeġ ead ad ayi řřayid d mmic.’ ²²Inna tbatat i isemyan nnes ‘Suffyem-d arruđ iħřan ařtas u sşyardem as t, ggem txadent i uŧus nnes u qqnem as sandaliyat i iđaren nnes, ²³awyem-d ayenduz iřeħħen, tġarřem as, xenni ad necc ad nfarħ, ²⁴minzi mmi wanita tuġa immut uca idweř-d ħar tudart, tuġa iweddar uca itwaf.’ Xenni bdan ad farħen! ²⁵Tuġa mmis ameqqran deg iyyar. Ařami d yareggweħ, iggur ad d yaweđ ħar taddart, xenni isřa i ġġa d ucđiħ. ²⁶Iřaya i ijjen zeg imsexxaren nnes, isseqsa t x man aya? ²⁷Inna as ‘Umac yusi-d, babac iġarř i uyenduz iřeħħen, minzi ieqeb-d ħares mliħ!’ ²⁸Maca netta ibda ad ixeyyeq, war ixs ad yadef. Xenni babas iffeġ ħar barra, iħeccem it. ²⁹Maca netta yarr-d, inna as i babas ‘Aqqa necc xedmey ħarek řexxu ařtas n iseggwusa, emmarř war jjiġ zi tewşeyyet nnek uca cek war d ayi tewcid uřa d ij n uħuři qae, ħima ad farħeġ ak-d imeddukař inu. ³⁰Maca umi d yusa mmic wanita wenni i iccin agra nnek ak-d řeqħab, tġarřed as i uyenduz iřeħħen!’ ³¹Inna as ‘A mmi, tuġa cek akidi řebda, aqqa marra min iġan inu aqqa nnek. ³²Maca tuġa ittxeřř ad nfarħ ad nezhu, minzi umac wanita tuġa immut uca idweř-d ħar tudart eawed, tuġa iweddar uca itwaf!’ ”

Amettiř n wewkiř d aseffan

16 ¹Inna eawed i imeħđaren nnes “Tuġa din ij n bnadem, aqqa-t d bab n wagra, ħares ij n wewkiř. Wanita aqqa cetcan zzayes, belli tuġa ittzuzzar as agra nnes. ²Iřaya as, inna as ‘Min xak ttesřiy? Ewc řeħsab i uwekkeř nnek, minzi war tettiřid ead d awkiř!’ ³Inna wewkiř deg yixef nnes ‘Min i ħa ggeġ umi sidi inu ad xafi ikkes awekkeř-a? War zemmareġ i uqqaz n tmurt u ttřeđħiy tutra! ⁴Aqqa ssney min i ħa ggeġ ħima, xmi i ħa twaħuzey x uwekkeř, ad ayi qebřen di tudrin nsen.’ ⁵Uca iřaya-d i kuř ijjen zeg aytbab n umarwas n sides. Inna as i umezwar ‘Meħař d ac itturs sidi?’ ⁶Inna ‘Meyya n ibidawen n zzect’. Inna as ‘Ksi řciyed n umarwas nnek, qqim deġya, tarid: xemsin!’ ⁷Xenni inna i wenneđni ‘I cek, meħař dayek n umarwas?’ Yarr-d xas ‘Meyya n txuncay n yirden’. Inna as ‘Ksi řciyed n umarwas nnek, tarid: tmanyin!’ ⁸Sidi *nmi* igga řfaġ deg

wewkiř i war iseggden, aqqa tuya ittegg s tiyit, minzi iħenjiren n zman-a d imiyisen x iħenjiren n tfawt di jjiř nsen.

Awkiř d amin

⁹Necc ad awem iniy: Ggem imeddukař i yixef nwem s 'řmamun' ayeccac, ħima, xmi i ya teqdam, ad cek tqebřem deg iqidan n řebda! ¹⁰Wenni iħan d amtiqqi di drus, aqqa-t d amtiqqi uřa deg wařtas u wenni war ittseggaden di drus, aqqa war ittseggid uřa deg wařtas. ¹¹X uyenni mařa war teġim d imtiqqan di min iħan n 'řmamun' ayeccac, wi daywem i ya ittiqqen di min iħan d tidett? ¹²Mařa war teġim d imtiqqan di min iħan n wenneđni, wi d awem i ya iwcen min iħan nwem? ¹³Uřa d ij n ismey war izemmar ad ixdem tnayen n isiditen, minzi ma ad icarh ijjen uca ad isseizz wenneđni niy ma ad icebbar deg ijjen uca ad isseħqar wenneđni. War tzemmarem ad txedmem Arebbi d 'řmamun'."

Ttawrat war tbeřteř ca

Mat. 11:12-13

¹⁴Tuya Ifarisiyyen, inni tuya ittexsen tmenyat, ttesřan marra man aya uca sseħqaren t. ¹⁵Inna asen "Kenniw d inni isseggden ixef nwem zzat i iwdan, maca Arebbi yargeb x wuřawen nwem, minzi min yueřan ħar iwdan, aqqa-t d nnei zzat i Arebbi. ¹⁶Ttawrat d imkacafen aqqa-ten ař Yuħanna. Zi řweqt nni itwabarreħ s tgeldit n Arebbi uca marra idsen ittemsedħas ħares ħima ad din yadef. ¹⁷Maca tikkest n ujenna d tmurt tehwen x uwetřtu n ict n tneqqitt zi ttawrat.

Aġaf d řemřac i twařa wiss tnayen

¹⁸Marra wi i ya iġfen i temyart nnes uca ad imřec ak-d tennednit, aqqa izenna u marra wi i ya imeřcen tenni umi x yuzzeř weryaz nnes, aqqa izenna.

Amettiř n bab n wegra d amezřuđ Alieazer

¹⁹Tuya din ij n bnađem, aqqa-t d bab n wagra, yarđ řeħrir d azeggway d qařifa ifsusen uca ittyebba zzhu kuř ass. ²⁰Tuya din eawed ij n umezřuđ qqaren as Alieazar, tuya itwassbuzzeř ħar tewwart nnes,

iccur s řhebb, ²¹tuya dayes mmezri ad ijiwen s iřeqqwaz i d iweřtan zi řtabřa n bab n wagra. Maca tuya ttasen-d yiřan eawed, řessřen ibuėrusen nnes. ²²Uca imsar immut umezřuđ, ksint t lmalakat x ifadden n Ibrahim. Uřa d bab n wagra immut, neđřen t. ²³Am tuya itteeddab di řaxart, issgaeed tmuyři nnes, izra Ibrahim zi řaggwaj u Alieazar tuya x ifadden nnes. ²⁴Iřaya, inna ‘A baba Ibrahim! Arřem ayi, sekk-d Alieazar řima ad issuff řtarf n uđađ nnes s waman uca ad issemed řes inu minzi aqqa tteeddabey di tmessi-ya.’ ²⁵Inna Ibrahim ‘A mmi, eqeř aqqa tkemmřed marra řxar nnek di tudart nnek, ammu i Alieazar řyar. Řexxu netta ittetwafewwej danita u cek tetteeddabed. ²⁶Sennej i man aya marra, aqqa jaraney neccin d kenniw ij n ttasie imyar, ařami inni ixsen ad řarwem řwan war zemmaren, uca uřa d inni din iřan war zemmaren ad řwan ssenni řarney.’ ²⁷Inna ‘Třawgey xenni cek, a baba, ad tessekkeđ řar taddart n baba, ²⁸minzi řari xemsa n aytma, řima ad ten isseqneė, řima war d ttisen uřa d nitni řar wemcan-a n ueddeđ.’ ²⁹Inna as Ibrahim ‘Aqqa řarsen Musa d imkacafen, ittxeřř asen ad řarsen sřen!’ ³⁰Inna as ‘Lla, a baba Ibrahim, mařa iruř řarsen ijjen zeg imettinen, xenni ad tuben!’ ³¹Inna as ‘Mařa nitni war sřin řar Musa d imkacafen, xenni war twasseqniėen eawed xmi i d řa ikkar ijjen zeg imettinen!’ ”

Ittixeřř smařet i umac řebda

Mat. 18:6-7, 21-22; Mar. 9:42

17 ¹Inna i imeřđaren nnes “War tēddeř ila ad iřint tēenkrifin, maca uct x wenni zi i d řa yasent! ²Mliř as ad as tetwagg ict n teřđart n tsirt řar iři nnes ad immenđar di řebřar uřa mma ad itwasseywa ijjen zeg imeřyanen-a. ³Řđam ixef nwem. Mařa ixđa akik umac, webbex it. Mařa itub, samř as. ⁴Mařa ixđa akik sebea n twařawin deg ij n wass uca idweř-d řarek sebea n twařawin, iqqar ‘Aqqa tubey!’, xenni ad as tsamřed.”

Amettiř n řhebbuct n zzariėet n uxerdel

⁵Nnan imazanen i Sidi “Arni aney liman!” ⁶Inna Sidi “Mři tuya daywem liman amecnaw ict n řhebbuct n zzariėet n uxerdel uca ad tinim i tcejart-a n umerciq ‘Twaqřeė zeg iřewran nnem, tetwazřud di řebřar!’, xenni ad awem tegg array.”

Awař n Yeccu x bab d ismey nnes

⁷Man wen zzaywem i ƣar iđa ismey icarrez niƣ yarekkwes uđi, ad as ini mařa iεqeb-d zeg iyyar uca yudef ƣar *taddart* ‘Qarreb-d deƣya, teqqimed ƣar ttabřa!’ ⁸Ma war d as iqqar ‘Sewjed min i ƣa mmunesweƣ, tbeysed, tsexxared xafi ařami cciƣ swiƣ. Awarni man aya ad tecced, ad teswed cek!’ ⁹Ma ad iqad ismey nni, minzi netta igga min d as yumur? Ittyiř ayi, lla. ¹⁰Ammu uřa d kenniw, xmi tetteggem marra min d awem yumuren, *ittxeřř* ad tinim ‘Aqqa neccin d isemyan war ineffeen, minzi negga min tuƣa xaney waha’.”

Asgenfi n εecra i di iđa řbars

¹¹Di twasit nnes ƣar Urcalim icuqq di řweř n Samariya d Ljalil. ¹²Ařami tuƣa ittadef ƣar ij n dcar, řqan t εecra n yeryazen daysen řbars, nitni qqimen bedden ƣar řaggwaj, ¹³řayan s jjehd, nnan “A Yeccu, a Sidi, arhem aney!” ¹⁴Umi daysen ixzar, inna asen “Ruhem, tessecnem ixef nwem i ikehhanen!” Xenni imsar, am gguren nitni, aqqa twassizzedgen. ¹⁵Ijjen zzaysen, umi izra belli iggenfa, iεqeb, issemƣara di Arebbi s tmijja tejhed. ¹⁶Iwđa x uyembub ƣar iđaren nnes, iqada t. Wa tuƣa-t d Asamari. ¹⁷Yarr-d Yeccu, inna “Ma war twassizedgen marra s εecra? Mani qqimen tesεa? ¹⁸Ma war din wi i d ƣa idewřen ģima ad isseuđ Arebbi myir abarrani-ya?” ¹⁹Xenni inna as “Kkar, truheed, aqqa liman nnek issenjem i cek!”

Tawasit n tgeldit n Arebbi

Mat. 24:23-28, 37-41

²⁰Umi sseqřan Ifarisiiyyen x meřmi i d ƣa tas tgeldit n Arebbi, yarr-d xasen, inna “War d tettis tgeldit n Arebbi s ij n wudem itwasscanen. ²¹War d as qqaren ‘Aqqa-tt da’, niƣ ‘Aqqa-tt diha’, minzi tageldit n Arebbi aqqa-tt jarawem.” ²²Inna i imeđdaren nnes “Ad d awđen wussan i di i ƣa texsem ad tzareme ij n wass waha zeg wussan n Mmis n bnadem, maca kenniw war t tzarrem. ²³Ad awem inin ‘Aqqa-t da’ niƣ ‘Aqqa-t diha’! War ttrihem, war đeffarem. ²⁴Minzi amecnaw mammec iccat wassam zi tțarf sadu ujenna ƣar tțarf nneđni sadu ujenna, ammu εawed ad yiři Mmis n bnadem deg wass nnes. ²⁵Maca ittxeřř as amezwaru ad iweddeb ațtas uca ad itwammendar zi jjiř-a! ²⁶Amecnaw mammec tuƣa deg wussan n Nuđ ammu i ƣa yiři

ɛawed deg wussan n Mmis n bnaɗem. ²⁷Tuɣa ttetten, sessen, meɣcen u twassmeɣacen aɗ ass i di yudef Nuḥ ɣar uɣarrabu uca yusi-d tɕufan uca issellek iten marra. ²⁸Ammu tuɣa imsar ɛawed deg wussan n Lut. Tuɣa ttetten, sessen, ssayen, zznuzan, ttezzun, bennan, ²⁹maca deg wass i di iffeɣ Lut zi Sudum, iwta wenzar s tmessi d řecbareyyet zeg ujenna, iteḥḥa ten marra. ³⁰Ammu i ɣa yiři deg wass i di i ɣa itwassargeb Mmis n bnaɗem. ³¹Wenni iɣan x tzeqqa deg wass nni uca řeqcɛ nnes di taddart, war d ihekkwi ca maḥend ad tent iksi. Ammu uɗa d wenni iɣan deg iyyar, war d itteiqib ca ɣar min iɣan awarni as. ³²Ɛeqřem x temɣart n Lut! ³³Wenni yarezzun ad issenjem tudart nnes, ad tt ixsar u wenni tt i ɣa ixsaren, ad tt iḥḍa. ³⁴Ad awem iniɣ, di ġiřet nni ad din iřin tnayen x ict n tassut, ijjen ad itwaksi, wennedni ad itwajj. ³⁵Ad din iřint tnayen n temɣarin ḥarrayent jmie, ict ad tetwaksi, tennedni ad tetwajj. ³⁶Ad din iřin tnayen deg iyyar, ijjen ad itwaksi, wennedni ad itwajj.” ³⁷Arrin-d, nnan as “Mani, a Sidi?” Netta inna asen “Mani teɣa řxecbet, din ittmunan ɛawed inedḍiwen.”

Amettiř n tajjač d řqaḍi

18 ¹Inna asen ɛawed ij n umettiř belli aqqa ittxeřř tzağit di kuř řweqt nnebřa amelli, ²iqqar “Tuɣa deg ict n tendint ij n řqaḍi war itteggwed ca Arebbi, war ittweqqar bnaɗem. ³Tuɣa di tendint nni ict n tejjač, tuɣa tettas-d ɣares, teqqar as ‘Ewc ayi tasyart inu x weyrim inu!’ ⁴Aṭtas i ikka tuɣa yugi. Xenni inna deg yixef nnes ‘Nec zeema war tteggwedey ca Arebbi u war ttweqqareɣ bnaɗem, ⁵qaɛ ammu, minzi tajjač-a thekkweř ayi, ad as wceɣ tasyart nnes, ḥima war d tetteiqqib řebda uca ad ayi tarz azeğif.’” ⁶Inna Sidi Yeccu “Sřem min iqqar řqaḍi ayeccac. ⁷Ma war itticc Arebbi tasyart i imxeřaren nnes inni ɣares-d isyuyyun ass d ġiřet, aqqa ɣares ttasie n řxaḍar xasen? ⁸Ad awem iniɣ, aqqa ad asen iwc tasyart deyya. Maca xmi i d ɣa ieqeb Mmis n bnaɗem, ma ad yaf liman di tmurt?”

Amettiř n Ufarisi d ij n bu đḍariba

⁹I ca n inni iḥessben ixef nsen d imseggaden u sseḥqaran innedni, inna amettiř-a ¹⁰“Gaɛeden tnayen n iwdan ɣar taddart iqeddsen ḥima ad zzağen, ijjen d Afarisi u wennedni d ij n bu đḍariba. ¹¹Ibedd Ufarisi, ittzağa ak-d yixef nnes ammu ‘A Arebbi, ttqadiɣ cek umi

war ġiy ca amecnaw iwdan nneđni iyeccacen d iwdan i war isegġden d yinni izennan niy amecnaw bu dđariba wanita. ¹²Necc ttzummiy tnayen n imuren di simana, tticcey řeēcur zi marra min ħari iġan d agral! ¹³Maca bu dđariba wenni ibedden ħar řaggwaj, war izēim uřa ad issiři tiřřawin nnes ħar ujenna, maca iwta ixef nnes ħar idmaren, inna ‘A Arebbi, arħem ayi, aqqa necc d amednub!’ ¹⁴Ad awem iniy, aqqa wanita, x řeeks n wenneđni, ad yiři itwasegged umi d ieqeb ħar taddart nnes, minzi marra wenni i ħa issueřan ixef nnes, ad itwasswađeē u wenni i ħa isswađeēn ixef nnes ad itwassueřa.”

Yeccu d iħenjiren

Mat. 19:13-15; Mar. 10:13-16

¹⁵Iwyen as-d iħenjiren imezyanen ħima ad asen isřuf. Umi ten żrin imeħđaren, webbxen ten. ¹⁶Maca Yeccu iřaya asen i iħenjiren imezyanen *nmi*, inna “Jjem iħenjiren imezyanen ad ħari-d asen, war ten tteřřfem minzi tageldit n Arebbi i inni amecnaw ina. ¹⁷S tidett ad awem iniy, wenni war iqbiřen tageldit n Arebbi amecnaw aseymi, war tt ittidef eēmmarř!”

Yeccu d ij n bab n wagra

Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31

¹⁸Isseqsa t ij n umeqqran, inna as “A Amseřmad ařebħan, min i ħa ggey ħima ad wartey tudart n řebda?” ¹⁹Inna as Yeccu “Mayemmi d ayi třayid s ‘ařebħan’? Uřa d ijj war iġi d ařebħan myir ijen, aqqa-t d Arebbi. ²⁰Cek tessned tiweřřa ‘war zenni, war neqq, war tticar, war cehhed żżur, weqqar babac d yemmac.’” ²¹Inna “Aqqa marra tina ħefđey tent zi temži inu.” ²²Umi isřa Yeccu aya, inna as “Ict teqqim ac ead. Zenz marra min ħarek, farq it i imezřađ uca ad ħarek yiři řkenz deg ujenna, xenni as-d, đfar ayi-d.” ²³Umi isřa man aya, icđen minzi tuya-t d bab n wagra ameqqran. ²⁴Umi izra Yeccu belli netta iffugem, inna “Mammec yewear x aytbab n wagra ad d adfen ħar tgeldit n Arebbi. ²⁵Minzi adaf n weřyem zi tiřř n tsineft ihwen uřa mma ad yadef bab n wagra ħar tgeldit n Arebbi.” ²⁶Inni tuya ittesřan aya, nnan “Wi izemmaren ad itwassenjem?” ²⁷Netta inna “Min war izemmaren ad yiři ħar iwdan, ħar Arebbi izemmar ad yiři.”

Řmunet n weđfar n Yeccu

²⁸Inna Buřrus “Aqqa neccin nejja kuřci uca neđfar i cek.” ²⁹Inna asen “S tidett ad awem iniy, war din uřa d ijj i ittejjin taddart niy lwalidin niy tawmat, niy tamyarť niy tarrawť di řťwee n tgeldit n Arebbi, ³⁰niy xenni ad iksi dubel x dubel n tseqqar di řweqt-a uca di řweqt i d řa yasen *ad iksi tudart n řebda.*”

Yeccu izwar issiweř x řmewť nnes

Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34

³¹Iksi řares teneać, inna asen “Ad nřaeed řar Urcalim uca ad itwaqfeř i Mmis n bnadem marra min yuran zeg imkacafen. ³²Minzi netta ad itwasellem i řegnus, ad t sseřqaren, ad zzayes sbehtřen, ad t tekkwaren uca ad xas ssusfen, ³³ad t hettken s urekkuđ, ad t nřen uca deg wass wiss řřata ad d iķkar.” ³⁴Nitni war fhimen walu zi man aya. Tuřa awař-a iffar xasen uca war fhimen min itwannan.

Asgenfi n ij n udaryař

Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52

³⁵Ařami d qarrben řar Ariřa tuřa ij n udaryař iqqim řar webrid, ittettar. ³⁶Řami isřa i řřaci iedu, isseqsa “Man aya?” ³⁷Xebbaren t belli Yeccu Nnařiri tuřa ieddu. ³⁸Iřařa, inna “A Yeccu, a mmis n Dawud, arřem ayi!” ³⁹Inni tuřa igguren řar zzat, webbxen t mařend ad isqar, maca netta ibda ittřařa s jjeħd ktar “A mmis n Dawud, arřem ayi!” ⁴⁰Ibedd Yeccu uca yumur ad it-id awyen řares. Umi d řares iqarreb, isseqsa t, ⁴¹inna “Min tersed ad ac t ggeř?” Inna “A Sidi, xseř ad dewřeř ttwařiy!” ⁴²Inna as Yeccu “Dweř cek ttwařid! Aqqa liman nnek issgenfa cek.” ⁴³Řexdenni idweř ittwařa uca iđfar it, issemřara di Arebbi. Marra iwdan i iřrin man aya, řemden Arebbi.

Yeccu d Zakkayu, ameqqran n ayt n đđariba

19 ¹Xenni yudef, icuqq di *tendint* n Ariřa. ²U xřar, aqqa din ij n weryaz qqaren as Zakkayu, wa tuřa d ij n umeqqran n ayt n đđariba, tuřa-t d bab n wagra. ³Netta tuřa yarezzu ad iřar Yeccu d man wen iřan uca war izemmar s ssibbet n řřaci, minzi tididi nnes d aquđađ. ⁴Izwar řar zzat uca iřaeed x ict n řseřsaft, řima ad

iz̄ar Yeccu, minzi tuḡa netta ad yekk ssenni. ⁵Umi d yusa Yeccu ḡar wemcan nni, ixz̄ar ḡar ujnenna, ibarq it, xenni inna as “A Zakkayu, qeḡeḡ-d, hwa-d deḡya, minzi ass-a ittxeṣṣ ayi ad qqimeḡ di taddart nnek!” ⁶Iqeḡeḡ-d, ihwa-d deḡya uca yarehḡheb zzayes s řefraḡet. ⁷Marra inni iz̄rin man aya, meemeēen xas, nnan “Aqqa yudef ḡima ad iqqim ḡar ij n weryaz d amednub!” ⁸Xenni ikkar Zakkayu, inna i Sidi Yeccu “A Sidi, aqqa-yi ad wceḡ azyen n wagra inu i imezřaḡ. Mařa necc kksey i ca n ijjen ca n řḡajet s řḡecc, ad as arrey arebea n tseqqar!” ⁹Inna as Yeccu “Ass-a yiweḡ-d usenjem i taddart-a, minzi uřa d wa d ij n mmis n Ibrahim. ¹⁰Minzi Mmis n bnaḡem yusi-d ḡima ad yarzu ad issenjem min iweddaren.”

Amettiř n eēcra n ‘minat’

Mat. 25:14-30

¹¹Umi tuḡa ttesřan aya, yarni-d eawed ij n umettiř, minzi ittyiř asen, umi tuḡa d iqarreb ḡar Urcalim, aqqa tageldit n Arebbi ad teḡhar deḡya. ¹²Inna “Ij n bnaḡem zi řejwad iruḡ ḡar ict n tmurt tiggweḡ, ḡima ad iṡṡef tagelda i yixef nnes, xenni awarni man aya ieqeb-d. ¹³Iřaya-d i eēcra n isemyan nnes uca iwc asen eēcra n ‘minat’ (=řwuzenat n nnuqart) uca inna asen ‘Ggem ttijara ař i d ḡa eeqbey’.

¹⁴Maca imezḡay n tmurt nnes tuḡa carrhen t uca ssekken awarni as ict n terbiet n ireqqasen, qqaren ‘War nexs wanita ad xaney iḡkem!’ ¹⁵Umi d ieqeb awarni řami d iksi tagelda, yumur maḡend ad řayan i isemyan inni umi iwca řwuzenat n nnuqart ḡima ad issen arbeḡ i d yiwi kuř ijjen di tsebbabt nnes. ¹⁶Yusi-d umezwar, inna ‘A Sidi, mina nnek tiwi-d eēcra n minat’.

¹⁷Inna as ‘Mliḡ, a cek, a ismey ařebḡan, minzi tuḡa cek d amtiqqi x drus, ad ḡarek tiři řřulṡa x eēcra n tneddam.’ ¹⁸Yusi-d ḡares wenni wiss tnayen, inna ‘A Sidi, mina nnek tiwi-d xemsa n minat.’ ¹⁹Inna i wanita eawed ‘Uřa d cek ad tiřid d azeḡif x xemsa n tneddam!’ ²⁰Xenni yusi-d wennedni, inna ‘A Sidi, xz̄ar mina nnek i tuḡa xemmřey deg ij n zzif. ²¹Minzi tuḡa ggwedey zzayek, minzi cek d ij n bnaḡem tqeřhed. Cek tkessid min war tessrusid u tmejjared min war tzarreed!’ ²²Inna as ‘S uqemmmum nnek ad xak carrēey, a ismey aēeffan. Tessned belli necc d bnaḡem iqeř, kessiy min war ssrusiy, mejjareḡ min war zareey.’ ²³Mayemmi war tessarsed řwuzenat inu n nnuqart di řbank? Xenni xmi i d ḡa

yaseɣ, ad tent ksiy s řfayda.’²⁴Inna i inni din ibedden akis ‘Ksim xas mina *nni*, tewcem tt i wenni ɣar iɣa εecra’.²⁵Nnan as ‘A Sidi, aqqa ɣares εecra n minat’.²⁶Minzi necc ad awem iniɣ ‘Marra wenni ɣar iɣa, ad as immewc, maca wenni war ɣar iɣi, ad as itwakkes ead uřa d min ɣares.’²⁷Maca řeedyan inu inni war ixsen ad xasen dewřey d ajeɣid, awyem ten-d danita uca ɣarřem asen zzati’.”

Adaf n Yeccu ɣar Urcalim

Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Yuř. 12:12-19

²⁸Awarni řami inna man aya, izwar asen deg usafar uca igaeεed ɣar Urcalim.²⁹Ařami d iqarreb ɣar Baytfaji d Baytεanya ɣar wedrar umi qqaren ‘adrar n Zziton’, issekk tnayen n imeħđaren nnes.³⁰Inna asen “Ruħem ɣar dcar i iɣan ɣar zzat nwem. Xmi din i ɣa tadfem, ad tafem ij n wesnus iqqen, war xas inyi uřa d ijj ead. Fesyem as uca awyem t-id.³¹Mařa isseqsa kenniw ca n ijjen ‘Mayemmi i d as tfessyem?’, ad as tinim ammu ‘Aqqa Sidityey iħwaj it!’ ”³²Inni d itwasekken ruħen uca ufin t amecnaw mammec d asen inna.³³Ařami d fesyen i wesnus, sseqsan ten aytbab nnes “Mayemmi tfessyem i wesnus?”³⁴Nnan as “Aqqa Sidityey iħwaj it!”³⁵Usin-d zzayes ɣar Yeccu. Awarni řami ssarsen arruđ nsen x wesnus, ssenyen Yeccu xas.³⁶Am tuɣa iggur, ssunen nitni abrid s warruđ nsen.³⁷Umi d iqarreb ɣar teysart n wedrar n Zziton, ibda marra řɣaci n imeħđaren ad ifarħ, ttsebbħen Arebbi s ict n tmijja tejhed ařtas x ssibbet n wařtas n řεejayeb i tuɣa izrin.³⁸Nitni qqaren “Sseεd n ujeɣid i d yusin s yisem n Arebbi! Řehna deg ujenna d ueuɣi di řueřa x řueřa qaε!”³⁹Maca ca n Ifarisiiyyen zi řɣaci nnan as “A Amseřmad, webbex imeħđaren nnek!”⁴⁰Yarr-d xasen, inna “Ad awem iniɣ, mařa sqaren ina, xenni ad řayan yezra.”⁴¹Ařami d iqarreb uca izra tandint, iru xas.⁴²Inna “Mři tfehmed deg wass-a min d am-d i ɣa yawyen řehna nnem! Maca řexxu aqqa man aya inuffar x tiřtawin nnem.⁴³Aqqa ad d asen wussan i d am-d i ɣa innđen řeedyan nnem s icbaren uca ad am-d quwwaren uca ad cem ħřaren zi marra iyezdisen,⁴⁴ad cem nđaren x tmurt, cem d tarwa nnem akidem, war dayem ttejjin aźru ibedd x wezru nneđni, minzi war teftined i řweqt n warzef n *Arebbi* dayem.”

Asizdeg n taddart iqeddsen

Mat. 21:12-17; Mar. 11:15-19; Yuḥ. 2:13-22

⁴⁵Umi yudef ɣar taddart iqeddsen, ibda issuffuy inni i tuɣa issayen u izznuzan dayes. ⁴⁶Inna asen “Aqqa tura

‘Taddart inu d taddart n tzaǧit,
maca kenniw tarrim tt d ij n ifri n iceffaren.’ ” Ica. 56:7; Irm. 7:11

⁴⁷Tuɣa isseřmad marra ussan di taddart iqeddsen. Uca arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen ak-d imɣaren n weydud tuɣa arezzun ḥima ad t nɣen. ⁴⁸War ufin min i ɣa ggen, minzi marra iwdan tuɣa řeşqen dayes, ttesřan as.

Aseqsi x ttesriḥ i zi ittegg Yeccu řeşjaye b nnes

Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33

20 ¹Deg ijj zeg wussan nni, am tuɣa isseřmad iwdan di taddart iqeddsen, ittbarreḥ s řexbar asebḥan, xenni usin-d arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen ak-d imɣaren n weydud. ²Ssiwřen akis, nnan “Ini aney, s man ttesriḥ i tettegged aya niɣ man wen i d ac iwcin ttesriḥ-a?” ³Yarr-d, inna asen “Uřa d necc εawed ad kenniw sseqsiy s ijj n wawař. Inim ayi ⁴Ma aseɣdaş n Yuḥanna zeg ujenna niɣ zeg iwdan?” ⁵Mcawaren jarasen, nnan “Mařa nenna zeg ujenna, ad yini ‘Mayemmi xenni war zzayes tuminem?’ ⁶Mařa nenna zeg iwdan, ad aney yarjem řgens, minzi nitni tuɣa ttiqqan belli Yuḥanna d amkacaf.” ⁷Arrin-d s belli war ssinen zi manis. ⁸Inna asen Yeccu “Xenni uřa d necc war d awem qqareɣ s man ttesriḥ i tteggeɣ aya.”

Amettiř n weḥwic n tzayart d ifeǧaḥen iεeffanen

Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12

⁹Ibda itteawad i iwdan amettiř-a “Ij n bna dem izzu ij n weḥwic n tzayart, icra t i εarraşen uca isafar ij n řmijař n řweqt d azirar. ¹⁰Ařami d yiweđ řḥař, issekk ij n ismey ɣar εarraşen, ḥima ad as wcen zi řyiǧet n weḥwic n tzayart. Wtin t εarraşen nni uca ssekken t-id ixwa. ¹¹Xenni issekk εawed ij n ismey nneđni, wtin t εawed, deǧmen t, xenni sekken t-id ixwa. ¹²Issekk εawed wiss třata, maca nitni ssiyzmen t εawed uca nđaren t ɣar barra. ¹³Inna bab n weḥwic n tzayart “Min i ɣa ggeɣ?

Ad ssekkey mmi ieizzen, attay xmi t ya žaren, ad t weqqaren. ¹⁴Umi t žrin iearrašen, mcawaren jarasen, nnan ‘Aqqa d wa d awrit. Zid ad t nenej, ħima ad yarney-d idweř řwart.’ ¹⁵Suffyen t barra i weħwic n tzayart uca nyin t. Min zzaysen i ya yegg xenni bab n weħwic n tzayart? ¹⁶Ad d yas, ad iney iearrašen nni uca ad iwc aħwic n tzayart i iearrašen nneđni.” Umi sřin aya, nnan as “Eemmarš!” ¹⁷Maca netta ixžar žarsen, inna “Min ixs ad yini xenni wawař-a i yuran

‘Ažru i tuyu ieiffen ibennayen, aqqa idweř d azeğif n teymart?’

¹⁸*Marra wi i ya iwđan x wežru-ya, ad ifartek*

uca wenni xef i ya iwđa ad t irbez.’ ” *Sbh. 118:22*

¹⁹Arezzun imseřmaden n idlisen d arruyas n ikehhanen ad xas ssarsen ifassen di tsaæet nni, maca nitni ggweden zeg iwđan, minzi ssnen belli netta inna amettiř-a xasen.

Axeğeš n đđariba i qayšar

Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17

²⁰Ĥđan t uca ssekken icekkamen inni iggin ixef nsen amecnaw imseggaden, ħima ad as ggen taxceft di ssibbet n ij n wawař maĥend ad t sellmen i ššulťa d jjeħd n lwali. ²¹Sseqšan t, nnan “A Amseřmad, nessen belli cek tessawařed u tesseřmaded nican, war tettegged ca s tefras n bnađem maca di tidett tesseřmaded abrid n Arebbi. ²²Ma iĥeğeř aney ad newc řeæcur i qayšar niğ lla?” ²³Yuca s teħraymect nsen uca inna asen “Mayemmi d ayi tettjarrabem? ²⁴Seccnem ayi-d ddinar. Wi yiřan tašwirt-a d tira-ya?” Arrin-d, nnan as “N qayšar.” ²⁵Inna asen “Wcem xenni i qayšar min iğan i qayšar u i Arebbi min iğan i Arebbi.” ²⁶War zemmaren ad t tťfen s wawař nnes qibač i iwđan. Nitni qqimen ttbehten s temwarrit nnes uca seyden.

Aseqsi x řemřac d tnukra

Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27

²⁷Usin-d ca zeg Iřaduqiyyen inni ittcekkasen tamesřact n tnukra uca sseqšan t, ²⁸nnan as “A Amseřmad, yura aney Musa, mařa immut i ĥed umas i yar iğa tamğart uca immut nnebřa iĥenjiren, xenni ad iksi umas tamğart nni uca ad d yejj tarwa i wumas. ²⁹Tuğa din sebæa

n tawmat. Iksi umezwar tamyart uca immut nnebřa iħenjiren. ³⁰Iksi wenni d wiss tnayen tamyart nni uca immut eawed nnebřa iħenjiren. ³¹Xenni iksi wenni d wiss třata tamyart nni uca ammu innedni ař wiss sebęa. Mmuten nitni *marra idsen*, war d jjin ca iħenjiren. ³²Yar uneggar temmut tamyart eawed. ³³Di tnukra i man wen zzaysen ad tiři d tamyart? Minzi tuęa-tt d tamyart n sebęa.” ³⁴Yarr-d Yeccu, inna asen “Ayt n zman-a meęcen uca twassmeęacen. ³⁵Maca inni itwaħesben sdaheęen ad awęden ęar zman nni u ęar tnukra zeg imettinen, war meęcen uca war twassmeęicen ca, ³⁶war zemmaren ead ad mmten, minzi nitni amecnaw lmalakat u nitni d iħenjiren n Arebbi, aqqa-ten d iħenjiren n tnukra. ³⁷Maca zi jjiħet n imettinen ad twassnekkaren, tuęa issbeyyan Musa eawed ęar tabęa umi inna

‘Sidi netta d Arebbi n Ibrahim d Arebbi n Iřhaq d Arebbi n Yaęqub.’ ufę. 3:1-12

³⁸Aqqa netta war ięi ca d Arebbi n imettinen, maca Arebbi n inni iddaren, minzi ęares netta nitni marra ddaren.” ³⁹Arrin-d ca zeg imseřmaden n idlisen, nnan “A Amseřmad, mliħ i tessiwřed.” ⁴⁰Xenni war zęimen ead ad t sseęsan x ca.

Man wen ięan d mmis n Dawud?

Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37

⁴¹Inna asen “Mammec i ęa inin nitni belli Lmasiħ aqqa-t d mmis n Dawud? ⁴²Dawud simant nnes iqqar deg wedlis n isebbiħen

‘Sidi inna i Sidi inu: Qqim x ufusi inu, ⁴³ař i d ęa ssarseę ęeędyan nnek am ict n tnebdat sadu ięaren nnek’. sbħ. 110:1

⁴⁴Aqqa Dawud isemma t ‘Sides’, mammec i ęa yiři netta d Mmis?”

Yeccu d imseřmaden n idlisen

Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40; Luk. 11:37-54

⁴⁵Xenni, am tuęa marra iwdan sřen *min iqqar*, inna i imeħdaren nnes ⁴⁶“Hędam ixef nwem zeg imseřmaden n idlisen inni ittexsen ad uyuren s ijeęaben iziraren, iejeb asen ad xasen seęmen iwdan di řeswaę uřa ad qqimen x řekrasi n zzat deg isinagugen u x řekrasi

imezwura yar umensi. ⁴⁷Nitni ttetten tudrin n tijař uca ssneemiřen ttzařan ațtas. Nitni ad ksin ij n řhukm iqseř.”

Şşedqet n tajač

Mar. 12:41-44

21 ¹Umi issgaæeed tmuyři nnes, izra aytbab n wagra ssrusan şşdaqi nsen di şşenduoq. ²Izra eawed ict n tajač tamezřudt tessars dayes tnayen n uqiiyyat n nnhas (*qqaren as 'lebta'*). ³Inna asen “S tidett ad awem iniř, aqqa tajač-a řmeskina tenđar dayes ktar zzaysen marra. ⁴Minzi marra nitni nđaren zi zziyada nsen yar şşdaqi n Arebbi, maca nettat zi řexşeş nnes aqqa tenđar dayes marra řeeweč i tuya řares.”

Areddeř n taddart iqeddsen

Mat. 24:1-14; Mar. 13:1-13

⁵Ařami tuya ca *n iwdan* qqaren x taddart iqeddsen, aqqa tzewweq s izra iřebřen d şşdaqi *i d ittasen ak-d ij n řwaed*, inna “Zi jjihet n tmesřayin i tettwařam, ad d asen wussan war ittymi uřa d ijj wezru x wezru nneđni i war ittareddřen.” ⁷Sseqsan t, nnan as “A Amseřmad, meřmi i řa yiři uya d man řeeřamet xmi i řa yiři uya?” ⁸Inna asen “Eessem, war ttetwayarrem! Aqqa ațtas ad d asen s isem inu, ad inin ‘Aqqa d necc *d Lmasih'* u ‘Řweqt aqqa tiweđ-d’. Xenni war teggurem awarni asen. ⁹Mařa tesřim x řbaruđ d iyewwřen, war ttexřieem ca, minzi s uyiř ad yiři uya amezwar, maca war ittiři ead deyya uneggar.” ¹⁰Xenni inna asen “Ad igææed řgens đidd n řgens *nneđni* u tgeldit đidd n tgeldit *nneđni*. ¹¹Ad iřin inhezziyyen n tmurt myaren di eřam kuř imucan d řaz d řehřacat ineqqen. Ad msarent tmesřayin sseggwadent d řeeřamat myarent zeg ujenna. ¹²Maca qbeř man aya marra ad xawem ssarsen ifassen nsen uca ad kenniw sellmen yar isinagugen d řehřbusat uca ad kenniw nedhen zzat i ijeřiden d řhukkam x ssibbet n yisem inu. ¹³Man aya ad idweř d ict n chadet i kenniw. ¹⁴Ggem deg wuřawen nwem, mařend war tettarram taynit qbeř mammec i řa tdafeem x yixef nwem. ¹⁵Minzi necc ad awem wceř aqemmum d tiřit i war zemmaren ad ten eekksen niř ad ten ssbedden marra řeedyan nwem. ¹⁶U kenniw ad twasellmen zi lwalidin u zi tawmat u zi řağ

uřa zeg imeddukař uca ad nŷen ca zŷaywem. ¹⁷Ad tetwacarhem zi marra s ssibbet n yiŷem inu. ¹⁸Maca waxxa amenni uřa d ijj n uzeřtu n ucuwŷaf n uzeřif nŷem war ittŷeddari ca. ¹⁹S řřbar nŷem ad tarebhem řeemur nŷem.

Areddeğ n Urcalim

Mat. 24:15-21; Mar. 13:14-19

²⁰Xmi i ęa tğarem Urcalim aqqa inned as-d řeŷskar, xenni snem belli aqqa iqarreb-d wareddeğ nnes. ²¹Xenni ittxeřř ad arweřen inni iğan di Yahudiyya ęar idurar d yinni iğan di řweř nnes ad zŷayes ffyen d yinni iğan deg iyyaren war tt ttidfen, ²²minzi ina d ussan n nneqmet ħima ad itwakemmeř min yurin. ²³Uct x temęarin tinni s ddeyset d tinni issuřuden deg wussan nni, minzi ad din yiři řeęben imęar x tmurt d lęađab ameqqran x weyduđ-a, ²⁴uca nitni ad wđan s řeqđae n ssif, ad twaĥebbsen jar marra řegnus uca Urcalim ad xas efsen řegnus ař i ęa kemmřen ikuden n řweqt n řegnus.

War tteggweddem

Mat. 24: 29-31; Mar. 13:24-27

²⁵Ad din iřint řečřamat di tfuct, di tziri u deg itran uca x tmurt *ad din yiři* arjeř n řegnus ař d asen iweddari min i ęa ggen ařami řebĥar ad igg zzhir ameqqran d řemwaj ad hajent. ²⁶Iwdan ad asen wđan ifadden s tiggwudi u s min ttrajan ad imsar x ddunnit, minzi jjeĥd n uęenna ad twassenhezz. ²⁷Řexdenni ad ęaren Mmis n bnađem yusi-d deg ij n useynu s jjeĥd d ueęi ařtas. ²⁸Xmi i ęa bdant tmesřayin-a, xenni kkařem, tessgaedem izeęifen nŷem minzi afekki nŷem aqqa yiweđ-d.”

Awař n Yeccu war ifenni ca

Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31

²⁹Inna asen ij n umettiř “Xğarem ęar wartu n tazart d marra ticejjura. ³⁰Xmi i ęa ssneđiyent, xenni ad tğarem uca ad tessnem s yixef nŷem belli anebdu yiweđ-d. ³¹Ammu eawed, xmi i ęa tettwařam timesřayin-a ttemsarant, snem belli tageldit n Arebbi tudes-d. ³²S tidett ad awem inię, aqqa war ieddu jjiř-a ař i ęa yiři uya kuřci. ³³Aęenna d tmurt ad fnan, maca awař inu war ifenni ca. ³⁴Ĥđam ixef nŷem ħima war tteđqirřen wuřawen nŷem zi ccrab

d uscar d imunas n tudart uca ad xawem-d iwđa wass nni deyya amecnaw ict n texceft. ³⁵Minzi ad d yas x marra inni iqqimen x uyembub n tmurt. ³⁶Xenni eessem maħend ad tzağem di kuř řweqt ħima ad tetwaħesbem d tarwa n usenjem zi marra min i ya imsaren uca ad tbeddem zzat i Mmis n bnađem.”

³⁷S uziř tuya isseřmad di taddart iqeddsen, maca di ġiřet tuya itteffey, ittyima ittnusa x wedrar umi qqaren ‘adrar n Zziton’. ³⁸Di řřbeħ zic tuya marra iwdan ttasen-d ħares ħar taddart iqeddsen ħima ad as sřen.

Cciřan yudef di Yahuda Isxariyuři

Mat. 26:1-5, 14-16; Mar. 14:1-2, 10-11; Yuħ. 11:45-53

22 ¹Iqarreb-d řeid n weyrum nnebřa antun umi qqaren ‘Basxa’. ²Tuya arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen arezzun ict n tewwart ħima ad t nyen, minzi ggweden zeg iwdan. ³Yudef Cciřan di Yahuda wenni umi ttkennan Isxariyuři, netta tuya d ijjen zi teneac n imazanen. ⁴Iruħ, issiweř ak-d arruyas n ikehhanen d imeqqranen n řeeskar mammec t i ya isellem ħarsen. ⁵Farħen uca ttafqen ad as wcn tineacin. ⁶Netta iwc asen awař uca yarzu ict n tewwart ħima ad asen t isellem barra i řyaci.

Asewjed n Basxa

Mat. 26:17-25; Mar. 14:12-21; Yuħ. 13:21-30

⁷Yiweđ-d ass n řeid n weyrum nnebřa antun i di tuya ittxeřř ad itwayarř *izmar n ‘Basxa’*. ⁸Netta issekk-d Buřrus d Yuħanna, inna *asen “Ruħem, tessewjdem aney Basxa ħima ad t necc.”* ⁹Nnan as *“Mani tersed ad t nessewjed?”* ¹⁰Inna asen *“Xzar, xmi i ya tadfem ħar tendint ad kenniw-d iřqa ij n bnađem, yarbu ict n teqbuct n waman. Đfarem t ħar taddart mani i ya yadef.* ¹¹Inim i bab n taddart *‘Amseřmad iqqar ac: Mani iğa wexxam n inewjiwen i di i ħa ccey Basxa ak-d imeħđaren inu?’* ¹²Netta ad awem isscen ict n tyurfet tmiriwt yessu s *ipayasen, sewjdem t din.* ¹³Nitni ruħen, ufin am mammec tuya d asen inna uca ssewjden i Basxa.

Amensi aneggaru

Mat. 26:26-30; Mar. 14:22-26; 1 Kur. 11:23-25

¹⁴Umi d tiweḍ tsææet, iqqim ɣar ttabra d tenεac n imazanen akides. ¹⁵Inna asen “Nec̄c tuya weh̄hcey aṭṭas ad ccey Basxa-ya akidwem qbeṣ i ɣa weddbey. ¹⁶Minzi ad awem iniḡ, aqqa war zzayes ttettey εad aṣ i ɣa itwakemmeṣ di tgeldit n Arebbi.” ¹⁷Xenni ittef rkas uca iqada, inna “Ksim wa, bdam t jarawem! ¹⁸Minzi nec̄c ad awem iniḡ, war sessey ca zi r̄yiget n tzayart aṣ i d ɣa tas tgeldit n Arebbi.” ¹⁹Iksi aɣrum, iqada, yarza it uca iwc asen t, inna “D ta d arrimet inu tenni i xawem immewcen. Ggem aya i řiḍaret inu.” ²⁰Ammu εawed rkas awarni amensi, inna “Řkas-a d řeahd n jdid s idammen inu inni i xawem i ɣa itwassizzfen. ²¹Maca aqqa afus n wenni d ayi i ɣa isellmen aqqa-t akidi ɣar ttabra. ²²Mmis n bnadem ad irah̄ am mammec xas itwakkes. Maca uct x bnadem nni i zi i ɣa itwasellem.” ²³Bdan ttemsseqsan jarasen, man wen zzaysen izemmar attay ad igg man aya. ²⁴Tuya jarasen εawed amcubbec x man wen zzaysen ittyiṣ as ad yiṣi d ameqqran qaε. ²⁵Maca netta inna asen “Ijeḡiden n řegnus řellten xasen u inni i xasen iřellten ttetwaṣayan ‘tarwa n řejwad’ (=řmuḡsinin). ²⁶Kenniw maca war ttiṣim ammu, maca ameqqran daywem ad yiṣi am umaḡuḡ u amezwar ad yiṣi am umsexxar. ²⁷Minzi man wen iḡan d ameqqran, ma d wenni iqqimen ɣar ttabra niḡ d wenni ittsexxaren? Maca nec̄c di řwest nwem am wenni ittsexxaren. ²⁸Aqqa kenniw d inni akidi iqqimen deg ijarriben inu. ²⁹Nec̄c ad awem ggeḡ tageldit am mammec i d ayi tt igga Baba, ³⁰ḡima ad teccem ad teswem x ttabra inu di tgeldit inu uca ad teqqimem x řekrasi n tgeldit ad tḡkmem x tenεac n tqebbaṣ n ayt n Israyil.”

Qqimem tcebbarem di liman

Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Yuḡ. 13:36-38

³¹Inna Sidi Yeccu “Simean, Simean, aqqa Cciṭan tuya yarezzu ad kenniw izzuzzar amecnaw irden. ³²Maca nec̄c ḡuḡey xak ḡima war ifenni liman nnek. U cek, xmi i ɣa tetubed, xenni tebbet aytmac.” ³³Inna as “A Sidi, nec̄c aqqa wejdey ḡima ad kik raḡey uṣa ɣar řehbes d řmewt.” ³⁴Inna “Nec̄c ad ac iniḡ, a Buṣrus, war issquque uyaziḍ ass-a qbeṣ mma ad ayi tenkared tṣata n imuren, belli war d ayi tessined.”

³⁵Inna asen “Ařami kenniw ssekkey nnebřa tacyart niy řeeweč niy sandaliyat, ma tuya ixexša awem ca?” Nnan as “Walu!” ³⁶Inna asen “Maca řexxu wenni ęar ięa tacyart, ad tt iksi, ammu uřa d řeeweč. Wenni war ęar ięi, ad izzenz arruđ nnes uca ad zzayes isey ssif.” ³⁷Minzi necc ad awem iniy, aqqa ittxeřš ad twakemmřent tira-ya dayi

‘Aqqa itwahšeb ak-d imednab.’ Ica. 53:12

Minzi min xafi yuran, ęares aneggar.” ³⁸Nnan nitni “A Sidi, aqqa da tnayan n řesyuf.” Inna asen “Ikfa!”

Tazaęit n Yeccu x wedrar n Zziton

Mat. 26:36-46; Mar. 14:32-42

³⁹Iffey, iruř, ęar wedrar n Zziton am mammec tuya innum uca đfaren t eawed imeđdaren nnes. ⁴⁰Umi ixecc ęar wemcan nni, inna asen “Zzaęem řima war d ttidfem deg uyekkwı.” ⁴¹Iggwej xasen eřařař ticti n ijj n uęejjar n wezru uca iwđa x ifadden nnes, izzuę, ⁴²inna “A Baba, mařa tersed, ksi xafi řkas-a, maca war ittiři min xsey necc maca min tersed cek.” ⁴³Iđhar as-d ij n lmalak zeg ujenna, iwca as jjehd. ⁴⁴Am tuya dayes tiggwudi temyar ařtas, ibda ittzaęa ead ařtas uca tidi nnes tuya tettegg amecnaw tuddimin n idammen hekkwant ęar tmurt. ⁴⁵Awarni řami ikkar zi tzaęit, yusi-d ęar imeđdaren nnes uca yufi ten třšen s wecđan. ⁴⁶Inna asen “Mayemmi tetřsem? Kkarem, tezzaęem řima war tettidfem deg uyekkwı.”

Uđuf n Yeccu

Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Yuř. 18:3-11

⁴⁷Am tuya ead issawař, xzar, aqqa din ij n řęaci. Ijjen zi teneac, qqaren as Yahuda, tuya izwar asen, iqarreb ęar Yeccu řima ad t issudem. ⁴⁸Inna as Yeccu “A Yahuda, ma s usudem ad tsellmed Mmis n bnađem?” ⁴⁹Umi řrin inni i d as-d innden min imsaren, nnan “A Sidi, ma ad newwet s ssif?” ⁵⁰Ijjen zzaysen tuya iwta ismey n uzeęif n ikehhanen, iqeřš as amezzuę afusi. ⁵¹Yarr-d Yeccu inna “Ahtat!” Xenni iřada as amezzuę uca issgenfa t. ⁵²Inna Yeccu i arruyas n ikehhanen d imeqqranen n řeekar n taddart iqeddsen d imyaren n weyduđ, inni tuya ęares-d ibedden “Axmi x ij n uceffar

i xef teffym s řesyuf d iċumad. ⁵³Ass x wass tuġa-yi akidwem di taddart iqeddsen, kenniw war ġari tesswizzdem s ifassen, maca ta d tasaċċet nwem d řřulta n taġġest.”

Ankar n Buṭrus

Mat. 26:57-58, 69-75; Mar. 14:53-54, 66-72; Yuh. 18:12-18, 25-27

⁵⁴Ksin t, nedhen t uca ssidfen t di taddart n uzeġif n ikehhanen. Uca Buṭrus idfar it zi řaggwaj. ⁵⁵Umi ssaryen timessi di řwest n řemraħ, xenni qqimen jmiċ uca Buṭrus iqqim di řwest nsen. ⁵⁶Tezra it ict n teyya am iqqim ġar tnessi uca texzar dayes mliħ, tenna “Uřa d wa tuġa-t akides.” ⁵⁷Maca netta inkar t, inna “A tamġart, necc war t ssineġ.” ⁵⁸War din min iċdun izra it wenneđni, inna “Uřa d cek zzaysen”. Maca Buṭrus inna “A bnađem, war iġi bu d necc.” ⁵⁹Umi teċdu eřaħař ict n tsaaċċet isseften it eawed wenneđni, inna “S tidett, uřa d wa tuġa-t akis, minzi uřa d netta d Ajalili.” ⁶⁰Inna Buṭrus “A bnađem-a, necc war ssineġ min xef tessawařed.” Řexdenni, am tuġa ead issawař, issquqee uyaziđ. ⁶¹Inneqřeb Sidi Yeccu uca ixzar ġar Buṭrus. Uca Buṭrus iċqef x wawař n Sidi am mammec i d as inna “Qbeř i ġa issquqee uyaziđ, ad ayi tenkared třata n imuren.” ⁶²Uca Buṭrus iffey barra, iru imeřřawen imarżagen.

Aseħqar nYeccu

Mat. 26:67-68; Mar. 14:65

⁶³Iryazen inni iqebcen Yeccu, tuġa sthezzan zzayes uca hettken t s urekkud. ⁶⁴U awarni řami t dřen, wtin t ġar uyembub, sseqsan t, nnan “Kacef, man wen i cek iwtin?” ⁶⁵U nitni tuġa ttceqqafen dayes s wařtas n tmesřayin tinnedni i nnan.

Yeccu zzat i Bilařus d Hirudus

Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Yuh. 18:19-24

⁶⁶Umi d yiweđ uziř, munen imġaren n weydud d arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen uca nedhen t ġar lmeħkama tameqqrant nsen. ⁶⁷Nnan “Mařa cek d Lmasiħ, xenni ini aneġ t.” Inna asen “Mařa nniġ awem t, war dayi tettinnem. ⁶⁸Mařa sseqsiġ kenniw, war xafi tarrim niġ war d ayi tarexxum. ⁶⁹Zi řexxu d tsawent ad iqqim Mmis n bnađem x ufus afusi n jjeħd n Arebbi.” ⁷⁰Nnan marra

“Ma cek d Mmis n Arebbi?” Inna asen “Kenniw teqqarem, aqqa d necc.” ⁷¹Nnan “Umi neħdaj ead chadet? Minzi aqqa neccin s yixef nney nesřa t zeg uqemmum nnes.”

Bilařus d Yeccu

Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Yuħ. 18:28-38

23 ¹Marra řyaci ikkar uca nedhen t řar Bilařus. ²Bdan ad t řermen, nnan “Neccin nufa aqqa wa issefsed řgens nney am imennee ad wcen đdariba i qayřar, iqqar belli netta d Lmasiř d ajeřid.” ³Isseqsa t Bilařus, inna “Ma cek d ajeřid n Wudayen?” Yarr-d, inna “Cek i t iqqaren!” ⁴Inna Bilařus i arruyas n ikehhanen d řyaci “Aqqa war ufiř bu uxeřtu di bna-dem-a.” ⁵Tuřa ttziyyaren xas, nnan “Netta issyewway iwdan, isseřmad di marra Yahudiyya, ibda zi Ljalil ař da.” ⁶Umi isřa Bilařus ‘Ljalil’, isseqsa “Ma aryaz-a d Ajalili?” ⁷Umi ifhem belli netta zi jwayeh n řřulřa n Hirudus, issekk it řar Hirudus, wenni tuřa uřa d netta di Urcalim deg wussan nni. ⁸Ařami izra Hirudus Yeccu, ifarř ařas, minzi ařas zeg wami tuřa issitim ad t izar, minzi isřa xas ařas n tmesřayin uca tuřa issitim ad zzayes izar ict n řeereamet. ⁹Isseqsa t s wařas n wawařen, *maca netta* war xas-d yarri s ca. ¹⁰Arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen kkaren, řermen t s řřarret. ¹¹Hirudus d řeeskar nnes sseřqaren t, stehzan zzayes uca arđen as ij n warruđ icuwwar, xenni issekk it ammu řar Bilařus. ¹²Dewřen Bilařus d Hirudus d imeddukař zeg wass nni, minzi qbeř tuřa din řeđawat jarasen.

Řřukm x Yeccu s řmewt

Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15; Yuħ. 18:39-19:16

¹³Iřaya Bilařus x arruyas n ikehhanen d imeqqranen u x iwdan, ¹⁴inna asen “Kenniw tiwyem ayi-d bna-dem-a am ijjen wenni isseiřen iwdan. Xřar, necc sseqsiř t ztatwem, war dayes ufiř bu uxeřtu i zzayes tettcetcam kenniw. ¹⁵Uřa d Hirudus, minzi necc ssekkey kenniw řares. U xřar, war din uřa d ict n řřařet i itwaggen zzayes tessdaheř řmewt. ¹⁶Necc ad t hettkey s urekkuđ uca ad as arxuř.” ¹⁷Tuřa ittxeřř as ad asen yarxu i ijjen di řeid. ¹⁸Maca řyaci isřuy deg ij n umur, inna “Kksem wa, arxu aney-d Barabbas!” ¹⁹Wa tuřa itwammendar di řeřbes x ssibbet n ij n uyuwwey i imsaren

di tendint u x *ssibbet n* uneqqi. ²⁰Iřaya asen *εawed* Bilařus, tuya ixs ad yarxu i Yeccu. ²¹Řayan, nnan “Şelleb it! Şelleb it!” ²²Inna asen tawařa wiss třata “Man tuseffna igga wa xenni? Necc war dayes ufiy bu uxeřtu i *isdaheřen* řmewt? X uyenni awarni řami t hettkey s urekkuđ, ad as arxuy.” ²³Maca nitni ziywaren xas, syuyyun s tmijjawin jjehdent, řima ad t řellben uca tşuyyit nsen d tenni n arruyas n ikehhanen tuya tarenni di jjehd. ²⁴Xenni iřkem Bilařus ad asen iqđa cyeř nsen. ²⁵Iđřeq asen i wenni umi immenđaren di řeřbes zi *ssibbet n* uşuwwey d uneqqi, d wenni ttaren nitni uca isellem Yeccu am mammec tuya xsen.

Yar řşalib

Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Yuh. 19:17-19

²⁶Umi t gewwden ssenni, tşfen ijjen Simean zi Qayrawan, tuya yusi-d zeg iyyar, uca ssarsen xas řşalib řima ad t yarbu awarni Yeccu. ²⁷Iđfar it-id ij n řřaci imyar n iwdan d temyarin tinni tuya iwtin ayejdur uca ttrunt xas. ²⁸Inneqřeb-d řarsent Yeccu, inna “A yessis n Urcalim, war ttrunt ca xafi, maca runt x ixef nkent d tarwa nkent. ²⁹Minzi ad d asen wussan i di i řa inin ‘Sseed n temyarin i war izemmaren ad uřwent u *sseed n* ieeddisen inni war yuřwen d tibbac i war issuřuđen.’ ³⁰Xenni ad inin i idurar ‘Wđam-d xaney!’ u i tiwiririn ‘Dřent aney!’ ³¹Minzi mařa ggin aya s ukeccuđ aziza, xenni min i řa imsaren *εad i ukeccuđ* yuzyen.” ³²Nedhen *εawed* tnayen nneđni inni iqeřřeen abrid, řima ad twanyen akis. ³³Umi ten nedhen řar wemcan umi qqaren ‘taceqquft n uzeřif’, řellben t din ak-d inni iqeřřeen abrid, ijjen x yeffus nnes u wenneđni x uzeřmađ nnes. ³⁴Inna Yeccu “A Baba, řfar asen, minzi nitni war ssinen min tteggem.” Uca bđan arruđ nnes, nđaren xas akeccuđ. ³⁵Tuya iwdan bedden din, xezżaren. Uřa d imeqqranen *n weyduđ* ssbehtřen zzayes, qqaren “Tuya issenjam inneđni, řexxu ejj it ad issenjem ixef nnes mařa netta d Lmasih i itwaxđaren zi Arebbi?” ³⁶Uřa d i ϵ eskariyyen qarrben řares mařend ad zzayes stehzan, wcin as řxeğ, ³⁷qqaren “Mařa cek d ajeğid n Wudayen, xenni senjem ixef nnek!” ³⁸Tuya din *εawed* ict n tira sennej nnes urin t s lřuruf n tyunanit d tlatinit d t ϵ ibranit “Wa d ajeğid n Wudayen.” ³⁹Ijjen zeg inni iqeřřeen abrid i tuya itwayuyren, tuya ittceqqaf

dayes, iqqar “Mařa cek d Lmasih, xenni senjem ixef nnek uřa d neccin akik!” ⁴⁰Maca wennedni yarr-d, iwebbex it, inna “Ma cek war teggwided ca ead zi Arebbi umi cek iřqef ccrae d iijen? ⁴¹Neccin s řheqq minzi neřtef axeęeř n min negga. Maca wa war iggi min war ihřin.” ⁴²Xenni inna i Yeccu “Eqeř xafi, a Sidi, xmi i d ęa tased di tgeldit nnek.” ⁴³Inna as Yeccu “S tidett ad ac inię, aqqa ass-a ad tiřid akidi di jjennet.”

Řmewt n Yeccu

Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Yuę. 19:28-30

⁴⁴Tuęa tasaeeet eřařař d setta, xenni tewđa-d taęest x tmurt marra ařami d tesa (=tasaeeet tuęa-tt d třata n wezyen n wass). ⁴⁵Tebbarcen tfuct uca arwaq n taddart iqeddsen icarreg deg wezyen. ⁴⁶Yeccu iřaya s jjehd, inna “A Baba, deg ifassen nnek ad ssarseę arruę inu.” Umi inna aya, iffeę as buębeř. ⁴⁷Umi izra řqebęan x meyya min tuęa imsaren, ibda issemyara di Arebbi, inna “S tidett tuęa bna-dem-a d amseggad.” ⁴⁸Marra řyaci i d imunen ģima ad zaren afurrej-a, eęqben awarni řami zřin min imsaren, wtin deg idmaren nsen. ⁴⁹Marra imqarraben d temęarin i t-id idřaren ģmie zi Ljalil, bedden yar řaggwaj, zřin man aya.

Anđeř n Yeccu

Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Yuę. 19:38-42

⁵⁰U xzar, ij n weryaz, qqaren as Yusef, tuęa-t d amcawar, aqqa-t d ij n weryaz d ařebęan d amseggad. ⁵¹Wanita war yarđi ca x min xef mcawaren nitni u x min ggin. Aqqa-t zi Arimatiya, ict n tendint n Wudayen, netta s yixef nnes tuęa ittraja eawed tageldit n Arebbi. ⁵²Wanita yuyur ęar Bilaęus uca ittar as řxecbet n Yeccu. ⁵³Issehwa t-id, inned it di řecfen n qařifa uca issars it deg ij n wenđeř i iyza deg wezru mani war dayes inđiř uřa d iij ead. ⁵⁴Tuęa d ass n usewjed, aqqa ssebt tqarreb-d. ⁵⁵Timęarin i d yusin zi Ljalil dřarent t-id uca zřint anđeř d mammec ssarsen řxecbet nnes. ⁵⁶Řami eęqbent, ssewjdent řeęęur d řefwaęet n mirru. U di ssebt areyyęent am mammec teęa di tewęeyyet.

Tanukra*Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Yuh. 20:1-10*

24¹Maca deg wass amezwar n simana ɣar ššbeḥ zic, ruḥent ɣar wenḍer, ksint řečtur i tuɣa ssewjdent. ²Aqqa ufint, aqqa tašđart i tuɣa x wenḍer, tetwasseqnuni zzayes. ³Umi udfent, war ufint ca arrimet n Yeccu. ⁴Am din beddent, iweddar asent min i ɣa ggent, xzar, aqqa din tnayen n yeryazen deg warruḍ ittissiqqen, bedden zzatsent. ⁵Ggwedent aṭṭas uca qbarent azeḡif nsent ɣar tmurt. Řexdenni nnan asent “Mayemmi tarezzunt kennint jar imettinen x wenni iddaren? ⁶Aqqa war da iḡi, minzi aqqa ikkar! Eeqřent x min d akent inna umi t tuɣa ead di Ljalil, ⁷inna, aqqa tura x Mmis n bnađem ad itwasellem deg ifassen n imednab, ad itwašelleb uca deg wass wiss třata ad d ikkar.” ⁸Xenni eeqřent x wawařen nnes. ⁹Eeqřent-id zeg wenḍer uca xebbarent marra man aya i ḥiđeac u i marra innedni. ¹⁰Maryem n Majdala d Yuwanna d Maryem yemmas n Yaequb d min tuɣa iqqimen n temɣarin i iḡan akisent ḥajant man aya i imazanen. ¹¹Ittyiř asen nitenti ssawařen awařen ixwan uca war tent ttiqqen. ¹²Maca Buṭrus ikkar-d, yuzzeř deɣya ɣar wenḍer, iɣnes, izra řecfun waha uca iruḥ, ittebhet deg yixef nnes s min imsaren.

Deg webrid ɣar Eimwas*Mar. 16:12-13*

¹³U xzar, deg wass nni tuɣa tnayen zzaysen deg webrid ɣar ij n dcar iggwej settin 'istadiyyen' (=eřaḥař ḥiđeac kilumiter) x Urcalim, qqaren as Eimwas, ¹⁴tuɣa ssawařen ak-d wayawya x marra min tuɣa imsaren. ¹⁵Am ssawařen nitni, ttemsseqsan, iqarreb-d ɣarsen Yeccu simant nnes uca tuɣa iggur akisen. ¹⁶Maca twacebbarent tiṭṭawin nsen řami war t tteeqiřen. ¹⁷Inna asen “Man awařen-a i xef tessawařem ak-d wayawya deg webrid u mayemmi banent řxezrat nwem ceḍnent?” ¹⁸Yarr-d ijjen zzaysen umi qqaren Kliyubas, inna as “Ma cek d ayenni n ubarrani di Urcalim i war issinen min din imsaren deg wussan-a?” ¹⁹Inna asen “Min imsaren?” Nnan as “Min imsaren i Yeccu Nnařiri, tuɣa-t d amkacaf, tuɣa ɣares jjeħd di min ittegg u di min issawař qibač i Arebbi d marra iwdan ²⁰u mammec t sellmen arruyas n

ikehhanen d imeqqrannen nney i řhukm s řmewt uca řellben t.
²¹Neccin maca tuća nessim, aqqa d netta i ća isellken Israyil, maca x uća marra, ass-a d ass wiss řřata zeg wami imsar man aća marra. ²²Maca ca n temćarin zzayney ssħeyyarent aney řawed. Nitenti tuća-tent zic ćar wenďeř. ²³Am war din ufint arrimet nnes, usint-id, nnant aqqa źrint lmalakat amecnaw mammec di řewħiy, nnan asent belli aqqa iddar. ²⁴Xenni ca zzayney ruħen ćar wenďeř, ufin timesřayin am mammec nnant temćarin, maca netta war t źrin ca!" ²⁵Inna asen "A ifćař, a inedćař n wuř di liman s marra min ssiwřen imkacafen!" ²⁶Ma war ittħeřři ad iweddeb Lmasih ammu uća ad yadef ćar ućući nnes?" ²⁷Xenni ibda zi Musa u zi marra imkacafen, ittfessar asen min xas yuran di marra idlisen. ²⁸Uća nitni qarrben ćar dcar i ćar tuća gguren. Netta igga axmi tuća ixš ad yarni deg webrid. ²⁹Nitni ggın xas bezzez, nnan "Qqim akidney, minzi tameddit teggur ad tewďa, aqqa imeyyeř uziř." Uća yudef, iqqim akidsen. ³⁰Imsar ařami tuća akidsen iqqim ćar řřabřa, iksi aćrum, ibarek, yarća, xenni iwc asen t. ³¹Uća nnurzment tiřřawin nsen, řeqřen t uća řexdenni idweř war t ttwiřin ead. ³²Nitni nnan ijjen i wennedni "Ma war tući icemmed wuř nney ařami tuća akidney issawař deg webrid, isseřham aney idlisen?" ³³Di tsaeet nni kkaren nitni, řeqben ćar Urcalim uća ufin ĥideac munen, nitni d yinni akisen, ³⁴nnan "D tidett aqqa Sidi ikkar-d uća iban-d i Simean." ³⁵Nitni xebbaren s min imsaren deg webrid u mammec t ssnen ařami yarća aćrum.

Ađhar n Yeccu i imeħđaren nnes

Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Yuħ. 20:19-23; Řex. 1:6-8

³⁶Am tuća nitni ssawařen x man aća, ibedd Yeccu simant nnes di řweř nsen, inna asen "Sřam xawem!" ³⁷Maca nitni nnxeřen uća ggweden ařřas, ittyiř asen belli ttwařan ij n řexyař. ³⁸Inna asen "Mayemmi tettneřřiem, mayemmi tetteggem ixarřiřen deg wuřawen nwem?" ³⁹Xřarem ifassen d iđaren inu, aqqa d necc s yixef inu. Ĥadam ayi u xřarem minzi řexyař war ćares bu weysum uřa d ićsan am mammec d ayi tettwařam." ⁴⁰Umi inna aća, isscen asen ifassen nnes d iđaren nnes. ⁴¹Umi nitni ead war uminen zi ssibbet n řefraħet, qqimen ttbehten, inna asen "Ma ćarwem da ca n macća?"

⁴²Wcin as ict n tecwiḥt n wesřem icenfen u ca n tezřeft n tamment. ⁴³Iksi tt uca icca itt qibač nsen. ⁴⁴Inna asen “Ina d awařen i zi kidwem ssiwřey umi necc tuya ead akidwem, aqqa ittxeřř ad itwakemmeř marra min xafi yuran di ttawrat n Musa, deg imkacafen u deg isebbiřen.” ⁴⁵Xenni yarzem asen řeeqeř nsen ĥima ad fehmen i idlisen. ⁴⁶Inna asen “Ammu i tura, aqqa ammu ittxeřř ad iweddeb Lmasiř, xenni ad d ikkar zeg imettinen deg wass wiss řřata, ⁴⁷ad itwabarreř s yisem nnes s ttubet i weyfar n ddnub i marra řregnus u beddu zi Urcalim. ⁴⁸Kenniw d řechud x man aya. ⁴⁹Aqqa necc ad awem-d ssekkey řwaed n Baba. Qqimem di tendint n Urcalim ař i ya tetwawarđem s jjehd zi řueřa!”

Yeccu itwassgaeed yar ujenna

Mar. 16:19-20; Řex. 1:9-11

⁵⁰Xenni indeh iten barra yar tendint n Bayteanya, issgaeed ifassen nnes dinni uca ibark iten.

Tameksit n Yeccu yar ujenna

⁵¹Am ten tuya ittbarak, imsar, aqqa imsebđa xasen uca immeksi yar ujenna. ⁵²Sejden as uca eqben yar Urcalim s řefrařet temyar. ⁵³Tuđa-ten řebda di taddart iqeddsen, ssemyaran u ttbaraken Arebbi. Amin.

Řexbar Ašebḥan n Yeccu Lmasiḥ s ufus n Yuḥanna

Lmasiḥ idweř d bnađem

1 ¹Deg umezwaru tuya iḡa wawař, awař tuya-t ak-d Arebbi, awař tuya-t d Arebbi. ²Wa iḡa ak-d Arebbi deg umezwaru. ³Zzayes i d itwaxřeq kuřci u nnebřa netta war d itwaxřeq uřa d ict n tmesřact i d itwaxeřqen. ⁴Dayes teḡa tudart, tudart tuya-tt d tifawt n bnađem. ⁵Tifawt tařeqq di taḡest, taḡest war tt-d tiwid. ⁶Tuya-t d ij n bnađem, issekk it-id Arebbi, qqaren as Yuḥanna. ⁷Wa yusi-d i chadet ḥima ad iched i tfawt, ḥima ad zzayes amnen marra. ⁸Netta war iḡi ca d tifawt, maca netta itwassekk-d ḥima ad iched i tfawt. ⁹Aqqa tifawt n tidett i itticken tifawt i kuř bnađem, tuya tettas-d ƣar ddunnit. ¹⁰Netta tuya-t di ddunnit, zzayes tetwagg ddunnit, ddunnit war t tessin ca. ¹¹Yusi-d ƣar wi iḡan nnes, maca wi iḡan nnes war t iqbiř. ¹²Maca marra inni t iqebřen, iwca asen řřulřa ḥima ad dewřen d tarwa n Arebbi, i yinni ittammen deg isem nnes, ¹³inni war d ixřiqen uřa zeg idammen uřa zi min ixš weysum *n bnađem* uřa zi min ixš weryaz, maca zi Arebbi i d itwaxeřqen. ¹⁴Awař idweř d aysum, izdeƣ jaraney, neccin nezra aeuḡi nnes, aeuḡi n uyenni n Mmis zi ƣar Babas i iccuren s nniemet d tidett. ¹⁵Iched xas Yuḥanna, iřaya, inna “D wa min xef nniy ‘Wenni i d ƣa yasen awarni ayi, netta idweř zzati, minzi netta tuya-t qbeř inu.’” ¹⁶Zi řekmař nnes niwi-d marra, nniemet x nniemet. ¹⁷Ttawrat temmewc zi Musa, maca nniemet d tidett, usint-id zi Yeccu Lmasiḥ. ¹⁸Uřa d ijj war iřri Arebbi, maca ayenni n Mmis i iḡan deg weřsin n Tbatat d netta i zzayes issxebbaren.

Chadet n Yuḥanna Amseƣdař x Yeccu

Mat. 3:1-12; Mar. 1:2-8; Luk. 3:15-17

¹⁹Ta d chadet n Yuḥanna řami d ssekken Wudayen ca n ikehhanen d Ilawiyen zi Urcalim ḥima ad t sseqsan “Min teenid cek?” ²⁰Tuya iched, war issnuffar ca. Uca iched *ammu* “Nec war ḡiy ca d Lmasiḥ.” ²¹Sseqsan t “I min teenid cek xenni? Ma d cek d *amkacaf* Iliya?” Inna “War ḡiy d necc.” “Ma d cek d *amkacaf*?” Yarr-d “Lla.” ²²Nnan as

“Xenni min teenid cek, ħima ad narr i yinni d aney-d issekken, min teqqared x yixef nnek?”²³Inna

*“Nec d tmija i ittrayan di řexřa ‘Seggmem abrid n Arebbi nican!’,
am mammec inna umkacaf Icaeya.” Ica. 40:3*

²⁴Nitni tuya twassekken-d zeg Ifarisiyyen²⁵uca sseqsan t, nnan “Mařa war teğid ca d Lmasiř uřa d Iliya uřa d amkacaf, i xenni mayemmi tesseyđaşed?”²⁶Yuĥanna yarr-d xasen, inna “Nec sseyđaşey deg waman, maca aqqa din ijjen jarawem i war tessinem ca,²⁷netta d wenni i d ya yasen awarni ayi, netta iğa qbeř inu, nec war sdiheğey ad fesyeğ ifiřan n tsira nnes.”²⁸Man aya imsar di Bayteanya ħar ujemmađ n Lurdun, mani tuya Yuĥanna isseyđaş.

Yeccu Lmasiř d Izmar n Arebbi

²⁹Tiwecca nnes Yuĥanna ižra Yeccu iggur-d ħares, inna “Xzarem, aqqa-t d Izmar n Arebbi i ikkessin ddnuv x ddunnit!³⁰D wa min xef nniğ ‘Ad d yas awarni ayi ij n weryaz, yusi-d zzati, minzi netta tuya-t qbeř inu.’³¹Nec war t ssineğ ca, maca ħima ad itwassargeb ħar Israyil, x uyenni usiğ-d ħima ad sseyđaşey deg waman.”³²Yuĥanna iched, inna “Zriğ Arruĥ ihwa-d am ict n tedbirt zeg ujenna, tarsa xas.³³Nec war t ssineğ ca, maca wenni d ayi d issekken ħima ad sseyđaşey deg waman, netta inna ayi ‘Wenni x tezrid ihwa-d xas Arruĥ uca yarsa xas, d wa d wenni isseyđaşen s Arruĥ Iqeddsen’.³⁴Nec zriğ uca cehdeğ belli netta d Mmis n Arebbi.”

Imeĥđaren imezwura n Lmasiř

³⁵Tiwecca nnes εawed, tuya Yuĥanna ibedd ak-d tnayen n imeĥđaren nnes.³⁶Ixzar ħar Yeccu i tuya igguren uca inna “Xzarem, d wa d Izmar n Arebbi.”³⁷Tnayen n imeĥđaren sřin as am tt iqqar uca đfaren Yeccu.³⁸Inneqřeb-d Yeccu, izri ten đeffaren t-id, isseğsa ten “Min xef tarezzum?” Nitni nnan as “A Rabbi - min ixs ad yini ‘A Amsēřmad’, mani tzeddyed?”³⁹Inna asen “Araĥem-d, ad tzarem.” Ruĥen akides, zřin mani izeddeğ, qqimen akides ass nni, tasaεeet tuya-tt εřaĥař d εecra.⁴⁰Andrawus umas n Simεan Buřrus tuya-t d ijjen zi tnayen nni i isřin aya zi Yuĥanna uca đeffaren t.⁴¹D wa i

yufin amezwaru umas Simean, inna as “Aqqa nufa ‘Massiya’”, isem wanita ixs ad yini ‘Lmasih’. ⁴²Issiweđ it-id ħar Yeccu. Ixzar dayes Yeccu, inna “Cek d Simean, mmis n Yuna, ad ac řayan ‘Sifas’”, isem wanita ixs ad yini ‘Buřrus’ (=ařru). ⁴³Tiwecca nnes tuęa ixs Yeccu ad irah ħar Ljalil uca yufa Filibbus. Yeccu inna as “Đfar ayi-d!”. ⁴⁴Filibbus tuęa zi Baytřayda, zi tendint n Andrawus d Buřrus. ⁴⁵Filibbus yufa Natanayil, inna as “Nufa wenni min xef yura Musa di ttawrat d imkacafen, Yeccu mmis n Yusef zi Nnařira.” ⁴⁶Natanayil inna as “Ma attay izemmar ad d teffey zi Nnařira ca n tcuni?” Filibbus inna as “Arah-d, texzared.” ⁴⁷Yeccu izra Natanayil iggur-d ħares, inna xas “Xzar, d wa d ij n Usrayili nican, war dayes bu řyecc.” ⁴⁸Natanayil inna as “Manis d ayi tessned?” Yeccu yarr-d, inna as “Zrię cek swadday i wartu qbeř mma ad cek-d iřaya Filibbus.” ⁴⁹Natanayil yarr-d xas “A ‘Rabbi’, cek d Mmis n Arebbi, cek d ajeęid n Israyil.” ⁵⁰Yeccu yarr-d, inna as “Ma tumned s min d ac nnię ‘Aqqa zrię cek swadday i wartu’? Ad tžared min ięan ktar zi man aya.” ⁵¹Inna as “S tidett, s tidett, ad awem inię, zi ssa d tsawent ad tžarem ajenna innurzem u lmalakat n Arebbi ttařyent hekkwant x Mmis n bnađem.”

Lmuejiza tamezwarut n Lmasih di Qana

2 ¹Deg wass wiss třata temsar din ict n tmeyra di Qana di Ljalil uca tuęa din yemmas n Yeccu. ²Uřa d Yeccu d imeđdaren nnes twaeardęn-d ħar tmeyra. ³Řami iqđa binu, tenna as yemmas n Yeccu “War ħarsen bu binu!” ⁴Yeccu inna as “Min jar ayi akidem, a tamęart? Tasaęeet inu war d tiwiđ ead!” ⁵Yemmas tenna i imsexxaren “Min d awem i ħa yini, ggem t.” ⁶Tuęa din setta n iqeddwađ n wezru daysen aman, mmarsen dinni am mammec nnumen tteggęn Wudayen řuđu, kuř ijjen zzaysen ħares řqedd n tnayen ař třata ‘imetriten’ (=eřařař tmanyin ař meyya u icrin litru). ⁷Yeccu inna asen “Ccurem iqeddwađ s waman.” Uca ccuren ten s waman ař aqemmum. ⁸Řexdenni inna asen “Řexxu agmem-d zzaysen, wcem t i bab n wurar.” Uca ssiwđęn t. ⁹Umi bab n wurar iqęęeb aman i idewřen d binu, - maca netta war issin manis d ikka, maca imsexxaren inni i d as-d yugmen aman, ssen -, iřaya-d bab n tmeyra x umuřay. ¹⁰Inna as “Kuř bnađem ittqęddam binu ařebħan d amezwaru. Mařa inewjiwen swin ařas, ad asen iwc binu war

iħrin, maca cek txemmřed binu iŕebħen aħ i řexxu.”¹¹D wa d beddu n řeeřamat i igga Yeccu di Qana di Ljalil, isseđhar-d aeuđi nnes uca umnen zzayes imeħđaren nnes.¹²Awarni man aya iruħ, ihwa-d ħar Kafarnaħum, netta d yemmas, d aytmas, d imeħđaren nnes uca qqimen din ca n wussan war iđi aħas.

Yeccu ittazzeř x isebbaben zi taddart iqeddsen

Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luk. 19:45-46

¹³Řami d tiweđ Basxa, řeid n Wudayen, issgaeed Yeccu ħar Urcalim.
¹⁴Yufa di taddart iqeddsen inni din izznuzan ifunasen d wuđi d idbiren uřa d iřarrafen n tenęacin inni din iqqimen.¹⁵Igga ij n urekkuđ zeg iseywan uca yuzzeř xasen marra zi taddart iqeddsen uřa d uđi d ifunasen. Uca izeđe isuldiyyen n iřarrafen di tmurt uca iqřeb ttwabeř.¹⁶Inna i yinni izznuzan idbiren “Kksem man aya ssa. War d ttarram ca taddart n Baba d taddart n ssuq!”¹⁷Imeħđaren nnes eeqřen belli tuya tura “Cđaret i taddart nnek icca ayi.”¹⁸Arrin-d xas Wudayen, nnan as “Man řeeřamet i d aney i ħa temřed, belli *aqqa ħarek řħeqq ħima* ad tegged man aya!”¹⁹Yeccu yarr-d, inna asen “Hedmem taddart-a iqeddsen uca di třata n wussan ad tt ssbeddey.”²⁰Xenni nnan as Wudayen “Taddart-a iqeddsen tebna di setta u arebein n iseggwusa, ma cek ad tt-id tessbedded di třata n wussan?”²¹Maca netta tuya issawař x taddart iqeddsen n arrimet nnes.²²Awarni řami d ikkar Yeccu zeg imettinen, xenni eeqřen imeħđaren nnes min d asen inna uca umnen deg wedlis d wawař i inna Yeccu.²³Umi t tuya di Urcalim di řeid n Basxa umnen waħas deg yisem nnes, minzi řrin řeeřamat i igga.²⁴Maca netta war isscen ca ixef nnes ħarsen, minzi netta issen iten marra,²⁵minzi netta war iħdiċ ca ad iched ħed x bnađem, minzi netta issen min iđan di bnađem.

Yeccu d Nikudimus, amħar n Wudayen

3¹Tuya din ij n bnađem zeg Ifarisiyyen qqaren as Nikudimus, netta d ij n umħar n Wudayen.²Yusi-d ħar Yeccu s ħiřet, inna as “A Amseřmad, neccin nessen belli cek d Amseřmad i d yusin zi ħar Arebbi. War izemmar uřa d iċċ ad igg řeeřamat-a i teggid cek, mħir mařa akis Arebbi.”³Yeccu yarr-d xas, inna “S tidett, s tidett, ad ac iniħ, uřa d iċċ war izemmar ad iřar tageldit n Arebbi mħir

maġra itwaxġreq-d zeg ujenna.” ⁴Nikudimus inna as “Mammec izemmar i bna dem ad d ixġreq di tewsar nnes? Ma izemmar ad yadef ict n twaġra nneġni deg ueddis n yemmas maġend ad d itwaxġreq?” ⁵Yeccu yarr-d xas “S tidett, s tidett, ad ac iniy, maġra ca n yijjen war d ixġriq ca s waman u s Arruġ, war izemmar ad yadef di tgeldit n Arebbi. ⁶Min d itwaxeġqen zeg weysum, netta d aysum. Min d itwaxeġqen zi Arruġ, netta d Arruġ. ⁷War ttbehtem ca maġra nniy awem, ittxeġsa kenniw ad d tetwaxeġqem zeg ujenna. ⁸Asemmiġ ittšuġ manis ixs, tettesġrid i ušuġi nnes, war tessined ca manis d ittas uġra mani ittraġ, ammu eawed marra wenni d itwaxeġqen zi Arruġ.”

⁹Nikudimus yarr-d, inna as “Mammec i ya yegg ad yiġri man aya?” ¹⁰Yeccu yarr-d, inna as “Cek d Amseġmad n Israyil, war tessined ca man aya? ¹¹S tidett, s tidett, ad ac iniy, neccin nessawaġ x min nessen, neched x min neġra, waxxa amenni kenniw war teqbiġrem ca chadet nney. ¹²Maġra ssiwġrey awem x tmesġrayin n tmurt, kenniw war timnem, mammec i ya teggem ad tamnem maġra ssiwġrey awem x tmesġrayin n ujenna. ¹³Uġra d ijj war yuġri yaġr ujenna mġir wenni d ihwan zeg ujenna, netta d Mmis n bna dem wenni iġan deg ujenna. ¹⁴Amecnaw mammec issgaeeed Musa afiyar di řefyafi, ammu ittxeġs ad itwassgaeeed Mmis n bna dem, ¹⁵ħima marra wenni zzayes i ya yamnen war ittmetti ca, maca ad yares tiġri tudart i řebda. ¹⁶Ammu ixs Arebbi ddunnit aġr mani d iwca ayenni n Mmis ħima kuġr ijjjen wenni zzayes i ya yamnen, war ittmetti ca maca ad yares tiġri tudart n řebda. ¹⁷Minzi Arebbi war d issekk ca Mmis yaġr ddunnit ħima ad iħaseb ddunnit, maca issekk it-id ħima ad zzayes issenjem ddunnit. ¹⁸Wenni zzayes i ya yamnen war ittetwaħaseb ca, maca wenni war ittimnen ca aqqa itwaħasab zi řexxu minzi netta war yumin ca deg yisem n uyenni n Mmis n Arebbi. ¹⁹D wa d řeħkam, aqqa tifawt tusi-d yaġr ddunnit, iwdan xsen taġest x tfawt, minzi řexdayem nsen tuya-tent d tieeffanin. ²⁰Marra wenni itteġgen řexdayem tieeffanin, icarreh tifawt, war d ittis ca yaġr tfawt, ħima war twassbanent ca řexdayem nnes. ²¹Wenni itteġgen tidett ad d yas yaġr tfawt, ħima ad banent řexdayem nnes, aqqa twaggent di Arebbi.”

Yeccu d Yuḥanna Amseydaš

²²Awarni man aya yusi-d Yeccu d imeḥḍaren nnes ɣar tmurt n Yahudiyya, isseɗdu din ca n řweqt akidsen uca tuɣa isseyḍaš. ²³Uřa d Yuḥanna tuɣa isseyḍaš di Ǝaynun i d yusin tťarf i Salim, minzi dinni aman aťtas, uca *iwdan* usin-d dinni uca twassyɛḍšen. ²⁴Minzi Yuḥanna tuɣa Ǝad war immenḍar ca di řehbes. ²⁵Imsar ij n umḥarweḍ jar imeḥḍaren n Yuḥanna d ij n Wuday x mammec i ɣa yiři řuḍu. ²⁶U nitni usin-d ɣar Yuḥanna, nnan as “A Amseřmad, xzar, wenni akik iġan ɣar ujemmaḍ n Lurdun, wenni min xef tcehded, aqqa netta isseyḍaš u marra ttasen-d ɣares.” ²⁷Yuḥanna yarr-d, inna “Bnadem war izemmar ad iqbeř uřa d ict n tmesřact mařa war d as temmewc zeg ujenna. ²⁸Kenniw simant nwem tcehhdem belli necc nniɣ ‘Necce war ġiɣ ca d Lmasiḥ, maca aqqa necc twassekkeɣ-d zzates’. ²⁹Wenni i ɣar teġa tesřit, netta d amuřay. Ameddukeř n umuřay wenni ittbeddan zzates, ittesřa ɣares, ifarreḥ s řefraḥet tameqqrant s tmijja n umuřay. Ammu tetwakemmeř uřa d řefraḥet inu. ³⁰Ittxešš ad igma netta u necc ad neqsey. ³¹Wenni i d yusin zi sennej, netta sennej i marra. Wenni iġan zi tmurt, zi tmurt issawař. Wenni d yusin zeg ujenna, netta sennej i marra, ³²u netta icehhed zi min ižra d zi min isřa u chadet nnes war tt iqebbeř uřa d ijjen. ³³Wenni iqebbřen chadet nnes d wenni issarsen řxeť n ufus nnes belli aqqa Arebbi d tidett. ³⁴Minzi wenni d issekk Arebbi, issawař s wawařen n Arebbi, minzi netta war itticc ca Arruḥ s řmizan. ³⁵Tababat ittexs i Tamemmit uca igga as deg ufus nnes kuřci. ³⁶Wenni ittammen di Tmemmit, ɣares tudart i řebda, maca wenni war ittimnen ca di Tmemmit, war ižarr tudart, maca lyaḍab n Arebbi ad xas iqqim.”

Yeccu issawař ak-d ict n temyart zi Samariya

4 ¹Umi issen Sidi, aqqa Ifarisiyyen sřin belli Yeccu ittegg u issyeťtaš imeḥḍaren ktar zi Yuḥanna, ²- waxxa netta simant nnes war isseyḍiš ca, maca imeḥḍaren nnes - ³iffey-d zi Yahudiyya, iruḥ Ǝawed ɣar Ljalil. ⁴Tuɣa ittxešš ad icuqq di Samariya. ⁵Netta yusi-d ɣar ict n tendint zi Samariya qqaren as Suxar, tenni ɣar tťarf n iyyar i iwca YaƎqub i mmis n Yusef. ⁶Tuɣa din anu n YaƎqub. Umi yuḥeř Yeccu zeg ibriden, iqqim amenni ɣar wanu, tasaeet tuɣa-tt Ǝřaḥař d setta.

⁷Tusi-d ict n temyart zi Samariya ħima ad tagem aman. Yeccu inna as “Ewc ayi ad swey!”, ⁸minzi imeħġaren nnes tuġa ruħen ħar tendint ħima ad syen macca. ⁹Tamyart n Samariya tenna as “Mammec teggid tettared zzayi ad teswed, aqqa cek d Uday u necc d tamyart n Samariya?” Minzi Udayen war nnumen ttemšurufen ak-d Isamariyyen. ¹⁰Yeccu yarr-d, inna as “Maelik tessned timewca n Arebbi d wenni d am iqqaren ‘Ewc ayi ad swey’, iři cem tettar tt zzayes uca netta ad yiři iwc am aman iddaren.” ¹¹Tenna as temyart “A Sidi, war ħarek i zi i ħa tagmed uca anu yuġey, manis i d ħa tawyed aman iddaren? ¹²Ma cek d ameqqran zi jedditney Yaequb wenni d aney iwcin anu, iswa zzayes, netta d tarwa nnes d řebhayem nnes?” ¹³Yeccu yarr-d, inna as “Marra wenni i ħa iswen zeg waman-a, ad ifud eawed, ¹⁴maca wenni i ħa iswen zeg waman i d as i ħa wcey necc, netta war ittfađi eemmarš. Minzi aman i d as i ħa wcey necc ad dayes dewřen d timizabin n waman ad ffyent ħar tudart n řebda.” ¹⁵Tamyart tenna as “A Sidi, ewc ayi aman-a ħima war ttfidey, war d ttisey ead da, ħima ad agmey.” ¹⁶Inna as “Ruħ, řaya-d i weryaz nnem uca dweř-d danita.” ¹⁷Tamyart tarr-d, tenna as “War ħari bu weryaz.” Yeccu inna as “Tessiwřed nican umi tennid ‘war ħari bu weryaz’, ¹⁸minzi tuġa ħarem xemsa n yeryazen d wenni ħarem řexxu, war iři bu d aryaz nnem. Man aya tennid d tidett.” ¹⁹Tamyart tenna as “A Sidi, ttwařiy belli cek d amkacaf. ²⁰Řejdud nney eebden i *Arebbi* deg wedrar-a, kenniw teqqarem belli di Urcalim mani iġa wemcan i di icuwwar ad neebed.” ²¹Yeccu inna as “Ttiqq ayi, a tameřtut, aqqa tasaeet ad d tas i di war ttebbdem Tababat uřa deg wedrar-a uřa di Urcalim. ²²Kenniw ttebbdem min war tessinem, maca neccin neebbed min nessen, minzi asenjem zeg Wudayen. ²³Tasaeet ad d tawed, nettat aqqa-tt řexxu, belli inni ieebden nican, ad eebden Tababat s arruħ d tidett. Minzi Tababat yarezzu inni t i ħa ieebden ammu. ²⁴Arebbi d Arruħ u inni t ieebden, ittxeřša asen ad eebden s arruħ d tidett.” ²⁵Tamyart tenna as “Nec ssney belli ‘Massiya’ umi qqaren ‘Lmasiħ’ ad d yas. Xmi i d ħa yas netta, ad aney ini kuři.” ²⁶Yeccu inna as “Aqqa d necc, wenni kim issawařen.”

²⁷Xenni usin-d imeħġaren nnes, ttejben řami t ufin issawař ak-d ict n temyart. Maca uřa d ijj war ini ‘Min tarezzud?’ niy ‘Mayemmi akides tessawařed?’. ²⁸Tejja temyart aqedduħ nnes s waman, tuyur

yar tendint, tenna i iwdan ²⁹“Arahem-d, aqqa ij n weryaz inna ayi marra min ggiy. Ma attay netta d Lmasih?” ³⁰Iwdan ffyen-d zi tendint, usin-d yares.

³¹Jar u jar ttaren zzayes imehḍaren nnes, nnan “A Amseřmad, ecc!” ³²Maca netta inna asen “Necc aqqa yari ij n macca ħima ad zzayes ccey, war t tessinem ca kenniw.” ³³Imehḍaren mmseqsan jarasen “Ma iwi as-d ḥed macca?” ³⁴Yeccu inna asen “Macca inu aqqa ad ggey min ixw wenni d ayi-d issekken uca ad kemřey řxedmet nnes. ³⁵Ma war teqqarem ‘Iqqim ead arebea n iyuren uca ad d tas řřabet?’ Necc ad awem iniy, sgaεdem tiřřawin nwem, xzarem deg iyyaren, aqqa waryen wejden i řřabet. ³⁶Wenni injaren ad iksi řmunet nnes, iyru řyiřet i tudart n řebda, ħima ad farħen jmiε inni izarrēen d yinni imejjaren. ³⁷Minzi di man aya aqqa awař-a d tidett ‘Ijjen ad izare u wennedni ad imjar’. ³⁸Necc ssekkeř-d kenniw ħima ad temjarem waxxa war texdimem kenniw. Innedni tuya xeddmem, kenniw tudfem yar řxedmet nsen.”

³⁹Ařřas n Isamariyyen zi tendint nni umnen zzayes x wawař n temyart i tuya icehhdem “Netta inna ayi marra min ggiy”. ⁴⁰Řami yares-d usin Isamariyyen, sseqsan t ħima akidsen iqqim uca iqqim akidsen tnayen n wussan dinni. ⁴¹Ktaren ead inni yumnen s wawař nnes. ⁴²Nnan i temyart “Neccin war nettimem ca ead zi min d aney tennid, minzi neccin nesřa it s yixef nney, nessen belli wa s tidett d Lmasih, amsenjem n ddunnit.”

Asgenfi n mmis n uxeddami n ujeřid

Mat. 8:5-13; Luk. 7:1-10

⁴³Awarni tnayen n wussan iffey-d ssenni, iruħ yar Ljalil. ⁴⁴Minzi Yeccu simant nnes iched belli amkacaf war yares bu ccan di tmurt nnes. ⁴⁵Umi d yusa yar Ljalil, řqan t-id ljaliliyyen, minzi nitni řrin marra min igga di řeid di Urcalim, minzi uřa d nitni usin-d yar řeid. ⁴⁶Yusi-d εawed yar *tendint* n Qana di Ljalil mani yarra aman d binu. Tuya din ij n uxeddami n ujeřid di Kafarnaħum yares mmis ihřec. ⁴⁷Řami isřa belli Yeccu yusi-d zi Yahudiyya yar Ljalil, iruħ yares, isseqsat t ħima ad d ihwa maħend ad issgenfa mmis, wenni tuya igguren ad immet. ⁴⁸Yeccu inna as “Kenniw war ttimnem ca mařa war teřrim řeřřamat d Imuejizat.” ⁴⁹Inna as uxeddami n ujeřid “A Sidi, hwa-d yar wadday

qbeř mma ad immet uhenjir inu.”⁵⁰Yeccu inna as “Ruḥ aqqa mmic iddar.” Aryaz ittiqq deg wawař i d as inna Yeccu uca iruḥ.⁵¹Řami d ihwa, mmeřqan akides isemyan nnes, nnan as ‘Aqqa ahenjir nnek iddar’.⁵²Isseqsa ten x tsææet min di iggenfa. Nnan as “İdennađ ęar sebea tejja xas tmesi.”⁵³Xenni issen babas belli aqqa imsar ęar tsææet i di tuęa iqqar Yeccu ‘Aqqa mmic iddar’. Yumen netta d marra inni n taddart nnes.⁵⁴Ta d řeřamet wiss tnayen i igga Yeccu zeg wami d iffeę zi Yahudiyya ęar Ljalil.

Asgenfi n ij n umehřuc ęar ugeřmam n Baytiswa

5¹Awarni man aya yiweđ-d řeid n Wudayen uca igææed Yeccu ęar Urcalim.²Yar tewwart n wuęi di Urcalim tuęa din ij n ugeřmam umi qqaren s teıbranit ‘Baytiswa’, tuęa ęares xemsa n ikulwaren ak-d ibilaren.³Daysen tuęa iqqim ij n řęaci d ameqqran n imehřac d idaryařen d ineđbařen d iqejdařen, ttrajan anhezzi n waman.⁴Minzi ij n lmalak n Arebbi tuęa ihekkwa-d deg ugeřmam deg ict n řweqt, issenhezza aman n tařa. Wenni i d ęa ihwan d amezwaru awarni anhezzi n waman ad itwaggenfa, mammec mma ięa řehřac nnes.⁵Tuęa din ij n bnađem dayes řehřac řmijař n tmenya u třatin n iseggwusa.⁶Yeccu ięra it, isenned dinni, issen belli tuęa-t din aęęas zeg wami, inna as “Ma tersed ad teggenfid?”⁷Yarr-d xas umehřuc “A Sidi, war ęari bu bnađem wenni d ayi i ęa issehwan ęar ugeřmam xmi i ęa twassenhezzen waman. Xmi ttraęey necc, ihekkwa-d wenneđni zzati.”⁸Yeccu inna as “Kkar, teksid tassut nnek, tuyured!”⁹Deęya iggenfa bnađem nni uca ikxi tassut nnes, yuyur. Man aya tuęa deg wass n ssebt.¹⁰Nnan Wudayen i wenni tuęa itwassgenfan “Wa d ass n ssebt, war ęarek bu řęeqq ad teksid tassut nnek.”¹¹Yarr-d xasen “Wenni d ayi issgenfan, inna ‘Ksi tassut nnek, traęed!’.”¹²Uca sseqsan t “Min iena bnađem-a i d ac innan ‘Ksi tassut nnek, traęed?’”¹³Wenni itwassgenfan war issin min iena netta, minzi Yeccu innejra minzi aqqa din aęęas n řęaci deg wemcan nni.¹⁴Awarni man aya yufi t Yeccu di taddart iqeddsen, inna as “Xżaret, aqqa teggenfid, war ttegg bu dđnub ead, řima war d ac ittemsar min iæeffnen ktar.”¹⁵Aryaz iruḥ, ixebbar Udayen belli d Yeccu it issgenfan.

Tababat d Tamemmist d yijjen

¹⁶X uyenni xsen Wudayen ad darrcen x Yeccu, arezzun ad t n̄yen, minzi igga man aya deg wass n ssebt. ¹⁷Maca Yeccu yarr-d xasen “Aqqa Baba ixeddem aṛ yida u necc eawed aqqa xeddmey. ¹⁸Di ssibbet-a arezzun Wudayen ead ktar ḥima ad t n̄yen, war iḡi waha minzi ixaṛef ssebt, maca uṛa minzi iqqar aqqa Arebbi d Babas, ittarra ixef nnes d Arebbi. ¹⁹Yeccu yarr-d, inna asen “S tidett, s tidett, ad awem iniṽ, Tamemmit war izemmar ad igg uṛa d ict n tmesṛact s yixef nnes, m̄yir maṛa izra Tababat ittegg it. Min mma ittegg netta uṛa d Tamemmit ittegg amenni. ²⁰Tababat ittexs Tamemmit uca isscen as marra min ittegg uca ad as isscen řexdayem timeqqaranin x tina ḥima ad tdehcem. ²¹Am mammec d issnekkar Tbatat imettinen uca itticc tudart, amenni uṛa d Tamemmit itticc tudart i wenni ixs. ²²Tababat war ittḥasab uṛa d ijj, maca iwca lḥisab marra i Tmemmit, ²³ḥima ad weqqaren marra Tamemmit am ttweqqaren Tababat. Wenni war ittweqqaren Tamemmit, war ittweqqar ca Tababat wenni it-id issekken. ²⁴S tidett, s tidett, ad awem iniṽ, wenni ittesṛan i wawaṛ inu uca ittamen deg wenni d ayi-d issekken, ḡares tudart n řebda, war d ittis ca ḡar lḥisab, maca netta aqqa immuṭi zi řmewt ḡar tudart. ²⁵S tidett, s tidett, ad awem iniṽ, ad d tas tsaeet, aqqa-tt řexxu, i di imettinen ad sṛen tmijja n Mmis n Arebbi u inni i ḡa isṛen, ad ddaren. ²⁶Maca am mammec ḡar Tbatat ḡares tudart deg ixef nnes, ammu i iwca uṛa i Tmemmit ḥima ad ḡares tiṛi tudart deg ixef nnes. ²⁷Uca iwca as řṣulṭa ḥima ad iḥaseb, minzi netta d Mmis n bna dem. ²⁸War tteejibem ca s man aya, aqqa ad d tas tsaeet i di marra inni iḡan deg imeḍṛan ad sṛen tmijja nnes ²⁹uca ad d ffyen inni iggin taṣebḥant ad kkaren ad raḥen ḡar tnukra n tudart uca inni iggin tuæffna ad kkaren, ad raḥen ḡar tnukra n lḥisab. ³⁰Necc war zemmareṽ ad ggeṽ ca zeg ixef inu. Am mammec ttesṛiṽ, ad ḥasbey u lḥisab inu d řḥeqq, minzi necc war arezzuṽ min xseṽ, maca min ixs wenni d ayi-d issekken. ³¹Maelik cehhdeṽ i ixef inu, iṛi aqqa chadet inu war teḡi ca nican. ³²Aqqa din ijjen nneḍni wi xafi icehhdn. Necc ssney belli chadet i xafi icehhed, aqqa d tidett i teḡa. ³³Kenniw tessekkem-d ḡar Yuḥanna uca netta iched i tidett. ³⁴Maca necc war qebbṛey ca chadet n bna dem. Maca necc qqareṽ man aya ḥima ad tetwassnejmem. ³⁵Netta d řefnar iyareqqen, ittlillicen, kenniw texsem ad tfaṛḥem s tfawt nnes ḡar ict n tsaeet. ³⁶Maca necc ḡari ict

n chadet d tameqqrant x tenni n Yuĥanna, minzi řexdayem i d ayi iwca Tbatat ĥima ad tent kemmřeĥ, řexdayem nni i tteggey cehhdent simant nsent aqqa d Tababat d netta i d ayi-d issekken. ³⁷Tababat wenni d ayi-d issekken, d netta i xafi icehhdn. Kenniw eemmarř war tesřim tmijja nnes uca war teźrim ca addud nnes ³⁸uca awař nnes war daywem ittyimi ca řebda, minzi kenniw war tettimmen ca deg wenni it-id issekken. ³⁹Arzum deg idlisen, minzi ittyiř awem aqqa daysen tudart n řebda uca aqqa-ten d inni i xafi icehhdn. ⁴⁰Waxxa amenni kenniw war tettexsem ad ĥari d tasem ĥima ad ĥarwem tiři tudart. ⁴¹War qebbřeĥ ca aeuġi n iwdan, ⁴²maca necc ssney kenniw, aqqa kenniw war ĥarwem bu tayri n Arebbi deg ixef nwem. ⁴³Necc usiĥ-d s yisem n Baba, kenniw war d ayi tqebbřem ca. Mařa yusi-d ca n yijjen s yisem nnes, ad t tqebřem. ⁴⁴Mammec tzemmarem ad tamnem, mařa kenniw tettexsem aeuġi n wayawya, maca war tarezzum ca x ueuġi n uyenni n Arebbi? ⁴⁵War d awem ittyiř ad zzaywem cetcıĥ ĥar Tbatat. Wenni zzaywem i ĥa icetcan d Musa x wenni tessrusam asitem nwem. ⁴⁶Mařa tumnem zi Musa, ad tiři tumnem dayi, minzi netta yura xafi. ⁴⁷Mařa kenniw war tuminem ca deg idlisen nnes, mammec i ĥa teggem ad tamnem deg wawařen inu?"

Asecci n xemsa ařaf

Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luk. 9:10-17

6 ¹Awarni man aya iruĥ Yeccu ĥar ujemmad n řebĥar n Ljalil, wenni d řebĥar n Tibiriyas. ²Idfar it-id ij n řĥaci d ameqqran, minzi zrin řeēřamat nnes i igga i imehřac. ³Řexdenni igaeēed Yeccu ĥar wedrar uca iqqim dinni ak-d imeĥđaren nnes. ⁴Basxa, řeid n Wudayen, war d as iqqim ca. ⁵Řexdenni issgaeēed Yeccu titřawin nnes uca, umi izra ij n řĥaci d ameqqran yusi-d ĥares, inna i Filibbus "Manis i ĥa nsey aĥrum, ĥima ad ccen ina?" ⁶Inna ammu ĥima ad t ijarreb, minzi netta simant nnes issen min i ĥa yegg. ⁷Yarr-d xas Filibbus "Aĥrum s mitayn n ddinar war ten ittqeddi ĥima ad iki kuř ijjen zzaysen drus." ⁸Ijjen zeg imeĥđaren nnes, netta d Andrawus, umas n Simēan Buřrus, inna as ⁹"Aqqa da ij n uĥenjir ĥares xemsa n tecnifin n imendi d tnayen n iseřman, maca anect uya qae i wařtas?" ¹⁰Yeccu inna "Sĥimem iwdan." Tuĥa din ařtas n řeĥtic deg wemcan nni. X uyenni qqimen yeryazen, aqqa-ten di xemsa ařaf idsen

eřařař. ¹¹Yeccu iksi ticnifin, iqada uca ibđa tent x imehđaren nnes u imehđaren nnes wcin tent i inni iqqimen. *Iwca* amenni eawed zeg iseřman eľařsab anect ixsen *ad ccen*. ¹²Řami jjiwnen, inna i imehđaren nnes “Yrum iřeqqwaz icetřen, ĥima war ittđeyye walu.” ¹³Yrun uca eemmare tenęac n tsuđatin s iřeqqwaz n xemsa n tecnifin n imendi i icetřen awarni řami ccin. ¹⁴Řami žrin iwdan řeęřamet i igga Yeccu, nnan “Wa d tidett d amkacaf i d ittasen ġar ddunnit.” ¹⁵Umi issen Yeccu, belli ad d asen nitni, ad t řřen s uyiř ĥima ad t ggen d ajeđid, xenni innejra ġar wedrar, ĥaca netta wehđes.

Yeccu iggur x waman n řebřar

Mat. 14:22-27; Mar. 6:45-52

¹⁶Řami d tewđa tmeddit, hwan-d imehđaren nnes ġar řebřar. ¹⁷Nyin di tyarrabut, qeđęen řebřar ġar Kafarnaĥum. Iřa teđa tađest tqarreb-d u Yeccu tuġa ead war ġarsen-d yusi. ¹⁸Řebřar innehweř minzi asemmiđ tuġa ittšud ařas. ¹⁹Ařami tuġa qeđdfen řqedd n eřařař xemsa u eicrin ař řřatin 'istadiyyen' (=eřařař *arebea ař setta kilumiter*), žrin Yeccu iggur x řebřar, ittqarreb-d ġar tyarrabut uca ggweden. ²⁰Inna asen “Aqqa d necc, war tteggwedem ca.” ²¹Nitni xsen ad t ssqebřen di tyarrabut uca tařarrabut tiweđ deġya ġar řbarr i ġar iġa ttraĥen. ²²Tiwecca nnes ibedd řřaci ġar ujemmad n řebřar, žrin belli war din tuġi uřa d ict n tyarrabut nneđnit mřir icten, tenni mani dayes udfen imehđaren nnes u Yeccu war yudif ca di tyarrabut ak-d imehđaren nnes, maca aqqa imehđaren nnes ruĥen wehđsen. ²³Usint-id tyarruba nneđnit zi Tibiriyas zzat i wemcan mani ccin ařrum řami tuġa iqada Sidi. ²⁴Řami ižra řřaci aqqa war din iġi Yeccu uřa d imehđaren nnes, udfen uřa d nitni di tyarrabut uca usin-d ġar Kafarnaĥum arezzun x Yeccu.

Yeccu netta d ařrum n tudart

²⁵Řami t ufin ġar ujemmad n řebřar, nnan as “A Amseřmad, meřmi d tusid da?” ²⁶Yeccu yarr-d xasen, inna “S tidett, s tidett ad awem iniy, kenniw tarezzum xafi, war iġi umi težrim řeęřamat maca umi teccim ařrum uca tejjwnem. ²⁷War ttxedmem i macca ixessaren, maca i macca ittyiman i tudart n řebđa, tenni d awem i ġa iwc Mmis n bnadem, minzi Tababat, issars řřabee nnes xas.” ²⁸Nnan as “Min i ġa negg, ĥima

nzemmar ad negg řexdayem n Arebbi?”²⁹ Yarr-d Yeccu, inna asen “Ta d řxedmet n Arebbi, aqqa ad tamnem deg wenni d issekk netta.”

³⁰Nnan as “Man řeřamet i řa tegged řima ad nřar uca ad zzayek namen? Man řxedmet i řa tegged?”³¹ Řejdud nney ccin ‘manna’ di řexřa am mammec tura ‘Netta iwca asen-d ařrum zeg ujenna řima ad t ccen’.”³² Inna asen Yeccu “S tidett, s tidett ad awem iniř, war iři d Musa i d awem iwcin ařrum zeg ujenna, maca Baba itticc awem ařrum n tidett zeg ujenna.”³³ Minzi ařrum n Arebbi d netta wenni d ihekkwan zeg ujenna uca itticc tudart i ddunnit.”³⁴ Nnan as “A Sidi, ewc aney-d řebda ařrum-a.”³⁵ Yeccu inna asen “Nec d ařrum n tudart. Wenni řari-d i řa yasen, war ittřiz eemmarř u wenni dayi i řa yammen war ittfidi eemmarř.”³⁶ Maca necc nniř awem, aqqa kenniw teřrim ayi, waxxa amenni kenniw war tuminem ca.³⁷ Marra min d ayi i řa iwc Tbatat, ad řari-d yas u wenni řari-d i řa yasen, war t sstuffuyey ca řar barra.”³⁸ Minzi necc hwiř-d zeg ujenna, war iři ca řima ad ggeř min xsey necc, maca řima ad ggeř min ixš wenni d ayi-d issekken.”³⁹ D man aya min ixš Tbatat wenni d ayi-d issekken, aqqa marra min d ayi iwca, war zzayes ssweddarey walu, maca ad t-id ssnekkarey deg wass aneggaru.”⁴⁰ D man aya min ixš netta wenni d ayi-d issekken, aqqa kuř ijj wenni i řa iřaren Tamemmit uca ad dayes yamen, ad řares tiři tudart n řebda uca ad t-id ssnekkarey deg wass aneggaru.”

⁴¹ Udayen cetcan zzayes, minzi inna “Nec d ařrum i d ihwan zeg ujenna.”⁴² Nnan “Ma d wanita war iři bu d Yeccu, mmis n Yusef, neccin nessen babas d yemmas? Mammec i řa yini ‘Nec hwiř-d zeg ujenna?’”⁴³ Yeccu yarr-d xasen, inna “War tcetcam ca jarawem.”⁴⁴ War izemmar uřa d ijj ad řari-d yas, myir mařa ijebd it-id Tbatat wenni d ayi-d issekken uca necc ad t-id ssnekkarey deg wass aneggaru.”⁴⁵ Aqqa tura deg *idlisen n imkacafen* ‘Nitni marra ad twassřemden zi Arebbi’. Xenni kuř ijj wenni t isřin u iřmed it zi Tbatat, ad řari-d yas.”⁴⁶ Uřa d ijj war iřri Tababat myir wenni iřan zi Arebbi. Wa iřra Tababat.”⁴⁷ S tidett, s tidett ad awem iniř, wenni dayi ittammen, ad řares tiři tudart n řebda.”⁴⁸ Nec d ařrum n tudart.”⁴⁹ Řejdud nwem ccin ‘manna’ di řexřa uca mmuten.”⁵⁰ Man aya d ařrum i d ihekkwan zeg ujenna, řima marra ad zzayes ccen, war ttmettin ca.”⁵¹ Nec d ařrum iddaren i d ihwan zeg ujenna. Mařa

ijjen icca zeg weyrum-a, ad iddar i řebda. Ayrum wenni i ya wcey, netta d aysum inu i ya wcey i tudart n dduunit.”

⁵²Udayen mmenyen jarasen, nnan “Mammec izemmar wa ad aney iwc aysum nnes ħima ad t necc?” ⁵³Yeccu yarr-d xasen “S tidett, s tidett, ad awem iniy, mařa war teccim ca aysum n Mmis n bnamem uca ad teswem idammen nnes, xenni war řarwem-d tiři tudart deg ixef nwem. ⁵⁴Wenni i ya iccen aysum inu uca ad isu idammen inu, ad řares tiři tudart n řebda u necc ad t-id ssnekkarey deg wass aneggaru. ⁵⁵Minzi aysum inu d macca d tidett uca idammen inu d tsessit n tidett. ⁵⁶Wenni i ya iccen aysum inu uca ad isu idammen inu, ad dayi iqqim u necc dayes *εawed*. ⁵⁷Am mammec d ayi-d issekk Tbatat iddaren uca necc ddarey zi Tbatat, ammu *εawed* ad zzayi iddar wenni zzayi i ya iccen. ⁵⁸Wa d ayrum i d ihwan zeg ujenna. War iři ca amecnaw mammec ccin řejdud nwem ‘manna’ uca mmuten, maca wenni i ya iccen ayrum-a, ad iddar i řebda.” ⁵⁹Inna man aya deg usinagug am tuya isseřmad di Kafarnařum.

Ařtas n imeřdaren bđan tteggwejjen x Yeccu

⁶⁰Ařtas n imeřdaren nnes, umi sřin man aya, nnan “Awař-a iqseř. Wi izemmaren ad as iseř?” ⁶¹Issen Yeccu deg yixef nnes, aqqa imeřdaren nnes cetcan x man aya, xenni inna asen “Ma man aya d řefđiřet i kenniw? ⁶²I mammec mařa teřrim Mmis n bnamem ittgaεεad řar mani iřa ięa qbeř? ⁶³Arruř d wenni itticken tudart. Aysum war ineffeε i walu. Awařen i d awem nniy, daysen arruř d tudart. ⁶⁴Maca aqqa din ca jarawem inni war yuminen.” Minzi Yeccu issen zeg umezwaru man yen ięan inni war yuminen u man wen t i ya isellmen. ⁶⁵Inna “S uyenni d awem nniy ‘War izemmar uřa d ijj ad řari-d yas myir mařa temmewc as zi Tbatat’.”

⁶⁶Zi řweqt nni dewřen ařtas zeg imeřdaren nnes řar đeffar, war qqimen ca gguren akides. ⁶⁷Inna Yeccu i teneε *n imeřdaren nnes* “Ma uřa d kenniw texsem ad tuyurem?” ⁶⁸Simean Buřrus yarr-d xas “A Sidi, wi řar i ya nrař? Cek řarek awařen n tudart n řebda, ⁶⁹aqqa neccin numen u nessen aqqa cek d Lmasiř, Mmis n Arebbi iddaren.” ⁷⁰Yeccu yarr-d xasen “Ma war iři d necc i kenniw ixđarey s teneε? Uca ijjen zzaywem d ibřiř.” ⁷¹Inna man aya x Yahuda, *mmis* n Simean Isxariyuři, minzi wanita tuya ixš ad t isellem u netta d ijjen zi teneε.

Yeccu iggur yar řeid n Txuzan n ifetwan di Urcalim

7¹Awarni man aya tuřa Yeccu iggur di Ljalil, war ixš ad irah ad inneđ di Yahudiyya, minzi Udayen tuřa arezzun ad t nřen. ²Iqarreb-d řeid n Wudayen *umi qqaren* "Tixuzan n ifetwan". ³Nnan as aytmas "Ffeř ssanita, ruř yar *tmurt n* Yahudiyya ĥima uřa d imeřđaren nnek zemmaren ad řaren man řexdayem nnek i tettegged. ⁴Uřa d ijj war ittegg ca n tmesřact s tnuffra, mařa netta s ixef nnes yarezzu ad d iđhar yar barra. Mařa teggid timesřayin-a, scen ixef nnek i ddunnit." ⁵Minzi uřa d aytmas war dayes uminen ca. ⁶Inna asen Yeccu "Řweqt inu ead war d tiwiđ, maca řweqt nwem aqqa-tt řebda akidwem. ⁷Ddunnit war tzemmar ad kenniw tcarh, maca nettat tcarh ayi, minzi necc cehhdeř xas belli řexdayem nnes d tieeffanin. ⁸Ruřem kenniw yar řeid-a. Necc war ttriheř ca yar řeid-a, minzi řweqt inu ead war tkemmeř." ⁹Umi d asen inna ammu, iqqim di Ljalil. ¹⁰Maca umi ruřen aytmas, iruř uřa d netta yar řeid, war d iđhar yar barra, maca igga axmi innufar. ¹¹Udayen arezzun xas di řeid, nnan "Mani iřa wanita?" ¹²Ařas zi řřaci temtumen xas, ca zzaysen nnan "Netta d aryaz d ařebħan" Maca inneđni nnan "Lla, issxarriq x řřaci." ¹³Maca uřa d ijj war xas issiweř s břayřay zi ssibbet n tiggwudi zeg Wudayen. ¹⁴Maca ařami iedu wezyen zi řeid, iruř Yeccu yar taddart iqeddsen, isseřmad. ¹⁵Udayen dehcen, nnan "Mammec igga netta issen idlisen am war ten iřri ca?" ¹⁶Yeccu yarr-d xasen "Tařuri inu war teđi ca inu, maca zeg wenni d ayi-d issekken. ¹⁷Mařa ijjen ixš ad igg min ixš Arebbi, ad issen ma aqqa tařuri-ya zi Arebbi niř aqqa ssawařeř zeg yixef inu. ¹⁸Wenni issawařen zeg yixef nnes yarezzu aeuři nnes, maca wenni yarezzun aeuři n wenni t-id issekken, aqqa netta d tidett, war dayes bu řřecc. ¹⁹Ma war iři d Musa i d awem iwcin ttawrat? Maca uřa d ijj zzaywem war ittegg ttawrat? I mayemmi xenni tarezzum ad ayi tenřem?" ²⁰Řřaci yarr-d "Dayek ccitan, wi yarezzun ad cek ineř?" ²¹Yeccu yarr-d xasen "Xedmeř ict n řxedmet uca kenniw tettbehtem marra. ²²S uya Musa iwca awem-d axtan, axtan maca war iři ca zi Musa, maca zi řejdud nwem u kenniw txettneř i bnađem di ssebt. ²³Mařa iqbeř bnađem ad itwaxten di ssebt ĥima war tetwarezzi ttawrat n Musa, ma ad xafi txeyyqem řami ssgenfiř bnađem ikmeř di ssebt? ²⁴War ĥekmem ca zi min iđharen yar barra, ĥekmem s ij n řřukm iseggdan."

Ma Yeccu netta d Lmasiḥ?

²⁵Ca n iwdan zi Urcalim nnan “Ma war iḡi d wa i yarezzun ad t nyen?
²⁶Maca xzar, issawař s btaɣtaɣ, war d as qqaren walu. Attay aqqa ssnen imeqqranen *n weydud* nican belli s tidett wanita d Lmasiḥ?
²⁷Maca nessen wa, manis netta. Maca xmi i d ɣa yas Lmasiḥ, uřa d ijj war issin manis netta.” ²⁸Ařami tuya isseřmad di taddart iqeddsen, iřaya Yeccu, inna “Kenniw tessnem ayi u tessnem manis necc. Necc war d usiy s yixef inu, maca wenni d ayi-d issekken aqqa-t d tidett, kenniw war t tessinem ca. ²⁹Necc ssney t, minzi necc zzayes u netta d wenni d ayi-d issekken.” ³⁰Xenni arezzun ad t ttfen, maca uřa d ijj war xas issars afus, minzi tasaæet nnes war d tiweđ ead. ³¹Attaş zi řyaci umnen zzayes, nnan “Xmi i d ɣa yas Lmasiḥ, ma ad igg řeřamat ktar zi tina i igga wa?”

Udayen arezzun ad ttfen Yeccu

³²Ifarisiyyen sřin min xas itemten řyaci uca arruyas n ikehhanen d Ifarisiyyen ssekken-d imxazniyyen ħima ad t ttfen. ³³Yeccu inna “Necc ad kidwem qqimeɣ drus ead, xenni ad raħeɣ ɣar wenni d ayi-d issekken. ³⁴Ad xafi tarzum, war dayi tetteřtifem u mani i ɣa iřiy necc, war tzemmarem ad d tadfem. ³⁵Xenni nnan Wudayen jarasen “Mani i ɣa irah wanita mani war nzemmar ad t naf. Ma xenni ix ad irah ɣar Iyunaniyyen izeğeen maħend ad isseřmed Iyunaniyyen. ³⁶Min iena wawař-a i inna ‘Ad xafi tarzum, war dayi tetteřtifem ca u mani i ɣa iřiy necc, war tzemmarem ad d tadfem?’”

Mařa ifud ħed, ejj it ad ɣari-d yas uca ad isu!

³⁷Deg wass aneggaru ameqqran zi řeid, ibedd-d Yeccu uca iřaya, inna “Mařa ifud ħed, ejj it ad ɣari-d yas uca ad isu. ³⁸Wenni dayi i ɣa yammen, am mammec inna wedlis, ad zzayes azzřen iyezran n waman iddaren zeg ueddis nnes.” ³⁹Inna man aya x Arruħ i ɣa qebřen inni dayes ittammen. Minzi Arruħ *Iqeddsen* war d asen immewc ead, minzi Yeccu war itwasseuđi ead. ⁴⁰Ca zi řyaci xenni, umi sřin awař-a, nnan “D wa d amkacaf s tidett.” ⁴¹Inneđni nnan “Wa d Lmasiḥ”, maca ca nneđni zzaysen nnan “Ma iggur ad d yas Lmasiḥ zi Ljalil? ⁴²Ma war ini wedlis, aqqa Lmasiḥ ad d yas zi zzariet n Dawud, zi dcar n Baytlaħm, manis d yusa Dawud?” ⁴³Uca imsar umsebđi n řyaci

di ssibbet nnes. ⁴⁴Ca zzaysen xsen ad t tfffen, maca uŕa d ijj war xas issars ifassen. ⁴⁵Xenni usin-d imxazniyyen ɣar arruyas n ikehhanen u ɣar Ifarisiyyen, u nitni nnan asen *i imxazniyyen* “Mayemmi war t-id tiwym?” ⁴⁶Arrin-d xasen imxazniyyen “Ċemmarŝ war issiweŕ uŕa d ijj n bna dem am mammec *issawaŕ* bna dem-a!” ⁴⁷Arrin-d xasen Ifarisiyyen “Ma uŕa d kenniw *ɛawed* tweddarem? ⁴⁸Ma xenni din ca n iijen zeg imeqqranen *n weydud* niɣ zeg Ifarisiyyen yumen zzayes? ⁴⁹Maca řyaci-ya i war issinen ca ttawrat, aqqa itwan ϵ eŕ.” ⁵⁰Nikudimus wenni ɣares iruħen s ġiŕet, netta d iijen zzaysen, inna asen ⁵¹“Ma ad teħkem ttawrat nney x ij n bna dem, nnebŕa mma ad zzayes tseŕ uca ad tessin min ittegg netta?” ⁵²Arrin-d, nnan as “Ma uŕa d cek attay zi Ljalil? Arzu, xzar, uŕa d ijj n umkacaf war d ikki ca zi Ljalil.” ⁵³Xenni iruħ kuŕ iijen ɣar taddart nnes.

Tamyart izennan

8 ¹Maca Yeccu iruħ ɣar wedrar n Zzitun. ²Yar ŝŝbeħ zic yusi-d *ɛawed* ɣar taddart iqeddsen, usin-d ɣares iwdan marra uca am iqqim, ibda issiŕmad iten. ³Imseŕmaden n idlisen d Ifarisiyyen iwyen as-d ict n temyart, tetwaŕtef tettegg zzina. Ssbedden tt di řweŝt, ⁴nnan as “A Amseŕmad, tamyart-a tetwaŕtef tettegg zzina. ⁵Iweŝŝa aney Musa di ttawrat ad narjem *timyarin* amecnaw tanita. Maca min i ɣa tinid cek?” ⁶Nnan as man aya ħima ad t jarrben, ħima ad ɣarsen tiŕi minzi xas i ɣa cetcan. Maca Yeccu yuďar swadday, yura s uďaď nnes di tmurt. ⁷Řami qqimen ammu ttesseqsan, ibedd, inna asen “Wi zzaywem iġan nnebŕa ddnu b, ad xas inďar azru amezwaru.” ⁸Xenni yuďar *ɛawed* swadday uca yura di tmurt. ⁹Řami sŕin man aya, ffyen iijen awarni wennedni, imeqqranen d amezwaru, xenni ineggura. Iqqim Yeccu weħdes ak-d temyart tbedd di řweŝt. ¹⁰Yeccu, umi ikkar, war izri ħed myir tamyart, inna as “A tamyart, mani iġan inni cem iďeŕmen? Ma war cem iħakem uŕa d iijen?” ¹¹Nettat tenna “Uŕa d ijj, a Sidi.” Yeccu inna as “Uŕa d necc war cem tħakamey ca, ruħ, war tteawad ad tegged ddnu b.”

Yeccu d tifawt n ddunnit

¹²Řexdenni issiweŕ Yeccu *ɛawed* akidsen, inna “Nec d tifawt n ddunnit. Weni d ayi i ɣa iďfaren, war iggur ϵ emmarŝ di taġeŝt,

maca ad yares tiři tfawt n tudart.”¹³Nnan as Ifarisiyyen “Cek tcehhded x yixef nnek, chadet nnek war teġi ca d tidett.”¹⁴Yeccu yarr-d, inna asen “Mařa necc ceħdey x yixef inu, waxxa amenni chadet inu teġa d tidett, minzi necc ssney manis d usiŷ u mani i ęa raħeę, maca kenniw war tessinem ca manis d usiŷ uřa mani i ęa raħeę.”¹⁵Kenniw tħakamem ełahřab aysum, necc war tħakamey uřa x ijjen.¹⁶U necc, mařa ħakmey, ad yiři řeħkam inu d tidett, minzi necc war ġiŷ bu weħdi, maca necc d Tbabat wenni d ayi-d issekken.¹⁷Tura eawed di ttawrat nwem belli chadet n tnayen n iwdan d tidett.¹⁸Necc d wenni icehhden x yixef inu uca uřa d Tababat wenni d ayi-d issekken, iched xafi.”¹⁹Nitni nnan as “Mani ięa Babac?” Yeccu yarr-d “Kenniw war d ayi tessinem ca u war tessinem Baba. Maelik kenniw d ayi tessnem ad tiři tessnem uřa d Baba.”²⁰Inna awařen-a di mani tuęa řřenduq n řředqet, am tuęa isseřmad di taddart iqeddsen.

War t iřtif uřa d ijj minzi tasaeet nnes tuęa ead war d tiwiđ.²¹Xenni Yeccu inna asen eawed “Necc ad raħeę, kenniw ad xafi tarzum, ad temmtem di ddnub nwem. Mani i ęa raħeę necc, war tzemmarem kenniw ad d tasem.”²²Udayen nnan “Ma ad iney ixef nnes, minzi netta inna ‘Mani i ęa raħeę necc, war tzemmarem kenniw ad d tasem?’”²³Netta inna asen “Kenniw zi swadday, necc zi sennej. Kenniw zi ddunnit-a, maca necc war ġiŷ ca zi ddunnit-a.”²⁴X uyenni nniŷ awem ‘Ad temmtem di ddnub nwem’. Řami kenniw war tuminem ca aqqa d necc, ad temmtem di ddnub nwem.”²⁵Nnan as “Min teenid cek?” Yeccu inna asen “Necc d min d awem nniŷ zeg umezwaru.”²⁶Necc ęari ařtas n tmesřayin i xef zemmareę ad xawem ssiwřeę uca ad xawem ħekmey. Maca wenni d ayi-d issekken aqqa-t d tidett. Uca min zzayes sřiŷ necc, ad t iniŷ i ddunnit.”

²⁷Nitni war fhimen ca, belli tuęa issawař akisen x Tbabat.²⁸Xenni inna asen Yeccu “Xmi i ęa tessgaeddem Mmis n bñadem, ad tfehmem belli aqqa-t d necc u belli necc war tteęgeę uřa d ict n řħajet zeg yixef inu, maca necc ssawařeę am mammec d ayi isseřmed Tbabat.”²⁹Wenni d ayi-d issekken aqqa-t akidi. Tababat war d ayi iji ca weħdi, minzi necc tteęgeę řebda min t yadřan.”³⁰Umi tuęa issawař x tmesřayin-a, umnen dayes ařtas.

Ayt n Ibrahim

³¹Inna Yeccu i Wudayen inni dayes yumnen “Mařa teqqimem tetteffem deg wawař inu, ad tiřim s tidett d imeħđaren inu ³²uca ad tessnem tidett uca tidett ad kenniw tħarr.” ³³Arrin-d xas “Neccin d ayt n Ibrahim, emmarř war neebid ħed. Mammec tzemmed ad tinid ‘kenniw ad twaħarrem?’” ³⁴Yeccu yarr-d xasen “S tidett, s tidett, ad awem iniy, marra wenni ittegggen ddnub netta d ismey n ddnub ³⁵uca ismey war ittyimi ca di taddart řebda, maca mmis ad din iqqim i řebda. ³⁶Xmi kenniw i ya iħarr Tmemmit, ad tiřim s tidett d iħurriyyen. ³⁷Necc ssney, aqqa kenniw d ayt n Ibrahim, maca kenniw tarezzum ad ayi tenyem, minzi awař inu war yufi ca amcan daywem. ³⁸Necc ssawařey s min zriř zi Baba. Uřa d kenniw tetteggem zi min teźrim zi řejdud nwem.” ³⁹Arrin-d, nnan as “Babatney d Ibrahim.” Inna asen Yeccu “Maelik kenniw teřim zi ayt n Ibrahim ad yiři aqqa tetteggem řexdayem n Ibrahim. ⁴⁰Maca řexxu tarezzum ad ayi tenyem, necc d ij n bnađem i tuya akidwem issawařen s tidett i sřiř zi Arebbi. Man aya war t iggi ca Ibrahim. ⁴¹Kenniw tetteggem řexdayem n babatwem.” Xenni nnan as nitni “Neccin war d nexřiř ca zi zzina, aqqa řarney ijjen wenni d Babatney, aqqa-t d Arebbi.”

Ayt n ibřiis

⁴²Inna asen Yeccu “Maelik Arebbi d Babatwem, iři aqqa texsem ayi, minzi necc ffey-d zi Arebbi uca usiy-d zzayas. War d usiy ca zeg yixef inu, maca netta issekk ayi-d. ⁴³Mayemmi war tefhimem i wawařen inu? Minzi kenniw war tzemmarem ad tesřem i wawař inu. ⁴⁴Aqqa řarwem ibřiis d tababat uca texsem ad teggem immezran n babatwem. Netta tuya ineqq iwdan zeg umezwaru u war ibedd di tidett minzi war dayes bu tidett. Meřmi mma issiweř s uxarriř, issawař s min dayes, minzi netta d bu-ixarriřen d tababat n uxarriř. ⁴⁵Maca, umi necc qqarey awem tidett, kenniw war dayi tettimnem ca. ⁴⁶Wi zzaywem ad ayi isseqnee x ddnub? Umi qqarey tidett, mayemmi war dayi tettimnem ca? ⁴⁷Wenni iřan zi Arebbi, ittesřa i wawařen n Arebbi. Minzi kenniw war teřim ca zi Arebbi, s uyenni kenniw war tettesřim ca.”

Yeccu tuya-t din qbeř Ibrahim

⁴⁸Udayen arrin-d, nnan as “Ma war iġi nican umi nenna, aqqa cek d Asamari u dayek cciġan.” ⁴⁹Yeccu yarr-d “Necc war dayi bu cciġan, maca necc ttwegqarey Baba uca kenniw tessetqaram ayi. ⁵⁰Necc war arezzuq ca aeuġi inu. Aqqa din ijjen i xas yarezzun u ijjen i ęa iħkem. ⁵¹S tidett, s tidett, ad awem iniy, mařa ca n yijjen iħtef deg wawař inu, emmarř ad ięar řmewt i řabda.” ⁵²Nnan as Wudayen “Řexxu nessen belli dayek cciġan. Aqqa Ibrahim d imkacafen mmuten. Cek teqqared ‘mařa ca n yijjen iħtef deg wawař inu, emmarř ad iqqas řmewt i řabda’. ⁵³Ma cek temyared x jedditney Ibrahim wenni immuten? Uřa d imkacafen mmuten. Min tħesbed ixef nnek?” ⁵⁴Yarr-d Yeccu “Mařa necc sseuġiy ixef inu, aeuġi inu war iġi d walu. Baba, aqqa isseuġa ayi, wenni minxef teqqarem, aqqa-t d Arebbi nney. ⁵⁵Kenniw war t tessinem, maca necc aqqa ssney t. Mařa nniy ‘war t ssiney’, ad iřiy necc d bu-ixarriqen am kenniw. Maca necc ssney t uca tteħtefey deg wawař nnes. ⁵⁶Jedditwem Ibrahim tuya ittraja s řefraħet ħima ad ięar ass inu uca ięra it, uca ifarħ.” ⁵⁷Nnan as Wudayen “Ead war ęarek bu xemsin iseggwusa, mammec teggid teęrid Ibrahim?” ⁵⁸Inna asen Yeccu “S tidett, s tidett, ad awem iniy, qbeř mma tuya Ibrahim, tuya necc ġiy.” ⁵⁹Xenni ksin ięra ħima ad t arejmen, maca Yeccu issnuffar ixef nnes uca iffey zi taddart iqeddsen, icuqq di řwest nsen, ammu i xasen ikka.

Asgenfi n ij n udaryař zi temzi nnes

9 ¹Umi xasen-d ikka, ięra ijj n weryaz tuya d adaryař zeg wami d ixreq. ²Imeħdaren nnes sseqsan t, nnan “A Amseřmad, wi ixđan, ma d wa niy lwalidin nnes ařami d ixreq d adaryař?” ³Yeccu yarr-d “Uřa d netta war ixđi uřa d lwalidin nnes, maca man aya aqqa imsar, ħima ad dayes đharent řexdayem n Arebbi. ⁴Icuwwar ad xedmey řexdayem n wenni d ayi-d issekken, maħend ead d aziř. Ad d tas taęest mani war izemmar uřa d ijj ad ixdem. ⁵Mintra necc aqqa-yi di ddunnit, necc d tifawt n ddunnit.” ⁶Řami inna ammu, issusef di tmurt, igga abeęaę zeg ikuffan nni uca iħennec tiħtawin n udaryař s ubeęaę. ⁷Inna as “Ruħ, tessirded deg uęeřmam n Siluwam”, isem-a ixs ad yini ‘itwassekken’. Iruħ, issird, idweř ittwařa.

⁸Jjiran d yinni tuya t iżrin qbeř ssnen aqqa-t d adaryar, nnan “Ma war ięi d wa d wenni tuya ittyiman ittettar?” ⁹Ca zwaysen nnan “Aqqa d netta.” Nnan innedni “Ittawi-d dayes”. Maca netta inna “Aqqa d necc.” ¹⁰Nnan as “Mammec ggin tt twarezment tiřřawin nnek?” ¹¹Yarr-d uca inna “Bnadem nni umi qqaren Yeccu, igga abeęae, ięhennec tiřřawin inu uca inna ayi ‘Ruę ęar ugeřmam n Siluwam, tessirded’. Xenni ruęey, ssirdey uca dewřey ttwarıy.” ¹²Nnan as “Mani ięa netta?” Inna “War ssiney.”

¹³Awyen-d wenni tuya ięa qbeř d adaryar ęar Ifarisiyyen. ¹⁴Tuya d ssebt řami igga Yeccu abeęae u yarzem as tiřřawin nnes. ¹⁵Sseqsan t Ifarisiyyen eawed, mammec idweř ittwařa. Yarr-d xasen “Igga abeęae x tiřřawin inu, xenni ssirdey uca dewřey ttwarıy.” ¹⁶Ca zeg Ifarisiyyen nnan “Bnadem-a war ięi ca zi Arebbi, minzi netta war ittweqqar ca ssebt”. Ca nnedni nnan “Mammec izemmar ij n bnadem d aeęffan ad igg řeęřamat am tina?” Uca imsar ubeřřu jarasen. ¹⁷Nnan eawed i udaryar “Min xas teqqared cek, ařami yarzem tiřřawin nnek?” Netta inna “Aqqa-t d amkacaf.” ¹⁸Udayen war zzayes uminen ca belli netta tuya d adaryar uca idweř ittwařa, ařami d řayan x lwalidin n wenni idewřen ittwařa. ¹⁹Sseqsan ten, nnan “Ma wa d mmitwem minxef teqqarem aqqa itwaxřeq-d d adaryar? I mammec igga ittwařa řexxu?” ²⁰Arrin-d lwalidin nnes uca nnan “Neccin nessen belli wa d mmitney, aqqa itwaxřeq-d d adaryar. ²¹Maca mammec igga ittwařa řexxu, war nessin u wi d as yarezmen tiřřawin nnes war t nessin ca. Seqsam t simant nnes, netta aqqa d abřıy, ad issiweř x yixef nnes.” ²²Nnan lwalidin nnes ammu minzi ggweden zeg Wudayen, minzi Udayen meahaden belli wenni i ęa icehden aqqa netta d Lmasię ad itwassuffey zeg usinagug. ²³X uyenni nnan lwalidin nnes “Netta aqqa-t d abřıy, seqsam t s yixef nnes.” ²⁴Řayan-d tawařa wiss tnayen x weryaz wenni tuya d adaryar, nnan as “Seuęa Arebbi! Aqqa nessen belli aryaz-a d ij n umednub.” ²⁵Netta yarr-d “Ma netta d amednub war ssiney, necc ssney ict n tmesřact, aqqa tuya-yi d adaryar, řexxu ttwarıy.” ²⁶Nnan as “Min zzayek igga? Mammec d ac igga yarzem tiřřawin nnek?” ²⁷Yarr-d xasen “Aqqa nniy awem t, kenniw war tesřim. Mayemmi texsem ad t tesřem i twařa nnedni? Ma texsem uřa d kenniw ad dewřen d imeęđaren nnes?” ²⁸Kkwaren t, nnan “Cek d amęđar

nes! Maca neccin aqqa d imehḍaren n Musa. ²⁹Neccin nessen aqqa Arebbi issiweř ak-d Musa, maca wanita war nessin ca manis netta.” ³⁰Yarr-d weryaz, inna asen “Aqqa di man aya řeejeb, kenniw war tessinem ca manis netta, waxxa amenni netta yarzem ayi tiřřawin inu. ³¹Neccin nessen, aqqa Arebbi war ittesři ca řar imednab, maca mařa ca n ijjen ittweqqar Arebbi ad igg min ixš netta, aqqa *Arebbi* ad řares iseř. ³²Emmarř war itwasři qae, aqqa ca n ijjen yarzem tiřřawin n ijjen ixřeq-d d adaryarř. ³³Mařa wa war iři ca zi Arebbi, war izemmar ad igg walu!” ³⁴Arrin-d, nnan as “Cek txeřqed-d tkemmřed di ddnub, ma xenni tesseřmaded aneyř?” Xenni nḍaren t řar barra.

³⁵Isřa Yeccu belli nḍaren t řar barra, uca, umi t yufa, inna as “Ma tumned zi Mmis n Arebbi?” ³⁶Yarr-d, inna “Min iena netta, a Sidi, řima ad dayes amneyř?” ³⁷Inna as Yeccu “Aqqa cek teřrid t uřa d wenni akic issawařen aqqa-t d netta.” ³⁸Netta inna “Umney, a Sidi” uca ieebd as. ³⁹Yeccu inna “I řřukm i řar d usiy řar ddunnit-a, řima ad řaren inni war ittwiřin u řima inni ittwařen ad daryřen.” ⁴⁰Umi sřin ca n Ifarisiyyen i iřřan akis man aya, nnan as “Ma aqqa d neccin eawed d idaryaren?” ⁴¹Inna asen Yeccu “Maelik teřgam d idaryaren war řarwem ittiři bu ddnub, maca řexxu teqqarem ‘aqqa nettwařa’, x uyenni ad iqqim ddnub nwem.”

Yeccu d ameksa d ařebhan

10 ¹S tidett, s tidett ad awem iniř, wenni war ittidfen zi tewwart řar wexxam n wuři, maca ad issgaeeed manis nneḍni, aqqa-t d aceffar d axewwan. ²Maca wenni i řa yadfen zi tewwart netta d ameksa n wuři. ³Aeessas n tewwart ad as yarzem i wanita uca uři ad iseř i tmijja nnes. Netta ad iřaya i wuři nnes s ismawen nsen uca ad ten issuffey řar barra. ⁴Awarni řami issuffey marra uři nnes, ad yuyur zzatsen uca uři ad t-id idfar minzi issen tmijja nnes. ⁵Maca abarrani war t đeffaren emmarř, maca ad zzayes arewřen, minzi nitni war ssinen tmijja n ubarrani.” ⁶Inna asen Yeccu amettiř-a, maca nitni war fhimen ca i tmesřayin min xef tuřa akisen issawař. ⁷Yeccu inna eawed “S tidett, s tidett ad awem iniř, necc d tawwart n wuři. ⁸Marra inni i d yusin qbeř inu aqqa-ten d iceffaren d ixewwanen. Maca uři war d asen isři. ⁹Necc d

tawwart. Wenni zzayi i ɣa yadfen, ad itwassenjem. Netta ad yadef, ad iffey uca ad yaf mani i ɣa yarwes.¹⁰ Aceffar war d ittis myir ɣima ad yacar, ad iɣarɣ uɣa ɣima ad issellek. Necc maca usiy-d ɣima ad ɣarsen tiɣi tudart s waɣtas.¹¹ Necc d ameksa d asebhan. Ameksa d asebhan issrusa tudart nnes i wuɣi nnes.¹² Maca amcaray aqqa netta war iɣi ca d ameksa u netta war iɣi ca d bab n wuɣi. X minni i ɣa iɣar uccen yusi-d, ad yejj uɣi uca ad yarweɣ. Uccen ad ten ixdef uca ad izeɣee uɣi.¹³ Amcaray yarweɣ minzi netta d amcaray, war t icqi wuɣi.¹⁴ Necc d ameksa d asebhan. Ssney uɣi inu uca uɣi inu issen ayi,¹⁵ am mammec i d ayi issen Tbatat, ammu i ssney necc Tababat. Necc wciɣ tudart inu i wuɣi inu.¹⁶ Yari ead uɣi nneɣni, inni war iɣin ca zeg wexxam-a. Icuwwar ayi ad ten-d nedhey tanya uca ad sren i tmijja inu, xenni ad tiɣi d ict n tɣimart d ijj n umeksa.¹⁷ S man aya ittexas ayi Tbatat, minzi necc wciɣ tudart inu ɣima ad tt-id ksiɣ eawed.¹⁸ Uɣa d ijj war zzayi tt iksi, maca necc wciɣ tt s yixef inu. Yari ɣɣulɣa ɣima ad tt wceɣ u ɣari tizemmar ad tt-id ksiɣ eawed. Tawseyyet-a tɣfey tt zi Baba.”¹⁹ Xenni imsar eawed ij n ubeɣtu jar Wudayen s ssibbet n wawaɣen-a.²⁰ Aɣtas zzaaysen nnan “Aqqa dayes ccitan, netta d abuhaɣi, mayemmi ɣares tettesɣam?”²¹ Inneɣni nnan “Awaɣen-a war ɣin ca n ij n umaryaɣ. Ma izemmar ccitan eawed ad yarzem tiɣawin n idaryaɣen?”

Udayen arezzun ad nyen Yeccu

²² Yiweɣ-d rɣeid n ureqqee d weɣdaɣ n taddart iqeddsen di Urcalim. Tuɣa d rmeɣta.²³ Yeccu iggur di taddart iqeddsen deg ukulwar s ibilaren n Sulayman.²⁴ Nnɣen as-d Wudayen, nnan as “Aɣ meɣmi d aneɣ i ɣa tejjed nuyer? Maɣa cek d Lmasiɣ, ini aneɣ t s bɣayɣay.”²⁵ Yarr-d xasen Yeccu “Nniɣ awem t uca kenniw war tuminem. Rɣexdayem i gɣiɣ s yisem n Baba, cehhdent xafi.²⁶ Maca kenniw war tuminem minzi kenniw war teɣim ca d uɣi inu, am mammec tuɣa d awem nniɣ.²⁷ Uɣi inu isɣa ɣar tmijja inu u necc ssney ten uca nitni ad ayi-d dɣaren.²⁸ Ad asen wceɣ tudart n rɣebda uca war ttwahellken ɣemmarɣ qaɣ uca uɣa d ijj war ten ixetɣef zeg ufus inu.²⁹ Baba wenni d ayi ten iwcin, aqqa-t d ameqqran x kuɣci. Uɣa d ijj war izemmar ad ten ixdef zeg ufus n Baba.³⁰ Necc d Baba d ijjen.”³¹ Xenni ksin Wudayen eawed iɣra ɣima ad t arejmen.³² Yeccu yarr-d xasen “Aqqa ssecney awem aɣtas

n řexdayem d tişebħanin zi Baba. I man řxedmet zzaysent i texsem ad ayi tarejmem?”³³ Arrin-d xas Wudayen, nnan “War cek narejjem x ict n řxedmet d taşebħant, maca umi tekfared u tarrid ixef nnek d Arebbi, waxxa cek d bñadem i teğid.”³⁴ Yeccu yarr-d xasen “Ma war turi di ttawrat nwem ‘Necç nniy, aqqa kenniw d irebbiten’?”³⁵ Mařa netta isemma ten ‘irebbiten’ i yinni umi d yusa wawař n Arebbi uca war izemmar ad itwayarz wedlis,³⁶ mammec teqqarem kenniw x wenni itwaqeddsen zi Tbabat u x wenni issekk it-id ħar ddunnit ‘Aqqa cek tekfared!’, minzi necç nniy ‘Aqqa necç d Mmis n Arebbi’?”³⁷ Mařa necç war xedmey ca řexdayem n Baba, xenni war dayi ttannem ca.³⁸ Mařa xedmey tent, uca kenniw ead war dayi tuminem, amnem xenni di řexdayem ħima ad tessnem aqqa Tababat dayi u necç aqqa-yi dayes.”³⁹ Arezzun ad t tfffen eawed, ixtutter asen jar ifassen nsen.⁴⁰ Iraħ eawed ħar ujemmađ n yeyzar n Lurdun ħar wemcan mani tuħa issyettaş Yuħanna deg umezwaru uca iqqim dinni.⁴¹ Usin-d ħares wařtas n *iwdan*, nnan “Yuħanna war iggi uřa d ict n řeřamet, maca marra min inna x wanita d tidett.”⁴² Uca umnen dayes ařtas diha.

Asnekkar n Alieazar zi řmewt

11 ¹Tuħa din ij n bñadem ihřec, qqaren as Alieazar, netta zi Bayteanya zi dcar n Maryem d wečmas Marta.² Maryem xenni, nettat d tenni i tuħa idehħnen Sidi s řefwaħet n mirru uca tmesseħ iđaren nnes s ucuwwaf nnes, aqqa umas Alieazar tuħa ihřec.³ Ssekkent-id twečmatin ħares, nnant “A Sidi, xzar, wenni tersed, aqqa ihřec.”⁴ Řami isřa Yeccu man aya, inna “Řehřac-a war iği ca i řmewt, maca i ueuği n Arebbi, ħima ad zzayes itwasseuğ Mmis n Arebbi.”⁵ Tuħa Yeccu ittexs Marta d wučmas d Alieazar.

⁶Ařami isřa, aqqa *Alieazar* ihřec, řexdenni iqqim ead tnayen n wussan deg wemcan mani t tuħa.⁷ Awarni man aya inna i imeħđaren “Ejj aney ad nraħ eawed ħar tmurt n Yahudiyya.”⁸ Imeħđaren nnan as “A Amseřmad, drus zeg wami tuħa Udayen arezzun ad cek arejmen, waxxa amenni, ma cek ad traħed dinni eawed?”⁹ Yarr-d Yeccu “Ma war iği deg uziř teneac n tsaeetin? Mařa ca n yijjen yuyur s uziř, war ittneqriđ ca, minzi ittwařa tifawt n ddunnit-a.¹⁰ Mařa ca n yijjen ad yuyur s ħiřet, ad inqaređ, minzi war dayes bu tfawt.”¹¹ Awarni řami inna man aya, inna asen “Alieazar, ameddukeř

nney aqqa itteṭṭeş, maca ad raḥey ḥima ad t-id ssnekkarey.”¹²Nnan as imeḥḍaren “A Sidi, maṛa netta itṭeş, xenni ad iggenfa!”¹³Maca Yeccu tuḡa issawaṛ x řmewt nnes, maca ittyiř asen belli netta issawaṛ x arraḥet n yiḍeş.¹⁴Xenni inna asen Yeccu s bṭayṭay “Aqqa Alieazar immut.¹⁵U necc farḥey awem umi necc war din ġiḡ, ḥima ad tamnem. Maca jjem aney ad ḡares nraḥ.”¹⁶Xenni inna Tuma, wenni umi qqaren ‘Acniw’, i imeḥḍaren imeacaren nnes “Ejj aney ad nraḥ uṛa d neccin ḥima ad nemmet akides.”

¹⁷Řami d yusa Yeccu, yufa aqqa edun arebca n wussan zeg wami tuḡa-t deg wenḍeř.¹⁸Bayteanya tuḡa tudes Urcalim eřaḡař xemstac n ‘istadiyyen’ (=eřaḡař *trata n kilumiter*)¹⁹Aṭṭas n Wudayen usin-d ḡar Marta d Maryem ḥima ad tent eezzan x umatsent.²⁰Řami teşra Marta, aqqa Yeccu yiweḍ-d, teffey ḥima ad t teřqa, maca Maryem teqqim di taddart.²¹Tenna Marta i Yeccu “A Sidi, maelik cek tuḡa da, iři war ittmetti ca uma.²²Maca řexxu ead ssney eawed belli marra min i ḡa tettared zi Arebbi, Arebbi ad ac t iwc.”²³Yeccu inna as “Ad d ikkar umam.”²⁴Tenna as Marta “Ssney belli ad d ikkar di tnukra deg wass aneggaru.”²⁵Yeccu inna as “Nec d tanukra d tudart. Wenni zzayi i ḡa yammen, ad iddar, waxxa immut,²⁶u marra wenni iddaren uca yumen zzayi, war ittmetti i řebda. Ma tettammed s man aya?”²⁷Tenna as “Wah, a Sidi, umney aqqa cek d Lmasiḥ, Mmis n Arebbi wenni tuḡa i d ttasen ḡar ddunnit.”

²⁸Řami tenna aya, truḥ traya i wečmas Maryem s řḥess, tenna “Amseřmad aqqa-t danita, ittřaya-d xam.”²⁹Řami teşra aya, tekkar s tazzra, tusi-d ḡares.³⁰Tuḡa Yeccu war d yusi ca ead ḡar dcar, maca tuḡa-t deg wemcan mani t teřqa Marta.³¹Udayen inni iḡan akides di taddart u tuḡa ttēezzan tt, řami řrin Maryem tekkar s tazzra, teffey, ḍfaren tt xenni, qqaren ‘Aqqa truḥ ḡar wenḍeř ḥima ad tru dinni’.

³²Řami d tusa Maryem ḡar mani tuḡa Yeccu uca teźri t, tewḍa ḡar iḍaren nnes, tenna as “A Sidi, maelik cek tuḡa danita, iři uma war ittmetti ca.”³³Řami tt izra Yeccu tetru d Wudayen inni i d yusin akides ttrun, innehweř arruḥ nnes, inhezz³⁴uca inna “Mani t tessarsem?” Nnan as “Araḥ-d, a Sidi, ad texzared.”³⁵Yeccu iru.³⁶Udayen nnan “Xzarem mečař t ittexs.”³⁷Maca ca zzaaysen nnan “Ma war izemmar wa, wenni yarezmen tiṭṭawin i udaryař, maḥend uṛa d wanita war ittmetti ca?”

³⁸Innehweř Yeccu ɛawed deg yixef nnes uca yusi-d ɣar wendeř, aqqa-t d ij n ifri uca ict n teřdart tuya temmars xas. ³⁹Yeccu inna “Ksin tařdart.” Tenna as Marta, ućmas n wenni immuten, “A Sidi, aqqa yarřuđ minzi teėdu xas arebea n wussan.” ⁴⁰Inna as Yeccu “Ma war d am nniy, mařa tumned ad tžared aeuđi n Arebbi?” ⁴¹Kksin tařdart mani tuya yarsa wenni immuten. Xenni issgæeed Yeccu tiřawin nnes ɣar sennej uca inna “A Tababat, ɛafak řami d ayi tesřid. ⁴²Necc ssney aqqa řebda tettesřid ɣari, maca di řřwee n řřaci i d ayi-d innden, nniy t, řima ad amnen belli cek tessekkeed ayi-d.” ⁴³Řami inna aya, iřaya s jjeħd “Aliɛazar, ffey-d!” ⁴⁴Řexdenni iffey-d umettin, tuya ifassen d idaren nnes carfen s řecfen uca tuya ij umendiř x uyembub nnes. Inna asen Yeccu “Fesyem as-d. Jjem t ad irah.”

Udayen arezzun ad nyen Yeccu

Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luk. 22:1-2

⁴⁵Ařtas n Wudayen inni d yusin ɣar Maryem uca zřin min igga, umnen zzayes. ⁴⁶Maca ca zzaysen ruřen ɣar Ifarisiyyen, nnan asen min igga Yeccu. ⁴⁷Xenni ggin arruyas n ikehhanen d Ifarisiyyen ij n umuni n lmeħkama tameqqrant n Wudayen *umi qqaren Sunhidrin*, nnan “Min i ɣa negg? Aryaz-a ittegg ařtas n řečřamat. ⁴⁸Mařa nejj it amya, marra ad zzayes amnen, ad d asen Irumaniyyen, ad kksen amcan nney uřa d *iwdan n řgens nney*.” ⁴⁹Inna asen ijjen zzaysen, aqqa-t d Qayafa, netta d azeđif n ikehhanen deg useggwas nni “Kenniw war tessinem walu ⁵⁰uca war tefhimem ca belli ineffe i neccin x minni i ɣa immet ijj n bnađem di řřwee n weyduđ uca war ittmetti ca řgens nney marra.” ⁵¹War ini ca man aya zeg yixef nnes, maca, am t tuya d azeđif n ikehhanen deg useggwas nni, tuya ittkacaf belli Yeccu ad immet di řřwee n řgens. ⁵²War iđi řaca di řřwee n řgens nnes, maca uřa řima ad issmun ɣar ijjen tarwa n Arebbi i itwazeđeen. ⁵³Zeg was nni mcawaren xenni řima ad t nyen. ⁵⁴S uyenni Yeccu war iqqim iggur jar Wudayen s břayřay, maca iruħ ssenni ɣar ict n tmurt tudes řexřa, ɣar ict n tendint qqaren as Ifrayim uca iqqim dinni ak-d imeħđaren nnes. ⁵⁵Tuya ‘Basxa’, řeid n Wudayen, eřayen yiweđ-d. Ařtas zi tmurt usin-d ɣar Urcalim řima ad řehharen ixef nsen qbeř řeid n Basxa, ⁵⁶Nitni tuya arezzun x Yeccu uca nnan jarasen umi nitni bedden di taddart iqeddsen “Min tettwařam? Ma war d ittis

yar řeid?"⁵⁷ Arruyas n ikehhanen d Ifarisiyyen weřřan belli mařa ca n yijjen issen mani ięa, ad t ini, ĥima ad t tťfen.

Adhan s řeętur iyřan di Bayteanya

Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9

12 ¹Setta n wussan qbeř řeid n Basxa, yusi-d Yeccu yar Bayteanya, mani tuya ięa Alicazar wenni d issnekkar Yeccu zeg imettinen. ²Uca ggin as din ij n umensi u Marta tuya tsexxar. Alicazar tuya d ijjen zeg yinni tuya iqqimen akides yar tťabřa. ³Teksi-d Maryem ij n ardeř n řefwaęet n řřenbel teřfa tiyřa, tedhen idaren n Yeccu, xenni temseĥ idaren nnes s ucuwraf nnes. Taddart teccur s řefwaęet n mirru. ⁴Ijjen zeg imeĥdaren nnes wenni umi qqaren Yahuda Simean Isxariyuři wenni t i ya isellmen, inna ⁵"Mayemmi war temmenz ca řefwaęet-a n mirru s teřt meyya n ddinar, ĥima ad temmewc i imezřađ?" ⁶Netta inna aya, war ięi minzi cęan t imezřađ, maca minzi netta d aceffar, tuya yares řřenduq uca ittekkes zi min dayes immarsen. ⁷Yeccu inna "Jjem tt, aqqa txemmeř itt i wass n wendeř inu. ⁸Minzi imezřađ aqqa-ten řebda akidwem, maca necc war kidwem ĥiy i řebda." ⁹Ařtas n řyaci n Wudayen ssnen belli netta aqqa-t dinni uca usin-d, war ięi ĥaca zi ssibbet n Yeccu, maca eawed ĥima ad zaren Alicazar wenni d issnekkar zeg imettinen. ¹⁰Mcawaren arruyas n ikehhanen ĥima ad nyen uřa d Alicazar, ¹¹minzi ařtas n Wudayen usin-d zi ssibbet nnes uca umnen di Yeccu.

Adaf n Yeccu yar Urcalim

Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luk. 19:28-40

¹²Tiwecca nnes, umi sřin ařtas n řyaci inni d yusin yar řeid belli Yeccu ad d yas yar Urcalim, ¹³ksin ifetwan n tini uca ffyęn ĥima ad t řęan, řayan ...

*"Uřanna, d amimun wenni i d yusin s yisem n Arebbi,
aqqa-t d ajeęid n Israyil." Sbh. 118:25-26*

¹⁴Yufa Yeccu ij n wesnus uca inya xas, am mammec tura

*¹⁵"War tteggwed ca, a tayeęit n Siyun, xzar,
ajeęid nnem ad d yas, iqqim x wesnus n teyyuĥ." Zak. 9:9*

¹⁶Imeħħdaren nnes war fhimen ca timesřayin-a deg umezwaru. Maca awarni řami itwassuēřa Yeccu, řexdenni eeqřen belli man aya tura xas uca belli nitni ggin zzayes man aya. ¹⁷Řyaci i tuya iğan akides, umi iřaya x Alicazar zeg wenĊeř, tuya iched aqqa netta issnekkar it-id zeg imettinen. ¹⁸S man aya iřqa t-id řyaci minzi nitni sřin belli igga řeēřamet-a. ¹⁹Ifarisiyyen xenni nnan jarasen “Tettwařam mliħ belli kenniw tettakkwaĊem ħar walu, xzarem, aqqa qaē ddunnit teĊfar it-id.”

Yeccu izwar issiweř x řmewt nnes

²⁰Tuya din ca n Iyuniyyen jarasen, inni d yusin ħima ad eebden di řeid. ²¹Ina ruħen ħar Filibbus, wenni zi *tendint n* Baytřayda di Ljalil, sseqsan t, nnan “A Sidi, nexs ad nzar Yeccu.” ²²Yusi-d Filibbus, inna *tt* i Andrawus, Andrawus d Filibbus eawed nnan *tt* i Yeccu. ²³Maca Yeccu yarr-d xasen, inna “Aqqa tiweĊ-đ tsaeēet i di i ħa itwasseuğ Mmis n bnađem. ²⁴S tidett, s tidett, ad awem iniy, mařa war iwĊi řħebb n yirden di tmurt uca ad immet, xenni ad iqqim weħdes, maca mařa immut, xenni ad d tawyi řyiğet ařas. ²⁵Wenni ittexsen tudart nnes, ad *tt* ixsar u wenni i ħa icarhen tudart nnes di ddunnit-a, ad *tt* ixemmeř i tudart n řebda. ²⁶Mařa ca n yijjen isexxar ayi, ejj it ad ayi iĊfar. Mani i ħa iřiy necc, dinni i ħa yiři eawed umsexxar inu. Mařa ca n iijen ixdem ayi, ad t icenneē Tbatat. ²⁷Řexxu uř inu innehweř, min i ħa iniy? A Tababat, senjem ayi zi tsaeēet-a? Maca x uyenni i d usiy ħar tsaeēet-a. ²⁸A Tababat, seuği isem nnek.” Xenni tusi-d ict n tmijja zeg ujenna “Sseuğey t uca ad t sseuğey eawed.” ²⁹Řyaci i tuya ibedden din isřa t uca inna “Aqqa imsar wajja”. InneĊni nnan “Aqqa issiweř-đ ħares ij n lmalak”. ³⁰Yarr-d Yeccu, inna “Tmijja-ya war teği ca di řtweē inu maca di řtweē nwem. ³¹Řexxu ad yiři řħukm x ddunnit-a. Řexxu ad immenĊar umeqqran n ddunnit-a ħar barra. ³²U necc, x minni i ħa twassgaēeđey zi tmurt, ad ħari-d jebdey marra.” ³³Inna man aya ħima ad isscen ħar man řmewt i ħa immet. ³⁴Řyaci yarr-d xas “Neccin nesřa zi ttawrat belli aqqa Lmasiħ ad iqqim i řebda. I mammec teqqared cek belli ittxeřša i Mmis n bnađem ad itwassgaēeđ? Min iēna Mmis n bnađem?” ³⁵Yeccu inna asen “Tifawt ad tiři akidwem drus n řweqt ead. Uyurem, řami ead ħarwem tifawt, ħima war kenniw teřtef tağest. Wenni igguren di tağest, war issin mani iggur. ³⁶Amnem di tfawt maħend nettat ead aqqa-tt ħarwem,

ħima kenniw ad tiřim tarwa n tfawt.” Ammu i tuya issawař Yeccu, řexdenni yuyur uca innufar zzaysen.

Awař n Yeccu x yinni yumnen d yinni war yuminen ca

³⁷Tuya Yeccu ittegg ařas n řeeřamat zzatsen, maca waxxa amenni nitni war zzayes uminen, ³⁸ħima ad itwakemmeř wawař n umkacaf Icaeya i innan

“A Sidi, wi yumnen s řexbar nney?

I umi itwassargeb ufus n Arebbi?” Ica. 53:1

³⁹X uyenni war zemmaren ad amnen, minzi Icaeya inna eawed
⁴⁰“Netta issdaryeř tiřawin nsen, isseqseř uřawen nsen, ħima war tettwiřin s tiřawin nsen, war fehmen s wuř nsen, ad tuben uca necc ad ten ssgenfiy.” ⁴¹Inna Icaeya ammu, minzi iřra aeuři nnes uca tuya issawař xas. ⁴²Waxxa amenni umnen zzayes ařas n imeqqrannen n řgens, maca s ssibbet n Ifarisiyyen, war zzayes ceħden ca, ħima war xasen ttizzřen zeg usinagug. ⁴³Minzi nitni tuya xsen aeuři zeg iwdan x ueuři zi Arebbi. ⁴⁴Maca Yeccu iřaya, inna “Wenni dayi ittamnen, war dayi ittimen ca, maca zeg wenni d ayi-d issekken. ⁴⁵Wenni d ayi iřrin, iřra wenni d ayi-d issekken. ⁴⁶Usiy-d d tifawt yar ddunnit, ħima kuř ijjen wenni dayi ittamnen, war ittymi ca ead di tağest. ⁴⁷Mařa ca n yijjen isřa i wawařen inu uca war yumin, necc war xas ħekkmey ca. Necc war d usiy ca ħima ad ħekmey x ddunnit, maca ħima ad ssnejmey ddunnit. ⁴⁸Wenni d ayi isseħqaren uca war iqbiř awařen inu, yares wenni xas i ya iħekmen. Awař i nniy, netta ad xas iħkem deg wass aneggaru. ⁴⁹Minzi necc war ssiwřey ca zi yari, maca Tababat wenni d ayi-d issekken iwca ayi ict n tewşeyyet x min i ya iniy d min xef i ya ssiwřey. ⁵⁰Necc ssney tawşeyyet nnes, aqqa-tt d tudart n řebda. Min ssawařey xenni, ssawařey t am mammecc d ayi inna Tbatat.”

Asird n iđaren n imeħđaren

13 ¹Qbeř i řeid n Basxa, umi Yeccu issen aqqa tasaeeet nnes tiweđ-d belli ad immuři zi ddunnit-a yar Tbatat awarni řami tuya ittexs inni iğan nnes, inni iğan di ddunnit, xenni tuya ittexs iten ař aneggaru. ²Řami ikemmeř umensi, umi iearn ibřiš uř

n Yahuda mmis n Simean Isxariyuṭi maḥend ad t isellem, ³uca Yeccu tuḡa issen belli Tababat iwca as kuṛci deg ifassen nnes u belli iffeḡ-d zi ḡar Arebbi u ḡar Arebbi i ḡa irah, ⁴xenni ikkar-d x umensi, ikkes arruḡ nnes, iksi ij n umendiṛ uca ibyes it i yixef nnes. ⁵Xenni ifarreḡ aman di tbanyut uca ibda issirid iḡaren n imeḡḡaren, imesseḡ asen s umendiṛ i zi tuḡa ibyes. ⁶Ṛami d yusa ḡar Simean Buṭrus, inna as wanita “A Sidi, ma tessed ad tessirded iḡaren inu?” ⁷Yarr-d Yeccu, inna as “Cek war tefhimed ca řexxu min tteḡḡeḡ, maca ad tfehmed man aya awarni manawenni.” ⁸Inna as Buṭrus “Qae eemmarṡ ad tessirded iḡaren inu.” Yarr-d xas Yeccu “Maṛa war d ac ssirdeḡ, war ḡarek bu tasyart akidi.” ⁹Inna as Simean Buṭrus “A Sidi, war iḡi iḡaren inu waha maca uṛa d ifassen d uzeḡif.” ¹⁰Yeccu inna asen “Wenni itwassirden, war iḡdij myir ad twassirden iḡaren nnes waha, minzi netta d amezdag amen ikmeṛ. Kenniw tizdigem, maca war iḡi marra.” ¹¹Netta tuḡa issen wi t i ḡa isellmen, x uyenni inna “Kenniw war teḡim ca marra d imezdag.” ¹²Awarni řami tuḡa issirid iḡaren nsen uca yarreḡ arruḡ nnes, xenni iqqim eawed, inna asen “Ma tfehmem min daywem ggiḡ? ¹³Kenniw tettṛayam ayi ‘Amseṛmad’ d ‘Sidi’ uca tidett i tennam, minzi wa d necc. ¹⁴Maṛa necc d Sidi d Amseṛmad uca ssirdeḡ iḡaren nwem, řexdenni ittxeṡṡ uṛa i kenniw ad tessirdem iḡaren ijjen i wenneḡni, ¹⁵Minzi necc zeema wciḡ awem ij n umedyā, ḡima, am mammec ggiḡ necc akidwem, ad teggem kenniw eawed. ¹⁶S tidett, s tidett ad awem iniy, ismey war yueṛi x sides uṛa d amazan war yueṛi x wenni it-id issekken. ¹⁷Maṛa tessnem timesṛayin-a, ad tiṛim tetwabarkem maṛa teggem zzaysent.

Yeccu izwar issiweṛ x wenni t i ḡa isellmen

Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luk. 22:21-23

¹⁸“War t qqareḡ ca xawem marra. Necc ssney inni i xḡareḡ. Maca ittxeṡṡa ad itwakemmeṛ *min yuran deg wedlis*

‘Wenni i ḡa iccen zeg weyrum akidi, aqqa yarfee xafi anirz nnes.’ sbḡ. 41:9

¹⁹Řexxu ad awem t iniy qbeṛ mma ad imsar, ḡima, x minni i ḡa imsar, ad tamnem belli aqqa d necc. ²⁰S tidett, s tidett, ad awem

iniy, wenni iqebbřen wenni i d ya ssekkey, ad ayi iqbeř u wenni d ayi iqebbřen, ad iqbeř uřa d wenni d ayi-d issekken.”

²¹Awarni řami inna Yeccu man aya, innehweř arruř nnes uca icked, inna “S tidett, s tidett, ad awem iniy, ijjen zzaywem ad ayi isellem.” ²²Imeřđaren xzaren řar wayawya, qqimen cekken di min xef tuya issawař. ²³Ijjen zeg imeřđaren nnes i tuya Yeccu ittexs it, tuya isenned x idmaren n Yeccu. ²⁴Isscen Simean Buřrus řares, řima ad isseqsa min iena wenni min xef tuya issawař. ²⁵Wanita xenni, umi isenned x idmaren n Yeccu, inna as “A Sidi, min iena?” ²⁶Yarr-d Yeccu “D wenni umi i řa ssisney ařeqqim n weyřum, ad as t wcey.” Řexdenni issisen ařeqqim n weyřum, iksi t-id, iwca as t-id i Yahuda mmis n Simean Isxariyuři. ²⁷Awarni i uřeqqim-a n weyřum, yudef it Cciřan. Inna as Yeccu “Min i řa tegged, egg it deyya.” ²⁸Uřa d ijj zeg yinni tuya issenden war issin mayemmi netta i d as inna man aya. ²⁹Ittyiř asen i ca zzaysen, umi Yahuda aqqa-t x řřenduq, aqqa Yeccu inna as “Sej min i řa neřđaj i řeid!” niy řima ad iwc ca i imezřad. ³⁰Wanita, awarni řami itřef ařeqqim n weyřum, iffey-d deyya. Tuya d řiřet.

Yeccu issawař x řmewt nnes u x tayri jar wawmaten

³¹Řami d iffey, inna Yeccu “Aqqa řexxu itwasseuř Mmis n bnadem uca itwasseuř Arebbi dayes. ³²Mařa Arebbi aqqa itwasseuř dayes, řexdenni Arebbi ad t itwasseuř eawed deg yixef nnes u ad t itwasseuř deyya. ³³A iřenjiren imezyanen, necc aqqa-yi akidwem drus n řweqt ead. Kenniw ad xafi tarzum uca, am mammec nniy i Wudayen, ‘Mani i řa rařey necc, war tzemmarem ad d tasem’, ad awem t iniy eawed řexxu. ³⁴Tawřeyyet n jdid i d awem i řa wcey řima ad texsem ijjen wenneđni, am mammec necc ttexsey kenniw, uřa d kenniw ad texsem ayawya. ³⁵S man aya ad ssnen marra aqqa kenniw d imeřđaren inu, mařa din řarwem tayri jarawem.”

Yeccu izwar issiweř x wenkar n Buřrus

Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luk. 22:31-34

³⁶Simean Buřrus inna “A Sidi, mani i řa trařed?” Yarr-d Yeccu “Mani i řa rařey necc, war tzemmarem řexxu ad ayi-d teđfared, maca awarni manawenni ad ayi-d teđfared řar uneggaru.” ³⁷Buřrus inna as “A Sidi, mayemmi war zemmarey ad cek-d đfarey řexxu?

Necc ad wcey tudart inu i cek.” ³⁸Yarr-d Yeccu “Ma ad ayi tewced tudart nnek? S tidett, s tidett, ad ac iniy, war isquque ca uyaziđ, qbeř mma ad ayi tenkared třata n twařawin.”

Yeccu netta d abrid d tidett d tudart

14 ¹“Ksem anehweř zeg wuřawen nwem. Kenniw tettamnem di Arebbi, amnem eawed zzayi. ²Di taddart n Baba dayes ațtas n tzeddiyin, maelik war iđi amenni, iři nniy awem t. Necc ad raħey ħima ad awem ssewjdey amcan. ³Uca, awarni řami ruħey uca ssewjdey awem amcan, xenni ad eeqbey eawed, ad kenniw d awyey ħari, ħima, mani ġiy necc, ad din tiřim uřa d kenniw. ⁴U mani i ħa raħey aqqa tessnem tt uca tessnem abrid.” ⁵Inna as Tuma “A Sidi, war nessin mani i ħa traħed i mammec nzemmar ad nessen abrid.” ⁶Yeccu inna as “Necc d abrid d tidett d tudart, war d ittis uřa d ijj ħar Tbatat mřir zzayi. ⁷Mařa tuya tessnem ayi, ad tiři aqqa tessnem uřa d Baba. Zi řexxu aqqa tessnem t, teźrim t.” ⁸Filibbus inna as “A Sidi, scen aney Tababat uca ikfa.” ⁹Yeccu inna as “Anect uya n řweqt qaε necc akidwem, ma war d ayi tessined, a Filibbus? Wenni d ayi izřin, izřa Tababat. Mammec teqqared ‘Scen aney Tababat’? ¹⁰Ma war tumined ca aqqa necc aqqa-yi di Tbatat d Tbatat aqqa-t dayi? Awařen i d awem qqarey, war ten qqarey ca zi ħari, maca Tababat wenni dayi izeddyen, netta ittegg řexdayem *nnes*. ¹¹Amnem ayi aqqa necc aqqa-yi di Tbatat, Tababat aqqa-t dayi. U mařa war iđi amenni, amnem ayi x ssibbet n řexdayem simant nsent. ¹²S tidett, s tidett ad awem iniy, wenni dayi ittammen, aqqa řexdayem i tteggey, ad zzaysent igg uřa d netta uca ad igg tinni iđan d timeqqranin x man aya, minzi necc ad raħey ħar Baba. ¹³Uca marra min i ħa tettarem s yisem inu, ad t ggey ħima ad itwasseuđ Tbatat s Tmemmit. ¹⁴Min d ayi i ħa tettarem s yisem inu, ad t ggey.

Řwaεd n Arruħ Iqeddsen

¹⁵Mařa texsem ayi, ttfem di tweřsa inu. ¹⁶Uca necc ad zzağey i Tbatat uca ad awem iwc Amsfewwej nneđni ħima ad kiwem iqqim i řebda, ¹⁷Arruħ n tidett wenni war tzemmar ddunnit ad t teqbeř, minzi war t tettwiři, war t tessin. Maca kenniw tessnem t, minzi netta ad kiwem iqqim uca ad daywem yiři. ¹⁸War kenniw ttejjij ca

d iyujiřen. Necc ad ęarwem-d asey. ¹⁹Drus n řweqt ead uca ddunnit war d ayi tzarr ead. Maca kenniw tettwařam ayi, minzi necc ddarey uca uřa d kenniw ad teddarem. ²⁰Deg wass nni ad tessnem belli aqqa necc aqqa-yi di Baba, kenniw dayi u necc daywem. ²¹Wenni ęar ięa tiweřřa inu uca ad daysent iřtef d wenni d ayi ittexsen, u wenni d ayi ittexsen, uřa d Tababat ad t ixš uca necc ad t xsey eawed uca ad as ssecney ixef inu.” ²²Inna as Yahuda, war ięi d Isxariyuři “A Sidi, mammec d aney i ęa tessecned ixef nnek, war ięi ca i ddunnit?” ²³Yeccu yarr-d, inna as “Mařa ca n yijjen ixš ayi, xenni ad iřtef deg wawař inu uca Baba ad t ixš uca ęares i d ęa nas u ęares i ęa nezdey. ²⁴Wenni war d ayi ittexsen, war ittetiřif ca deg wawař inu. Uca awař i tesřim, war ięi ca zi ęari, maca zi Tbatat wenni d ayi-d issekken. ²⁵Ssiwřey akidwem man aya umi necc ead qqimey akidwem. ²⁶Maca Amsfewwej, Arruř Iqeddsen, wenni i d ęa issekk Tbatat s yisem inu, ad awem isseřmed kuřci, ad awem issfekkar marra min d awem nniy. ²⁷Řehna ad awem t jjeę, necc ad awem wcey řehna inu. War ięi ca am mammec daywem tetticc ddunnit ad t daywem wcey. Kkes anehweř zeg wuřawen nwem, war tteggwed ca. ²⁸Aqqa tesřim necc nniy awem ‘Nec ad uyurey uca ad ęarwem-d asey eawed’. Mařa texsem ayi, ad tfařhem, minzi nniy ‘ad rařey ęar Tbatat’, minzi Tababat yueřa xafi. ²⁹Nec nniy awem tt řexxu qbeř mma ad imsar, řima ad tamnen x minni i ęa yiři uya. ³⁰War kiwem ssiwiřey ead ařtas ktar, ad d yas umeqqrان n ddunnit-a, war ęares walu dayi. ³¹Maca d man aya řima ad tesssen ddunnit aqqa necc ttexsey Tababat uca ttegeę min d ayi iweřřa Tbatat. Kkarem, ad nuyur ssanita.”

Tazayart d tiředwin nnes

15 ¹“Nec d tazayart n tidett, Baba d bab n weřwic n tazayart. ²Kuř taseřta dayi i war itticken řęięet, ad tt ikkes uca kuř taseřta i d ittawyen řęięet, ad tt issizdeg, řima ad tarni di řęięet. ³Kenniw aqqa twassizzedgem di ssibbet n wawař i d awem nniy. ⁴Qqimem dayi, necc aqqa-yi daywem. Amecnaw taseřta i war izemmaren ad d tawyi řęięet zeg yixef nnes mařa war teqqim di tazayart, amya uřa d kenniw, mařa war dayi teqqimem. ⁵Nec d tazayart, kenniw d tiseřwin. Wenni dayi i ęa iqqimen u necc dayes, netta ad d yawi řęięet ařtas, minzi nnebřa zzayi war tzemmarem

ad teggem walu. ⁶Maña ca n yijjen war dayi iqqim, ad immenđar Ƨar barra amecnaw tasetta, ad yazey, xenni ad tent yarwen, ad tent ndaren di tmessi, ad arƧen. ⁷Maca maña teqqimem dayi uca awařen inu ad daywem qqimen, ttarem min texsem uca ad Ƨarwem yiři. ⁸Zi man aya ad itwassuğ Baba xmi i d Ƨa tawyem añas n řyğet uca ad tiřim d imeđdaren inu. ⁹Am mammec Tababat tuƧa ittexs ayi uřa d necc tuƧa ttexsey kenniw. Qqimem di tayri inu. ¹⁰Maña teřřfem di tweřsa inu, ad teqqimem di tayri inu, am mammec necc tuƧa tteřřfey di tweřsa n Baba uca ttymeƧ di tayri nnes. ¹¹NniƧ awem man aya ħima ad daywem tiři řefrahet inu uca ħima ad tetwakemmeř řefrahet nwem. ¹²Tawřeyyet inu tanita, aqqa ad texsem ijjen wenneđni am mammec necc tuƧa kenniw xsey. ¹³Uřa d ijj war Ƨares bu tayri tameqqrant x tanita, belli ad iwc tudart nnes i imeddukař nnes. ¹⁴Kenniw d imeddukař inu, maña teggim am mammec kenniw weřřiy. ¹⁵War tteiwideƧ ad awem semmiƧ isemyan, minzi ismey war issin min ittegg sides. Maca necc tuƧa ttřayiy awem d imeddukař, minzi necc ssecney kenniw marra min sřiy zi Baba. ¹⁶War iği d kenniw i d ayi ixđaren, maca d necc i kenniw ixđaren uca necc ggiƧ kenniw ħima ad traħem, ad d tawyem řyğet u ħima ad teqqim řyğet nwem, ħima marra min i Ƨa tettarem zi Tbatat s yisem inu, ad awem t iwca netta. ¹⁷D man aya i zi kenniw ttweřřiy, ħima ad texsem ijjen wenneđni.

Ddunnit tcarreh Yeccu d imeđdaren nnes

¹⁸Maña ddunnit ad kenniw tcarh, snem aqqa tcarh ayi qbeř kenniw. ¹⁹Maña aqqa kenniw zi ddunnit, iři aqqa ddunnit tuƧa tettexs inni zzayes. Maca minzi kenniw war teğim ca zi ddunnit, maca necc ixđareƧ kenniw zi ddunnit, s uyenni ddunnit tcarreh kenniw. ²⁰Ƨeqřem awař i d awem nniƧ 'Ismey war yueři x sides.' Maña marrten ayi, ad kenniw marrten eawed. Maña řřfen deg wawař inu, ad řřfen eawed deg wawař nwem. ²¹Maca ad zzaywem ggen man aya marra di ssibbet n yisem inu, minzi nitni war ssinen ca wenni d ayi-d issekken. ²²Maña war d usiy u war kisen ssiwřey, ad yiři war Ƨarsen bu ddnub. Maca řexxu war Ƨarsen bu smaħet x ddnub nsen. ²³Wenni d ayi icarrhen, ad icarh uřa d Baba. ²⁴Maña war ggiƧ jarasen řexdayem i war tent iggi uřa d ijj nneđni, ad yiři war Ƨarsen bu

ddnub. Maca řexxu zrin tent u carhen uřa d Baba.²⁵ Maca ittxeřř ad itwakemmeř wawař i yuran di ttawrat nsen

‘Carhen ayi x walu’. Sbh. 35:19; Sbh. 69:4

²⁶Xmi i d ęa yas Umsfewwej, wenni ęarwem-d i ęa ssekkey zi Tbatat, Arruĥ n tidett i d yusin zi ęar Tbatat, xenni netta ad ayi iched.²⁷ Ad tcehdem uřa d kenniw, minzi tuęa kenniw akidi zeg umezwaru.”

16 ¹⁴“Aqqa ssiwřey akidwem aya ĥima war tendrifem.² Ad kenniw ssuffyen zeg usinagug. Iwa, tasaeet ad d tas umi kuř ijjen wenni kenniw i ęa inyen ad as ittyiř aqqa ittegg řxedmet i Arebbi.³ Ad zzaywem ggen man aya, minzi nitni war ssinen Tababat uřa d necc.⁴ Maca aqqa nnię awem man aya ĥima, xmi i d ęa tas tsaeet, xenni ad tteqřem belli d necc i d awem innan man aya. Necc war daywem nnię ca man aya zeg umezwaru, minzi necc tuęa-yi akidwem.

Yeccu ad issekk Amsfewwej, Arruĥ Iqeddsen

⁵Maca řexxu ad raĥey ęar wenni d ayi-d issekken uca uřa d ij zzaywem war d ayi isseqsi ‘Mani i ęa traĥed?’⁶ Maca minzi nnię awem man aya, aqqa ccuren uřawen nwem s wecđan.⁷ Maca necc ad awem inię tidett, ĥsen awem ad raĥey. Mařa war ruĥey ca, war ęarwem-d ittis Umsfewwej. Mařa ruĥey, ad awem t-id ssekkey.⁸ Řami d yusa wanita, ad isseqneę ddunnit x ddnub x tsegda u x řĥukm.⁹ X ddnub minzi nitni war zzayi uminen ¹⁰uca x tsegda, minzi necc ad raĥey ęar Baba uca war d ayi tzarrem ead ¹¹uca x řĥukm minzi ameqqran n ddunnit-a aqqa itwahaseb.¹² Yari ařtas min daywem i ęa inię, maca řexxu war tzemmarem ad t teksim.¹³ Maca řami d yusa Arruĥ n tidett, ad kenniw indeh di marra tidett, minzi netta war issiwiř ca zeg yixef nnes, maca marra min i ęa isřa, ad zzayes issiweř uca ad awem isscen timesřayin i d ęa yasen.¹⁴ Netta ad ayi isseuę, minzi ad iksi zi min ęari uca ad kenniw issxebbar zzayes.¹⁵ Marra min ięan ęar Tbatat, aqqa-t inu. S uyenni nnię belli netta ad iksi zi min ęari uca ad kenniw issxebbar zzayes.¹⁶ War ittyimi ca uca war d ayi tzarrem u xenni eawed war ittyimi ca uca ad ayi tzarem eawed, minzi necc ad raĥey ęar Tbatat.”

¹⁷Ca zeg imeħdaren nnes nnan jarasen “Ma man aya min d aneġ inna ‘War ittyimi ca uca war d ayi tżarrem u xenni eawed war ittyimi ca uca ad ayi tżarem eawed, minzi necc ad raħeġ ġar Tbatat’ ”? ¹⁸Xenni nnan “Min ixs ad yini min iqqar ‘War ittyimi ca’? War nessin ca min xef issawař.” ¹⁹Issen Yeccu aqqa nitni xsen ad t sseqsan, xenni inna asen “Ma temmesseqsam minzi nniġ ‘War ittyimi ca uca war d ayi tżarrem u xenni eawed war ittyimi ca uca ad ayi tżarem eawed’? ²⁰S tidett, s tidett, ad awem iniy aqqa ad trum, ad tesuyem, maca ddunnit ad tfařħ. Kenniw ad tceđnem, maca ačđan nwem ad idweř d řefraħet. ²¹Tamġart, xmi i ġa tařu, ad tffugem minzi tasaeeet nnes aqqa tiweđ-d. Maca xmi i ġa tařu aħenjir, war tfekkar ca ead di řeħriq nnes zi řefraħet minzi tarni-d ij n bnadem ġar ddunnit. ²²Uřa d kenniw aqqa daywem ačđan řexxu, maca ad kenniw zareġ eawed uca ad farħen wuřawen nwem uca uřa d ijj war zzaywem ittekkes řefraħet nwem. ²³Deg wass nni war d ayi tettseqsam ca. S tidett, s tidett, ad awem iniy, marra min i ġa tettarem i Tbatat s yisem inu, ad awem t iwc. ²⁴Ař i řexxu war tettarem ca s yisem inu. Ttarem, ad teksim, ħima ad tiři řefraħet nwem tekmeř. ²⁵Ssiwřeġ awem x man aya s imettiřen, maca ad d taweđ tsaeeet i di war ġarwem i ġa ssiwiřeġ ead s imettiřen, maca ad awem-d barrħeġ x Tbatat s bťayťay. ²⁶Deg wass nni ad tettarem s yisem inu. Necc war d awem qqareġ ca belli ad ttareġ i Tbatat di tťwee nwem, ²⁷minzi Tababat simant nnes ittexs kenniw, minzi kenniw tuya tettexsem ayi uca aqqa tumnem aqqa necc zi ġar Arebbi i d ffyeġ. ²⁸Ffyeġ-d zi Tbatat, usiġ-d ġar ddunnit. Ad jjeġ necc eawed ddunnit uca ad raħeġ ġar Tbatat.”

²⁹Nnan as imeħdaren nnes “Aqqa řexxu cek tessawařed s bťayťay, war tessiwiřed ca s imettiřen. ³⁰Řexxu nessen aqqa tessned kuřci, war teħdijed ad cek isseqsas ħed. Zi manawenni numen aqqa d cek teffyed-d zi Arebbi.” ³¹Yeccu yarr-d xasen “Ma řexxu tumnem? ³²Ad d taweđ tsaeeet, aqqa tiweđ-d, i di i ġa tetwazeġeem, kuř ijj ad iťtef abrid nnes, ad ayi tejjem weħdi. Maca necc war ġiġ bu weħdi, minzi Tababat aqqa-t akidi. ³³Aqqa ssiwřeġ akidwem s man aya ħima ad ġarwem yiři řehna dayi. Di ddunnit ad ġarwem tiři řeħřart, ggem uř, necc aqqa yełlbey x ddunnit.”

Tazaġit n Yeccu

17 ¹Tuġa Yeccu issawař s man aya uca issgaæeed titřawin nnes ġar ujenna, inna "A Baba, aqqa tasaæeet tiweđ-d. Sueřa Mmic, ħima uřa d Mmic ad cek issueřa, ²am mammec d as tewcid řřuřta x kuř aysum, ħima xenni netta ad iwc tudart n řebda i kuř iġen i d as tewcid. ³D tanita d tudart n řebda, aqqa nitni ad cek ssnen, aqqa cek d Arebbi d tidett weħdec d Yeccu Lmasiř wenni i d tessekked. ⁴Necc ssueřiy cek x tmurt. Necc kemmřey řxedmet i d ayi tewcid ħima ad tt ggey. ⁵Řexxu řeuġi ayi, a Tababat, ġar ixef nnek s ueuġi i tuġa ġari qbeř mma ad tiři ddunnit. ⁶Seccney isem nnek i iwdan inni d ayi tewcid zi ddunnit. Nitni tuġa-ten nnek, tewcid ten i necc, aqqa řřfen deg wawař nnek. ⁷Ssnen řexxu belli marra min d ayi tewcid, aqqa-t zzayek. ⁸Minzi necc wciy asen awařen i d ayi tewcid uca nitni qebřen zzaysen, ssnen s tidett belli necc ffyey-d zzayek, umnen aqqa cek tessekked ayi-d. ⁹Necc ttarey di řřwee nsen, war ttettarey di řřwee n ddunnit maca di řřwee n yinni i d ayi tewcid, minzi aqqa-ten nnek. ¹⁰Marra min iġan inu aqqa-t nnek u min iġan nnek aqqa-t inu. Necc twasseuġey daysen. ¹¹Necc war ġiy ead di ddunnit, maca nitni aqqa-ten di ddunnit uca necc ad ġarek-d asey. A Tababat iqeddsen, ħda ten deg isem nnek, inni i d ayi tewcid ħima nitni ad iřin d iġen am neccin. ¹²Mintra aqqa-yi akidsen, ad ten ħdiy deg isem nnek. Necc eessey x inni i d ayi tewcid, war itwahellek uřa d iġj zzaysen myir mmis n lhalak ħima ad ikemmeř wedlis. ¹³Maca řexxu ad ġarek-d asey u ssawařey x man aya di ddunnit ħima ad tiři řefrařet inu tekmeř daysen. ¹⁴Wciy asen awař nnek uca ddunnit tuġa tcarreh iten minzi war ġin ca zi ddunnit am necc war ġiy ca zi ddunnit. ¹⁵Necc war ttarey ħima ad ten teksid zi ddunnit, maca ħima ad ten teħdiđ zi tuæeffna. ¹⁶Nitni war ġin ca zi ddunnit am necc war ġiy ca zi ddunnit. ¹⁷Qeddes iten di tidett, awař nnek d tidett. ¹⁸Am mammec i d ayi-d tessekked ġar ddunnit, ssekkey ten eawed ġar ddunnit. ¹⁹Ttqeddasey ixef inu di řřwee nsen, ħima ad twaqeddsen uřa d nitni di tidett. ²⁰War ttarey di řřwee n yina waha, maca eawed di řřwee n yinni dayi yumnen s wawař nsen. ²¹Ĥima ad iřin marra d iġen, a Tababat, am cek dayi u necc dayek, ħima uřa d nitni ad iřin d iġen dayney, ħima ad tamen ddunnit belli aqqa d cek i d ayi-d issekken. ²²Necc wciy asen æuġi i d ayi tewcid, ħima ad iřin d iġen am mammec neccin neġa d iġen. ²³Necc daysen,

cek dayi, ħima ad iřin twakemmřen yar ijjen, ħima ad tessin ddunnit aqqa cek tessekke ayi-d u tixed ten am mammec i d ayi tixed. ²⁴A Tababat, xsey i inni i d ayi tewcid ad iřin akidi mani mma ġiġ necc uca ad żaren aeuġi inu i d ayi tewcid, minzi cek tixed ayi qbeř mma ad tetwagg ddunnit. ²⁵A Tababat iseggdin, aqqa ddunnit war cek tessin, maca necc aqqa ssney cek u ina ssnen aqqa cek tessekke ayi-d. ²⁶Necc ssecney asen isem nnek u ad t ssecney, ħima tayri i zi tuya d ayi tixed ad tiři daysen u necc daysen.”

Uđuf n Yeccu

Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luk. 22:47-53

18 ¹Awarni řami inna Yeccu aya, iffeġ ak-d imeġdaren nnes, żwan x yeyżar n Qidrun, tuya din ij n weġwic, yudef dayes ak-d imeġdaren nnes. ²Uřa d Yahuda wenni t isellmen, issen amcan nni ewed, minzi Yeccu tuya issmuna dayes ařtas ak-d imeġdaren nnes. ³Xenni yiwi-d Yahuda akides ict n terbiet n řeskar d imxazniyyen n arruyas n ikehhanen d Ifarisiyyen uca yusi-d diha s řeqnadeř d iřefdawen d řesnaġ. ⁴Yeccu xenni, umi issen marra min d as i ġa imsaren, iffeġ-d, inna asen “Min tarezzum?” ⁵Arrin-d xas “Yeccu Nnařiri.” Inna asen “D necc.” Tuya Yahuda, wenni t isellmen, ibedd ewed akidsen. ⁶Řami d asen inna “D necc”, dewřen ġar đeffar uca wđan ġar tmurt. ⁷Isseqsa ten ewed “Min tarezzum?” Nnan “Yeccu Nnařiri.” ⁸Yeccu yarr-d “Aqqa nniy awem, aqqa d necc. Mařa tarezzum xafi, ġjem ina ad rařen”, ⁹ħima ad itwakemmeř wawař i tuya inna “Inni i d ayi tewcid, war zzaysen weddarey uřa d ijj.” ¹⁰Simėan Buřrus xenni, am tuya ġares ssif, ijbed it-id, iwta zzayes ismey n uzeġif n ikehhanen, iqeřş as amezzuġ nnes afusi. Tuya ismey nni qqaren as Malxis. ¹¹Xenni inna Yeccu i Buřrus “Arr ssif ġar weyřaf nnes, řkas wenni d ayi iwca Tbatat, ma war t sessey?”

Yeccu zzat i uzeġif n ikehhanen

Mat. 26:57-58; Mar. 14:53-54; Luk. 22:54

¹²Tarbieť d ukumandar d imxazniyyen n Wudayen řřen Yeccu, carfen t. ¹³Nedhent amezwaru ġar Hannan, minzi netta d ađekkwař n Qayafa, wenni tuya d azeġif n ikehhanen deg useggwas nni.

¹⁴Qayafa d netta tuya iweŝša i Wudayen, aqqa ħsen ad immet ijj n bnađem di ttweww n weydud.

Ankar n Buṭrus

Mat. 26:69-70; Mar. 14:66-68; Luk. 22:55-57

¹⁵Simean Buṭrus tuya iđeffar Yeccu ak-d ij n umehđar nneđni. Ameđdar nni tuya itwassen ɣar uzeđif n ikehhanen uca yudef ak-d Yeccu ɣar řemrah n taddart n uzeđif n ikehhanen. ¹⁶Buṭrus ibedd-d barra ɣar tewwart. Iffey-d umehđar i tuya itwassnen ɣar uzeđif n ikehhanen, issiweř ak-d teessast tenni iħeṭṭan tawwart uca issidef-d Buṭrus ɣar daxeř. ¹⁷Tayya tenni iħeṭṭan tawwart tenna i Buṭrus “Ma war teđid cek zeg imeđdaren n bnađem-a?” Inna “Necc, ulla.” ¹⁸Tuya isemyan d imxazniyyen bedden *din*, ssaryen timessi s řefhem, minzi tuya tesmeđ uca tuya ttweqqaħen. Uřa d Buṭrus ibedd akidsen, ittweqqaħ.

Iseqsiten n uzeđif n ikehhanen i Yeccu

Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Luk. 22:66-71

¹⁹Isseqsa uzeđif n ikehhanen Yeccu x imeđdaren nnes u x tyuri nnes. ²⁰Yarr-d xas Yeccu “Necc tuya ssawařey i ddunnit s bṭayṭay, ssyarey řebda deg usinagug u di taddart iqeddsen mani ttmunen Wudayen řebda uca di tnuffra war ssiwřey uřa d ict n řħajet. ²¹Mayemmi d ayi tesseqsid? Seqsa inni isřan min d asen nniy. Xzar, nitni ssen min nniy.” ²²Řami inna ammu, xenni ijjen zeg imxazniyyen i tuya ibedden dinni iwca i Yeccu ij n umeddarđar, inna “Ma ammu i ɣa tarred x uzeđif n ikehhanen?” ²³Yarr-d xas Yeccu “Mařa ssiwřey min war iħřin, ched x min war iħřin, maca mařa ssiwřey mliħ, mayemmi d ayi teccated?” ²⁴Tuya Hannan issekk it itwacarf ɣar Qayafa, azeđif n ikehhanen.

Ankar n Buṭrus i twařa nneđnit

Mat. 26:71-75; Mar. 14:69-72; Luk. 22:58-62

²⁵Tuya Buṭrus ibedd dinni ittweqqaħ. Nnan as “Ma war teđid uřa d cek zeg imeđdaren nnes?” Netta inkar, inna “War ġiy ca d necc” ²⁶Ijjen zeg isemyan n uzeđif n ikehhanen i tuya itteenan i wenni umi iqeřř Buṭrus amezzuɣ, inna “Ma war cek zřiy akides di teħwict?” ²⁷Řexdenni inkar Buṭrus eawed uca deɣya isquqee uyaziđ.

Yeccu zzat i Bilaṭus

Mat. 27:1-2, 11-31; Mar. 15:1-20; Luk. 23:1-25

²⁸Xenni iwyen-d Yeccu zi Qayafa ɣar taddart n ccræ, tuɣa d zic. Nitni war udifen ca ɣar řfusina, ħima war ttwassixen, maca zemmaren ad ccen zi *macca n řeid n Basxa*. ²⁹Iffey-d ɣarsen Bilaṭus, inna “Man acetci i ɣarwem x bna-dem-a?” ³⁰Arrin-d, nnan as “Mařa wa war tuɣi ittegg tuɛeffna, ad tiři war d ac t-id nettiwi.” ³¹Inna asen Bilaṭus “Awyem t-id kenniw, tħekmem xas ełahsab ttawrat nwem.” Xenni nnan as Wudayen “War ɣarney bu řħeqq ad neneɣ uřa d ijj,” ³²ħima ad itwakemmeř wawař n Yeccu i tuɣa iqqar, am tuɣa isscanen i man řmewt i ɣa immet. ³³Xenni yudef-d Bilaṭus eawed ɣar taddart n ccræ, iřaya x Yeccu, inna as “Ma cek d ajeğid n Wudayen?” ³⁴Yarr-d xas Yeccu “Ma teqqared aya zi ɣarek niɣ tuɣa innedni qqaren ac t xafi?” ³⁵Yarr-d Bilaṭus “Ma attay necc d Uday? Aqqa řgens nnek d arruyas n ikehhanen iwyen-d cek ɣari. Min tuɣa teggid?” ³⁶Yarr-d xas Yeccu “Tageldit inu war teği ca zi ddunnit-a. Mařa teğa tgeldit inu zi ddunnit-a, ad yiři aqqa ixeddamen inu ad mmenyen ħima war ttetwasellmey ɣar Wudayen, maca řexxu tageldit inu war teği ca ssanita.” ³⁷Bilaṭus inna as “Ma zi xenta cek d ajeğid nican?” Yarr-d Yeccu “Cek teqqared, aqqa necc d ajeğid. I man aya i d xeřqey u i uya i d usiy ɣar ddunnit ħima ad cehdeɣ i tidett. Marra wenni iğan zi tidett, ad iseř i tmijja inu.” ³⁸Inna as Bilaṭus “Umi qqaren d tidett?” řami inna ammu, iffey-d eawed ɣar Wudayen, inna asen “War dayes ufiɣ uřa d ijj n uxettu. ³⁹Maca aqqa tennumem ad awem sarrħey ijj n bna-dem di řeid n Basxa. Ma texsem ad awem sarrħey i ujeğid n Wudayen?” ⁴⁰Sħuyyen eawed marra, nnan “War iği ca wanita, ħaca Barabbas!”. Tuɣa Barabbas d aceffar.

Řħukm x Yeccu s řmewt x řşalib

19 ¹Xenni yiwi Bilaṭus Yeccu uca ihettek it s urekkuđ. ²Uca ieeskariyyen muden as ict n temrist zeg isennanen, ssarsen as tt x uzeğif nnes, nđaren xas aseřham d azeggway. ³Uca qarrben-d ɣares, nnan “Sřam xak, a ajeğid n Wudayen”, ssmeddardaren t. ⁴Iffey-d eawed Bilaṭus, inna asen “Ad awem t-id ssuffyey, ħima ad tessnem belli necc war dayes ufiɣ uřa d ijj n řeid.” ⁵Xenni

iffey-d Yeccu s temrist n isennanen d ujeġġab azeggway. Inna asen Bilaṭus “Xżarem, bñadem!” ⁶Řami t żrin arruyas n ikehhanen d imxazniyyen, sşuyen, nnan “Şellbem t, şellbem t” Inna asen Bilaṭus “Awyem t-id kenniw, tşellbem t, minzi necc war dayes ufiy bu řeib.” ⁷Arrin-d xas Wudayen “Yarney ttawrat. Elaşsab ttawrat nney ittxeşşa ad immet, minzi netta ittarra ixef nnes d Mmis n Arebbi.” ⁸Řami isřa Bilaṭus awař-a, yarni di tiggwudi. ⁹Yudef eawed ħar taddart n ccrae, inna i Yeccu “Manis cek?” Maca Yeccu war xas-d yarri ca. ¹⁰Inna as Bilaṭus “Ma war *texsed ad* kidi tessiwifed? Ma war tessined ca aqqa ħari şşulřa ħima ad cek şellbey u ħari tizemmar ad ac ssarřhey?” ¹¹Yarr-d xas Yeccu “War ħarek bu şşulřa xafi, mařa war d ac temmewc zi sennej, s man aya, wenni d ayi-d ħarek iwyen, aqqa xas ddnub imřar.” ¹²Zi řexdenni tuřa Bilaṭus yarezzu ad as isarřeĥ, maca Udayen sşuyen, nnan “Mařa tsarřeĥ d weryaz-a, ad tiři war teġid ca d ameddukeř n qayşar. Kuř ijjen wenni ittarran ixef nnes d ajeġid, netta ittseekkas qayşar.” ¹³Řami isřa Bilaṭus i wawař-a, issuffey Yeccu, iqqim x řkursi n ccrae deg wemcan umi qqaren as ‘Azzay n luřa’, qqaren as s teibranit ‘Gabbata.’ ¹⁴Tuřa d asewjed i Basxa uca tuřa eřařař d setta. Inna i Wudayen “Xżarem, ajeġid nwem.” ¹⁵Maca nitni sşuyen “Ksim t, ksim t, şellbem t!” Inna asen Bilaṭus “Ma ad şellbey ajeġid nwem?” Arrin-d xas arruyas n ikehhanen “War ħarney bu ujeġid mřir qayşar!” ¹⁶Xenni isellem asen t ħima ad itwaşelleb. Uca nitni ksin Yeccu, awyen t ssenni.

Yeccu yarebbu şşalib

Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luk. 23:26-39

¹⁷Uca iffey am yarbu simant nnes şşalib ħar wemcan umi qqaren ‘Taceqquft n uzeġif’, umi qqaren s teibranit ‘Gulguta’, ¹⁸şellben t dinni uca şellben akides tnayen nneđni, ssa d ssa u Yeccu di řwest. ¹⁹Yura Bilaṭus ca n tira, issars itent x şşalib. Itwari di tira-ya ‘Yeccu Nnaşiri, Ajeġid n Wudayen.’ ²⁰Tira-ya řrin tent ařřas n Wudayen, minzi amcan mani tuřa şellben Yeccu yudes-d i tendint. Tira-ya twarint s teibranit d tlatinit d tyunanit. ²¹Nnan arruyas n ikehhanen n Wudayen i Bilaṭus, “War ttari ca ‘Ajeġid n Wudayen’, maca ‘Wanita inna: Necc d Ajeġid n Wudayen.’” ²²Yarr-d xasen Bilaṭus “Min uriy, aqqa uriy t.” ²³Řami semmaren ieeskariyyen Yeccu x şşalib, ksin arruđ nnes, bđan t x

arebea n tseqqar, i kuř aeskari ict n tesyart, uca ksin eawed tcamir. Tuya tcamir nnebřa taxeyyař, tetwaxeyyed qae zi sennej. ²⁴Nnan i wayawya “War t nettcarriř ca, ad xas negg akeccuđ, ad nřar wi t i řa wayywen, řima ad itwakemmeř wedlis i iqqaren

“Bđan arruđ inu jarasen u x warruđ inu ggın akeccuđ.” *Sbh.* 22:18

Man aya i iggin ieskariyyen. ²⁵Yar řřalib n Yeccu tbedd yemmas d weřmas n yemmas d Maryem tamyart n Klubas d Maryem n Majdala. ²⁶Řami izra Yeccu yemmas d umehđar wenni tuya ittexs, bedden zzates, inna i yemmas “A tamyart, wa d mmim!” ²⁷Řexdenni inna i umehđar “Aqqa-c yemmac!” Zi tsaeeet nni ikxi tt umehđar řar taddart nnes.

Řmewt n Yeccu x řřalib

Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Luk. 23:44-49

²⁸Awarni man aya, umi issen Yeccu aqqa kuřci tuya itwakemmeř, řexdenni řima ad itwakemmeř wedlis, inna

“Nec fudey.” *Sbh.* 22:15; 69:21

²⁹Tuya din ij n uřarraf iccur s řxeř, sşyedřen ict n sbunxa n hisub s řxeř uca ggın tt x uyanim, ssiwđen as tt řar uqemmum nnes. ³⁰Řami iqqas Yeccu řxeř, inna “Aqqa itwakemmeř!” Uca yuđar azeřif nnes, isellem arruř nnes. ³¹Umi tuya ass n usewjed n Basxa u řima war ttıyimin arrimat nsen x řřalib di ssebt, minzi wass n ssebt nni tuya d ameqqran ařřas, ttaren Wudayen zi Bilařus řima ad twarzen iđaren nsen uca ad ten ssiggwjen. ³²Usin-d ieskariyyen, arzin iđaren n umezwaru u n wennedni i tuya ad kis twařellben. ³³Maca řami d usin řar Yeccu, war arzin ca iđaren nnes umi řrin aqqa immut. ³⁴Maca ijjen zeg ieskariyyen issnuqqeb it s ict n řřitca deg uyezdis nnes uca ffyen-d idammen d waman deyya.

³⁵Wenni izrin man aya, tuya iched u chadet nnes d tidett. Netta issen, aqqa iqqar tidett, řima ad tamnem uřa d kenniw. ³⁶Timesřayin-a msarent, řima ad itwakemmeř wedlis i iqqar

“War zzayes ittarezzi yiyes.” *Uř.* 12:46; *Řxř.* 9:12; *Sbh.* 34:20

³⁷Uca ij n wawař nneđni zeg wedlis iqqar

“Nitni ad xżaren wenni t issnuqqben.” Zak. 12:10

Andeř n Yeccu

Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luk. 23:50-56

³⁸Awarni man aya Yusef zi Arimatiya, wenni tuća d ij n umehđar n Yeccu maca s tnuffra zi tiggwudi zeg Wudayen, ittar as i Bilařus ttesriħ ħima ad iksi arrimet n Yeccu uca Bilařus isarreħ as. Xenni yusi-d, iksi arrimet n Yeccu. ³⁹Yusi-d eawed Nikudimus wenni tuća ęares-d yusin tawařa tamezwarut s ġiřet, yiwi-d akides axeęeđ n řefwaęet n mirru d ssibři eřařař meyya iređřen. ⁴⁰Xenni ksin arrimet n Yeccu, řeħħfen tt di řecfun ak-d řeętur, am mammec nnumen tteġgen tt Wudayen i wenđeř. ⁴¹Tuća din ij n weħwic deg wemcan mani t řellben uca deg weħwic ij n wenđeř n jdid, eemmarř war dayes neđřen uřa d ijj. ⁴²Neđřen Yeccu din zi ssibbet n usewjed n Wudayen, minzi andeř nni tuća yudes.

Andeř n Yeccu ixwa

Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Luk. 24:1-12

20 ¹Deg wass amezwaru n ssimana tusi-d Maryem n Majdala zic ęar wenđeř, tuća ead d taęest uca teźra tařđart aqqa temmeksi x wenđeř. ²Tuzzeř-d, tusi-d ęar Simean Buřrus u ęar umehđar nneđni wenni tuća ittexs it Yeccu, tenna asen “Ksin Yeccu zeg wenđeř, war nessin mani t ggin.” ³Iffey-d Buřrus d umehđar nneđni uca usin-d ęar wenđeř. ⁴Nitni uzzřen s tnayen idsen. Amehđar nneđni izwar i Buřrus uca yiweđ d amezwaru ęar wenđeř. ⁵Yuđar, izra řecfun mmarsen, maca netta war yudif ca. ⁶Yusi-d Simean Buřrus, wenni it-id iđfaren uca yudef deg wenđeř, izra řecfun mmarsen *din*, ⁷maca amendiř wenni tuća x uzeęif nnes, war immars ca ak-d řecfun, maca tuća iđfeř deg wemcan weħdes. ⁸Řexdenni yudef-d uřa d amehđar nneđni, wenni d yusin d amezwaru ęar wenđeř, izra man aya uca yumen. ⁹Minzi nitni tuća ead war ssinen adlis, belli ittxeřř as ad ikkar zeg imettinen.

Ađhar n Lmasih i Maryem zi Majdala

Mar. 16:9-11

¹⁰Xenni dewřen imeđdaren ęar taddart nsen. ¹¹Maca Maryem teqqim tbedd ęar wenđer barra, tettru. řami tuęa tettru, tuđar ęar wenđer, ¹²teęra tnayen n lmalakat s warruđ d acemřař, qqiment mani tuęa temmars arrimet n Yeccu, ijjen ęar uzeęif, ijjen ęar idaren. ¹³Nnan as “A tamęart, mayemmi tettrud?” Tenna asen “Kksin Sidi inu, war ssineę mani t ssarsen.” ¹⁴Umi tenna man aya, tenneęřeb ęar đeffar, teęra Yeccu ibedd, maca war tessin ca aqqa-t d Yeccu. ¹⁵Yeccu inna as “A tamęart, mayemmi tettrud? Min xef tarezzud?” Tettyiř as netta d bab n teęwict, tenna as “A Sidi mařa cek it iksin, ini ayi mani t tessarsed, ad t księ.” ¹⁶Yeccu inna as “A Maryem!” Nettet tenneęřeb, tenna as s teibranit “Rabbuni!”, min ixš ad yini ‘A Amseřmad!’ ¹⁷Yeccu inna as “War d ayi tthada, aqqa necc ead war gaęędeę ca ęar Baba, maca ruę ęar aytma, ini asen ‘Necq aqqa ad gaęędeę ęar Baba d Babatwem, ęar Arebbi inu d Arebbi nwem.’” ¹⁸Teęqeb-d Maryem n Majdala tessxebbar imeđdaren belli nettet teęra Arebbi u belli netta inna as man aya.

Ađhar n Lmasih i imeđdaren nnes

Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luk. 24:36-49

¹⁹Yar tmeddit n wass nni, netta d amezwaru n ssimana, tuęa tiwwura qqnent mani tuęa munen imeđdaren s tiggwudi zeg Wudayen uca yusi-d Yeccu, ibedd di řwest, inna asen “Sřam xawem.” ²⁰Awarni řami inna aya, immeř asen ifassen nnes d uęezdis nnes. Faręen imeđdaren řami zřin Sidi. ²¹Inna asen eawed Yeccu “Sřam xawem, am mammec d ayi-d issekk Tbatat, uřa d necc ad kenniw-d ssekkey.” ²²Awarni řami inna man aya, iřuđ daysen, inna asen “Qebřem Arruę Iqeddsen.” ²³Wenni umi i ęa teęfarem ddnub, ad as twayfaren ddnub nnes. Wenni umi d as i ęa tetřfem di ddnub nnes, ad as twařfem ddnub nnes.” ²⁴Maca Tuma, ijjen zi tenęac, wenni umi qqaren ‘Acniw’, war tuęi ca akidsen, řami d yusa Yeccu. ²⁵Nnan as imeđdaren nneđni “Aqqa nezra Sidi!” Maca netta inna asen “Mařa war zřię řimařt n imesmiren deg ifassen nnes, ad ssarseę ađad inu deg wemcan n imesmiren uca ad ssarseę afus inu deg uęezdis nnes, war ttimneę.” ²⁶Awarni tmenya n wussan udfen imeđdaren

nnes eawed ɣar daxeř u tuɣa Tuma akidsen. Yusi-d Yeccu, waxxa tiwwura tuɣa qqnent, uca ibedd-d di řwest inna “Sřam xawem!”²⁷Inna i Tuma “Awi-d ađað nnek, xzar deg ifassen inu, sars afus nnek x uyezdis inu, war jehheř ca, maca amen.”²⁸Yarr-d Tuma, inna as “A Sidi inu d Arebbi inu!”²⁹Inna as Yeccu “S minzi cek d ayi tezrid, ma tumned? Sseed n inni yumnen, waxxa nitni war *dayi* zrin.”

³⁰Yeccu igga ařtas n řeeřamat nneđni qibač i imeħđaren nnes, tinni war yurint ca deg wedlis-a.³¹Maca tina urant ĥima ad tamnem belli Yeccu netta d Lmasiħ, Mmis n Arebbi uca ĥima, am tettamnem, ad ɣarwem tiři tudart s yisem nnes.

Yeccu d tyemmart tameqqrant n iseřman

21 ¹Awarni uya tuɣa Yeccu immerř ixef nnes eawed i imeħđaren ɣar řebħar n Tibiriyas, idħar-d ammu.²Tuɣa din jmie Simean Buřrus d Tuma, wenni umi qqaren ‘Acniw’, d Natanayil, wenni tuɣa zi Qana di tmurt n Ljalil, d tarwa n Zabadi, d tnayen nneđni zeg imeħđaren nnes.³Inna asen Simean Buřrus “Nec ad raħey ad ymareɣ *iseřman*.” Nnan as “Ad kik nraħ uřa d neccin.” Ffɣen-d uca nyin deyya di tyarrabut. Di ġiřet nni war řtifen walu.

⁴Yar řřbeħ zic, ibedd Yeccu x tma n řebħar. Maca imeħđaren war ssinen ca aqqa d Yeccu.⁵Inna asen Yeccu “A iħenjiren, ma attay ɣarwem ca n iseřman?” Arrin-d xas “Llal!”⁶Inna asen “Nđaren tracca ak-d uyezdis afusi n tyarrabut, ad tafem.” Xenni nđaren tracca uca war zemmaren ad t-id jebden s ubarru n iseřman.⁷Inna umehđar wenni i tuɣa ittexs it Yeccu i Buřrus “Aqqa netta d Sidi.” Řami isřa Simean Buřrus aqqa netta d Sidi, ibyes arruđ nnes minzi tuɣa d aearyan, inđar ixef nnes di řebħar.⁸Maca imeħđaren innedni usin-d s tyarrabut minzi war iggwijen ca x řbarr myir mitayn n iyağen (=eřaħař 100 mitru) uca nitni jebden-d tracca s iseřman.

⁹Řami d ffɣen ɣar řbarr, zrin diha afennic n řefħem mani mmarsen iseřman d weɣrum.¹⁰Inna asen Yeccu “Awyem-d zeg iseřman i teymarem řexxu.”¹¹Simean Buřrus yuyur, ijbed tracca teccur s iseřman imeqqranen ɣar řbarr, aqqa-tt dayes meyya u třata u xemsin. Waxxa dayes s wanect uya ařtas, war tcarreg ca tracca.¹²Inna asen Yeccu “Araħem-d da, ad tariyyqem.” Uřa d ijj

zeg imeĥdaren war izeim ad t isseqsa ‘Min teġnid cek?’. Ssnen aqqa-t d Yeccu. ¹³Řexdenni yusi-d Yeccu iksi ayrum, iwca asen t uca ammu uřa d iseřman. ¹⁴Wanita d tawařa wiss třata i d iđhar Yeccu i imeĥdaren nnes awarni řami d itwassnekkar zeg imettinen.

Yeccu ittseqsa Buřrus “Ma tettexsed ayi?”

¹⁵Awarni řami ariyyqen, inna Yeccu i Simean Buřrus “A Simean, mmis n Yuna, ma tettexsed ayi ktar zeg yina?” Inna as “Wah, a Sidi, cek tessned aqqa necc ttexsey cek.” Inna as “Arwes izmaren inu.” ¹⁶Inna as eawed “A Simean, mmis n Yuna, ma tettexsed ayi?” Inna as “Wah a Sidi, cek tessned aqqa necc ttexsey cek.” Inna as “Arwes uđi inu.” ¹⁷Inna as wiss třata “A Simean, mmis n Yuna, ma tettexsed ayi?” Icđen Buřrus minzi inna as t wiss třata ‘Ma tettexsed ayi?’, uca inna as “A Sidi, cek tessned kuřci, tessned aqqa necc ttexsey cek.” Inna as Yeccu “Arwes uđi inu. ¹⁸S tidett, s tidett, ad ac iniy, řami tuřa cek d amezyan, tbeysed i yixef nnek, truĥed mani tersed, maca x minni i řa tewsared, ad tesswizzded ifassen nnek uca wennedni ad ac ibyes uca ad cek yawi řar mani war tettexsed.” ¹⁹Inna ammu řima ad isscen i man řmewt i zi i řa isseuđ Arebbi.

Řami d as inna ammu, inna as “Đfar ayi-d!” ²⁰Inneqřeb Buřrus, iřra amehđar wenni i tuřa ittexas it Yeccu, iđfar it, netta d wenni i tuřa isennden x idmaren nnes řar umensi, inna “A Sidi, wi cek i řa isellmen?” ²¹Řami iřra Buřrus wa, inna i Yeccu “A Sidi, i wa, min d as i řa imsaren?” ²²Inna as Yeccu “Mařa xsey ad iqqim ař i d řa eeqbey, i min d ac iruřen? Cek đfar ayi-d!” ²³Uca iffey-d wawař-a jar wawmaten belli amehđar nni war ittmetti ca, maca Yeccu war d as inni ca belli netta war ittmetti ca, maca “Mařa xsey ad iqqim ař i d řa eeqbey, i min d ac iruřen?”

²⁴D wa d amehđar wenni icehhdn s man aya uca netta yura man aya, u neccin nessen aqqa chadet nnes d tidett. ²⁵Aqqa din ead ařas n tmesřayin nneđni i igga Yeccu. Mařa twarint ict awarni tennednit, ad ayi ittyiř, ad tiři ddunnit simant nnes war řares bu ttasie řima ad teksi idlisen i řa itwarin. Amin!

Ismawen n xemsa n idlisen n Musa

Amezwaru
Uffuy
Ayt n Lawi
Di Řexřa
Aeawed n Ccariaε

Isem aqudađ

Amz.
Ufy.
Law.
Řxř.
Aεa.

Idlisen n umezruy (=ttarix)

Yacuea
Řquđat
Raεut
1 řamwil
2 řamwil
1 Igellden
2 Igellden
1 Imezruyen
2 Imezruyen
Eizra
Nařamyā
Istir

Isem aqudađ

Yac.
Řqd.
Raε.
1 řam.
2 řam.
1 Igl.
2 Igl.
1 Imz.
2 Imz.
Eiz.
Nař.
Ist.

Idlisen n tiyit d usefru (=ccier)

Ayub
Izehhiden
Awařen Iwezznen
Ambarreř
Izři x izřan

Isem aqudađ

Ayb.
Izh.
Awř.
Amb.
Izř.

Idlisen n inabiyyen (=lanbiya)

Icaεya
Irmiya
Izřan s igejduren n Irmiya
řizqiyal
Danyal
Huciya
Yuwil
εamuř
εubadya
Yunus
Mixa
Nahum
Habaquq
řafanya
řaggayi
Zakariya
Malaxi

Isem aqudađ

Ica.
Irm.
Igj.
řiz.
Dan.
Huc.
Yuw.
εam.
εub.
Yun.
Mix.
Nah.
Hab.
řaf.
Hag.
Zak.
Mal.

Aṭṭas zeg wami itwabda di řxedmet n ttarjama n řectab iqeddsen s trifact. Deg ussegwas n 1887 idhar-d linjil s ufus n Matta s trifact uca deg ussegwas n 1890 idhar-d eawed linjil am mammec t yura Yuřanna. Ffřen-d idlisen nni s tnayen idsen s lhuruf n teerabt. Awarni man aya tetwassbedd řxedmet n ttarjama ařami niweđ řar uneggaru n řqarn eicrin. Di řweqt nni itwabda eawed di řxedmet n ttarjama uca ffřen-d ca n idlisen nneđni am “Řexdayem n rrusul” d “Tabrat n arrasul Bulus řar řmumenin i iřan di tendint n Ruma”. Đharen-d idlisen nni ak-d kasitat. Uřa linjil n Matta d linjil n Yuřanna twasejllen di kasitat (sintat). Aṭṭas n iwdan sřin asent deg isseggwusa iedun u farřen s beddu n řexbar ařebřan n Yeccu Lmasiř.

Řexxu aqqa tetwakemmeř tterjama tmun n “Řeahd n Jdid” wenni d řexbar ařebřan n Yeccu Lmasiř, aqqa-t d linjil imun. Awař ‘linjil’ ix s ad yini řexbar ařebřan’. Di “Řeahd n jdid” nufa 27 n idlisen uca amezwura nsen d linjil s ufus n Matta, xenni linjil n Marku, linjil n Luqa u linjil n Yuřanna. Nitni d arebea imeđdaren n Lmasiř inni yuran marra min řrin u sřin zi tuddart n Yeccu Lmasiř umi tuya netta di ddunnit-a ařami řami itwaselleb u immut u itwassnekkar-d zeg imettinen uca itwassgaeđed řar ujenna. Luka war iři ak-d Yeccu maca yura marra min isřa xas s usettef. Yura eawed adlis wiss xemsa umi qqaren “Řexdayem n Imazanen”. Imazanen nitni d rrusul n Yeccu Lmasiř uca awař ‘amazan’ d ij n wawař amaziy nican. Xenni awarni adlis n “Řexdayem n imazanen” aqqa din marra tibratin n umazan Bulus i tmesmunin (=lkanayis). Timesmunin nni d řyiřet n řxedmet i igga Arebbi s tbarreřt n Bulus i marra řegnus umi tuya isafar řar jwayeh n Asiya (=Turkiya) d Lyunan ařami yiweđ řar Ruma am umeřbus n qayřar. Yar uneggaru n “Řeahd n jdid” ad tafem tibratin n Yaequb, umas n Yeccu, uřa d tnayen n tebratin n Buřrus d řřata n tebratin n Yuřanna uřa d tabrat n Yahuda, umas n Yaequb wenni d umas n Lmasiř. Yar uneggaru qae aqqa din “Asargeb n Yeccu Lmasiř i Yuřanna”. Adlis-a ittarezem aney tawwart řar min i řa yiři deg wussan ineggura xmi i d řa yas Lmasiř.

“Řeahd n Jdid” (s 27 idlisen nnes) d “Řeahd Aqdim” (s 39 idlisen nnes) aqqa-ten d adlis d ijjen war izemmar ad itwayarz uca war din adlis nneđni i d aney immewcen mařend ad nessen marra min iřan i usenjem n bnađem. Adlis Iqeddsen wanita issawař aney x Lmasiř zeg umezwaru ař aneggaru am mammec netta eawed d amezwaru d aneggaru n marra min iřan. Adlis Iqeddsen iqqar s uqemmum n Lmasiř s yixef nnes “Nec d Alfa d Umega. d Amezwaru d Aneggaru, d Abeddu d Qeřtu”.

Řexxu umi tetwakemmeř tterjama n “Řeahd n Jdid”, nexs ad nwehheb marra asemřar d tessbiř d uqadi i Arebbi s yisem n Yeccu Lmasiř wenni i d aney iěawnen di řxedmet-a mani niweđ min tuya war nettriji.

Xenni nttettar zi Arebbi mařend ad yarzem uřawen d řeeqeřat n marra wi i řa iřaren awařen n wedlis-a mařend ad issen mečař imřar ssirr n Arebbi di Sidi Yeccu Lmasiř.

IMNAWAYEN (=awařen inni řmeena nsen d ijjen)

adlis (idlisen)	-	řectab (řectub)
akehhan (ikehhanen)	-	wenni ixeddmn di taddart n Arebbi
akud (ikuden)	-	ij n řqedd n řweqt
amazan (imazanen)	-	rراسل (rrusul)
ameddar (imeddaren)	-	řmaxřuq (řmaxřuqat)
amudar (imudar)	-	řhayawan (řhayawanat)
ameksa (imeksawen)	-	aniči (iničan)
amettiř (imettiřen)	-	anzi (inzan)
amezzuy (imezzuyen)	-	amejjun (imejjan)
amkacaf (imkacafen)	-	nnabi (lanbiya)
amnay (imnawen)	-	wenni ineddhen ayis
amsermad	-	amesyar (imesyar)
amusnaw (imusnawen)	-	lealim (leulama)
amsenjem	-	amsellek
amzarfu (imzurfa)	-	řqadı (řqudat)
asafar	-	amuddu
asebbab (isebbaben)	-	amenzi (imzenzan)
asebbih (isebbihen)	-	izři (izřan) n usebbeř
asenjem	-	asellek
asinagug (isinagugen)	-	řmejmeč (řemjameč) n Wudayen
awař (awařen)	-	taguri (tigura)
axerdus (ixerdusen)	-	ifri (ifran)
aydud (iyduden)	-	cceeb (ccueub)
azref (izerfan)	-	řqanun (řqawanin)
aealřar (iealřaren)	-	řmedbeř (řemdabiř)
aeuři	-	řeezz
bnadem (iwdan, midden)	-	afgan (ifganen)
ddunnit	-	amađal
iřes (n tmaziřt)	-	tutlayt (n tmaziřt)
kacef - ikacef - ittkacaf	-	nabb, inabb, ittnabba
řharf (řhuruf)	-	asekkil (isekkilen)
řhurriya	-	tiřelli
řjawab	-	tamwarrit
awařen iwezznen	-	anzi (inzan)
nniemet	-	ttisar, arđa
nnhar	-	ass (ussan)
nneřq	-	agemmay
řebřar (řebřur) - řebřar amezyan	-	ill (ilalen) - ill agrakal
řeřtic	-	arbie
řexyar	-	timal
řearbun	-	ddiyyet
řeřdu (řeřdyan)	-	asengu (isenga)
simana (simanat)	-	imalass (imalassen)
ssiyasa	-	tasertit
ssuq (řeswaq)	-	agadaz (igadazen)
řsulřa (řsulřat)	-	tanbađt (tinbađin)
tageldit (tigeldin)	-	lmamlaka (lmamlakata)
tajeřidit (tijeřididin)	-	lmalika
takehhant	-	řxedmet n ukehhan
tamesmunt (timesmunin)	-	lkaniset (lkanayis)
tameyra	-	řřabet
tasmuyi	-	tudart n isemyřan d tesmuyi (řeubudiyya)
řqarn (řqurun)	-	ij n řmijař n řweqt n 100 iseggwusa
tamewci (timewca)	-	ariřalu (iriřaluten)
tanuwwact (nnuwwac)	-	ajejjig (ijejjigen)
tayri	-	řemhibbet, timexsa
tařarřt (tiyařřin)	-	ddbihet (ddbayeř)
tayuri	-	aseřmed (iseřmiden)
tazant	-	řxedmet n umazan
tiyit	-	řřikmet
trarıit	-	axřaq
ttarix	-	amezruy (imezruyen)

TIRA d TIYRI

LĤURUF (ISEKKILEN)

Aqqa din ca n lĥuruf s ict tneqqiĥt sadu nsen. Aqqa-ten d lĥuruf s ij n urekkez x nneĥq nsen. Ad newc ca n imedya:

ĥ - ĥenna niy ĥdam ċ - ċidd niy aċaċ z - zzi niy azru

ț - ațtas niy țtarf ș - șuċ (amedya: "Ișuċ usemmiċ")

Mařa negga ict n tqebbart tamezyant x lĥarf (˘), xenni lĥarf nni iffey-d zi lĥarf 'l' zi jjiĥet n tajit nnes. S uyenni nzemmar ten nențeq ammu:

ř - řkas (ad t nențeq: 'rřkas' niy 'lřkas')

ğ - ġiřet (ad t nențeq: 'djiřet' niy 'lřilet')

č - učma (ad t nențeq: 'utčma' niy 'ultma')

Imedya n ca n lĥuruf inneċni:

c - macina niy tcamma ε - emmarș niy emmi niy eenti

γ - řar șșbeĥ niy řull ('goal') - di ca n idlisen inneċni itwari lĥarf-a am 'gh' - 'ghar'

IMNAWAYEN (=awařen inni řmeena nsen d ijjen)

Yar uzeřmaċ ad tafed ict n lista n wawařen inni řmeena nsen eřařař d ijjen Xmi i ya țyared zeg wedlis-a i iwdan inneċni tzemmed ad tixċared zzaysen ĥima ad tessfehmed ktar min yuran. Mařa tufid awař 'rřasul' ihwen i inni ittesřan x wawař 'amazon', xenni tzemmed ad tbeddřed awař nni elařsab lista-ya xmi i ya țyared zeg wedlis-a. Mařa ieejb ac 'uniči' ktar zeg 'umeksa', sexdem 'aniči' u mařa ieejb ac 'nnhar' ktar zeg 'wass', xenni sexdem 'nnhar'. Mintra cek war tbeddřed ca řmeena, maca tessed ad tessiwċed areqqas nican řar inneċni waha, aqqa man aya d lmliĥ.

LĤURUF IMEQQRANEN

Deg wedlis-s nuri marra ismawen n iwdan d řegnus niy n tneddam d tmura d iřsawen d imucan d iyezran d řebĥur s ij n lĥarf d ameqqran řar umezwaru nsen. Ammu i netteġ s yisem n Arebbi d Yeccu Lmasiĥ d Arruĥ Iqeddsen. Zi jjiĥet isem n 'ibřis' negga it s ij n lĥarf d ameqqran ammu 'Cciřan' minzi di Tyunanit itwari isem-a uřa s ij n lĥarf ameqqran. Xenni aqqa din eawed ccwařen (cciřan s ij n lĥarf d amezyan) inni d ixeddamen n Cciřan ameqqran.

TIRA IMMEYŘEN

Mařa tufid tira immeyřen jar min yuran deg wedlis-a i war teđi jar teqbubin uřa nnebřa afessar řar sadu n tasna, aqqa-tt d awař niy ca n wawařen itwarnin ĥima ad tiři tiyri n twinest nni cwayt ihwen nnebřa mma ad din yiři ubeddeř n řmeena.

TIRA d AGEMMAY

D amezwaru ittxeșș ad tessnem belli ntari 'nnek' deg wemcan n 'nnec'. Xenni 'řkas nnek' aqqa-t d 'řkas i cek'. Mařa tessed, tzemmed ad t tnețqed ammu: 'řkas nnec'. Ammu i ya tafed eawed 'ddunnit', maca mři tufid ad tinid 'ddunnect' uca ammu tzemmed ad tegged ak-d wațtas n wawařen.

Tamesřact wiss tnayen d ta. Mařa tufid 'izra it' ad tinid 'izri t' niy 'inna as' ad tinid 'innas' niy 'inna yas'. Nessitim ad tfehmed ktar u ktar xmi i řa tdarrbed ixef nnek di tira d tiyri n tmaziyt.

Abaddun - Isem-a yusi-d zi tutlayt n teibranit uca ixs ad yini 'areyyeb' niy 'areddeğ'.

Alfa d Umega - Lħarf amezwaru d lħarf aneggaru n lħuruf n tutlayt tayunanit.

Akehhan (Ikehhanen) - Ikehhanen d inni tuħa ixeddmen deg uqıđun (di řexřa) niy di taddart iqeddšen (di Urcalim) n Arebbi. Nitni tuħa ħarřen i lħayawanat inni itwaqeddmen am tħarsin (=ddbayah) i Arebbi elahřab tiweřša n Arebbi i iğan di tawrat n Musa. Marra ikehhanen n weyduđ n Israyil aqqa-ten zeg ayt n Lawi minzi Arebbi ixđar ayt n Lawi (ilawiyyen) ħima ad as iřin d ikehhanen sadu ttawrat. Azeğif n ikehhanen tuħa ittadef ħar uqeddas x uqeddas ict n twařa deg ussegwas waha ħima ad d iđħar qibač i Arebbi maca war iği nnebřa arucci n idammen minzi ttawrat teqqar aqqa war din bu weyřar n ddnub nnebřa arucci n idammen. Aqqa din ařtas n tmesřayin di tawrat (xemsa n idlisen n Musa) tinni ittweřšen i uqıđun iqeddšen d marra min dayes d řxedmet n ikehhanen d weebad i Arebbi. Xřar Tabrat i Ieibraniyyen 9 u 'Harun' d 'Ilawiyyen'.

Aqıđun iqeddšen - Arebbi yumur Musa maħend ad as iğg ij n uqıđun di řexřa wenni tuħa ineyyec Arebbi maħend ad dayes izdey di řweřt n weyduđ nnes Israyil. Iquwwar as-d s ij n weřray n ict n tečadřt d tazirart tacemřač i yuyren jar ibilaren. Daxeř n weřray aqqa din řemrah. Yar ztat n řemrah itwagg ij n uealřar n nnħas u awarni as ij n řbanyu i di ssirden ikehhanen ixef nsen elahřab tiweřša n Arebbi. Yar đeffar n řemrah tuħa din aqıđun iqeddšen. Aqıđun itwabđa s ij n warwaq deg uqeddas (ħar ztat n uqıđun ztat arwaq) d uqeddas x uqeddas. Deg uqeddas tetwaf ict n řtabra ak-d weyřum n wesscan d řęendiř s sebea n řefnarat d tmejmart n řebxur ztat aqeddes x uqeddes mani itwassars řşendud iqeddšen n řeahd i itwaggen jar Arebbi d weyduđ nnes Israyil. Di řşendud nni itwaf dayes tnayen n teřwiħin n wezru, i xef tetwazemm ttawrat, uřa d tařřarct innewwcn n Harun d ij n uzenbiř s 'manna' wenni d ayrum i iwdan zeg ujenna kuř ass min ya yekk weyduđ n Israyil tuħa ittenneđ di řexřa n Sinayi. S man aya marra iğga Arebbi s ufus n Musa ij n lmalat n tmesřayin tinni tuħa ead inuyfaren. Aebad deg uqıđun tuħa s ifassen n ikehhanen d imednab u s tıřarřin n lħayawanat i zzayes war nzemmar ad netwassesřeh ak-d Arebbi. Yeccu Lmasiř idweř řarney d akehhan d tařrařt nnebřa řeib qibač i Arebbi maħend ad zzayes netwassesřeh ak-d Arebbi ict n twařa i řebda. Xřar Tabrat i Ieibraniyyen 7, 8, 9 d 10.

Amazon - S teerabt qqaren as 'rrasul'

Amsfewwej - Amsfewwej netta d Arruħ Iqeddšen wenni tuħa i zi iwaed Yeccu Lmasiř i imeđħaren nnes am inna "Xmi i d ħa yas Umsfewwej, wenni řarwem-d i ħa ssekkey zi Tbatat, Arruħ n tidett i d yusin zi yar Tbatat, xenni netta ad ayi iched. Ad tcehdem uřa d kenniw, minzi tuħa kenniw akidi zeg umezwaru." (Yuř. 15:26,27; xřar eawed Yuř. 14:15-26; 16:5-15)

Asewjed (Ass n usewjed) - netta d ass qbeř wass n ssebt d řeid n izmar n Basxa (xřar 'řeid n Basxa') min di ssewjed n Wudayen macca, ssirden, yarđen arruđ ittweřšen i řeid.

Asewđaş - Asewđaş imsar mařa ij n bnađem itub u yumen di Lmasiř. řmumen n jdid ad iched x liman nnes, xenni ad d ihwa deg waman (=iřzar niy ij n řbanyu ameqqran), netta ak-d iijen nneđni niħ ak-d ca n řmumenin (Mat. 28:18-20; Řex. 2:41; 8:26-40; 9:18; 10:44-48; 16:33; 1 Kur. 1:10-17). X uyenni neqqar belli netta itwasseyđeř s waman. (Rum. 6:4; Řex. 16:31). Asewđaş war iği d usenjem minzi bnađem ad itwassenjem s liman di Lmasiř waha (Afa. 2:8), maca asewđaş d čadet i liman di Lmasiř.

Aysum (niy aksum) - Di řeahd n jdid nufa ařtas n twařawin awař 'aysum' umi řares 'řmeena' n ij n bnađem nnebřa Arebbi, nnebřa Arruħ n Arebbi, nnebřa Yeccu Lmasiř. Wa d 'bnađem amednub'. Řeeks n 'weysum' d netta d 'Arruħ n Arebbi'. Xřar Rum. 8:6-17.

Aealřar - Aealřar amecnaw ij n řtabřa yueřan min xef twaqedđment tıřarřin i Arebbi umi qqaren s teerart 'řmedbeħ'. Aealřar tuħa di řemrah ztat i uqıđun niy ztat i taddart iqeddšen u tuħa ittetwabna zeg ukeccuđ n 'akasiya' (=ssant) iyeğfen s nnħas i war izemmar ad itwassecmeđ. Sadu uealřar sarřen timessi u sennej x uealřar twammarsent tıřarřin ħima ad iřint d ict n řefwaħet arđan i Arebbi. Xřar Ufy. 27:1-8; 38:1-7.

Beelzabul - Isem nneđni i Cciřan niy i arrays n ccwařen.

Firėun - Isem n řřakem n Miřra

Hades - Isem ayunani i řaxart niy i jahennama.

Harun - Umas n Musa wenni issiwřen ak-d Firėun amecnaw netta d uqemmun n Musa. Harun idweř d arrays n ikehhanen d amezwaru uca itwaxřeq-d zeg ayt n Lawi. Xzar 'akehhan' d 'Ilawiyyen' d Ufy. 4:10-17; Ufy. 28:1; 29; Law. 8,9;

Hirmis d Zayus - Ismawen n ca n lařnam n Iyunaniyyen. Hirmus itwasemma 'Mirkuriyu' zeg Irumaniyyen (Xzar Řex. 14:12).

Ibrahim - Netta d babas n Iřhaq d Ismael. Iřhaq d mmis elařsab řwaed n Arebbi, maca Ismael netta d mmis zi tayya, war ięi zi Sara tenni d tamyrnt nes d tawrit n řwaed zi Arebbi akis. Iřhaq yeji-d Yaequb i zi d itwaxeřqen 12 n iřenjiren nnes inni idewřen d 12 n tqebbař n Israyil. Ibrahim d Iřhaq d Yaequb nitni d řejdud n weydud n Israyil. Ibrahim tuya iddar eřařař 1800 n iseggwusa qbeř twasit n Lmasiř yar ddunnit. Xzar Amz. 12-23; Yuř. 8:30-59; Rum. 4; Gal. 3; 4:21-31; Ebr. 11:8-19 u 'Israyil'.

Ifarisiyyen - Aqqa-ten d ict n tebridt di ddin n Wudayen tenni tuya issekkwan ařas deg wussan n Yeccu Lmasiř. Nitni arnin ařas n řyuri d tweřsa i ttawrat n Arebbi. Tuya Lmasiř ittwebbax iten ařas di ssibbet-a. Xzar Matta 15 d 23; Luka 11:37-54.

Iřaduqiyyen - Aqqa-ten d ict n tebridt di ddin n Wudayen tenni tuya issekkwan ařas deg wussan n Yeccu Lmasiř. S řeeks n ifarisiyyen nitni war yuminen ca di tnukra zi řmewt u di lmalakat d řaryařat. Xzar Mat. 22:23; Mar. 12:18; Luq. 20:27 u Řex. 23:6-8.

Ilawiyyen (Ayt n Lawi) - Lawi ijen zeg teneac n iřenjiren n Yaequb. Xzar eawed 'akehhan' d 'Harun' d Law. 3, 4.

Inikulayiten - nitni d iwdan inni iffyen zeg webrid n liman di Lmasiř (Xzar Asa. 2:6; 2:15)

Israyil - Isem n jdid i iwca Arebbi i Yaequb awarni řami immney Yaequb ak-d lmalak n Arebbi s ģiřet (Amz. 33:29). Řmeena n isem-a wanita netta 'Arebbi immney di řtwee inu'. Yaequb tuya d mmis n Iřhaq. Xzar Amz. 32:22-32, 49; Rum. 9,10,11; Asa. 7:1-8.

Ieibraniyyen (Acibrani) - Ibrahim itwasemma 'Ibrahim Acibrani' deg wedlis Amezwaru 14:13. Nufa isem-a di řeahd n jdid i di teęa 'Tebrat i Ieibraniyyen'. Aqqa nitni d Udayen inni yuminen di Lmasiř uca nefhem belli Udayen řesben isem-a d isem n ccan i ixef nsen. Řařř n isem-a yares tasyunt ak-d ij n umyag ('řfięř') n Taerabt d Teibranit 'eabara' wenni řmeena nnes 'izwa'. Aqqa izwa weydud (=cceb) n Israyil zi Miřra yar tmurt n Kanean.

Lařnam - lařnam d 'irebbiten' n ukeccuđ niy n wurey niy n ict n řřahet nneđni.

Lmasiř - Isem wanita ixš ad yini 'Amedhun'. Awař ayunani iqqar 'Xristus'. Zic, řami tuya Arebbi ixđar ij n umkacaf niy ajeęid niy ij n ukehhan i taddart nnes, iji it ad itwadhen zeg ij n umkacaf. Adhan-a tuya isscen i iwdan belli Arebbi aqqa ixđar aryaz-a i ict n řxedmet d tameqqrant. Ayduđ (=cceb) n Israyil tuya ittraja Lmasiř elařsab min d asen nkan n imkacafen n zic. Asitem nsen, aqqa Lmasiř ad d yas, tuya imeqqar deg wussan n řřukm n Irumaniyyen inni ieefsen x weydud n Israyil u x marra iyduđen (=ccueub) n ddunnit.

Mamun (Řmamun) - Isem wanita yares ict n tesyunt ak-d 'tineacin' niy aqarri nsent di tudart n bnadem. Yeccu iqqar: "Kenniw war tzemmarem ad txdmem i Arebbi d 'Mamun'" (Mat. 6:24) uřa "X uyenni mařa war teęim d imtiqqan di min ięan n 'řmamun' ayeccac, wi daywem i ya ittiqqen di min ięan d tidett?" (Luk. 16:11). Xzar eawed Luk. 16:9,13.

Manna - Manna d ařrum i d iwdan zeg ujenna kuř ass. Marra Israyiliyyen ccin zzyay umi nnden di řexřa awarni řami řfyen zi Miřra ař ass umi udfen yar tmurt n Kanean. Arebein n iseggwusa tuya teleen u zedyen di řexřa. Marra iseggwusa-ya Arebbi iwca asen ařrum kuř ass ammu (Ufy. 16).

Mmis n bnađem - Amkacaf Danyal iwca i Lmasih isem-a. Xzar Danyal 7:13-14,27; Mat. 17:21-37.

Mmis n Dawud - Udayen semman Lmasih wenni ttrajan s isem-a minzi řectab iqeddsen iqqar belli Lmasih ad iffey zeg ayt n ujeđid Dawud. Xzar 2 Sam. 7:12-16; Ica. 11:1-3; 16:5; Irm. 30:3-24; Rut. 4:13,14,17,21,22; 1 Imz. 17:11; Mat. 21:9.

Nniemet - Awař 'nniemet' di řeahd n jdid war ixs ad yini 'ařrum' maca ixs ad yini 'ttisar' niř 'arđa'. Mařa nenna 'Nniemet n Arebbi ad řarney tiři', nexs ad nini, aqqa dayney mmezri maħend arđa n Arebbi ad řarney yiři, waxxa war nesdiheğ ca arđa nnes, minzi neccin d imednab am Adam.

Řejdud n Wudayen - Aqqa d Ibrahim d Iřhaq d Yaequb inni iksin řwueud n Arebbi belli ayt n Ibrahim (elařsab řwæd) ad dewřen ij n řgens imřar ařtas i zzayes i řa ibarek Arebbi marra řegnus n tmutr. Xzar Luk. 20:37-38; Yuh. 8:30-59.

Řqendiř (n Wudayen) - Řqendiř-a tuřa immars deg wezyen amezwaru n uqiđun iqeddsen zcat i arwaq uca qqaren as 'aqeddas'. Yares sebea n řefnarat i yareqqen řebda s zzecc n zziťun iřfan min řa yekk uqiđun ibedd. Xzar Amz. 25:31-40; 27:20-21 u Asa. 1:9-20.

Řeid n Basxa - Deg wussan umi issuffey Arebbi řgens nnes Israyil zi Miřra yumur iten maħend ad yarsen ij n izmar di tudrin nsen, ad meshen idammen nnes řar řtarf n tewwart maħend lmalak n uhellek wenni i řa inřen marra imenza n iřenjiren n Miřra (man aya d řriřect wiss eecra n Arebbi x Imiřriyyen), war ineqq ca iřenjiren n Israyiliyyen. Xzar Ufř. 12. U ammu i imsar d ğiřet i di mmuten marra imenza n Miřra, iffey řgens n Israyil zi Miřra ak-d marra imenza n iřenjiren nnes inni itwařšaren s idammen n izmar. Idammen n Lmasih dewřen aney-d d asenjem i kuř ijjen wenni zzayes i řa yammen.

Řeid n weřrum nnebřa antun - Arebbi yumur i weydud nnes Israyil maħend ad eeyyden řeid-a deřya awarni i řeid n Basxa. Di sebea n wussan n řeid-a war tetten ca ařrum s wentun, maca ad tt ccen nnebřa antun. Antun netta d ict n tteřwirt n dđanb. Wenni tuřa iffey zi Miřra war izemmar ad yecc ead ařrum s wentun uca wenni i řa iffey zi dđnub war izemmar ad yecc ead ařrum n dđnub. Xzar Amz. 13:1-10.

Řeid n Xemsin - Řeid-a n Israyiliyyen imsar xemsin n wussan awarni i řeid n Basxa. Řeid-a aqqa-t d řeid n řřabet n yirden. Xzar Law. 23:15-21. Řami d ihwa Arruh Iqeddsen zeg ujenna uca yudef deg wuřawen n imeħdaren n Lmasih (Řex. 2:1-4), tuřa Udayen tteeyyaden řeid-a uca ammu i nessen belli Arruh ihwa-d xemsin n wussan awarni i Basxa i tuřa imsaren deřya awarni ass min di immut Lmasih x řřalib.

Řeid n ureqqeđ d weđdar n taddart iqeddsen - Xzar Yuh. 10:22. Řeid-a imsar d řmecta u tuřa řmijař nnes tmenya n wussan i di ttfekkaren Wudayen deg ureqqeđ (=aedar) n taddart iqeddsen zi jdid s Yahuda Amakkabayi deg usegğwas 164 qbeř Lmasih.

Samariya - Iwdan n Samariya war řin ca d Udayen maca udfen řar din zi barra. Tuřa din řעדawet ařtas řar Wudayen d Isamariyyen. Xzar Luk. 9:51-56; 10:25-37; Yuh. 4:1-42; Řex. 8:4-25.

Sidi - Isem-a yus-d zeg ij n wawař ayunani 'Kuriyus', min ixs ad yini 'Sidi' niř 'Mas'. Imeħdaren n Lmasih řařan as s uweqqar 'Sidi'. Awař 'Sidi' yares eawed ij n řmeena yueřan umi ittceyyar řar Arebbi s yixef nnes am Bab n marra min iřan. Ammu neqqar 'Sidi Arebbi' min ixs ad yini belli Arebbi aqqa netta d Bab n marra u x marra .

Sudum d Gumurra - Tnayen n tneddam yareddeğ itent Arebbi deg wussan n Lut, ayyaw n Ibrahim. Arebbi issenjem Lut d tnayen n řenjirin nnes zi tmesi d řecbareyyet i iwdan x tneddam nni. Tamřart n Lut temmut umi texzar řar đeffar xmi arewřen zi tendint, tteřřar, tedweř d ij n ubilar n tmeğařt. Xzar Amz. 19.

Ssebt (Ass n ssebt) - Arebbi yareyyeğ deg wass n ssebt zi marra řexdayem i igga umi igga ijenwan d dđunnit deg umezwaru. S ttawrat yumur Arebbi i weydud (=cceeb) nnes Israyil maħend ad weqqaren ass n ssebt am ij n wass n ureyyeğ i řebda. Xzar Amz. 2:2,3; Ufř. 20:8-11; 31:12-17; Law. 23:1-3; Tiř. 5:12-15.

Sunhidrin - Lmeħkama tameqqrant n Wudayen dayes sebein n imeqqranen d imyaren n řgens uca azeřif n ikehhanen netta d arrays n wegraw. Irumaniyyen jjin ten ad ħekmen x tmesřayin n Wudayen u tuya řarsen ij n uqarri imyari d řgens. Sunhidrin iħkem x Yeccu s řħukm n řmewt nnebřa mma ad afen uřa d ij n uđřem i issdaheřen řħukm-a. Mat. 26:57-68; Mar. 14:53-65; Luk. 22:63-71.

Šřalib - Tuřa řmewt x řřalib ij n řeiqab n Irumaniyyen i ibarraniyyen maħend ad ten sšiggweden ařřas. Tuřa řeiqab-a yewear ař řřarf minzi ticti n řweqt ař i řa temsar řmewt d tazirart ařřas. Mat. 27:33-44; Mar. 15:22-32; Luk. 23:33-43; Yuh. 19:16-37.

Šřenduq iqeddsen n řeahd - Šřenduq-a tuřa deg uqeddas x uqeddas uca twafen dayes tnayen n teřwiħin n wezru i xef tetwazemm ttawrat uřa d tayyarct innewwcn n Harun d ij n uzenbiř s 'manna'. X tqebbart nnes bedden tnayen n 'xirubin' inni d imeddaren am lmalakat inni s ifriwen nsen ssduřyen taqebbart uca xezřaren řar taqebbart. Xřar Ufř. 37:1-9.

Yeccu - Qqaren as s teibranit 'Yacue' u s tgrigit 'Yesus'. Isem-a ixs ad yini 'Arebbi d asenjem' niř 'Arebbi issenjem'. Xřar Mat. 1:21; Luk. 1:33-35.

Tagelda - Awař-a ixs ad yini 'tizemmar igellden' niř 'řřulřa igellden'. Wenni iřan d ajeřid x ij n tmurt aqqa netta iřřef 'tagelda' x tmurt nni, min ixs ad yini aqqa řares řřulřa igellden x tmurt, izemmar ad yumur marra imezday n tmurt nni elahsab řřanun n tmurt.

Takehhant - Řředmet n ukehhan. Xřar 'akehhan'.

Tamejmart n řebxur - Tamejmart n řebxur n wureř tuřa ztat arwaq deg uqiđun iqeddsen i zzayes tessgaeeed ict n řefwaħet n řebxur tasebħant i arđa i Arebbi (Xřar Ufř. 30:1-10; Asa. 8:3-5)

Tamesmunt - Nettet d lkaniset n Lmasiħ. Marra mani i řa munen řmumenin di Lmasiħ ħima ad as eebdden, aqqa din temsar ict n tmesmunt deg yisem n Lmasiħ. Eawed marra řmumenin jjiime tteggan arrimet nnes tenni iřan zi Arruħ uca ammu nitni d tamesmunt nnes niř lkaniset nnes i war iřan waha mani mma munen lmasiħiyen maca tamesmunt eawed d marra řmumenin di Lmasiħ i iřan řexxu uca tuřa-ten iđennađ uca ad din iřin tiwecca. Xřar Kul. 1:15-20; 1 Kur. 12.

Taqeddast - Wenni iřan d amqeddas aqqa dayes taqeddast war dayes bu dđanb. S tidett myir Arebbi war dayes uřa d ict n jjuret n dđanb. Taqeddast nnes war řares bu umezwar d uneggar, aqqa tekmeř. Umi Lmasiħ izeddeř deg wuř n bnađem s liman dayes, xenni ad tiři taqeddast n Arebbi d bnađem nni wenni yumen. Ead ittuxeř s ad tedweř taqeddast n Lmasiħ i izeddyen dayes řar marra tudart nnes min řa yekk iddar di dđunnit-a. Nřařa abrid řar taqeddast ktar s wawař 'tuqeddsi' i imsaren xmi ndarreb ixef nney maħend ad nedweř di řřiffet n Lmasiħ. Xřar Ebr. 12:14; 1 Buř. 1:15; Asa. 4:8.

Tasegda - Nessen belli Ibrahim yumen zi Arebbi uca Arebbi iħseb as t-id d tasegda (Xřar Rum. 4). Wanita ixs ad ini belli Arebbi iħseb Ibrahim d ij n bnađem nican ztat i uyeμβub nnes. Man aya war iři minzi Ibrahim war ixđi ca, maca minzi yumen di min tuřa d as iwaed Arebbi. S uyenni nzemmar ad nini belli 'Arebbi issegged Ibrahim s liman', war iři s řexdayem.

Tazant - Řředmet n umazan. Xřar 'amazon'.

Ttawrat - Ttawrat temmewc i Musa. Itwassgaeeed Musa jar Arebbi d weyduđ nnes Israyil s teneac n tqebbař nnes inni iffyen zi Miřra uca řřfen ttawrat n Arebbi deg wedrar n Sinayi. Awař 'ttawrat' ssmant nnes ixs ad yini 'tařuri' niř 'aseřmed', aqqa-tt d tařuri n Arebbi i weyduđ nnes, mammec d as i řa eebdden u mammec i řa dđaren arendađ uyeμβub nnes. Di řeahd aqđim n wedlis iqeddsen nufa xems idlisen n Musa inni iřan d ttawrat n Arebbi i weyduđ (=cceb) nnes. Xřar Ufř. 19, 20.

Tuqeddsi - Wenni idewřen d amqeddas aqqa netta deg webrid řar taqeddast ktar. Xřar 'taqeddast'. Xřar Rum 6:19, 22; Ebr. 12:14.

ŘEQYAS d ŘWUZENAT d TINEACIN

ŘEQYAS n TZUGGART d TIŘU d ŘUEŘA d WAĀAY			
s Tarifit	s Tyunanit	řqedd	idlis, udem, leadad
uyiř (iyağen)	'pixus' (πιχυς)	46-55 cm	Mat. 6:27; Luk. 12:25; Yuh. 21:8; Asa. 21:17
mayl	'milyun' (μιλιον)	1478, ⁵ mitru	Mat. 5:41
astadi (istadiyyen)	'stadiyun' (σταδιον)	185 mitru	Mat. 14:21; Luk. 24:13; Yuh. 6:19; 11:18; Asa. 14:20; 21:16
tiddi (tiddiwin)	'orgiya' (οργυια)	1,85 mitru	Řex. 27:28
ŘEQYAS n WAMAN d IMENDI d ZZEET			
ağarrař (iğarrařen)	'xistus' (ξεστης)	0,55 litru	Mar. 7:4,8
řmud (řemdud)	'mudiyus' (μοδιος)	8,75 litru	Mat. 5:15; Mar. 4:21; Luk. 11:33
řmud (řemdud)	'satun' (σατον)	13 litru	Mat. 13:33; Luk. 13:21
amitrit (imitriten)	'mitritis' (μετρητης)	39,4 litru	Yuh. 2:6
taxancet n yirden	'kurus' (κορους)	394 litru	Řiz. 45:11,14; Luk. 16:7
řmud (řemdud)	'xuyniks' (χοινικες)	1,1 litru	Asa. 6:6
abidaw (ibidawen)	'batus' (βατους)	39,4 litru	Luk. 16:6
ŘWUZENAT			
arđeř	'litra' (λιτρα)	327, ⁵ gram	Yuh. 12:3; 19:39
'talent'	'talentiyayus' (ταλαντιασιος)	20-40 kilu	Asa. 16:21
TINEACIN			
n Wudayen	n Iyunaniyyen	n Irumaniyyen	ass-a (2009)
1 'lebta' (ařuldi n nnhas) Mar. 12,42; Luk. 12:59; 21:2		azyen kwadrant	1 dirham
2 'lebta'		1 kwadrant (ařuldi n nnhas) Mat. 5:26; Mar. 12:42	2,5 dirham
		1 ařuldi (pinning) ('assariyun' n nnhas) Mat. 10:29; Luk. 12:6	9 dirham
	1 draxma (ařuldi n nnuqart) Luk. 15:8	1 ddinar	145 dirham
	dubel n draxma (2 draxma) (=đđariba i taddart iqeddsen) Ufğ. 30:11-16; Mat. 17:24	2 ddinar	290 dirham
	1 statir (=4 draxma) Mat. 26:15; 27:3,5-9	4 ddinar	580 dirham
	1 ařđeř (=100 draxma) 'mina' n nnuqart - Luk. 19:13-25	100 ddinar	14500 dirham
	1 talent Mat. 18:24; 25:15-28	58-80 ařđeř n wureğ niğ nnuqart	870.000 dirham

TKARÐA n ISRAYIL deg wussan n YECCU LMASIÐ

TKARÐA n IMUCAN n ISAFAREN n BULUS

